

۵۴۴۰

بسم الله الرحمن الرحيم

لا تم بامقالب القلوب . وكما تشق الغيوم والكروب
وعالم الاسرار والجنوب . يتون على حلة الخطوب
تراخي محمد بن كرم داد است
که منشی تکتی مدح میکنند
بقای عمر خود را که خود مدح آن کو
ممکن گشت بر سخن در آن املا
کمال املی و هر چه بر سر میرد
کماله فوق ابه هر چه بدیدین
ابنغ الكلام اکثره مجازا و الکبر اعجازا
واقصرو اعجازا واحصوه اعجازا
واظهرو اعجازا کمالا بجزا

اکلف نفس کل یوم وليلة . سموم سوی من نا افوز بجیره
کما سود القصار فی الشمس . حریصا تبسیض انواب غیره
اراک امرأ ترجو من ابغفو . وانت علم ما حبت مقیم
تدرع التقوی وانت معتقر . طبیب بدای الناس و کفیم
صبکی اید صبا السعید
جشم بدای روی تو باد بعید

آتم که بدید کشتم از قدرت تو
پرورده شدم بنا از نعت تو
صد سار با متجان که خواهم کرد
یا جرم منت بیش یا رحمت تو
نظر فی هذا الكتاب . المحتوی عما غابت غائب الادب . المنظوم علی بدایه صنایع الکتاب
المعدن سقائ حقائق الحقیقه والجزو المنبت لشقائق دقایق البلاغة والاعجاز
والعری سونی کتب الادب کالراس الرئیس . والواسطه فی العلوق التفسیر بل تجل
من بینها فکر الشمس من الکواکب الزاهرة . والورد من الریاحین النافرة بجاک
مداده علم الاوراق . سواد الانان فی بیاض الاحادج . بل ایتض سواد العیون
حتی اسود بیاض هذا الكتاب المیمون . وطالع فیه واجتنی من ریاض سفاره
انما را شجار الاقلام . واستخرج من بحر اشعاره فوائد الملهه الاعلام

الغلام
کف خاک سار به مقدار
نمود در سفینه اشعار
انکه در کلزای صفا کلمه کلمه
ایضا کسودای غنای جامع هر کون

اسیر بیدار بیکتک روز کاری
اسیر بیدار اقصوبه اینده
بیمه الدغه وصوبه طینه
بنیم غنای ازین غنای ازین
از اسرار در جهان بقا بشند

قال عمر بن الخطاب رحمه الله
خشوعا فوق ما فی قلبه فانی اظهر نقای
علم نقای من محاضرة الابرار للشيخ الاکبر
قال رسول الله صلى الله علیه و آله
واحسن مصاحبة من صاحبک
واعلم بغير انصافه تنلی عابد او اراضی
بقسم تنلی زاهد یا کماله

قال رسول الله صلى الله علیه و آله
واحسن مصاحبة من صاحبک
واعلم بغير انصافه تنلی عابد او اراضی
بقسم تنلی زاهد یا کماله

ایا یا دهر بان بکرم دست بگیر
کز دست رفت کاریم و دستم کارماند

ای فصل تو دستگیرم دستم بگیر
سیرامه ایم ز خوبش دستم بگیر
تا چند کنم توبه و تا چند شکستم
ای توبه ده و توبه بشکن دستم بگیر

از سرب مدام و لاف مشرب توبه
وز عشق بنان سبب غنیمت توبه
در دل سوس کنه و در لب توبه
زین توبه نماند در دست یارب توبه

از بس که شکستم و بستم توبه
فویاد بر او روز دستم توبه
دی روز بتوبه شکستم باغ
امروز باغی شکستم توبه

کردم توبه شکش از غنیمت
چون بشکستم بتوبه ام خواندی حبت
القصه زمام توبه ام در کف است
یکدم نه شکست اش گذاری نه درست

مست تاب را بیتی نه دمی حد شست
طغیانم را بتابستان دمی حد غنیمت

براهت چند از و ناتوان افتم خوش آن روزی
که از جشمت نکاهی جانب این ناتوان افتد

بارخ زرد ادمم سوی دلت ای سرو ناز
یعنی او ردم می که در کف روی نیاز
چون زخوی روزی طلب کردن نشان شکر گشت
النجابر غیر کردن از کبالت بر تراست

شک کمال لطفه در استفا دهم
اوله در تو کلز اعتماد دهم

هر درونت خوش دارد جلوه حوای جوی ز بخت
دمانت بوی دارد بوسه چون خواهی ز جانان

در داکه اسیر شکر فایم هنوز
در کف و شند خاص و عایم هنوز
نه عرقام و نایم هنوز
صد بار سوختیم و خایم هنوز

موصی علی بن کلیدن بری زری نور کماله اولان معاطله علی
اولان علی ذراع قرمیه حوفه و دروب بهر ذراع بنین مالی عروت
که جمیع التمش بالی غرضی بودن اولان سوزاخی و حلیه
اولان در التی غرضی سلم اولان در حرمشکر

مجموعه فها منتات المرحوم
الی السعود و سارا صی الصعود

مجموعه فهاست
مجموعه فها

رهاج اذ مکر توبه صید

رنبا افتح بالخیر و اتم بالخیر و اجعل عاقبة امورنا خیرا
توفق مسلما و الحقی بالمصالحی

صد

روم ایلی صد

عالم خبوا

کل التمش بالی غرضی بودن اولان سوزاخی و حلیه
اولان در التی غرضی سلم اولان در حرمشکر

روم ایلی صد رنه کجه اولدی قواد حیف و صیح

۱۰۵۸

روم ایلی صد رنه کجه اولدی قواد حیف و صیح

۱۰۰
 ۱۰۱

سنبیل کزار کلام قدیم
اعظم اسما، علیم و حکیم

اسی عنوان کے مطابق

تقصی لاله و انت نظر حبه
مذاور بقا القیس بدیع
لو کان حبک صادقاً لاحت
ان المحب من یحب یطبع

چون خدا هیچ کس را نمیکند
خلق را بهیچ در شمار نمیکند

عطر
یارب تو عارفانده درگاه میکنی
حیران و فرومانده این راه میکنی
دانم که در میان که باید نزدیم
خواهی تو حساب کنی کون خواهد میکنی

یارب تو امان ز نفس شیطانم ده
در بحر طلب کو هر ایمانم ده
من هیچ ندانم که چه خواهم از تو
هر چیز که به بود مستانم ده

سویای که فرض لطیف ام صفا
و مشرب به عذب نکتہ ام صفا
و کلمات الی المحب ام صفا
فان شایسته احیای و ان

واذا اصفا لک واحد فغذرت
فاعلم بان الله بالمرصاد

واذا اصفا لک من زمانک واحد
فهو المراد فان ذاک الواحد

در راه طلب اگر تو بگو باشی و من دانا طایفم
اگر قدم آتست که اورا طبع و آخر قدم آتست که خود آتست
لا یعرف الطبع قدر المسک بطرحه لانه ناله عفو بالمناقب
وانما یعرف العطر قیمته اذا اشتراه بمتلبه من الذاب

فصل
یارب ره عشق که بنی شیدا قتل احکام عبادت بکار
نقطة صغله کوزم بینا قل اوصاف حبیبک که کویا

یارب جوهر از لایح حاجات تو ای هم قاضی کافی همان تو ای
من خال دل خویش چه گویم با تو چون عالم سحر و الحقیق تو ای

حسن بیفرا
یارب بنی و لو غلک فادر ایله کریمه بلا و در صابر ایله
بیوزنخ ای و دلمنی ذاکر ایله انعامکم هم اوز سنضاکر ایله

لکون فی سبیل الله
جزاء السوا بثل فعل من یا حنان
کریم العفو بالجر جزاء السوا بالان

یارب تو امان ز نفس شیطانم ده
در بحر طلب کو هر ایمانم ده
من هیچ ندانم که چه خواهم از تو
هر چیز که به بود مستانم ده

یارب که امان ز شر شیطانم بخش
در مغفلی که غفر انم بخش
ایمانم اگر قصور دارد یارب
تجربتم کمال ایمانم بخش

یارب مدد ز لطف نفیسم ده
تخصیر رضای خویش اینم ده
داعی اجل بیون طلب روح کند
تو حید بوقت ترع نقیسم ده

یارب همه خلق را بمن بدخون کن
وز جمله جهانیان مرا یکسوی کن
روسی از من صرف کن از هر چندی
در عشق خودم یکجست و یکرو کن

للقاض عبد الجبار
جزاء السوا بالند عزیز لا اقوام
از من عند لطف جزاء السوا بالان

یارب که ای نفس من می فرمود دادم بوی اینی می مطلوب نبود
در باغ ندامت این زمان می کردم ترسم نه هر وی اینی سود

یارب من اگر کنایه ای حد کردم دانم بقیی که بر تن خود کردم
چیزی که رضای تو نبوده است بر کشتم و توبه کردم و بر کردم

بر دیدم چون سیاب من رحمت کن بر سید شکر ناب من رحمت کن
بر جان و دل خراب من رحمت کن بر زاری و اضطراب من رحمت کن

یارب دل من بنور تو دان کن چشم بحال مصطفی بنیان کن
روزی که چو لاله سحر آورم از خاک در روضه مصطفی

الی بنده خور و مقیم الله کافونف کاسیرم
سکا لائق در بقا بر اسم بوق و انفس موافق حکم جوق
بنم کبیر جهاننده وارحی عاص که طر کوزم جوبی معاص
جهاننده ایدم بن جرمی حد در بقا نف اویدم ایدم بد

شود کلو ایدم عالمه عصیان که بر قطره در برانند عیان
بنم که حالمه اولی رحمت باشم یکجس اولو بر توری
بنم عالم سکدر بر بقیت که بحر جرم اولدی نهایت
ولا بر قطره بر رحمت حق عنایت اولی بر حو مطلق

اگر باران رحمت اولی ایدم اولو خاک بر ابر کرد عصیان
نه دکلو عدد اول کنیم نه غم چون لطف قدر عذر خواهم
معاص ایدم اولو ایدم کنه کار الی بار خد من جو غفار
ایستم کریم کنه انگدر رهب امیدم لطف عاکم لیک یارب

عن ابن القارض
من ذا الذي ساء قط ومن الحسن فقط
محمّد الهادي الذي عليه جبريل يربط
ما ان مدحت محمد ايقان
لكن مدحت تقال في كل

حسن بن ثابت
قريب خاير بن ادم وغيره بنو قيس
وقريب بن قيس كلها نبي الله ابو القاسم

سلام على روح النبي المظهر شفيح الورى في يوم بعث وحشر
رسول كريم سيد القوم مجلبة بشير نذير خيرة ذات وجود
نبى له في الفضل ايات رحمة كتفريف ربح والسحاب المستجر
وما مثله في الناس عن صلواته بخلق عظيم ثم ذات مظهر
اذا لاحته الانوار من اوجاهه ولم يبق نور للنجوم المنور
اراد من الرحمن خيرا لائمه وما رام من حور خيالات وعنه
ابا ساقه الابرار من حوز كونه خيرا با ظهور اخايب من مكنه
عليه سلام الله ما سيد الورى
عليه سلام الله يا حسن منظر

لقد خفف الرحمن حزن طاعه بحسن صلواته من سوء الرجم

سلوا عن موداة الرجال قلوبكم فلكم شهود لم يكن تقبل الرشا
ولا تسلوا عنها العيون فانها تشر الى شئ لم يكن داخل الحشا

مراد

الرابع في المثل او يقال المعنى الفار مثال لان فاعية سكر القمح في القمح قبل ان امره سكر امر الا ان
تعود المعنى للنفذ وبنو دهر بن محمد بن سنان والامام في سكر فعل لا واحد يحكى في لغة فصح عام
فاه ما وصل هذه صفة فالتبع كغيره في قوله علم الاول بالاداء او فصح في الاول كغيره

مكتبة جامعة الملك سعود قسم المخطوطات

الرقم:	٥٤٤٤	١١٤١	١١٤١
العنوان:	مناقب ابي السور (مكتبة)		
المؤلف:	ابو السور محمد بن محمد		
تاريخ النسخ:	الحارث بن محمد الهجري		
اسم الناشر:			
عدد الاوراق:	٤٢٨	٥٠	١٧٨
ملاحظات:			

بسم الله الرحمن الرحيم اشرف نور الله ظهر كلام الله ثبت امر الله نفذ حكم الله
استغفرت بالله لو كلفت عباد الله التجأت الى الله ما ساء الله لادواته
تخصنت بخفة لطيف الله وبلطف صنيعة الله وبجميل شراعه
وعظيم ذكر الله وبغزة سلطان الله وبقوة برهانه الله دخلت
في كنف الله واستجرت برسول الله عليه الصلوة والسلام برأت من
من حول وقول واستغفرت بحول الله وقوة الله اللهم استرني
بستر النور سترت به ذاتك فلا عين تراك ولا يد تصل
اليك يا رب العالمين اللهم بحرم لحس واخيه وجده وابيه
وامه وبنية نجت من النعم الذي انافيه

الذي

قال النبي صلى الله عليه وسلم

وكل محب لا ذكر له فهو كستان لا غرله وكل شهاب لا ادب له
فهو كغرس لا جام له وكل امرء لا حياء له فهو كقطع لحم لا ملح له
وكل صدوق لا وفاء له فهو كقوس لا تير له وكل غني لا سخيا له
فهو كمنزلة لا مال له وكل علم لا ورع له فهو كسراج لا نور له
وكل امير لا عدل له فهو كظلم لا نور له مستقر من طمطم

حكى الامير رحمه الله ما كنت اطوف ليله حول الكعبة فاذا اتى شهاب من السماء
وهو متعلق باستار الكعبة وجعل يقول اللهم وسيدى ومولاي
الحيون وغابت النجوم وانت الملك القيوم غلقت الملوك ابوابها وقفا
عليها حراسها وبابك مفتوح للساكنين فما انا انا لك سال ملضعيقا
هذه نب قائم بيا بك جنتك انتظر كرمك وفصلك

اللهم زين قلوبنا بجزمتك وبولطنتنا بمرقتك وقلوبنا
بجنتك واسرارنا بمشامدتك وارواحنا بجائنتك
برحمتك يا ارحم الراحمين

اللهم اني اليك اشكو عجزى عن اداء حقوق طاعتك واقامه وظايف
عبادتك انت العاذ لك عجز ضعيف والملاذ لك ضار
كخيف للاحول ولا قوة الا بك لا اله الا انت لا حول ولا قوة
الا بك استغفر واتوب اليك

اللهم اني اعوذ بك من العلة في الغربة ومن القلة عند الشبهة
ومن الشقاوة عند الخاتمة ومن الفضيحة يوم القيامة
برحمتك يا ارحم الراحمين

للمرحوم الرحمن اللهم اني اسالك من العصه دواها ومن النعمة تمامها ومن الهمة حقها
ومن الرحمة شمولها ومن العيش ارضاء ومن العمر بسعده ومن الاحسان اتمامه
ومن الانعام اعم ومن الفضل ارفع ومن اللطف انفع اللهم كن لنا ولائنا
علينا اللهم اختم بالسعادة اجالنا وحقق بالزيادة اماننا واقرنا بالعافية
عذونا واصالنا واجعل لي رحمتك مصيرنا ومالنا واصيب سمعنا وعقولنا علم
ذوقنا ومن علينا ما صلاح عيوبنا واجعل التقوى زادنا ودينك
اجتهادنا وعلبك توكلنا واعتمادنا وثقتنا على نبي الاستقامة واعذنا من الجحيم
الغداة يوم القيمة وخفف عنا ثقل الاوزار وارزقنا عيشة الابرار
والقنا واصرف عنا شر الاشرار واعتق رقابنا ورقاب اباؤنا من النار واعزنا
يا غفار يا كريم يا ستار وصلي على خير المرسلين محمد المصطفى واله الخلق الطيبين اللهم
برحمتك يا ارحم الراحمين والحمد لله رب العالمين

بایست جهت ناسن ارزاشدا و اجعل معرفتک احسن لنامدا
ولا تکلنا الی تدبیرا نفسنا فالنفس تعجز عن اصلاح ما فسد
انت العليم وقد وجهت یا امی الی رجا کدر جها سالما ویدا
والله جاب ثواب انت تعلمه
فاجعل ثوابی دایم التبرک ایدا

بسمه یا شاکر

بسمه اولور غایت حق اسم ذاتک بزمه هدایت حق
سطح شریف رو سندر که بسبب اولور غایت حق حدیث نور حق
اسم ذاتک بزمه هدایت حق لطف وار شادانه غایت حق
دیو نظم پور مشر که صفت احتیاج رعایت اولونوب
مصلحت همیش سنده گویند کی اوزره هر یک بر هر یک بار نوب
اخری طی اولونوب غایت بزمی استحقاق چون گویند شکی او لا
تراجم اشغال و نراکم احوال بسببیه بوقول رموز خفیه
ادراکنه بزمه قوت و طاقت فالما مشر بزمه کلیم لا
بما فدن صبا ننه همت بیرونه سز

یا مالک الملوک انت مقصد یا ذا الجلال ملک مؤبد
شمنی علیک کل صبا و عذرة ندعوک فیها و نضیق و نسجد
نه جو القود منک و نخشع عقوبه ننوی الی رضاک و نسبح و نحمد
سحقا و کیف الی غیر صا ح لکن نقر انک رب متوکل
واغفر لنا و انت کریم و اتنا ایاک نستعین و استیاک نعبد

بسمه یا شاکر
بسمه اولور غایت حق اسم ذاتک بزمه هدایت حق
سطح شریف رو سندر که بسبب اولور غایت حق حدیث نور حق
اسم ذاتک بزمه هدایت حق لطف وار شادانه غایت حق
دیو نظم پور مشر که صفت احتیاج رعایت اولونوب
مصلحت همیش سنده گویند کی اوزره هر یک بر هر یک بار نوب
اخری طی اولونوب غایت بزمی استحقاق چون گویند شکی او لا
تراجم اشغال و نراکم احوال بسببیه بوقول رموز خفیه
ادراکنه بزمه قوت و طاقت فالما مشر بزمه کلیم لا
بما فدن صبا ننه همت بیرونه سز

بسمه یا شاکر
بسمه اولور غایت حق اسم ذاتک بزمه هدایت حق
سطح شریف رو سندر که بسبب اولور غایت حق حدیث نور حق
اسم ذاتک بزمه هدایت حق لطف وار شادانه غایت حق
دیو نظم پور مشر که صفت احتیاج رعایت اولونوب
مصلحت همیش سنده گویند کی اوزره هر یک بر هر یک بار نوب
اخری طی اولونوب غایت بزمی استحقاق چون گویند شکی او لا
تراجم اشغال و نراکم احوال بسببیه بوقول رموز خفیه
ادراکنه بزمه قوت و طاقت فالما مشر بزمه کلیم لا
بما فدن صبا ننه همت بیرونه سز

بسمه یا شاکر

هو المعظم الملکم دایم باللطف الکرم

مقید قواعد و اقبال و منوکه ستوار دفر و اجلال دعیه بر بند دایم

بسمه یا شاکر
بسمه اولور غایت حق اسم ذاتک بزمه هدایت حق
سطح شریف رو سندر که بسبب اولور غایت حق حدیث نور حق
اسم ذاتک بزمه هدایت حق لطف وار شادانه غایت حق
دیو نظم پور مشر که صفت احتیاج رعایت اولونوب
مصلحت همیش سنده گویند کی اوزره هر یک بر هر یک بار نوب
اخری طی اولونوب غایت بزمی استحقاق چون گویند شکی او لا
تراجم اشغال و نراکم احوال بسببیه بوقول رموز خفیه
ادراکنه بزمه قوت و طاقت فالما مشر بزمه کلیم لا
بما فدن صبا ننه همت بیرونه سز

و اشتغال کوستر که بندگان را بنده ل مجال اولاد که عفا الله عنهما و اشتغال
 علیه بادشاهی و عوارف سینه شریف اول ذات ستوده بختار و عدم الحلال
 حصو صنفه بیدول و بی دینچه بیور بیور بیوه بکلم بکلم صفت غایت اول غفلت
 سونیم دلالت مذکور به معطوف و مصروف اولوب حر و سبب بلخراد جواریه
 کلید که نفس بلخراد دایه کلوب هر قاف کون بوقف امدار دیو خبر النی غیب
 باب سعادت مان خدا میل امدوم اولوب انصال صوری انصال حقیقی به بدیل
 اولوب ارفع و ساطع اولوب بو آتی و فانی روزگار روزگار دایه اولان قصص
 عضض لذات روایت و حکایت اولغی ارز و میل توجیه مقول اولان کلید
 کبر و راه بخت رهنیم جانبته متوجه اولاد قلمی سموغ اولیجی بوم اددن بایستی
 قالد و غندن زیانی بختور لی مستولی اولوب و عین سعادت اول جانبته وارد قلم
 ولایت بودن بکلم بکلم میسر اولدوغی استماع اولیجی کوراضه صفی عین بتر اید و ترقی
 بولوب کلاه تنایج اوج اسماء الملوك الحمد لله انما هذا الاقوال اواردی بقیه
 اولوب بخت نیاز درگاه نیاز رفوع قلوب عن صمیم القلب و خلوص الفؤاد ترقی
 و تضرع اولوب بار باری و تبارک معون و مبارک ایدی و یر و بیا فیه اخیر و تبارک
 بره سعادت بختان و درخشان اولوقد خالی اولمیه عن قریب دایه اعلام احباب
 برادر اولیو و یر و بکلم بکلم علی در را دایه اجابت ایان و غرا ثقیه استیجاب

استیجاب غایت مشغول و عمارت اولوب بعلم الله ارتفاع شان و اعتقاد بکمال
 انوار سرور و شادمانی و احضار جهور و کامرانی ایدول محل تردد اولیو بجم
 مبارک باد ایچون بالذات واروب کاب ما تمام ضیاء لایه مشرف و مستر اولوب
 اوزرینه فرض عین بل عین فرض اولوب اما مصداق بر نیچ و جهله دامن کبر
 اولاد و غندن حصو صنفه مذکور به دایه خیر واقع اولان غلظت بالضروری و قد مدون
 رجوع اولوب رقع خاکسار ایله انشا اولندی استیجاب و التیغ فیه بایستی
 و سبب اولوب نهایت الطاف بزرگوار و عفا عن کار کار بکمال بکمال
 اخطال بین و چاکران احصا قریب سکنند منسلک اولند که بری بکمال حرحه بکمال
 دختری اولاد غنچه شایسته شبه اولیو بکمال بکمال بکمال بکمال بکمال
 خاطر درایت قلم لوندن بکمال و لایق و سزاوار کور لوب فاعل بکمال و عاقل
 خازن تحفه بکمال احباب ملکوت سر نیز در غیور لایق ایله مستحق مقیم قلم بکمال
 ذروه افلاک دایه غایت بیوریل و بوجا بکمال خدمت واقع اولوب بکمال بکمال
 بکمال غایت بیوریل که سلطان بکمال خدمت بکمال بکمال جان بکمال بکمال
 بیان دکلدر زیانی نه دیکل لازمه که علم عالم ارای بکمال بکمال بکمال
 غرض چون غرض بکمال و انهار مبارک باد بر بومقدار ایله انشا اولندی
 روزگار خد شکار و کد کار بکمال بکمال بکمال بکمال بکمال

بعد از تهیید اسکن الصدوق والاخلاص و تاسیس بنیان قواعد الاختصاص
 و عاکوی دولتی و بختی و عادت بناه لازال موقوف و ناجایه الله بود که واهی دو
 الجلال درگاه منتهی فی الغد و الاصل دست نیازم رفع و دین امیدگران
 از دید دولت علیه کوز با بنده منتظر و اردات ربانیه ایکن منتظره ای که در آب سینه
 میسر اولی حضرت غن غن الاوه و توالق نعاوه درگاه منتهی و تضرع کرد که
 صنوق افضل ضنون اقبال یوما فیوما ماتباعه و مدارج ارفع کی بویسته
 تراید و تضرع نعا و زرا و لوب و جود پر جو درگاه اماره دول و مخرج طوائف
 اولیقه خالی اولیه بواعی فخلص و لخواه متعصقه واجب لازم ای که شرف جنود
 جنود شرف مشرفه نعمت اولوب دوام دولت دعا کنی بلا و لسطاد ایدیر که انوار
 زمانه الان و اولکد استیلا فقر و فاقه اول استسعا دانه اولی الخیرین الکالا جمع
 الاله قدح کلمه تبدیل اولندی الف عینه جناب عا طفت سعادین مملو که
 شفاعت تقصیر حضرت ساحت دولت ذیل کرم ایلکه مستور اولند که سب الغدیر
 التقصیر ان البشریه مقبول غفر کرام خیر البریه باقی همیشه مظهر وجود چو
 بر مفاوق عالمان ممدود باد بحره حید و اله الامجاد

تقوا جاه و جبهه و جلال تقوا فراغ از دولت و اقبال بر توالی دور
 و ایام و لیال و تالی شهور و اعوام سال بحسب هذا المنوال الی یوم الحشر
 و السوال بحسب فیاض ذی الجلال بر کمال لایزال باد سب دولت انیس
 و بختی و سعادت و رفیع و حسیه جلیس و غر و سیادت صدی باد
 بعد از تجدید و اسم ادعیه صالحی و تحید لوازم اشیاء فائحه بخواب
 عینه جللیه علیه و سب سینه بینه لازالک طلقه بشفاه الا و داء الاطلا
 و خردقه بجابه الاعرا و الاذلا اعرضه بند داعی خاکسار و ذریه خوار
 اولد که حالما بر بستر بارت اثار و بر خیر سعادت سعاد احسن اوقات
 و اسعد ساعته و حاصل و نازل و لوب و تقصیر دولت و رفیع و طایب
 خلعت مفاخرت جمد و مسعد اولی خیر لرب و یردی یمنی بن الله الخوان
 و حق خالوج بچون جناب رفیع عالیشان معالی شان عتایان اربیه
 ربانیه و همایان جللیه بجایه مقارن عطیه کریمه شایانی و مقارن مجانبه
 بکلیه خاقانی و اقرع اولوب سب سینه سلطنت و عتبه علیه خلافت مسعود
 و محفل صدارت سلیمان الحما، التمام و بر ثانی الفضل العظم ایلد زینت
 بولوب و جوج علی و ملجا فضلا اولد غلظت از نامی ارسال و ابصار از اندک

سید زکریا
 ادام الله فی جاهه و لوب
 هم دایم سعادت و لوب
 در سب سینه و لوب

سب سینه و لوب

بدین خرده کر جان فشانم رواست که این خرده اسبین جان ماست
 عالم السمر اگاه و مطلع الضمان گواه در که خنون استهای و جهور و صغیر
 اریای و سرور تحیط ظاه و باطن اولی الحمد لله تعالی علیه السلام
 سلک امور محالی و خور دولت عال بر منظم و عرقم اولی جلای اعیان
 وزیر و اصحاب اہم مطلب و اتم قلوبی الحمد لله علی تو آخر فحاشا و زار
 الا میسر و مقدر اولوب دستا بساط دامن نشاط و اصل اولی
 شدیم عید و سعادت اہم شہا جلای با دیارین متصل باہم تار و خنجر
 الطربانی داعی بجانیدن مسؤل و مامولہ کہ موطن سبیل علو در جان
 و سبب سحر سعادہ اولوب مراتب مدارج علیہ و مناقب معارف حقیقہ
 یوما فیہ بل انما مترا اند و متصاعد الا تا ہلال از چرخ طالع می شود
 چون ہلالش مردم افروں باد جاء ہمیشہ احوال عالمی و کائنات مسالک
 عباد بہ ستار و اوار و نواہی و اجتماع خواہر الہیہ کوزہ منقاد و مقاد
 اولوب خیاخ ظل وجود پر جود و احتشام خود صغیر و مسعود بر حیاض حق
 سعادہ و ریاض حق سیادت با و تا دخلود حمد و باد بر اب العباد و الحمد للہ

سلام علیکم ان شریختی بقطر الفاس العبر المفتت بجلالہ تعالی خلا معانی و شرف
 تلافی تلاقی ذات ملک صفات قدس سمات فضائل مواہی ملاحظہ بیورہ و الحالی
 اوج شہرہ مدار سہ ما رہ اوزار اولوب داعیہ مواہیل سعادہ صمدیہ مواظبتہ
 ان رب السعید الدعا و شفیق شفیق ہدایت رفیق عنایت تبلیغ شہا اہم
 ان لہ الکرم شرف نزول و حلول ایلہ اول دیار صفایا شرف و شمول بیورہ
 تلخ و طین خلوص عطن تلخ کامرین قند و بندہ مواہی رفقہ مذاق و شیرین مذاق بیورہ
 منہا فاج دین سماع اولون شول مانم بو خبر کوش و سماع اولی سرور و روح
 سبب رقص و سماع اولی سرور ہمد کہ از عنایت حق و طین شرف مقام اہم
 و احب مد طواف اویرما یستراہ ذاک بالتعجب ہمیشہ انوار سرت البتہ باندہ
 روزگار اولہ سرتا بندہ روزگار لہ اول شوقہ ابر شوب حجاب یقیم قیامت دیر بندہ دل
 باغ نہ دینکہ معلوم ضمیر علوم سجد اولیہ ہمیشہ ناکہ بود کنند زجر دگون
 منار شمعہ و مدار شمعہ ہر وجود حضرت بر نصرت فضائل بخش
 بود بدو حق وصال خلیل خندان پیر

تہنیت حضرت میرزا محمد باقر

سلطان سراپردہ ابرار و انصاف مصر عالم امکان مستعد است با اوزار حاکم و محیط اولوب

بشيء حال الدين بها يونس في صاحب الموصل
 لن شرف ارض بملك قها فملكه الدنيا بكم بشفيع بقيت بقا الدهر احركنا قد
 وسعك مشكور وحكمك منصف ومكنت في حفظ البسطة مثلاً يمكن في امصار فرعون يوسف

عياض فرعون ظلام ظلام ايجون تسليط اولئك في نير وجود نبات وروح
 نبات شروق عدالت و توج نور سطوت قاهر ايله تنوير شام قاهر ايدوب عام
 بربا نشيط اولئك في خالي اوليك مادام السافل والعال در ردعوان درسي بها
 اخلاص ايات استجاب نظام وغرر تليق دري سنا احتضار صلت استعانت
 ختام كه عدا طوطيان مشرستان انشمال مصفى ومتوفى ومسلح عواكف كفا
 شام قدس شمال منور ومنور اولاهم راه قواخل صباح ورواحل رولاه نموده

اولونوب عرضة داعي قديم بود كه بشير اقبال و بشير نيل مال جناب حضرت جنان حضرت
 رستم نيل مصرعوا طفا ايله ريان اعني خياطة شام با احتشام دن ايات مستحضرة
 يوسف عليه السلام ايله كاهران اولوب اولديار عزت عيار مكانت مدار امانت ايتار
 حلول كباب رفعت نصاب ايله عزيز الاعتبار اولاد و غي انما و اخبار ايكه سبب سلون
 وجبور و بخت و سرور اولدر شكر خدا كذا افق لطف حق مهر عالي تولايم نمود

باد مبارك همه را اين سرفه از مدد فيض خداي و دود بعد ذلک حال اقصا
 مغرول و سزا ندر غيبت و كربت ايله معني و ما زول اولان مولانا جليلي داعي
 سابقا قضا عز نور توجبا و لنوب در يادن اولديار متوجبا اولد قله امل و عيال ايكه
 و مال و مملكت نالفا و مانع از اوينه سوء انتعاش و ما و يه عدم محاسن و نوح
 في راى كز بيز و نه باراي كز بيزي متردد الى و مستوشى ابل و حذر اتملة

اشكال از دستخ ايله غوغا و هودار
 مافذ بيل و يله بغداد مودود

ان مصرع اولد كه تود و ايلي غوغا
 ان نيلكم منت كه شيندر كراي

مصر و وجود سعادت مصير كز بغداد كاهران و باغ داد
 نيل امانت فقر اعطاف و صلي الكفاف صوبه
 صرف التفات و اعطاف ذلن نالفا و لوس و تشنگان
 خال احسان عرفه نيل عطية بكران
 اولد و عاين تكرار و تولا

مته بن و مشرعه و مستقيم متورق اقرانك شير زمانى واقا مد شعاع دينيه
 پاتها ون و توان اولوب سيما قطب العارفين و علمك المكنشيين مولانا و حرم
 اى شمس الدين قدس سره اعتقاد بندين اولوب و خاتون ارشد المرشد بن الكرام
 مرحوم سلطان حاج بيرام نور صبر كيان بندين هم و جهل مستحق امداد
 مستأمل اصطناع و اسعاد اولوب و بالجل امداد و اسعادى مرحومين
 مرحومينك روح بهر فتوحان دن مسقطه ادو استسقاء دي مستوجب و داعي نيلك
 و ثنا سي مستوجب اولان عيى مامول و مسؤل لدر كه عز نور داعي حقيقه اعلى
 مصر يه دن بهر قضا مناسب تو جيعه نيل مشتعل بهر تربيت ناله احسان سويوب
 و سبلا انتظام احرار و اسطه نصرت روض غمرى اولمخ با بنيل نيل مبرور
 و صرف مقدور و سبي مشكور سويوبه باقى نه دنيله كه معلوم ضميمه عارف سيمر
 همیشه جناب معالى مصداق بود مستدام و كسا عدل مشا عده

ناحية عبوديت مواضع مدائير وضع اولونوب از ديا و جلالت و كاهران و انصاف
 سواك شادمانى ادعيه سنده قاعده عبوديت قدسيه و رسم رقيبت مستقيم معصية
 مداومت و مواظبت اولد قدر نصلي عرض نيل دعا كوي اولدر كه خاليا سمجانه و لوش

بودی وقت و آن دلخسته احراض عزالت و مذلت بنجیر فلک کز رشاد کوش
 فرزند لایسمان عرصه غم و چرخ دغلی ز لطف آرک گفتین دغلیان شیر
 افروخته و الم اولاسن وقت اولاد بی که نماد طالع موخر بر بازی خوب اندازد
 کار بسته یکنشده و استاد حریف ماهر موجود اولاد بی که بر مضبوط باغ ایلیم
 پیاده اوج ب طغنه سور مکل فرزند لکله مستلک میوب رخا بی که نو فر
 حاصل اولد سی بوشاده اول حضرت کریم الحصار عظیم الشان اقبال چرخ
 اختر سحر به کمال موارع ادا ت ارباب حاجات مرکز دایره افق اصحاب مهمات
 واسطه عقد و حکم قلاده سوط کرم نعل بلغم جد و علا سر و سر فرزند بستان غزوات
 لایزال کاسه صفا بین الما فاضل و محبت بین رزقه الاواخ و الا فاضل حقیق طهور
 انوار اقبال عنایت شاه و بر مزلحات بارقه اعطای شهنشاه طالع و لایزال
 حضرت رفیع الدرجات کامل البرکات در کاهن منتهی الطراز و موقوفه شرف توفیق
 عنایت و احسان مبرک یوب اول ذات جلیل الصفات تک طینت طینه و جبلت جلیله
 مکنون و مکنون اولاد درجات عالی و موقوفات سامیه نیک نایب الم دنیا سیر زخمور
 الم و اولاد و اخا ایند ذوالجلال اول وجود پرچم دکن شمس و لبتین و اخیار معین
 دایم طالع و لامو ایلیم امین و نداد عیالایر دلان طلاله لامع البریه شامل
 پس بوعطیه عظیمه نکر و منزله رفیع نکر شکر نایب اولاد اولاد نکر نکر نکر

شطرنج متین
 امداد

۲۹
 جان ما کوی فلک در خم چوکان تو باد
 ساعت کون و مکان عرصه میدان تو باد
 ای که ان، عطی رد صفت شوکت تست
 عقد کلر خاک طغر اکش دیوان تو باد

دست اشته فرض عیند که عطفان بودی همان اولان سوخته لیه فیضان
 زلال سرچشمه احسان برید ریان ایدر الا کل لنگان و ادم الحبيب
 هنیع لکم فی الجنان المملود افضوا علی من الما فیضا **حلب احسان**
 فاما عطی شمس و انتم و رود

حکام عالی غایت مقام و هدایای وافی صافی لولون نظام که قرین احسان حضرت
 عن کل اوله هر امره زیور کد پیر زبیک انور اید زبیر فرویرن سرود لکشی
 هیاست و کل لایوس کلش کب است نقاش نگار خانه افضلیت و عقیق طینه
 معرفتک عیار اگر عیار زرمبار لونه روی نیاز سوده و حسن ضراعت مرسوده
 عرصه کینه دیرینه اولد که اول خا عالیشان و محال نکل سانه لری شیشه عیال
 ازلیه ربانیه و عجایب هباز حمایت لم یزلیه سجینه اولوب نفاخ عرو و اجلال و توافر
 مجد و اقبال متوالی و متفاد و متزاید و متالی و مترادف و متقارن اولوب متقارن
 خاقانی شامه الغیضان و معاون موینه سلطان جلیله العنوان اولمعه لایس خلعت
 شریف رفعت و جالس صفا عرو سحاک و صدر رتین سیر صد ارت اولمعه لایس
 ایام و لایالی و شهو اعدام متالی فیاض دی الجلال و جواد لایزال ادعیه بلیه
 و اشته فانی لایزال استغفار لوزن یکین ناکاه بر حجه سرت شهار و مشیر رن

ائمه را حسن عاتق و امین اوقات منسوب به نصیب علم و جاه و جبهه جل اولوب مرتبه
 سنه و منقبت علیه به ارتقا علیه مشار انامل فضلا و مدارا کارم عظمی اولوب
 سعه و عالی به صعد و المله کل منکر خبر و لکن یسرت نقش سوره انجام و دنیا
 سینه کشتی راحت بخش فرجه جبین اعلام و افهام الی علم السرایه اگاه
 و مطلق الفی هر گواهر که بر مرتبه ده ابتهاج و سرور و ارتقا و وجود ظهور اعتدال
 تعبیر به مجال محال در الحمد مدائن و علمنا الامتنان همیشه نزع و وسع تقوی
 نگار خانه فضیلتان جبهه غا و چه کشت اولد قبح محبای فراخی الی علمنا صفای
 غم زد امییا و نهما اوله بیک خورده کرجان فتنه غم رویت که این ترا سانش کمال
 بوبارت سعادات منقبت خدمت تلمیذ اول الی بیک که بوبنده لری سنا علم الیوم
 حاکمانی کما اسلمه نوز سوره کل و ایضا لازم و فرض منقبت ابدی لکن کثرت عوالت
 زمان و وفرت علمای او ان زمان اقتداری به اختیار ردن دور امکان نیاز
 خضوع و پیشی رخشوع الیه اعتدال بر شروع اولندی العذر من العوالت البشریه
 مقبول عند کرام البریه حاج منتهی سرف ساج الاوان و مجلس سرف الی الاوان
 صوار صیغاف دوامیدن مکنون و محفوظ و وظایف عوالت الهیه به مقرون و مکتوب
 اولوب سیر من بخت و سعادت ده عالی شان و خوار چار بالین دولت کمال
 اوله امین ما محبت الدعوات و رافعه الدرجات

پوشیده نگردد که ما بقا اول شان عالی لازمال منظور امین عنایه الملک المستغنی
 بواء قلانه و الی اوله قدی دان و عالی اسوده حال و مرتبه الباز اولوب قتل
 در بر سه و شخص کثرت دانی زمان و نور ما ضیعه فلان برده حاضی اولوب عالی
 اول استان سعادت اشیا مدنی دور و بجز اولوبین به غبار رگزار توتیا
 امان یوز سوره کل امیده حضرت قاضی الحاجات و محبت الدعوات فی الیوم الامس
 عقیق سلوان الحسن بالصدق الوافی و الطلوع الکام ادعیه احوال بایات
 و اشیه استقامت غایبه مواج و مواظب اولی و اجبه اولد و غی اجلدن
 جمله زمان و او ان بلکه هر چین و اندک خاک رجایه روی نیاز سوده و زمین
 امیده حسن ضراعت طراز سوده قلندر کی ناکاه بره

هزار شکر که از بعد فیض فضل اله
 جهان جوان سدا ز انار فتح نشانه

سنه سال
 سنه اقبلت مع الاقبال
 و زمان من الیاس حال

سعادت که بیاید درین دیار امد
 زمین طایع میون شهر بار امد
 جهان و اهل جهان را نوید دولت و کام
 ز فرد دولت سلطان کار امد

باشن نا افتاب جلوه کند
 بکین هنوز از تاج تیر سست
 آمد ببرز عاشقان ماه شربا منزلت
 ای ماه مهر افروز من باد امبارک منزلت

فی المهد یطوع عن سعادة جده
 انرا النجاة ساطع البرهان

من لک صا کلک

... همان که زین امین روح الایمن و شانه که طاقی اجابت رب العالمین
اوله اول بساط سپهر انبساط که لخته انوار ندان آفتاب خجل و محض انوار غلا
نیل مصریان با در کل اوله اعاف و اهدا اولفقذن ضعیف انفا داعی الیها
اوله که حال ظلام شام ملاحظت فامدن صبح لطافت مشام ظهور ابد و بولایت
ولایت مصر معدلت کف کفایتکه به تعلیم پیورلدی الحمد لله علی فضل
قد و صلح الحج الی اهل من بعد جناب عزت عزت اسماؤه و مضافینت
عنت الاؤه در کاهندان متضرعین عن قریب الزمان مطمح از نظر اولان
صدر صدارت ایوان وجود خورشید معان و اسمان مانگو زاید بیت
بولوب ذرات عالم و ذریات بنی آدم خصوصاً الی الان قدیم الی الان و اندک
خواجه دعا گو یان اولان دولت محصلان مصلحت انور کوز ایل
مستقیم اولوب سعادت دار بنی و فوزت منی مجمع اولما کوز عانت
مدار اوله انشاء الله تعالی و حامل ریح ریح مولانا احمد طریقی مدد کوز
عسانه مسیح بنده کوز دن اولوب اوز رفدن رطایم اثر در بر
نهایت الطاف سینه دل مدح و بجد دکلدر باج رطایم اولما کوز
بالبین و اله الاکرم

سپهر سر ابر در دولت و احسان لیسک شفق عزتی اوج اسماء
و دو دمان عظمت جبه و علا لیسک طره شوکتی مرقه فقا
برابر اولوح دعا لیس اناء اللحد و اطراف النهار مدکلا رتوار
علمه صلیک سعادت بجوی بی اشتیاق هم نگر عرض اید و اوله کوز
حالا استه مخبر ان غنیع و افواه مبشر ان لاریبی دن
اوله لعل خوشتر توان مصر و انوار و کلین هوای عز
واقبال لازال غنما معناه المکمل المتعار حضر لیسک غنی
کام و شکوه حرامدر شکفته و خندان اولوب مجرور
سلمانیک که نعمه خیره القضاة بلکه معصدا و صای کزنده
ولا تدور جناب معالی مستقیمینه لغو صرح و تقلید اولند و غی
استماع اولند قدر علم الله و کفی به شهید اولو طلم کزنده لایع
نه ظفر بولش کذا که سرور بلکه سرور و سعادت و صواب
کبی حضور حاصل اولمشدر الله خانه و که اول معصم
ع حضور رسنه پایه مفاصلت عالمه و سر فایه مواهب سامیه
در مقام که سعادت بکریان بخشنده چشم دارم که بجان از هم
افزون باشی اللهم رد دولته و ارفع درجه و اخذ اعداءه
و ارض اوآءه

فقال زكوة افندرس

هزاران هزار اعزاز و اکرام و نوازش و اختتام برله در در
صافا اصلاحات و عزم و استقامت و انشا الله تعالی که شخص
سیاهی و فرط خصوص لم برله و فاج و لایح اولور کوه کوه کوه کوه
مستحق که عرض نمی دهم و محافل شفا و در محرم هر سال
عن الباسات واقع اولاد بر سر محرم مولانا و الی الله تعالی که هر قدر
الدين فاعط القوس رها واسكن الدارینا مرصدا حی انتصا
و اقامت و اول مقام و اول اولی کتب معتبره قرآن است اول
و آتالی رتبت و فضا لستغفبه که لا یبلغ البوصل المظنی خصله
وان یک و اصفی کل و اصفی سور لدری خبر مستر اثر بود
گفته و صور بود که خفا حق و جواد مطلقه عدو او ان و شکر ان
عدم او کتوفضا بل علمه کوز دایم مسکن و ارتقا طری و معارف و مسکن
و بلنه شنب و تعلقه قلیت و استعداد در اولی بوب جدارند و بی نور من صلیت
و مرتبه لرند مبتدا عدو حله و اصف اولوب صورت حلیه افاضه و تدریس جلیت
حلیه بلیم اوزده اولی است که دیکم و الی دینه مظهر واقع اولی که اشارت و عاقبت
و مالیه و الی دین و دولت و دلیل ملک و بلت حلیه که بشارت فهم اولی غل ذات
شرف ثابت اولی اقسام علوم علمه و اصف قنول جلیه که تاری ظاهر اولی بوب و عشر
لطیفه اولی او فضا جلیه و اخلاق جلیه مقتضایه باهر اولاد و غنای غیر
قادر و قلیت که اصف اولی و غلای و التی و فورا جلیه نوع سلوت و سکون کله
احمد علی فضل قدر و صلی الی الله ان حضرت عزت عزت اسماء و عزت الاولاد
در کاه عالمی اندر روز و شب و جو و متوقع و مستقر و در که بخیر بشارت و اولی
فانک موردی و ما متواضع و منشیای ان فانا متواضع اولی غل اولی که بشارت
مقدار الام ضعیف و قرار طریف واقع اولوب عبادت ملک همان الله اولی که
و این احیاناً ضعیف و مدارج و اخذ نه فخر و ناکر او که بخود من و کرم
و بیست سعادت و در میان بیست و اسکا که مرانی مستجاب کله العشر

سبب سعادت

در

هر چه ایداع از دولت و اقبال و تقاضا اکرام و عزت و اجلال که موجب علیه
خالق بچون و نتیجه خدمت کاف و نور همیشه قرین جناب عالی شان محال نشد
بره ترین و محزون اولوب برقرار و استوار اولاد قدر بود و البته از نظر کله
عز و ببادار از تاج دولت خوری بعد شمه بد نظایر الادعیه العالیه تقاضا
و تشیید سبب الاتیه بالاته معروض بقدر داعی دولت ابدیه
و کینه سعادت سرمدیه اولور که خیاقی ذیل الجلال و قادر بر کمال علت الاولاد
و جلیت نفاذ و قلیت فی الصبح و المساء دست عایجا سما کشته و جبین تقصیر
در زمین بخشج خزانده قلوب ارتقا اربشه علیه و ارتفاع منفیه جلیه
مصور نه منتظر ارادان ربانیه و مترقیه عیایات صمدانیه الی الله
المنون بر قدم های یون بخت و سعادت رفیق و عز و سیادت شفیق
اولوب و اتیه مرادیه که در مناجات محراب غیبیه کوز بر وفق ارادان الیه
و مشیت لم یلم به مقارن عواطف سلطانی و مقارن لطف خاقانی واقع
اولوب سلسله شریعت و تحفل سعادت و جلوس ان سواکان صفا ملک
السماء واقع اولی الله سلیمان و علی الله الامتثال بدین خرد که جلیت
فشانم رواست که این خرد اسایش جان است حق علیه که بر موجب
عظم و عطیه علیا نکر خواج مسکینه و لوا با عرا به بندن بر وجهه لک

کینه

کینه

و به جود و نیت و سرور و نور کوی که الهی اقلام انوک کرم
 عاقل و اولی مقام شد همه عید و سعادت نام و به جود قدر باد و باران مصلحت اینها
 همه تا روز حشر الهی ربانی و اعطاف سخاوتی که مامول و موقوفه که موقوف
 و وسیله علو در جان و سبب سموها دان اولوب تفاخر غن و دولت
 و تلباس خلق مقامی که موصوفه با بل افاناجه و موصوفه اولاد تاملار
 از جود و طالع می شود چون طالعش هر دم افزون باد جاه اعیان و بشارت
 کبر انک و سعادت غفلت انک خدمت تدبیر می بیند کوی سحی علم الوجه لاشیا
 علم الراس لارم و واجب اعیان لکن عوایج دهر و علمای عصر که کفر
 شد اندن و وفرة خلافت اندن زمام اختیار قبضه اقتدار دن دور
 اولوب با اعتقاد اولندی العذر عن التقصیر ان البشمه مقبول عند
 کرام خیر البریه همیشه سعادات مکرر امالی و مساعدات منقبت
 لا یرالی متواند و متقاعد اولوب مظلوم جود و جود بهر مقام عالمی
 همه و دیگر برین العالی و بحر عمق و اله الامجاد

فکرت مکنده ای ماه ملک پیر
 برالتون رسو سجا فکرت پیر

اعلی الله لواء و قهر قدرت اعداء و اهر روضه حیات و خدمات چون
 هوای تازان ریاض بهشتی و شکوفه دود دعوات و عیونیات چون
 نوب حیات ارد بهشتی شنیدن مقام جان مستقیم رهنشام اولند
 حکایا که بویقه حقیر و عا که فقیر قبلند فی الجمله استفسار اولوب
 اناء اللیل و اطمینان انهار همه دعای تو کوم بوقت بیداری همه
 خوانم چو باشم اندر خواب اما ناله کستیاق و شر شعله فراق اولند
 دکله که انک اطمینان و کین زلال وصال ان غیر الی صورت بولا
 لولا نسیم نو که اکرم یرو حنی لکن محترق من قوافل و ذرور خاک کباب
 ذره سپهر افسر و قبه قند کرده امیر در بیدار و باران غریب بر جبه
 اجل محصل محصل و میسر سیر کن دایمون و الصاد بعد از استقامت
 ننه که خسرو خاور و بروج کرده کوی که حکینی ایلیم انظار
 کونک یک اوله کونکدن با بهر طرف مراد که او رسته دور ایلیم فکرت پیر

دعاء اجابت الخراج و ثنا، اصابت فرجام تقديم و انعام و اجلال و اعظام ايله تاييد
 التيام تقبيل و التمام اولند قدضك معروض بنده لي وجود و ذر حقيرا بود اولم
 اگر بود دولت خواهم نيك احوالند انجمن بوردون خاطر خطير آيينه نظير و خطور و دور
 الجرمه سجانه و نعل حالي صحت و نوز اولوب اول ذات ملك الصفا ادا ماعا
 الزاهية و ابقاه ركن السلطنة الباهية حضرت نيك استامت دولتي الحون ماكن تميز
 و مواضع مشرفه كه مكان اجابت دعوات در ليل و نهار ما ملوك و مشايخ طاعة
 شريف بيوريل هميشه اين وزارت و صدارت تا عيش و قوام سعادت
 قائم و دائم باد بالبنی و اله الا حماد العبد المحض محمد بن علي السعدي

يستبشرون بغيثة من الله

اي موكب سعادت بيوسته سمع عن انت مقبل كسي كه با شد هند و لا با سب
 ذولت و طعن كرمه در كوشه سهرت حضرت فرو كشيد در خانه كجاست
 چون اسكان كسرت بر شرق و غرب باي اي شرق و غرب عالم در ظل سياست
 جبر خاكي نخرم چون ابر اگر غالي باران رحمت آيد بر سر زاسمانت
 اي اول زمانت اخ زمان فتنه همچو افندي مبادت از اخ زمانت
 افتاب تابان فلک خلافت سروري و ما تناب در خشن برج جلالت و هنر
 جواهر زواهر عدالت پروري حضرت نيك سلسله سفيه كرون عباد
 و عقبه عليته سدر نه درينه ع اسكان او بر وقت استان ديكر است

نسب الصبا سراج الروم و اقرب خراج يروم الخلق لهم نرايه قبله دعاء الاصدقاء و حيد
 و اوصل سلام المخلصين بيايه اعني باب علي بن سلطان القضاة في العالم اول الولاة
 بين الامم حامى بفضة الاسلام آية رحمة الله سبحانه على الانام فخر الدولة العلية العالية
 اللطيفة المحفوف بالالطاف الربانية والعنايات السجانية فاضل عكم كما كرم و م الى
 خضده سبحانه بلطفه العلي و فضله الجلي و ادام ظلال افضاله اليوم الذي علم مفارق
 عاطبة المسلمين اجمعين

خير قضية جرى بشيومتها الحكم والقضاة و احسن حجة توشيح بالتمنيذ والامضاء التيمم في الدنيا
 بذكر الله قاض حاجات الانام والاستعانة بالمطالب بالملك المعين الناصر لعسكر الاسلام
 الذي رفع درجات العلماء الى الذروة العلى و نور مصابيح قلوبهم بانوار الهدى فتعالى عن
 نور معرفته لظهور صدور علماء الدين و تلامذتها، حكمت كفا، يخرج من طور سيناء عن سما
 قلوب ارباب الحق واليقين والصلوة على النبي المؤيد بالجمرة والبرق من المبعوث بافضل
 الشرائع والاديان و مومن فضله الله على جميع الخلق الانبيا والرسل بنص الترتيب
 و جعل على امته كانبيا، بني اسرائيل اقام بهم الحج والدلائل و رفع بهم شهبات الخلافة
 المسائل واللام عدد قطر النعام على الابرار الكرام الذين قضوا بالحج و به كايوا
 يعدلون و اعدوا بالشرع و به كانوا ياترون ثم الادعية الصادرة من اخلص طوبى والانية
 الفانية عن اصفي سريرة و نية المنبغثة عن التعارف الروحاني المنبغثة على التو
 و النفس في المصونة مواد ما عن اخلال التبعاء الصورى المأمونة قواعد عن اضرار
 و تنافذ الظاهرى كما قبل اذ احصل القرب بالاخلاص لم يضرب البعد بالاشخاص
 سلام بغو المسمى من فوجته سلام بلوغ البرق من لمعاته سلام اذا هبت نسائم الطفه
 تروحت الارواح من نسيمته يهدى الى عال مجلس من فاق الانام بفضله وجوده
 و صا ر ر يا من الشرع والدين تحضرة بفيض وجوده الواقف بنكات التزئير والتأويل
 العارف بتق صيد الاراء والاقا و بل الجبر الصمصام والبحر الفقاه والقيم الاخاه والسحاب
 كفى في حقنا نوح المشكلات خلال دقا نوح المعضلات حامى حومة الشريعة الغراء راعى حومة الملك

الرافع

معلولوا الفضل في الممالك سخي الخلاق عن ورطت المهالك لولا اعانة للعالمين وانما
 للافضل العالمين لم يدروا اين سلكوا ولم يعرفوا اتي واد ملكوا وانما عوصف
 ذكرت صفاته نصير الدين الله في الخلق كمالا فزال محفوظ به الدين دائما
 وحفظه الرب الرحيم تجللا المتبع رايه في امور الدين والدولة المقتضى اثره في
 مصالح الملك الملك قلبه المنور مشكاة مصابيح الانوار غاطر المظهر سراج مطالع
 الاسرار سدة الرضعة مقصد ارباب الفضائل من كل رحى صحيح وساحة النيرة
 محط رحال الافاضل من كل في جميع منظر مائة فليست بغيره في الدين منظر انار ولقد
 اخبرنا هم على علم على العالمين الفاضل بسعادة ورائته الانبياء وذلك فضل الله يؤتيه
 من يشاء جامع العلم والعمل الموفق يتوفيق الله عز وجل هو الذي قدم القضاء
 ان لا يكون له في قضية ثان خللات ظلال ظلال افادة على مفايق المسلمين وايدن
 سبل نوال افاضته بين قاطبة العالمين ولا زالت نجوم معاليه من افق الفخار طالع
 وطواله شراعه من مشرق الافضل لامعة وهذا دعا لا يد لانه صلاح الاصل البرية
 وبعد تقديم وظائف الدعوات وتبليغ اسم التحيات المرفوعة الى الراي الشريف العالي والفضل
 المنيف المتعالي انه لا يخفى على خاطركم الخطير ان وفاء سلاطين الاسلام واتفاق خواتم الامم
 التابعين لشرعية حضرة خير الانام عليه آله افضل النجبة واجمل السلام مشيد لاركان الدين النبيل
 ومؤسس لباني الشرع المبين وناكس الاعلام الكفر والطغيان ورافع لاني الجور والعدوان
 ترفع بانوف الجاهدين وتقصم منه ظهور المشركين وانه مع تقصده لهذه المطالبات وجلال المآرب
 يتضمن هذه حال الرعايا ويستلزم فرائض با ركافة البرايا ويثمر الموافقة بين اناسهم ونتيج
 المصادقة فيما بين اشياهم فله الحمد العالي عن شوائب الانتها والشكر الخالي عن عوارض الانقضاء
 والانقضاء عما جعل اساس المحبة بين ملوك الدين هم مظاهير انوار التعظيم لاهرامه ومطالع
 انوار الشفقة على خلق الله وباسطوا بساط الامن والامان وناسروا صفائهم العدا
 وحياة حومة الدين الازهر ورعاة حوزة الشرع لانوار لارالت انوار بريقها دولتهم الغرام من
 العناية الازلية لامعة واضوا بنج حشمتهم الزهراء من فلك الكفاية الابدية ساطعة اثبت
 ان يتغير بتغير الادوار ويتقلب بتقلب الليل والنهار لكونه في السابق على يعقود اليهود وسحكا
 باونا دميعة الدوام والخلود ومن البين ان جوامع انظار

بينة

انظار رولاة الاسلام ومجامع سمح العلماء الاعلام احيى بان يكون مصر وفاء
 تأكيد مبادئ المصداقة وتشييد اركان الموافقة فيما بينهم رفع الله تقدس وقال
 بانصر اعلامهم ونفقت في سيطر الولاية او امرهم واحكامهم حتى تحفظ شعور
 الاسلام بمباني صيانتهم عن طرق الاختلال وينظم امور الدين ومهام
 المسلمين في ظل حراستهم بلا شائبة نقص ولا زوال لا سيما من كان استنادا
 في قواعد الدين والدولة واعتضا داف مصالح الملك الملك كان منه الامتياز
 في نيل هذا المرام انصب وعليه التوجه الى استحكام مباني هذه المهام فواجب
 ولا كان من داب الاداء واداب الاصدقاء تذكير له ازم الوداد
 بواسطة التقرير والتمنيات وتأكيد واسم حسن الاعتقاد
 بوسيلة المراسلات والمكاتبات جعل هذه الصحيفة ذريعة لنيل
 هذا المدعى ورفع هذه الكتابة الى الخزانة الشريفة ليكون وسيلة للقوة
 بهذا المستحق والمأمول ان يقرن بحسن الوصور ويقع موقع القبول
 ونسخط عن الكلام عن عرض المدعى الى صوب الاختتام بالدعا
 بقيت بقاء لا يزل رافعا بقاؤك حسن للزمان وطيب
 ولا كان للمكروه نحوك ذهب ولا لصروف الدهر فيك نصيب
 والسلام والرحمة والاكرام

افوض امر الى الله التوفيق
 وانا العبد المذنب
 عبد الله محمد بن يوسف
 عليا الحسين

ينتهي الى التوفيق في الصداقة حارس الجبال الربانية باللباقة على الذات على السمع الصدر العالي الاعظم
 والركن العالي الاكرم في ولاية النعم لازل علما سجا في درجات الاشرف والا على صدر ارضا
 في طبقات الجلال والحوال

ينشأ من الفائق في الصدقة المصداقة
 رصدا في طبقات الجلال والحوال
 ولا زال ان يكون القاطب بين الرعايا عند ظهور البلايا
 تجده عونا لك في العوارب

بسم الله الرحمن الرحيم صدر كل كلام ذي بال حمد الله الملك المتعال الذي أرسل عبده وصداقه
وهدي المؤمنين الى الدين المنيف وارشد هم الى الدين الخفيف وبعث نبوه في كل وقت
اما ما تجتذبه الدين المبين ويمجد اركان بنيان الشريعة الميقن وقطع عروق الظالمين ممن
ترك هداية واتبعوا مواء ان الذين فرقوا دينهم وكانوا شيعا انما اوعدهم الله فبما كان
بيده مقاييد الامور له الحكم والاعتراف واليه النشور ثم صلوات الصلوة والسلام من الله العز
السلام على سيدنا وسيدنا محمد المبعوث الى العرب العجم المنفوت بكامل الكمال والفضل والكر
فاتحة سورة النبوة التامة خاتمة رسالته الرساله العامه المرسل الى كافة الامم بسيرة ونزله
وداعيا الى الله باذنه وسراجا منيرا لينقذهم من الضلاله والسرور ويخرجهم من الظلمات
الى النور عليه صلوة الله اذ شارق عليه سلام الله ما احترق بارق وعمل له العظام واصحابه النخام
وابتاعه الكرام خصوص المختصين بالصدقه والعداله والحياء والسني الذين هم كنفهم السما
بابهم يقعدى بهتدى ما طلع نجم في الخضراء ونجم طلع في الغبراء ثم صيح الدعوات الصادقة
المستطابه وفصاح السليم الفائقه المستحيه من الغلبه الغالبه في شارب الزاهره سوارتها
اللازليه كالنجم الثاقب مداده بخلص النية الى الحضرة العلية على حسب شرف النسب فاق الاقران
اساس التقى وقاموس العرفان صاحب تاج الاسامي ذي القدر السامي العصامي ذر النصار
كعثر النظيره بالفضل والفضل في علمه وكرم فرد مو العالم الكل في شرف ونفخ الجوهر القدسي في عظم
علم علم الاصول صدر شريعة الرسول سيد الدلائل والفاروق ابن اسد الغالب سيد المشارق والمغ
واعقب بمنفوت ذكرت لغوته حسيبا نسيبا سيد القوم والعتلا شريف الملوك الخفيفه البيضاء التي اصلها
ثابت وزعمها في السما باهر الفضل الحل ابا الحسن العلي بن ابي طالب لا يبلغ الواصف المطري حصار ضم
وان يك سابقا في كل ما وصفه اكرمه الله اكراما جليا ورفع مكانا عليا وجعل عتبة العلية ابدا مواقف العتلا

وہ اس وقت محض

فان اسرنا العدا اجابة دعوة غائب الخائبر

العضلا، يحصلون المقاصد وسدنة السنية مطابقة لطواله الامال والمراد
وعان دعا للقبول مقارن لان له صدق الطوية ضامن فقد طلع خبره
من مشوق الجلال ينشر منه الصدر انشراحا وجورا. والتفضل عن طير من افق
الكامل يفتح للعالم خضرة وسرورا. كتاب ان من نيل حيل به امن مطا ويظفر بيل
والقي اليها كلاما سديا به جد الله حقا شديدا. درر غر الحيا نوع منظومة في سلك سانية
خلاصة جواهر الفوائد مخزونة في خزانة الثقة. يا فائق ذوالجد بفضله وحال
زيت يجلباب كما لا تك كونا ما انزلت كالجود على اهل وجود لازلت لاجيا، احبا لك غونا
ولقد احتوى ذلك الكتاب وانطوى فيه من الخطب المستطاب على اسلاف الجفود المجددة
وتعارف العهود المصعدة المشيدة. ولطوى اخبار المصادقة والمصافاة وتوضيح اثار
المخالصة والمواخاة وتأكيد وفاق السلاطين العظام ادام الله سلطتهم الى يوم كفى الخطام
المقتضف ذلك الوفاق لمصالح يحيى من انتظام امور الجمهور في الدين والدنيا والحق على اهل الذكر
ان جميع ما يجرى في السفر حتى في واقية بل لبا صرح نافع وحر تفضل العقل السليم ومقتضى الدين
القويم فان التيات احب بين المسلمين الذين هم اخوة في الدين لاسما الصداقة بين
الخلافة الفخورة احب لاهل تعالى والال الرسول حفظهم الله عن ريب المنون واجري الخيام
سلطنتهم في الربيع المكون ونحي بذلنا جدينا في تحقيق معق التوفيق وصرقنا جدينا في
تسويق سبني التفتيح الحقيقي وتأييد قواعد المحبة والارباب وتأييد مقادير المودة
والانساب قلله الحمد على الاله العظام وله الشكر على نعمائه التي هي علم ما جعل من
الكرام اقام الله ودام ملكهم الى ساعة القيام وطيب الله الخلق بحسنهم وعراضهم
وجعل حالهم في المستقبل خيرا من ماضيتهم المحبة الجريئة والمودة الجميلة والعقود
المحبة والعهود المستحكمة وانظف بها شرار الشرور والفساد وانتفى امر البغى وكان الملك
سليما من الفساد بحماظهم ظهورا وكان ذلك في الكتاب مسطورا فاجري على علكم
تقوية توفيقه حقوق العهود وزمانه وتوصية تاديه مقتضى الحار ومقامه وعلمه تعالى
وتشديد بيان التيات وترغيب الوجوه الى اوجه الوجوه والترغيب عن الشقاق المكره

الروح القدس
والمسيح

تشیید

الشر

سلطان البربر و قان البحر فادام الحرس الشريف صاحب خلافة الى فقير فرمن اسكندر
 خلد الله سبحانه ملكه و سلطانه و افاض على العالمين بره و عظه واحسانه و نواب كاسب
 سپهر ركب فلک جناب اشرف اقدس انفس اعلم قهرمان الماء و الطين ظفر الله الابرار
 بصر عباد عام بلاد شهيد الله اركان سلطنة و خلافتة الی یوم الدين و لا زان ظلال طلال
 رافقة و عاطفة على سفارح فرق العالمين عانت اتقان و احكام و نهایت تباينت
 و استحکام پذیرفته بود همیشه نواب کامیاب طوی و حسن ماب از صمیم خاطر عاظم خواهان
 ملوع نیز خلافت روز افزون و ظهور اخر سلطنت ابد مرقون ان عا کوضه کجسته و
 منزلت سکندر شاه سلیمان مکان بوده هکلی توجه ضمیر منیرا قی نظیر مصروف و معطوف
 این معنی داشته و درین و لا که شام این مقصود از پرده حجاب هر شهود کشف و در

اما نه و آثار ^{لذا همت علی نعمت را استیضار دشمنان و بدخواهان} سلطان سلاطین جهان که ششده
 بین اقدار آن مهر سپهر سلطنت و اطال در نظر اولیا دولت کی زوال و اصداف
 ابدی لا نصار جلوه نمود حقا که نواب کامیاب هالیون را از جلوس سلطنت آن خسر
 اقلیم ربیع سکون نه چند ان فرخ و بهجت و شادمانی و مسرت و ذوق و نشاط و خوشحال
 و امنیاط دست داد که یک از هزار و اندک از بیایان بسا الهای فراوان و فرنیان
 بی پایان صورت امکان داشته باشد و زبان مبارک بلاغت بیان مصنون این مقام
 فصاحت نشان حکم فرمود شکر خدا که هر چه طلب کردم از خدا برشتهای همت خود که از انکم
 و بر حسب مصنون الناس علی دین ملوکیم جمیع اهل بیت سر بر خلافت نصیر و ما کت
 از شاهزادگان نامدار که در سلطنت شعار و احرا کبار با اقتدار عا مقدار
 و ارکان دولت قاهره و امیان حضرت باهره و عساکر حضرت قریب و رعایا و عجز
 و سبکی دست دعا بر آسمان روی نیاز بر زمین سجدات شکرایی نعمت
 و سپاس این موهبت که شامل حال جمیع عالمیان و متضمن مصلحت و رفاهیت
 کافه مسلمانان است بتقدیم رسانیدند و اراده خاطر اندر اشرف کامیاب
 بنابر یکایک و داد و کمال محبت و اتحاد که بیان ان که لیسع اللداد منشیید
 یافته از روی فرخ و شادمانی اداء تمینت و مبارکبادی تحت فلک پایه و سیر
 آسمان سایه اعلو حضرت قافا فلک بجان سلیمان ثالث و اسکندر ثانی
 متعلق شده ایالت پناه حکومت دستگاه نصفت دما اقبال امیر الاحرار النعم
 مقدم الکبراک الامم مؤمن الاولی علیہ المنصور بانظار الالطف الالیه نظام الالبان و الاقبال

والعزة والاقبال شاه قول سلطان امیر دیوان دام مجده و محالیه راجعت این مطلب
 و منصفه اقصی روانه درگاه کیت پناه آن شهنشاه سلاطین پناه فرمودند لازم دید
 این مخلص عا لصر العواد و محبت صادق الاعتقاد بوسیله غرضها و اظهار و اظهار
 و لا خود را مذکور خاطر عطوفت مانه کرد اندیشه سئوال و مامول چنان است
 مه آن جناب و الا نیز این داعی را از جمله کجمنان حقیق و دوخواهان تحقیق
 تعداد فرموده غایبان نه بر جاده محالست مقیم و منبیه مصادقت مستقیم
 ملاحظه فرمایند و از حاشیه ضمیر منیر خورشید تنویر محو نه فرموده که هر بار سال
 مفاد و صفت و رجوع خدمات مفتوح و مساج فرمایند و چون بدو توجه التفات
 در خرید تا کید موالات طرفین و از دیدار استمرار و استمرار مصافحات
 مانبین که متضمن مصالح عامه مسلمانان و صلاح ممالک و عالمیان است
 شیوه و شرف و شیره و دما را آن نصفت و رافت آثار است در ان باب
 چه عرض نماید همیشه بر مرقانات و نصفت مملد و مستدام و بر مستقر حشمت
 و بهجت شادمان و شاد کام و دوست کام باشند ان فی الحقیقه من لیس
 لعل و خوشحالی

زار بایات حضرت پیر بنیدن حرم موسوی احمد علی انشا سبیل جواب اول صورت
 فالله سبحانه و تعالی فی کما به المبین الذرائع له علی رسول الامین صل علی و علی و علی و علی
 اجمعین و السابقون الاولون من المهاجرین و الانصار و الذین اتبعوهم
 رضی الله عنهم و رضوا عنه و اعده لهم جنات تجر من تحتها الانهار خالدین
 فیها ابد اذ لک الفوز العظیم

احسن اقوال جواب سلام حسن مطلع مقال مودت پیام فلنوب کلام بحر نظام
 و اذ احببتهم تحبهم فحبوا با حسن منها فحوا سنی اول وجود جودت نظام و رفعت انعام
 ارسال و اصال اولیة قد نصکر اعلام اولیة که چون مسرق اشرف غیاث
 غراسمه و سما نیز اعظم آسمان خلافت کبر و سلطنت عظم و سلطان سلاطین

الانوار الخیر و الا انوار الخیر

جلالت و عدالت آنها منظر اول لطف سبحانی سلیمان ثالث ثالث و سیم ثانی شیر اعظم اسما
 کبریا قدس شان ۴۵ ملاذ منبع اهل ایمان محمل اخلاق حضرت صدیق و قار و قار و قار
 و حیدر متشخص صریح اقتدوا بالذین من بعدهم اصحابی این بکردار صاحبایات سوهیبتی
 رضوان و پای ناصب رایات حدیث شریف الله اخایان لعل مدود و در کار خلیفه
 کرد کار دوللو و سعادت یو بادشاه دین یار قدر اقتدار مسطوره بساط خلافت علی مسطوره
 در ایام و عهد فیه فرق الفرقین فیه سلطنته الی یوم القیام اعلم حضرت اسکندر فخر
 خورشید انور طارح چارم وار اوج سر سلطنت دار و عرش کردار لرزنده عظمت و شوکت
 سند فیه و سایه و در اولوب اشراق استغفار منور افاق قلم رواق نه طباق مستقیم
 و انوار انظار عطف انوار لرزیده عیون اعدان سلاطین سعادت بیت روشن قرین سوره
 لاجرم درگاه کزوان استقبالی در وجه سر فرزان شایان دوران و نواز طرب نمایان
 تا جداران ایل اذان کون و مکان به طین و کران اولوب اولوالحضرت و دارا شوکت فرید
 شمت و جمشید قدرت خیر و خیر و خدم و سرور شایان مالک عجم الله تعالی سلطنته مآدار
 الفکر الاعظم ذات جلالت ایاتین دافق قوانین اعظم ملوک پیشین و این سلاطین
 سعادت کزین اوزر تملیک سر خلافت مصیر جهان بر لستقیض سوا هب عواطف علیه
 خاقانی اولاد قلندر خدمت مکرمت ناکز فخر الامام و الاقران فلان ایل زید قدره بوجانبه
 بعضی کف و دایا و مکتوب صداقت ناکز و ادا ادب مضمون جواهر شمشیر شمشیر اهل
 ربانیه و اعظم ناکز لایزال علیه سینه تقابل سنده آرکان پای تخت بلند پایه هایون فرجام
 بلکه دیار جلیل الاعلیله اولان کافه انام اقتدا باهم الاعظم الاکرم السید القیام خلوص
 نیت مقام سرت و بخت قیام نام و حسن طوین ادا سجدات شکر و تاد تمام اهتمام اید
 دعای بقای حضرت بادشاه اسلام بنایه مشروح الجنان و شای ثبات سلطنت شهر شاه حج
 عذب البیان اولاد قلندر عیان اولمش همیشه سطوع صبح دلغوز خلافت سلطان المشرقین اید
 جمله عالمیان خوشحال و مسرور البان و اشتغال دعای دوام دولت خاقان خادم الحرمین الشریفین
 بر لست و اراقتار و اقبال اولان شایان الله الرحمن من بعد دافق تسبیح چار ارکان صداقت
 و ارادت و خلوص و صفات صغیر منیر اقباب نظیر تهرمانیه صورت نما خطه اولاد مولد
 شاه راه صداقت رفعت یار و منهاج استقامت عزم به خوردار اولین و السلام

سودش از شیر خدا نبود لب نهی
 انکه در جاربایر شمشیر نیست اندر جان و
 نبود از شیر خدا سودش بر آن لب
 بحسب الخلق الارشد سر محمد لازال
 محمودان الخلدین

جواب شیخ صدر الدین القوی

الکلیه ۵۱ **تجربہ انکار علیہ** **فلا تان العار** و **الصلو**
 علی الله مالک و یقینا و یقینا رب العالمین و **الصلو**
 کتاب و رد من السلطانیه و الشدة الحانیة الحاقانیة بقدر الله رشد یا و صیر القدر
 تصحیح عندنا و فی ضمت کلمات لایق ان یکلم بنا العوام من الناس فکیف للخاص من جملتها
 انتم خلقتون من خط الله مستطون علی من حل علیه غصبه لایرقون لشاک و لای رجون
 عین بک قد نزع الله الرحمة من قلوبهم و ذلك من الکبر عیونهم هذه الصفات الشیاطین
 لا صفات السلاطین کفی بهذه الشهادة لکم و اعیا و اعطا و عا و ضفتیم به نایا و داعیا
 قوله تعالی قل یا ایها الکافرون لا اعبد ما تعبدون بکل قبیح و ضفتیم و فی کل کتاب لفتیم
 و علی لسان کل رسول ذکرتم و عندنا خبر انکم من حیث خلقتیم قد امر الله بقتلکم حیثما تفتنتم
 فانتم الکفرة کما زعمتم الا لکن الله علی الکافرین و زعمتم اننا حسینا الایمان و اسحقنا
 الفسوق و العیسان لا غرو ان صار فرعون مذکرا و الظالم و اعطا و شکر امن
 تمسک بالاصول لایبالی بالفروع نحن نؤمن حق لا یدخلنا عیب و لایحاضرنا
 عاریب قوله تعالی قل یا عبادی الذین اسرفوا علی انفسهم لا تقنطوا من رحمة الله
 اننا انکم خلقت و یولدکم اخرت اذ ان السماء انقطرت الی علمت نفس ما قدمت
 و اخرت خیوننا باقیة و حروینا شرفیه و لبوسنا سانیة و سیوفنا مصریة
 و ان فنایه شریة شریة المفارب و صفها فی المشارق و المقارب قلوبنا
 لا تصد عنها کثرت التمدید و جموعنا لا تری عینا عن التشدید بقوة الله الویز
 الحمید زعمتم ان قلوبکم کالجبال و اعدادکم کالارمال فالقصاب لایبول کثرة القنم
 و کثرة الخطب یکفیة قلیل الفرم فرارنا و علی التریبة قرارنا ساء ما حکمون مجموع
 المیة غایة الامیة ان غنما فعداء و ان متنا فشهداء الا ان حزب الله
 هم الغالبون و بعد امیر المؤمنین یطلب منا الاطاعة فلا سمعنا و لا طاعة الا کفر بعد
 ایمان

و بهم بعد بنیان و اتحاد و عود و رنانه و عباد و احسان و او ثانی که کاد السموات
 یسقطون منه و تشیق الارض و تحرق الجبال و ان کان عرکم القتال و مبارزة الرجال
 فیما نحن منتظرون و علی الله و کلون خلقا کثیرا و جونا غفیرا و سلطان سفینا لا یوازیه
 حیث قولوا کانیم الذی وصف رسالته و وصف مقالاته ما قصرت ما قصرت فقد
 ارجزت و ابلغت و صل کتابک مکان کبر الباب او کلین اجتمعت الذباب ما کان
 الغرض الاظهار فضا حکت و سوعین فضا حکت و اعجاز بلا غتک نکسبت نکسبت ما قالوا
 فی الکاتبه و التمدیدات الکاذبه حفظت شیئا و غیب عنک شیئا و عند
 الصباح نجد القوم السری و کتب و سیعلم الذین ظلموا ای منقلب ینقلبون
 فکم هذا الخطاب و سیاتیکم الجواب حیث انی احسنه فلا تستجیلون
 انی دم الناصر و سفور و سائر احادیث و یقر و ن علیکم السلام
 و یقولون ان کان کلمه الجواب سماحه و لایکم هذه العفاهه فما حاجتکم
 الی قرات و کثرة الخطابات و تألیف مکاتبات و کثرت ما اثرنا
 جواهر الکلام و ما فقدنا مکان السلام فلن ما حضر و لغت درسی و حضر
 والسلام علی من اتبع الهدی

حمد و حمد و اول فاضل جود و مفیض نقد وجود هر موجود که بذل در هم و دنیا را بدن
 ارباب اخذاری ان تقرضوا الله قرضات حسنا و عطف لکم خطیب سخطا بیل اعزاز و تکریم
 و انفاق مال و مال را بدن اصحاب جلال لکن تنالوا البر حین تنفقوا الکلام سعادت انی و سعادت
 اختتام بیله بنجیل و تعظیم المادی شکر حق اولی قدری چون کم قولی تعلیم کون خلق کونوا
 ایدوب ددی لکن تنالوا البر حین تنفقوا و هزاران صلوات و سلام و تحنیه بر احترام اولی عالم
 و ایدوب ددی که ذات شریفی انک جهانک مغفیری الیکن معافی الیکن مغفیری فی حال و حال ایدی و وجود
 بر جودی پادشاه مبداء و ممتدای ظل و فی انکین لو کان لی مثل احد شترتی ان لا یمر علیه ثلث لیل او یوم
 منتهی شتر ما فی البالی ایدی بزدن اولسون هزار بار هزار فقری بخیر ایلین جواد سلام که بر ایدی
 انک حضور زنده ذهب و فضه و سفار و رخام و نفود درود سعادت و درود شایسته الی کرام
 و انباری فلان اصحاب عظام که شایسته یغیری لا تسبوا اصحابی فلو انفق احدکم مثلاً احد ذهاباً
 یا احدهم ولا یضیفه قوله مظهر و ذات شریف و عنقریب یطیف فی الناس معادن کعاد الی الذهب
 والعصه خیارهم فی الجاهلیه خیارهم فی الاسلام مقالته منظر واقع اولی شهر در دهر یغیر
 ایدی اولی اگر چه و در شید زراجه انیم و بر دیر حق یولنه مالکین رضی الله تعالی عنهم صلوات
 علیه و علی آله و اصحابه الکرام و علم من یقیم حاجت الی یوم القیام ای صرافان جوامع بازار
 دهر و ای نقادان سرائر ضارر اقلیم و شهر اگر مذهب سخیاره ذیاب و ذهاب مستطاف و مستقیاف
 ختیب ایدوب ضارب النضر صاحب الغر و الغر انما یجب عصر و قرنک قصه حضرت شاه
 جهان کم مالکوز بر کوند سور یور نعل محمد بنده هزاران التون الله آت اطور خلق جهان امره راح
 اولدی ستمه مکر مهملین التون ابغی طبعی اکسیر کم مالک لیس اولور انک کوزنه خا کله یکسک التون
 عالمک بکلمی یا شارل را اوزر طوتر در کفنا و لم یمنه فوال التون نام یکی یز لدن نه عجب سکه سینه
 اولی محبوب دل و دین اعیان التون سلطان عالی تبار و خاقان ذوی لافقار با جدار زر بخشش
 سیادت رخشن که انک بذر اندکی زر ممکن اولمز جلد عدا و لوی کر که بر فدن انی دو کوبای برو صبه
 که خدمت ایدوب هر دم بود کلو سک صور نکی زر صاحب عیار انک صناسن عبید یز ما ذون کلام در کبی منظوم
 در کر سولیه منشور سوزی التون قلله یار یور کر سولیه موزون کتاب نثر و نظم اغن التون ذکر اقامه
 نه شای خط و املاسی نور دیده بر خوں و رواق قصه نه شمس قرله جوخ او یکنم کشت نسون کرک بر کوی
 کر یمن التون شود کلو بذل و جهد ایلر و تده که که کویا زراحان الملک شرع اولمش احسان درم قاتون

همان بر کون صرف ابر برین قور و دخی خفاست. البته کوسه هم به سیم و زر گنجینه قارون. صلاح تفسله
صان ملک دنیا در امانه تو جهر. ای شکاشه اولور حضرت دی التون. مقرر در که کند و التون آون
باقر الیدی. انگ جیبینه او یکینه اگر گنجینه مدفون. که جیبینه انک کون کیسی هر کون ظاهر اولور.
نجوم آس از گنجینه اولور و ایا مکنون. اندر جام قدری ایچره قرص ماه با لیل. ضالمش لیل التونلور
مذکور مسکی بر ضایون. محصل آن اسم حسیه مظهر دوشتر مشق. عطا و جوی احصا در خروند
عدون بیرون. انک اولسه ایا عی طبر عی اکسیر نه ملک. ایدردی نور کیسی کیمیا کراشتنی التون.
یعنی که خافان جهان با سبط الامن و الامان اک سلطان بنی السلطان سلطان سلیمان خان
ابن السلطان سلیم خان. پند با سبط ظنون. و اذهب عموده و شجویه حضرت ملک سکة در هم
عالم مدارس. قلوب مغلوب امراء کفار به کرداره. و سینه ای سکة سلطان سلیمان عرب
و عجم و ترک و تاناره. داغ جگر سوز. و نار دنیا را قباب دیدار و فرشته رخسار. دیدم در مدینه
خواقین هند و سند و رنگبار و چشم سبیل کشیده و قرال و یان انکوش و لکه و بلغار افکار نهان
خانان افروز در و سنان سعادته آشنا سندن. و ذهاب التون و کنگل و صر و شش در با سینه
و خزان آسمان نشا سندن. بوز آغ النی آجی اقی بوش او غلاف. بو فصل خمین ده که ایا
رواج لوازم بسز و بالین. و هنگام مراسم جانی بوشش. در و هر که کم زرد و او اولر سه کفودون
بزر و دوشش تک تاثیر برین بوزن از سینه و کربت شش دن برک زرک بکوز صر مشش و برودست
جو اودن دنا نیر اوراق خزان خلیج التون کیسی بوزر مشش و قیر مشش در بوداعی کرم دیل. و بیل
درم خرون سینه از زای سوز و غی حسان و اتیافی و ایدرس اند و کاعطایه معدنک جوهر لری
و نه کلک کور لور دنا مقوس نه ایدر معروف. و شکل صور نکر نه بوزر دفر و نه وجهه موسوم
و موصوف در عبار لری نه مقدار. و قیمت ششها روید در دیو سوال ایدر و نه شکست ف
احوال ایدر سکوز اگر چه بر مقتضای معانی ستر و نه یک و دما بکرم و نه یک تفصیل و یان غیوب
همیان دمانه نهان و انان سینه ویرانه زمان اولر و او ستر اندرس اما
نوله سو یک رسم اتی سوله ارشتنی چو مال خصوصاً و اما بنعمه ربک تحدث اقتضا ایلش در پس
سوله معلوم و مفهوم اولر که ایدر بر وجود شریف و بر غرض لطیف در که هزاران هزار شهور و سنان
بلکه تا ابتداء خلقت مکان و ملکین دن زیر زمین و کون کین ارضین ده عباد و دین و زما
بر ملکین که عزت کزین و کوشه نشین اولوب خلوت خانه خاکه. تصنیف قلب پاک
و تحلیف ضمیر ناباک. ایچون اربعین خلوت کاه باشه طاشه کاه طاشه باشه اور منقله اصحاب
خاک که قیل و قال در کجوب تحصیل شوق و درد. و تکمیل و سیر و ایدر و ب. بعد مذاهب عاشقان
اتش نهاده داهب. و مراب عازقان اکسیر تاثیر طالب اولوب اتش بر لنگال فالص

و قال اولوب پوئ ریاضتد که زمان دوران و انش و ان صبر نه مدت مدید سوزان او غلاف بانوب با قلوب
و قنبوب طاشوب سوز حال. و صرا نه بال سکنال المیتو. بعن دار الضرب و نباده. و محل کوب عالم بقاده.
رباضت چکیج صوفیکر. متارعه سندن و مطروقه سدر شش عوام کاهلوم المیه و مضارعه علما و مقبضه
تقریب و تشنیه انا کالافاهه خل و آرام ایتکله باشش و رتایه قوبوب. این ستر ششون چکیج خلق عیالک.
و غم چکیج ضربه سندن اولان ششم. دیوب هر بری که ستر شش صبر نه و باشش باز و سس کور مد کند و غنینه
جیره در لور و لور صور نگار کیرب صور مختلفه و نقدش متعدد. دن حلاص ماصن بولوب الاخر الاخر هر بری عجب
و نقار و ابر نه صبیح العیار مرتبه سینه ایدر و ب. نلوت المیه زلف اولمقدن پاک و زلف و نه هرچ ایدر خرف
اولمقدن عاری و تابناک اولوب هر بری شریفترین اجساد سینه طبعه سینه و اصل و اشرف سوار کین معاون
قدنه داخل اولمقدن فروغ بخش عالم سرائر و اتش انداز خانه ضما نه احوار حراش اولمشش. منور جینی خوشیدر دار
جهان راز و صلش کرم بازار. شمشیر کی مشرق امالدرن طالع اولسه هر ظلام غوم غوم طلعت بر انوارندن منفع
اولور و قو مستنیر کین افق حبیب ارباب جلالتن لامع اولسه عکاک هجوم هجوم ایچدی و بیدارندن مرتفع اولور.
در خشان روی شان چون برق لامع. زخران و صف نشان صغرا قاقح. سرور انکیر و طهای بریشان. قسرتن انکیر
در وصف ایشان. دوم اولور که مام کیج مشنرل میزان مکان ایدر لر و کاه اولور که مقارنت تکملان و مجاورت
خیسلسن ایدر مسادج و معانق عقرب و سرطان اولور لر. بغلیوب کیمیه لره مجبوس مند و نه جگر.
اهل نیایه عجب بندرس یاران التون. هر بری بر یوسف لغا خوب و لارا. در که کاه خاخوان کج حیدانی سر و بابر نه
عبان ایدر و ب. بر مقتضای و القوه غنیا نه ایت چاه همبانه. و زنوان انبانه انر لر و کاه خاخوان مالدار و تجارت
دوی الاقدار. بر و فوج. و اسروه بصاعه مایه غنا و بسار و سر مایه ابتهاج و افتخار. فلور و مقومات دبار و اعصار
فیض تقدیر و عثمان تبیین و تکمیل کج کف. میزان جگر لر و کج استیانه جگر لر و کاه اهل بیع و شرا و اصحاب
مراجه تور با و شروه بشن بخشش در ایدر معدونه. قولبله عالم و عال اولوب منافع دبار مصر و واسطه دفع اصر ایدر
هر کیمیه بر یک صورت نه با قوب یا بشیر یا علما و بیه زبان حاله اجملتی علی لری ان الارض دیو جواب و سر زور
کیمیه آخر خطاب ایدر و ب. هه بضا عتاروت البنا و یو کلا انه. ارسل معنا اخانا لکنل و اناله خاضعون. بو
خطاب کلور و کاه ای زبانی نفس عزیزان مصر دنیا و بانوی طبیعت که ماصدق اگر می شواه عی ان. بنفعه در بیه
و راوده الیه هه بیتها و غلفن الابواب. سرادقات انبانه. و سر ایدر ده همیا قوبوب مقفل فلور لر و بر مقتضای
وفات هینک. و بر و فوج و لغد حمت. صورت جسم و جان. و آینه نه تجلی عکس رخ جانا. بغیر بصیرت سینه سینه
چکوب معتر مجل طومغه جاره آر لر. نه عجب طالع جوی هر کین عتله ایدر. اسم مشغولدر و ارباب التون.
مال جانندن ایدر و کیمیه او سینه دوشوب. و مله جمع ابترا ایدر کیمیه و مسلمی الثمن. بلکه هر بری فاصل زمان و دوران.
که حل مسائل کنا بر بیع و شرا ده. اما همما انام. و کشف دلائل ابواب حراجه و صرف و ربا و مقتضای شیخ کرام.
و تنقیح مغلق حدود دیا نده. اما زکشی و بافع. و توضیح مشکلا عقده کج و طمع جار نه نقد و وقت ان حقیقه و
اصلاح و ابضاح حقایق رهس و هبه. و فکوانده عین کیمیه سندن. و در غرر دقائق فرائض جهنا و وسائر

و یقه پادشاه روم بر لبه ایت صالوب پیاده اید بشاه مات و پیش علم
 مرد و زکمر که لباس حیاتی نبات حیات دکنه و کین استماع ایلان برو
 هم خواهم ز شکر کاه کاه بجای نغزیه الحمد لله حکمت بود که عرضده یوم التی
 الجمعان بقية السیوف اولان اعدا دایس فی قیاس ایلانم و اخذند بایکین
 تیغ نفیر لوی چالوب چاغر مقد و انگرک مور کلری وینا مقد ایش من بچا
 طارم و سجد طرازات طار اعلی بوفتی بشت رشا و مسرت اخرا نک عید و اطرا
 اولوب پادشاه بر بوسکون دوام دولت روز افزونی دعایه کشفال کوستر
 مسامی مسامه زوایای افلاک و صوامه جوامع خط خاک صیت و صدا طینت
 کلبانک تبارک و تحسین ایلان مالانک تکر در جناب حق جل شانہ دن و جو
 در که سبز زار عکلت آثار و جویبار غنیمت خداوند کار ایلان معوار سوسر و پادرا
 و استوار و برقرار اولد و دیار اجماعی ملکر و دهم اید و به قدر کسر مران و بخت
 و پیشوا سی ایستہ ایاق فتح و فتح منزله سجد کور بند یعنی قلمی او ستون اول
 کسب المرحوم استاد الکلیف الافکار الموالی الشہید کمالی پادشاه

و عا

ناقله سپهر و جوم ایلان بجوم تا کیم نیام شبد اولد بقیه خون نشان
 طاووس کند کردند ضرب دستله دولت قیو که خضم کتور کتور کتور

قطوبی لمن یقدر ز ما عر ساء
 و نصره الی الصالحه و العبد

در

اول حضرت سکندر رزم حیدر بزم قهر اعدا دین و ملت و قبح استغیا کفار
 مملکت قصد نه قدم میخوش رکاب همایون و صفی ایدوب روز و شب فتح و نصرت
 و کتیر غلبه و فرصت دعایه استغیا ل و موافقت اول نور دی الحمد لله الفلاح
 دعای ربنا خ قریب اجابت اولوب استغانت حضرت رب الهی و معونت
 حضرت رسالت بنامی و ایجاب تدبیر سزای پادشاهی و حضرت نیکر که اتمام
 و سحر و اتمام ایلان نه جانیه قوجیه عنان و اشارت بالبنان اولندی
 فتح و نصرت قریب قبح اعدا ایلان ظفر هشتمین اولوب کفار طلاعین سخرم و سحر
 و غزاة مؤمنین بر حضور و مسرور اولوب علم اسلام او و اسمانه مفرغ و لوا
 کوسر نکون و رقاب کفار بر ریسما و زمره اعدا قهر حق و فرقه
 استغیا خذالت و خسارت بولب انواع غنیمت و اصناف مستر واقع
 اولد قدن حکم کیم و بالصلی و السلام مکان اصلیه به عودت اولمش
 اتفاق بو خبر فرخ فرا و نبأ دکن مسامع انا و وصول بولد قله طلب
 انام جوامع سرور له مال مال اولوب جانب جناب فیاض مطلقه حق و نور
 و ثناء غیر حضور تقدیم اولندی

مکتوبه روزگار اولدی
 مکتوبه روزگار اولدی

برید خجسته نیر صبا به بخت نجات نجات بقدیم اولوز بود اشته اطلاق بروی او که
 اگر حال زار دن استجار بیور بود هفتون جمانه کرم سیر بچای عمری برده منزلگاه
 فنا او لمانند در غب دگذا حضرت وزارت دستگاه ایله بر قاج منزل هفتان و همراه اولوز
 متدایمانا اولمشید محبت قوبه به وصول زده ایشانان اعیان عسکر مراقت عالنجهرت به سالار
 اعظم انصاء اسداء معارف ایله قضا و طیب بالای استعداد کوز جائه کوتاه و نندار لوب
 محتاج ضم باره اولغین قضا و سرمان ایله الحاق ایله فی الجمله قابل پیشش اولوز ظل اولوز دیو خوریک
 سلسله الطاف بهمدار بلند همت ایندکریز بایردی اجباب ایله شاهد لطف روزنه ظهور
 دن یوز کور شد در واقع حال بود که بیما بخت بنار زده زبان رجا الایش فواهند باک اولوز
 مرد کاری اجباب ایله نمت الهیه جلوه پردار بجای ظهور او شد در معنای روح و مخزانه
 به قضا و معهود الحاقی ظاهر بر طرف ساز رکات ابتدای اولوز آمدن در حق بای کم
 ایندکریز اولوز امید که ظهور لطف و نیر چاره ساز بنده فواز محمول در اولوز به سمد
 سعی میدان طلبیده آگاه چاشنی تازیانه اولوز معونت همت یاران ایله احسان فضل رسان
 الهی رسید سر منزل وجود اولوز معنای لایزال و لا کد پیش نهاد دل در روشن نهاد اولوز
 کفوف در تقیال دستگاه فواصل پناه صد بلند قدیر و قننه الله سابر مایه
 و صبر مار سبقت هز ام مایه صفای نیک فاکای شریک مایه بر خصوص اعلا فی وجود که
 رجا و لایق بود که بوفی بر تواند از پیشگاه شعور بر اولوز در منصب معهود تعظیم الهی
 طلاق بخت مناصب برین و بر راه بیور مبه ر بیچاره زحمت بهوده چکوب اضاعت بضاعت
 اوقات اینجه ظاهر ابطال لطف غریبی بخشش قدم قلم محاکم احواف کریمه لورده همدوز مایه
 دور در بانی بخت باینده خدا یار سعادت

ما فیکم یا نبیا فی الزمانه و زو جها
 دهانی و دلانی و انالذی و لدنما
 مصطفی ایاها و بطول المعانی
 و انظر صفی و صفه الرضعات
 و انظر صفی و صفه الرضعات
 فی ایست و فی فانی و عیالی

دولتی سماخط مرحمتی عالی هم افتد لطاف
 حضرت نیک خاکی سعادتمندی غباری
 غنای کمال و طبیفه نظیفه روز به فراوانی دعا و دوا و نمود و لتوی ایله منابرند اوزده
 اولاد و غیر عرضا و تمویساته جناب و اهل کمال است وجود سعادتمندی آفاتند مامون
 ابد و بسایه دولت و نور و زور میزدند دائم ایله امیر و وقت غنیمه المیه ده مکتوب امر اسلوب السعاده
 و الاقبال و درود و لوب و تقصیم ایله فخر و قرأت اولند فقه داعیل و نه عظیم لطف ایله معال
 بیور و شمس و دوا و لوب افتد که دعا و دولت و نور و کوا از زبان که از فم نشد و عطا و صلح و فضل
 و سائر احسان بلده به منظور مکتوب امر اسلوب ای علان اولند فقه هر کس مطیب الخواطر
 اولوب کرده اهل و عیال و لری ایله دعا و طول عمر و نه آغاز ابته و خصوصاً و لحسنه
 کان یغفر له فقرا اولان و باهون و در عبت صحیح المراج اولوب افتد که ذکر بحامد
 و تحلی و نویسه مشغول اولد بر جناب پروردگار عالم وجود شریف و بلیت خلقت و لذت
 انیر ابدی و حاله معین و نصیر کرا و نه محض و لطف مقضای ذات ملک الصفات و نیک
 عامه فقر و دایع کبرای جناب کبریا در حق عظیم و دانا و بینا در که محض مراد مراد فندمه دعا
 الد و مقدر الطاف و شاکله لرزنده نضریم بود که بود داعیل و نه ترثره دعا جلیل و نه عبد بود
 بلا استیانه ثنا خوان باب دولتی از همان مبارک خاطر فیض ما شردند و در و مهور
 بیور و مری با سنده امر و فرزند و لطف و رحمت و دولت و عیالی و محنتی و افتد لطاف حضرت نیک

لایستی نظریه ای و تب الاصل و لاح له فو قهار تب و عیال استانه بلند بایه هاسایه
 که نظریه ای و تب در اعلی در کاه و واجب بیدم اولند قد نصیر انما و بند که بود که
 امید کاه از خم و کراش و نباش و برینه من شفا خانه لطف و نور و در یون و مرهم گرم ایرون
 خارین ناخن ستم اولوب داغ چکر سوز جفای زبانه پنبه ساز کار احسانه امیدوار
 اکن مهر کنده دست خوار و لوح حاشا که مصلح و بر طبیب احسانه مدد رسان اوله
 تو و طاف و رحمت و خدا نگهدارنده بند پروردگار جامه مانده به بازنده مامون خسته اند و نه
 اوزده سبب طلب بالای استخفاف و خلقت کوا و نه در ایونی که قضاء شام قاست تعداد
 فلاح کسه جامه فراح و در ایرون که جمله محسوس اندند که کرم مکرر جامه دهد کوا اندام
 فضایل دست کاه و دست علیه لرزنده و متب افش و اهل پروری لازم بین و بالغی الاخص
 قیاس اولوز کن روا دکل که نتیجه اما انصور کمال اولوب فقه و هوم اتمان وجود
 ایندله سکر راه اوله صید کاه عالم در رسم نگار انگار اولدین کنجش که کشته پر
 سر پنجه شهباز تیز و از ده صید ربای اولوب کوش کدار او کما مشند
 بست ای مکی عرشه سیم رخ نه جوی لنگه بست عرض خود سیری و رحمت مامون
 چاک بین اهل امید رفو کار رتاز کاه القاعه آرزو مند اکن پاره کرده دست بیدار
 اولوب صوت نمای مرایای او هام اولوز بند پرورد قضا و طبعه عظمه عواصف
 و عیال و مرجم انگز در بای اضطراب و بر طرف ساز خور و خواب اولمشند
 آن داغی که مبدایم که مرهم عجیب از من و نه ظن اولوز که حاجت رهبر اولمشند

رو به بود البتوب بلکه علاج تمام باعث از باد سقام اولور طم طرفه حالیکه دارد
 از هر سه تم جوعه لطفه در تمام رقم یکند ماه کاشته کم ضیای عنایت و پل راه
 سزگاه استراحت اولر الحاصل رحم بکانه رهنر داده سست و شوی باده انقضا
 ناقص اینه اولر اولر ناسود دهن کشاده و هم کافه لطفنا عام ایلب بلب نماده اولر
 غی و هم اینه اولر قلدی یور کدر یاره فرضا فریباها حال زار ز گاه گوشه چشم
 تلافی و مات تقصیرات زمانه به کافه ایلبوب شهباز بلند پرواز دل دست باز داران
 در لایق اراگاه ایتمک اینه اولر فولد بولوب و با شکار گاه شایرین صید انداز اولر
 موقوف بنظر عنایت ایتمک در رفیع بیور لطفی طاهر بود که رای صعود عابلیری روا کور
 سب خوش نفس است این متاع دلنما شای بکن و ز زبان مندیش و بایانر سودایی
 بکن میدم جادو بهای یکدکه بتان رفن با خریداری که مغلس شد مدارایی بکن
 زنده س نظر فاقع من تری سکان لحظه اند اکثر زاده بود بهر شاهین اوج
 پرواز عفاف انداز شایسته دست نه در یار یار ایکن بال و پر بسته اوتار غنا
 نیان اولر صیفه بطم های کرمک سبیه شرف هر کن بران دیار که طوطی کم از
 باشد بند نواز افامه و سحر انار معر نکا ریداج علیه بریه بشت صحیفه روزگار اید
 نشر معاض غلبه لوب حجره کربان بحاس افان اولر خدمتند سهرود قد تقصیر و
 کوثر سیوب ربات الحال سرادقات بد غنی پرستار حرم سر آئی شای عالم حضرت
 فتوی پناه نقوی و نگاه ایدوب معایه خدمتد عنایت رطاد لوزکن

فرشاد بنو سعد حسن فغانا جواد سخا و ماکان ذادین معنای ترانه مختصانه
 نامرادی اولر عاشک معنقار رضا بخش الکرام اولر ع پاداشی وفای ماجنا سبت
 شعر بکیر دست لسان که عیون هلا دستت ع که در دعای تو یس و نما بخشاید
 باغ بقیت لانا کجی دمدی الیها فانک با بقیت لانا
 سعادت عطفی فیضی اندم حضرت نیک همواره خورشید فروغ فیضی نیک
 و درختان اولر دعوانی و در زبان صبح و سحر نازید و کی عرض لیلی کشفه جناب
 و امشب آمال حل نه وجود سعادت برین افان و نمون ایدوب بهت نکار و ایدوب
 غرض فیض اولر لایمین احوال مخلص قدم لایمین سحر سحر بود و بود کجف آتآن
 لایس بیای عافیت اولوب ذکر محی مد و محی شکر تعداد به اوقات کذا ایکن
 مقام اعلای صدارت انطولی صعود انکلی خبر خبر سار صانع سامع
 مخلص رخس اولد فقه اول مرتبه سرور حاصل اولد که تفریری محاط حیطه کلام
 دکلدر جناب بار مبارک و میمون ایدوب دخر بنجه نیجه معنول الهی و سخن شمر
 بار اولرین مراتب عالیه نائل اولر معنقار ایدوب نیاز مر بود که بو مخلص سر سهر
 صا دکلدرین مبارک خاطر فیض نازدن باعد و سوره لایمین و مافل و عانامه زعمادن ابوبکر
 انشد رنده لور ایدوب معنقار ما فرما د سوره لایمین کنوب سعادت مصحح بر ر دارد اولوب
 آرزو و وصلت خاکیر فیضی لوری اینه رو براه غریب انیشد رغابت معقول و عاجل برید
 هفتده سوره جمیلانه دشمن مساعده بو برلق مسئولدر

ما قول حضرت مولانا وسيدنا وحلال معضلاتنا شيخ الاسلام ومفتي دارالانام في المولود عن حره اسليه
 لم يسهرها راق اصلا والاب عتيق هل يثبت عليه ولا العتاقه ام لا وقد اختلف العلما المتأخرون والفضل
 المتبحرون المفتون في واربنا فافتي منهم شيخ الاسلام الفاضل العلامة والكا من الفقه المولى محمد بن فراهي الشيرازي
 خسر وبعدهم الولاء في رجل مات عن ام لحره اصلية وعن اخنت لام وعن معتق ابنة قسم الغاير تركته بن مولانا
 المذكورين فهل تصح هذه القسمة ام التركة كلها لام واخنت ولا شيء منها للمعتق افتونا مأجورين فاجاب
 ذلك الفاضل بقوله اعلم ان التركة كلها لام والاخنت ولا شيء منها للمعتق الاب لان الولد يتبع لام في الرق
 والحرية ولا ولا على امه فلا ولا على ولدها كذا في وجيز المحيط والبدايح والفتاوى السعدية وقال في مولفه
 بكتاب الدرر وفي رساله التي حررها في الولاء في تحليل ثبوت على الولد من قبل الام لا تقرر ان الولد يتبع الام في
 الرق والحرية واتخذ الحديث الشريف المشهور في هذا الباب وهو قوله عم الولد يتبع الام في الرق والحرية دستور العمل
 وعروة وثقى للقضاء والفتوى ووافق في ذلك المولى الفاضل والعالم العامل الكاثل احمد الشيرازي بن محال الوزير
 فافتي في رجل مات وترك زوجة وابن خال لاب وابني معتق جده والحال ان امه حره اصلية كيف تقسم التركة فاجاب
 بان الربع للزوجة والباقي ينتقل لابن الخال ولا شيء لابن معتق الجدة وافتي الفاضل عبد الكريم الغادي مترددا فيمن
 وخلف زوجة وابني معتق ابنة ان الباقي من ربع الزوجة هل ينتقل لابني معتق الاب ام يوضع في بيت المال فاجاب
 ان كان ام المتوفى حره الاصل فعلى رواية صاحب البدايح ولا العتاقه بقطر لكن على رواية الفتاوى القاناقه
 والكتب المداولة ليس بقطر فالباقي من الربع للزوجة ينتقل لابني معتق الجدة والمولى الفاضل شيخ الاسلام استاد
 العلما الامام ابو السعود الحلي رحمه الله بعد ما افتي بعدم ثبوت الولاء على المولود من حره اصلية في فتاوى عبد
 مرجي قول المولى خسر وفيها انه افتي في امرأة ماتت وخلفت ابنا لمولى ابوها ولم يترك وارثا اخر هل ينتقل
 تركتها لابن معتق ابوها ام توضع في بيت المال فاجاب ان التركة كلها توضع في بيت المال ولا شيء منها لابن مولانا
 ابوها ان كانت حره اصلية وقال اذا لم يكن لاحد ولا على حره اصلية ليس له ولا على ولدها وان هذه المسئلة
 في البدايح فمن كانت له شبهة فليطالع في هذا الكتاب ومنها افتي ذلك الفاضل في رجل مات وخلف عتبه وابني

بسم الله الرحمن الرحيم

مولي ابنة ان التركة كلها للمعتق ان كانت ام المتوفى حره اصلية ولا شيء منها لابني مولانا والاب فالتركة لابني المولى
 ومنها انه افتي مترددا في علام مات وخلف امه ومعتق ابنة المتوفى ان التركة كلها لام ان كانت حره الاصل والا
 فالتفت لها والباقي لمعتق الاب وافتي هذه الصور بثبوت الولاء في رقة اخرى بان الثلث للام والباقي لمولى الاب
 وان الام حره اصلية فاستغنى عنه وقيل ان الفتوى بين المذكورين اذا كانا في يدي الخصمين بايهما يعمل الحاكم فاجاب
 بان الصحيح هو الاول وبها يعمل لان الولاء من آثار الرق وان الرق والحرية يسريان الى الاولاد من الامهات لانهن الاتباء
 واذا لم يكن لاحد ولا على الام لا يثبت له ولا على ولدها ووافقه في الفتاوى مرجع الهداية المولى احمد الشيرازي
 بقا فراده والمولى الفاضل زكريا والمولى العالم الكاثل الشيرازي بن بستان فافتر المولى قاض فراده في امرأة
 ماتت وتركته اخوها لابوين وابن ابن معتق ابوها والحال ان امها حره اصلية ان التركة كلها للاخنت ولا شيء
 منها لابن ابن المعتق وافتي المولى الفاضل المرحوم زكريا في امرأة ماتت وتركته امها زنيب واخوها لابوين فاطمه
 ومعتق ابوها عايشة ان زنيب ان كانت حره الاصل فالثلث لها والنصف لفاطمة والباقي لها على هذه النسبة
 وقال الفاضل الشيرازي بن بستان في المولودة عن حره اصلية ماتت وخلفت امها التي هي حره اصلية وابنا لمعتق
 ابوها ان التركة كلها للام بالغرض والردان لم يكن في اصلها راق اصلا والا هي ان كان في اصل امها راق فللأم
 الثلث والباقي لابن معتق ابوها وافتي المولى العالم العامل والخير الفاضل الكاثل مؤلف كتاب مختار المسائل في الفتاوى
 شيخ الاسلام علي الجايلاني عليه ولا اسرية لمولى الاب فان ابنه الا علم الافضل المولى فاضل المرحوم قال في مولفه في
 علم الغرايض ان اباه المبرور المولى علي الجايلاني المسفور قد اجاب على سؤال عن رجل قد ولد عن حره اصلية لم يسهرها
 رقا اصلا فاتي عن جده فاسد هو اب الام وابن معتق ابنة ان التركة كلها لابن المعتق ولا شيء منها لجده الفاسد
 والمولى الفاضل الكاثل ابو السعود المرحوم بعد ما افتر بعدم ثبوت الولاء على المولود من حره اصلية متمسكا بقول
 صاحب البدايح وبما ذهب اليه المولى خسر وفي فتاوى عديده سالكا مسلك علي الجايلاني فافتي بثبوت الولاء
 عليه في امرأة ماتت وخلفت اخنت امها التي هي حره اصلية وابن ابن معتق ابوها وبعض الولاء عمل في

قسمه تركها با قار الموحا خسر و حكم جميع تركها بخلافها وبعضهم ترك بانه الفتا والمكتب المعبرة
 وقطر جميعها لابن ابن المعتق فاي الحكمين اصح واتوا في هذه الصورة وقال ان ماني الفتا في الشهادة من ثبوت
 الولاء لمولى الاب اصح فلا بد من العلم فان العلم في عصر الموحا خسر وكتبوا الكلام جوابا فلا يعمل به لان احاطة الامم
 التي اعتبرها موحا خسر ولا توجد في دارنا الانا درا والناظر لا يكون في الحكم مدارا فعمل من افتاءه بشيوع النوا
 بعد افتاءه بعده في فتاوي عديدة انه حول رأيه عنها وسلك مسلك شيخ الاسلام المولى محمد الشافعي بن جعفر فافتي
 بثبوت الولاء لمولى الاب وكتب على سؤال عن رجل مات وخلف امه التي بهررة الاصل واولادها وابن ابن معتق
 جعه الفاسدان السدس للام والثلث لاولادها والبن لابن ابن معتق اجله الفاسد فباي الاقوال نحل ونفس افتوا
 زير فوت اولوب حرة الاصل انما هندي ولان اوج قرنا شترني وجدني اعتقا ابدن عمروك او غلنك او غلنك
 بكره ترك ايل سي سر عا نوجهه قسمت اول نور بيان بيور يله الجوا
 ساس انا سته ثلث اولاد امه باقى عمروك او غلنك او غلني بكره انتقال اير كشته ابو السعد
 هنده فوت اولوب حرة الاصل انا سته كز فرزا زير وبا سته معتقك او غلنك ترك ايل سي تركه قسمته
 قضائكم بعض مولانا خسر ودر غزنده اولك ايل على اير وب هنده تركه زينه انتقال اير ويوب زينه حكم
 اياي وبعض قاضيه ككتب فتاوي معتبره ده اولان ايل على اير وب هنده تركه كس عمروه انتقال اير وب
 حكم ايل رصورة مذكوره ده حكيمك فنيقي اصح واقرى در بيان بيور يله الجوا
 فتاوي شهوره ده اولك اصح در انكده على ايلك كركور مولانا خسر وسوزنه عشر نه اولك على جواب بار شتر در انكده
 عمل اولنا زومع ذلك انك ديروكي حرة الاصل بود بار ده بولنور سه ده غايت قلت اوزره در كشته ابو السعد
 هنده حرة الاصلك زير معتقك فزبي زينه فوت اولوب انجي زير مولاسي او غلنك عمروي ترك ايل سي تركه سسي
 شتر عا عمروه مير انتقال اير ويوب بيت المال مير عايد اولور الجوا
 بيت المال

كتبة ابو السعد
 وافر المولى المرحوم
 المرحوم المولى المرحوم
 المرحوم المولى المرحوم
 المرحوم المولى المرحوم
 المرحوم المولى المرحوم

بوصورته بيت المال عايد اولور وينماش ويوقوا عين قاضيه نه لازم اولور الجوا
 لازم اولور حرة الاصل اولك سته تركه ولاك اولماجي ولدنه حرك سته تركه ولاك اولماز اير بعد مذكوره در سته اولك اير بعد مذكوره
 اير صيف فوت اولوب انا سته هندي وبا سته عمروك معتقك ترك ايل سي قسمت نوجهه در بيان بيور يله الجوا
 هنده حرة الاصل ايل سي حده كا وكرو الاثنا كا باقى با سته معتقك انتقال اير كشته ابو السعد
 الجوا الاخره هذه الصورة ثلث هنده باقى عمروه در كشته ابو السعد
 صورته مير بر خصميك الهه اولك قسمتي ايل على اولور الجوا
 صحيح او كيدرو لا آثار ر قد نرو اولاده حريت ورق امهاتن كسريت اير ر بار ده انا سته تركه ولاك
 اولماجي اولاده ولا ثابت اولماز اير بعد تقريج اولنور كشته ابو السعد
 جعه ابو السعد
 ائمة الدين وعلما علم اليقين بوسيلة بياننده بيور ر كز زينه فوت اولوب با سته افسد سته او غلنك سته ونا سسي
 با سسي ترك ايل ما متوفي زير انا سته حرة الاصل اولك بوصورته حده مال انا با سته سسي اول نور يوب
 افسد سسي او غلنك مير اولور الجوا انا حرة الاصل اولماجي با سسي روايت اوزره ولا عا قس قط
 در لکن نانا رخا و س يركت مته اولده س قطا وكلا بوصورته حده با سسي افسد سسي او غلنك سته كشته ابو السعد
 من كان ام حرة اصلية وابوه رقيق لا ولا عليه مادام الاب رقيقا فان اعتق او ثبت الولاء عليه الولاء لموايه
 عند اكثر الغرضين والفقهاء وقال بعضهم من كرايت ثبوت الولاء ان لا يكون الام حرة اصلية نانا رخا نه
 زير نه اولك هنده حرة الاصل انوره ده زوج اولان عمرو جبر ابني زيره بيع اتري ويره حين بيعه هنده كز جاريه
 ديروكي بيته ايل نه ثابت اولماجي قويا ويعني ايل حرة الاصل اولور مير الجوا حين بيعه سكوتي داخي قس
 اقرار حكمنه در سكوتي مقرر ايل بلا بيته اولماز ويا حود بعد البيع اقرارين زير نه ثابت اير سته سته حرك سته حكم اقرار
 شوبله حين بيعه ساكته اوليوب بن حرة يم ويراك اشتر اشتر اولابو تقدير جه بلا بيته بيعن ايل حكم اول نور
 كشته عبد القادر
 قاضي

كتبة ابو السعد
 وافر المولى المرحوم
 المرحوم المولى المرحوم
 المرحوم المولى المرحوم
 المرحوم المولى المرحوم

رنه المشرقي لابي المعالي الكنت والكشط والعط ثلاث لغات وهو جزر البحر وانه الجامع
 لاس بيطار اجوده ماكان من بلاد المغرب وكان ابيض خيما وهو البحر وهو بعده
 الذي من بلاد الهند وهو غليظ اسود مثل القناد بعد الذي من بلاد سوريا وهو
 تقبل ولونه لون البقس ورايحه ساطقة واجوها ماكان حديثا ابيض متمليا غير
 متاكل ولا زرع بلذخ اللسان وقوة مسخنة مدرة للبور والطمت وينفع من اوجاع
 الارحام اذا استعمل وكرمان كثره وتره الهندي البحرى قال ابو بكر بن العربي الفسط
 بخانه هندي وهو اسود وبحري وهو ابيض والهندراشدها حرارة عينية نزع خاكر
 برعينة

عقد سادس ايجمه اقبيل

سخي صدر الذي ابد بركنه فوقه فورد بغيره وقد فني آدم كلور زنده وارجنه كجوى حى
 ديك صاغ البنيك بر مغارني يومه صكره ع م ع س ن بو خرفك هورى ديدك
 صول البنيك بر مغارني يومه آله صكره وعنت الوجوه المحي القيوم وقوخان خ حنظلا
 آيت كرمه سة اوقوب آله صكره بادشاهك اوزرينه كرجيك بر مغارني آجه نايح عجائب كرمه

مكنت سجد اسد ام ادره اسكه ما دار العلم
 سعاد من جهنم علفن كرم الشيم والنعمة افندم سلطيم خضر قرنيك كرك و يده ارباب
 حاجات ونوبتا رسول اصبحت كسنا جات ما لان غيا رنفا لدر عين عليه الكمال
 اولند قدن صكره جناب ميمش المقال وجود سعاد نيز خنظا رنن ما مون
 ايدوب سايه دولترين اوزر نيم خنظا نيز ايمه امين بكرة سيد كرميلن
 عنة عليه عا طقمه الرينه غايت استكانت ايد عرضنار و غرقنم بود كرم سعادن
 علفن والى النعم افندم سلطام بر قاج ايا مدركه نقد بر حق ايد دست ارباب
 حسد واعداد جل كرم مصيبت سما خنظا افندمك معلوم دولتر اوتوب
 عرضنه حاجت بودر بودن افندم خنظا م دولت عليه به كند كوكنده داعيلر
 وخر بونكام بير ملكه شدت شما ح افنان و خيران استانه سعادنه
 كدوب بونكر ايد ملاقات دار باب دول وسكه طينه صلح وصلاح
 وحت النذو غير اوزره حاله عا نيز دولتر صاحب دولت خضر ترينه عرض
 اولند فده شخص كوروب هر كس باواسنه رجعت وانصرافه اذن عليه
 صدور بوليد فده داعيلر ووطن ما كوكمره عودت وحالا سما خنظا افندمك
 دولت روزا فرو ملو نيت مداومت اوزره ايم لكن خنظا نيز كورلو دولت
 عليه وخر فقيوب حاله انده قرار واح ادره بيه بو طرفه انديك هوادر
 كند و كرم حيث قصدر ايد روز ولباى ايقا خاف ايمه وخر فخر دكلو در ما دامكه
 اول طرفه طور لو بوجا سنده نظام ولايته خنظا نيز اولاد نيز خنظا اولاد نيز همان
 جناب بار سما خنظا افندم طول عمر لو احسان ايدوب كرمير دولته
 دلخواه عليه كرم اوزره حوامان ايمه كرمه رايحه بواقفا حرويكس داعيلر نيك
 براحوال افندمك معلوم علم آرا لوبد افندم نيز نيز استناد ايد به كرم
 بودر به كرم لطف وكرم وحيث سعاد نيز سما خنظا نيز و النعم افندم سلطام صولر سكره

سعادتی رفیعی عاقلی منتهی فی کمالی افندم سلطانم حضرت نیک همواره صدر محلا
 ارکه شریع بدر سعادت و سعادتی و ساد زرعیت فضیلت اوله لری ادعیه
 دست بنابر او روده درگاه چاره ساز فلک قدن صکره حضرت الله جل جلاله
 سعادتلی افندم فک و جود شریعین خط لردن مصون ابدوب سایه سعادتین اوزر و زود
 دورایب امین کرمه سید الانبیا و المرسلین بونج نشین کاشانه دولت اولان احوال
 داعی قدیم استجباریه حرمت سور لورایب ده اکبر هنوز شجره صحتک عمره جنبی اولوب
 بالغزو و الاصال داعی عمر و دولتمدله استغالدن غیره ایهم امور و احوال بوفد و حر جود که
 دعا خضرین اجابت درگاه ارحم الراحمین اولوب مدی الدهر مسند بالین عافیت
 و خرامان روضه دولت اوله دن حالی اولمیه لر باب کرملدن نیاز و رجاستم که
 بودای دیرینه لرین مبارک خاطر شریعین و ذکر جمیلدن مجبور سور مسوب باعث افتخار
 المکتوب امر اسلوبی اسالیله دن و دین الاقران سرفراز سور لری بایسته بانی هیت
 استانه رفیع القامری ملاذ جمله انا و هم بجا اقبال ایام اولدن اولوب خال باینه و قدره العالی

سعادتی رفیعی عاقلی منتهی فی کمالی افندم سلطانم حضرت نیک همواره ساد غر و فضیلت
 اوله لری دعواتی بالغزو و الاصال و دربان و ذکر جهان فلک قدن صکره جناب خدای عزوجل
 مروتی سلطانک و جود شریعین خط بادن مصون ابدوب سایه دولتمدین اوزر و زود
 اعلیه لطف جانب داعی قدیم استجباریه حرمت سور لورایب ده اکبر هنوز شجره صحتک عمره جنبی اولوب
 ایل و نه رسامهتلی حرمت و لا نعم علیهم افندم حضرت نیک دعوات عمر و دولتمدله قامت و سباحت
 ستوده حضرات نیک ارتقاء و ملاذ غر و رفعتین ثنائیه موانعده اولد غر علم عالم ازل ربه
 محازین بایر نکات طول عمرایه ممر ابدوب رباض و لذه و نخواستی علیه لر اوزره خواما اینک سیر ایلیم
 بودای قدیم لرین از اخته طاق نیاید سور مسوب سبب افتخار اولان مکانیب امر اسلوبی لرین
 داعی سور لری بایسته بانی هیت و لطف سعادت مروتی سلطانم حضرت نیک در

نقش نعل رخش دولت و رسم سم سمند سعادت که سجد کان محراب سلطان کمال
 و خواقین اساطین جلالت ماب در لایزال در کشف ذی الجلال و صفت زوال
 وافت عین الکمال و مصون و مامون اوله جهه ضراعت و اقتدار دولت
 و انکسار بهله مراسم تعظیم و لوازم تکریم تقدیم و لنون خدام کرام استقام
 و ثریا انتظام که سن سده سدر مقام و خدمه عتبه کعبه احترام و جامع
 در عالیه اولان مسامح عالیه لرینه رفوع بند دیرنه و خاک توده کثرینه
 قلمور که اشرف ساعات و ایمن اوقات ده رسته قلم سعادت رقم سورین
 نامه کرامی و بدید نوید شاد کامی انی اصطفتیک علی الناس بر سالانی بکلامی
 اول حرم کعبه خلافت و حکیم جود و رافت سمندن نزول سعادت و حصول
 بولون خاک نشین زاویه عجز و نیاز فقرای سربلند و سرفراز قلوب
 کلاه کوشه قدر و منزلتین مساوی سیک و سماک و موازی ذروه افلاک فلک
 فنون عمودیات خالصه و شجون خدمات متخصه بر لقی اولون سوار اوقات
 سلفیه که رفاه و استجابه در اول محتمل جاه و جلالت تبار دعا به صرف و وجهه
 ستمه اول مسکرمه و اقباله ایتار تنایه معطوف قلندی نکر سمع و اجابید بر خد
 ورنه بکشدید در قهر ابد امید و اتق و رجاء صفا قدر که سمع اجابت بر لیسوع
 و غر و استجابه بت الله شفعه اوله بجز الحنا و صحنه الاطهار و الله الاحرار

دفعه منزل

اندر حضرت عن تعداد وصفك عاجزا لا ذكر لا احصى عليك ثناء مجلس عال عنوان
 اعالى مكان صوبه نهاران عبوديت به بايان عرض اوله قدره كمالها
 درویشان بود كه ابرك از مانده تا قل صفيه بتيان دعا بنیان بدنه
 عرض ستریف مكرت نشا واردا اوله قلب دل و جان توان بر آید
 سرور و جود دست رسان اوله كماله كماله نشتان ملافت نشا
 قاصر و تقریر نه چنان وضاحت بیا ن قصه كرد بر مقابله
 جناب جنات اقترانه دعا به كرانه غیر عوض مگر اوله كماله

رون عنوان فتوت بنیان مكرت نشا حضرت كماله كماله
 و ابد بحرمه النور والاحمل والوكان
 رفعت ابد به صفان و دولت سر به جا و دان اوله ادعیه سید رطب
 اوله قدره كماله صفیر منبر اقاب لمعان و خطیر عطر ما قباب احشانه معوض
 ناتوان اوله كماله غایبه غفقه خطیر علان طلان بندگی بزم احدی
 مدرس سنان طلیح كماله اقربا بندان اوله كماله بار صوره ركاب سمانو كماله
 افتان و دوان روان اوله كماله ابدی شان و حجت بنیان اكرت تاران
 داعیه كماله داعیه سی خصوصاً بو احد درویشان كماله شفاعت عادیه سی بود كه
 مرقوم در نوری اوله دیار بلو كماله ندر بر آید شالو حمله علوفه ابد بلو در حمله
 اخوانك فلوب بر اجانتی شادمان انكمله داعیه و اوان و ائینه بنیان
 منظر واقع اوله احسان سور كماله شو كماله كماله كماله كماله كماله كماله
 آنچه بار كماله كماله كماله كماله كماله كماله كماله كماله كماله كماله
 فلفلی نام اوله لطفك جميع حلقه اعلم بالنس والاکرم
 كماله كماله كماله كماله كماله كماله كماله كماله كماله كماله

ان عزيز عبد الغفار اقدم افضل العلم فاص زلفا فذره صوبه نهار

انوسدك ابد به متضرعا و ابتهد بین بدیه متخسعا ان بدیم عمر المولى الاكرم والسعد
 شمس الائمة و فخر الاسلام حبه الامه و مقدر الانام و القبول الشمس الاقدار و بانك شمس
 مفتاح كنوز الحقائق البرانه در اكر نور الدواعى السج كماله المسكلا الدسه كلامه طلال الفضل السعده
 البحر الخضم والطود الاشقم هو البحر لكن لا يرى فيه ساحل هو الطود لكن لا يسمو للسموات مشرف ناصب آيات الله فيق
 على ذوق الحق ساجد ذبال النسيان عما افاد فضل الزمان وان قضا خط من نسج شقه وعشیر فاعى عاليه
 هو الذر شطرت محاسنه على صفا الانام و عدت مودته قلادة اغواق الانام واجعت الاقدار على ولاه
 واضقت اللسن في صالح دعائه اللهم صفه كنف حاتمك الذر الانام وانظر بعين غنايتك الانام
 انك تحبب اعنادك عال ولا تحبب راجيا كماله ويرحم الله عبادك الامينا فيعوض الله اليك
 ذلك المولى الحليد لالزال الاكاره حانه في احاطة اعوام عمره والانظر رطله عن ادراك علوه
 ان الدون ندر العيون و تشرع العيون و تشرع العيون و تشرع العيون و تشرع العيون
 الاشجان و تورت الاخران فكيف تشرع العيون و تشرع العيون و تشرع العيون و تشرع العيون
 مع قلته الزمان وكثرة الهوم والاخران وتشت البان واضطراب الجال ومع ذلك فقدم
 على الاخوان بل تقدمت عليهم بكثرة اختلاط الى بانكم الرقيق و وفرة خضوع لدى لقائكم
 ابديع فواسلكم لست ابغى العضا الا لفضا، الديون والكفاف لعلى بان التوضا
 انهم على ذلك قد روي الاجابة جدير و ان عند جنابهم العالي لازال محفوظا بالمعال ما تقاضيت
 الايام والليالي التقليد بالبلاد العاليه كاعط، قصصه بآية و ان لدى حضرة العالم
 ابقاه الله تعالى اخوه الدهور والارمان اعطوه لعبد قضا، وليس كاطعام عقيقه او
 عديم فالما مور من لطفهم الشاكر وكرمهم الكامل ان يريجو اقبله و يريجو كماله و يسبحوا
 بمرادى و يطيبوا اخو ادى و يجبر و السرى و يفرجوا عسر فانه لازال رجوا لا صباب
 الحاجات و ملاذ الارباب المهمات قد جيل على اللطف والكرم والاحسان والسم
 غدا راعيا للسمن و ناصر له راع قد تكفل بالنصر قدم لاقتنا، الفضل اكمل المت
 و خ ارفع العليا و خ اطلو العر امن رب العالمين و باجيب الرب الميسر اطلع عبد الغفار

انوسدك ابد به متضرعا و ابتهد بین بدیه متخسعا ان بدیم عمر المولى الاكرم والسعد
 شمس الائمة و فخر الاسلام حبه الامه و مقدر الانام و القبول الشمس الاقدار و بانك شمس
 مفتاح كنوز الحقائق البرانه در اكر نور الدواعى السج كماله المسكلا الدسه كلامه طلال الفضل السعده
 البحر الخضم والطود الاشقم هو البحر لكن لا يرى فيه ساحل هو الطود لكن لا يسمو للسموات مشرف ناصب آيات الله فيق
 على ذوق الحق ساجد ذبال النسيان عما افاد فضل الزمان وان قضا خط من نسج شقه وعشیر فاعى عاليه
 هو الذر شطرت محاسنه على صفا الانام و عدت مودته قلادة اغواق الانام واجعت الاقدار على ولاه
 واضقت اللسن في صالح دعائه اللهم صفه كنف حاتمك الذر الانام وانظر بعين غنايتك الانام
 انك تحبب اعنادك عال ولا تحبب راجيا كماله ويرحم الله عبادك الامينا فيعوض الله اليك
 ذلك المولى الحليد لالزال الاكاره حانه في احاطة اعوام عمره والانظر رطله عن ادراك علوه
 ان الدون ندر العيون و تشرع العيون و تشرع العيون و تشرع العيون و تشرع العيون
 الاشجان و تورت الاخران فكيف تشرع العيون و تشرع العيون و تشرع العيون و تشرع العيون
 مع قلته الزمان وكثرة الهوم والاخران وتشت البان واضطراب الجال ومع ذلك فقدم
 على الاخوان بل تقدمت عليهم بكثرة اختلاط الى بانكم الرقيق و وفرة خضوع لدى لقائكم
 ابديع فواسلكم لست ابغى العضا الا لفضا، الديون والكفاف لعلى بان التوضا
 انهم على ذلك قد روي الاجابة جدير و ان عند جنابهم العالي لازال محفوظا بالمعال ما تقاضيت
 الايام والليالي التقليد بالبلاد العاليه كاعط، قصصه بآية و ان لدى حضرة العالم
 ابقاه الله تعالى اخوه الدهور والارمان اعطوه لعبد قضا، وليس كاطعام عقيقه او
 عديم فالما مور من لطفهم الشاكر وكرمهم الكامل ان يريجو اقبله و يريجو كماله و يسبحوا
 بمرادى و يطيبوا اخو ادى و يجبر و السرى و يفرجوا عسر فانه لازال رجوا لا صباب
 الحاجات و ملاذ الارباب المهمات قد جيل على اللطف والكرم والاحسان والسم
 غدا راعيا للسمن و ناصر له راع قد تكفل بالنصر قدم لاقتنا، الفضل اكمل المت
 و خ ارفع العليا و خ اطلو العر امن رب العالمين و باجيب الرب الميسر اطلع عبد الغفار

اسمعیل را در اصل است نه متاخر لازم الامتثال و اصل اولی معلوم اولاً که حقیقت در اسلام
و هر دم شریعت سید الانام است که علیه الصلوة والسلام قیام تام کو ستر دیگر حد توانه پیشو
نقطه طینت مضرت نهادگی مرکز دایره فتنه و فساد در صفی روزگار در انظار حشر
و تیغ ابدار ایل حکام کافه مسلمین عموماً و سلاطین ذوی القدره خصوصاً جمله
واجباتند اندوخته اند و علی اکثر ائمه مثلاً الی یوم الحجاز با سر هم فتوا و یرب اکابنا محضاً
احیای حراسه دین احمدی و اقامت ناموس شرایع محمدی اجل چون لشکری سنا خصم شکار ایل
سنگ قصه که بلا دشرقه توفه با یون کو ستر در یاد عبور اولند غی زمانه خطاب سبک
کو نذر یوب مضمون شریفند غلب جهنم تحت تصرفه اولی نواح اراض سعادت ظل لیل
رایات فتح ایا تله مستعد و لجان ارایسک میدان کله سین حوج سجانه و لجانک مشیت
و ارادی نینه منقول ایل ظهور بول دیو بیور شش ایدم غرض یو ایدی که بر قاج آی او کوردیدن
سند اخی مقید اولوب نذارک ایل سر غافل بولندم حوضه حکومت اولی خلق تمام جمع ایتکه
ایام مساعد اولدی دیو عذر و بهانه ایلیمه سیر بس مدت مدید در که خراج نفوس میکانه
جهان ضیق النفس و مصداقه سلیم و سنانند اهو ضیق النفس و نفاط مطایا در جرم
آهن پوش و طنین نای رو بیندن طای سبج علیین پر خروش اولد بر بواناده مترام چهار
خبر او شراج آی ایهام ایدر بر وضع صادر اولامت در سیم شوکیا لده دیار اذر باجی نذر
تلا و جبار نشان اسم ستر لشکر منصور در سیر بر هلال اولش کن دایم سندن نه نام و نشان
پیدا و نه وجود کن اتر هوید ادر بر وجه مستور الحال سنده وجود کن و عدل علی السور در و دعوی
اندک سیر کبی بلاره کوک سن کر مک دائم پیشه سیر و سرور لک سود سنده اولش لک مخفی کبی
تیغ زخم و تیر در ستر در طغی هو نفس اندیشه س اولی کر کدر عروس ملک لسی در کنار کیر دتنگ
که بوسه بر لب شمشیر ایدر دهد خدای ستمنده به ده نشینک اختیار ایدنده ار لک ادی خطا در اولان
خورق کسمل علی قوشانوب اینه بنک ستر ادر در اکنش نکوبد کبی بای برین اندر آید جنبه زحای
کالیابو متابه ده اختفا و بود در ده زاویه غمخواره انزوا که سبب غلب اختفا اکثر لشکری قیاسیده
استیلا رعب اس اولمقدر ایل اوله بو حشیک زاله س مصلحه ایچون فرق سیک مقدار لک لشکر
رهبر در افرار اولنوب قیصر به ایل سیواسل بنفذه اقامت اتمک اراولت در خصم اراخان عثمان
و توسیع دایره میدان بو قدر اولور بوندن اوتوق اولر اگر سنده دایم غیرت و حمیتند فاجله ان
وارا یکلوب عساکر نصرت تاخره مقابل اولاسین ازل از الله مقدر نه ایل معرض برورد
جلوه کر اولان شاه الله والسلام عام من تبع الهدی سحره از اول اول محمد بن سینه عشرین و تسع

لولا الاعمال الخ لا احي الله المظلم

اخوان علم حرون شیم فتوت سیم سیم جلی اقدم المکرر رزق الله لغائه حرمه العلم
و دینه علیه اخلاص توام و ائینه جلیه اختصا ص منضم هران و هر دم اول اعوان
جفا نه قافله مجتهد و راحله بیکم بر لاجاف قلند قد نصالح ضمیر حیات
بدیده اینه صبر و صبر بود که اگر کما کان حاکم طلال و طرف دوشان
محصن سور لقه بونا توان احوالی دایم جان و جفا نه خطور عبور ادر
آخرت بدغم نودل در دنیا کر هرگز نهایی بنو دعوت یاکرا سعادت و
بر قیاس سخر ایل با جنب احوال تنقذ بیور لای عین بعضی دیول بولوب
بین لاجبار خبر و حشت اندر بید اقلید که بوسه و الله لک صوبه نذر
اولور الحی اگر چه شهادت قلبیه اول کله غرقه ادر ایل یوب بطل
و قوعه وجود و میردی لکن خفی دکلر که سلا ن قوی که ملکیت بدین با شاد
البته حکمی اچا ایدون پا چون و چو بعضی شایا القاب ایدر مسکین آن ن خود
دایم خفی کل یوم صوله بعد صولة کاتفا خلق للنفوس والنوامک
مقصدا سیر اوزر منقرب بلا و غنا اولی لا رطربوا جلدن خیر و ستر
و قوعه و ضرر در هر نه خبر اشسته و قوعه جاذع اولور و الحی صلا اول
خبر بر صبر رک استقامت کن کوشش سیک خبر کر الحی اوله جابه
کاش قلغم قدر ایلیمه لردی باده امید در که بوسه طلال غریب
معدور بیور لیه زبیر الله خاشی جان غم دیده اشک دم بدم
عوض اولور جفا که کر لوم شکاره قدر وصال بها جو نکر دن صلی
معلوم اولدی و الدعای

باز و حقیقت مرقع اولی

سلام علیکم مجلس شریف افضل مجلس و محمد شریف فضائل انیس صوبه دعوات
 اخلاص یات سنجاه و حیات اخلاص غایات مستطاب اهدا اولوب انما
 اولوب که نیک سار کد ره اسیر اولان عزیز گریب پانگسار اطوار
 استخار خاطر محاضرات خواطر آینه و اید خاطر اولوب تهمید و تقدیر
 له الحمد له الاول والاخره علم نه انرا فیه حاله محاضرات و مستطاب لار بدین
 وصال مکارح مواظبه ملاحظه بیو ریلوب حق جل ذکره و حق علم الخلق
 جناب نوح المائیدان سوار که بالخیر والسلام تلامذات ذات قدس سجات
 اید اغتساب ظرافت پیور امین یارب العالمین بودیا رخت عیار نور
 و طلال صلی صدر الشریع صرفدن ابتدا اولوب بنیاده امه و توفیق غایت
 بولاقه هدایه شروع عیدیه سراج درایت اولوب محال شکله اولوب
 اولوب و توفیق مقصود اولوب ین صدر الشریع بهدایت اولوب داخل
 خاطر غیر مکرر از زور تعلیم اختیار اولوب استاد التعلیم بالانوار العین
 و روح مولانا ک اصلاح و ایضا جنگ بیان بدایت محتاج خروج ده حقیقت
 میل اولوب اول کتاب مستطاب بدن مدار سیه شروع اولوب حاله سنجاه
 اولوب اول بتایع مبارکه ده بیک اللهم بیک نرا سبله مشرف اولان مسلمین
 و منته مقدر عذر که مظهر نیک رک وادی تحشر ندن رب البیت العتیق
 خلاص روزی پیوروب جم وصال احباب وصول الیه محترم پیور امین
 یا حبیب السالین با تیر چون غرض غرض احلاص و تذکره اخلاص در توفیق
 اید انکشاف و ادعیه دوام و بتایع اعتنا اولوب ستمه سجاد ریا و حق
 ریح و تمکین بکین باد ذی الفضل و اللس این بزن احدی صدر مدینه
 دارم بهار غربت اگر چه نشینی کور بود دو جوی روان در ده جایی
 لیکن زسوت المائست حساب عینا تجریان و عینا تذکران

ای زوجه شیر از صلا در روم کور بنجه قدم اولار و در روم
 شروع بنوی علم لدنی هر سو اساتس اخون انکی کور در روم

اقراندن اولوب بزم هنر فاقه چکدی قولین سابقه اید لاج
 نان خواه سیه روی ایدوب اردنی هر سومه بنی کور مدی حیف لاج

ای ایشکی سجد که اهل راز	وی موسی مقصد صاحب	اهل دگر تلخ فایکدر
ایک جهان دولتی طایف	اشکوه عرض ادرم ذلت	لطف ایدوب انجمنه اکادولم
باز و سیم اول که بر کش	سقف سماواته چهره بشم	فاقه و فقر آدمی تیر اید
کعب ایدر خوک ایدر خاید	فاقه و فقر آدمی چو ایش اید	حیل کور و غفلت و کیش اید
ناخلف و مدبر و قلاش اید	کیسه بر زور زن و او پش اید	قوم و غنی یردن اندک اید
فقر سبب اولدی کاکاش	فقر له بادر کلا اولوب قشتم	غفقه و غم لجه سنده قشتم
فقر له دین ایدر یالار	عقلم الوب حیره صالار	فقر الی حای و کولکدر
دین تقاضا سولمدا بتر	فقر له بیمار عیادت کرک	دین ادا سنده عنایت کرک
ادمی ایدن مردم چون ایش	نقره و زر واجب عظیم ایش	کر بزم اخفش اولایم وز
جو دله بو علی وقت اید	صدقه ایچون کثرت مال و نیاز	آدمی الی ایش خوش خیار
مصرفه راغب و لور ایدر	طالب اولان ذاته اولور چکر	استمرین زر قلم شول و عتی
	ویره ملالت لبغوا آیتی	

افخو اولر زالت

قلم قصید اللسان و صبح البیان که ترجمان آریاب عرفان و منادی میلان
ابنا، و اعلان از هر جوهر الفاظ و عباراتیک رشتنه، اخلاص نظام و مهر لای
معانی و کنایاتیک مسلک اختصار نظام و میر مش اوله بدیجت و دعا و کف
اریجیت و ثنایه نشا ر موقوف جلیل المقدار و ایثار موقوف جلیل الآثار
قلند قد نصیحه **عنه** ثناء و حمد کال نسیم اذاجی علم منبت الرح و الاصل
علم الحضرة العلیا دام علوه من الذنوب الصادی علی ذکر اللورد **حار**
دعای که چون غنچه مشک بو مشام همان شد معطر ازو ثنائی که چون ورد زبانه
ز بویش دوا دل خسته تنیای چون ناله غنچه لیب که بردار دل قراران **شک**
اگر و فور اسم شفت و عاطفت و علوم لوازم مکرمت و رافت مستضا
بو محبت الصلوة و حال الصلوة لری قبلند شرف استغفار که شفا
کرام ذوی الافئدة در متعلق و محقق اولوب بومشنی بجدیة اخلاصی صور
اغنا فله منشی بوجوهر المجد علی الاله و انکم علم اندیشانه اگر چه عارض
جبه خاک غبار عارضه دن بری و باغ امار لطف و نوار مسلک المتعالی **طایفه**
لکن استیلاء عطر اشتیاق صحبت دلکش و استعلاء اتش استوائ مرصبت
روح اخرا بل دل در دمنه حریض و سقیم و جان مستمند روح و الیم **عنه**
علیک سلام امانا قلوبنا فرض و اما جسمی فصیح **قاریه** حدیث از روزی بعد
دفتر می کنجد چه گونه شرح مشتاقی بیک طومار بنویسم خدای قدیم جل جلاله و العظیم
علیم و جبار در که شوق و غرام ذات خلیف و شفقت و شفقت غفر دایم که خلافت
مکنونات ماخ الضمیر و نفاذ مکنونات قلب ستیزد بورمان بسیر و غرق فیهم

اعلان و اعلامی عسیر بلکه مستحیل و متعسف النعمه در ۶۰ الا ان بعد الاصله
قدیم و نیایه عند الکرام در نیمه **فارسه** سیاست لطف تو خواهم و هر زمان کوم
ول زبونه دانم که هر چه سان کوم حقوق سابقه رعایت لازم و لازم
و عهود سابقه صیانت فرض واجب اولاد و غنای غیری علم الحصوص جانب
سعد و تکرار سلسله محبت و و داد و تحریک و واسطه امکانات و غیره
ایله رابطه ای د تهر یک اولیاد و غنای اولیه حاله د ای کتاب بشکین
نقاب و در خطب که مصدوقه انی الفی الی کتاب در کلوب اصل
اولوب ملاحظه سندن قلب حزینه انوای سرور و مطالعه سندن دین
تکلیف نور و قور و حاصل اولوب نگران طرف دوست ایکن چشم امید
نامه دوست بچشم نگرانم برسد اگر چه مذهب ارباب الباب و ضرب
اصحاب فضل و اکسابله راجع جواب رای صواب و اصل ثواب و فصل
الخطب در نه کم بیور شکم در ۶۰ اذکت الخلیل الی خلیل فحی و لجب
ماضیه اینیه نظیر و صائب تدبیر و خفی بیور لیه که بخدا اگر جاری دین
خود می آید بی جای جواب راجع اولوب قصور اصل و داده فتور حمله اولیه
که کثرت فیود و اشغال و وفرت مصالحو و اعمار و خواجه خواص و عوام
و مناقشه دعاوی جمهورانام ایله اسبابش محار و کوشه فراغله آن
کنده حاله مشغول و ملو بلا احتمال در نیلیم که کثرت اشغال
ویردی کویا یکن زبان کلام خدمته باش اگر قلم مانند اولستدر هزار قلم
تصفی صفی تدن محروم و تفحص حالات اخوان یانله امر موسوم اولوب
بر حاله نیم کم اضطراب محرم و اضطرابم تعویب اولنفر هر کس در خویش که محبت
کس را نه داده اند بهات مسلمی اولش تدن آخر بام دگر به ساعده مالک
دکلم که کس فضائله ساکن اولوب اقتباس معارف و اقتصاص عوار

کرمه استعلا له
اولد و صبح
اولد و صبح
کرمه اولد و صبح
کرمه اولد و صبح
کرمه اولد و صبح
کرمه اولد و صبح
کرمه اولد و صبح

ایدم بطلالت ایلد تفتیح اوقات و غریزینی بنال غزوات انکله اولوب
 لسان قار بومضمونده قیلر قالده **در** استغفر الله من عاصیته
 حفظ من الذکر قبله قال استغفر الله العیسی من عاصیته **در** کثر العیسی
 اگرچه بومقام مذہب عوام و مشرب مواء نسبت اولف مقدمه دولت
 و واسطه رزق و نعمت اولوب کمال جملیدن دست فرسوده ایکن
 کند و بی اسوده ملاحظه ایدر اما ذوق سلیم و طبع سقیم مالک اولوب
 حاجی لذت عرفان ذوق الان عکاس صحت انم که زنجیر چو کبود
 زنجیر چه زنجیر معلوم پذیرد از راست مقتضای مجتهد بود ولی عین تکبیر
 ولذاتی محض ذلت ملاحظه ایدوب بو قطعه ورد زبان اید سوز
 یا وینا قرصاع فی الجمل عمرنا و لیس لنا شیء من الدن حاصل
 من مات فی التخصیر قات ناجیا و من مات فی التقطیر قات جاهلا
 حق علیهم بحسب الظاهر اسباب شد دمانی حیرت و ادوات کادانی
 و کجتر اکن بوسیع ملاحظه سیله قلب حزینه بر مرتبه ده الم طاری
 و بر دانه ده غم و مسماری اولور که مذاق جانده آب حیات ملج
 اجابه و سربت حیات عذب فرات کلوب بویستک تفتوح
 حال اولور الاموت بیاع فاشتریه کذا العیسی لا خیر فیہ
 زیرا علم سر نفی حقی کلدر که تفتیح اوقات و قنات حیات
 حله مصائب و بلیات و عامه افات عایات دندر امانه در مان
 اسانغله خلاصه امکان اولیوب بالضروره ذیل صبره تشبث
 ورشته توکل اولوب بوشهر ایلد کوکلم اکلم الامان فی الود الظلام
 فان ایدم لایام فان البسر بعد العسر فاصبر لان الصبر مفتاح الفرج
 امند در که عن قریب غیر له خلاص و هم کوشه دن راه مناص فکواروب
 درویش را که ملک قناعت مسکنت درویش نام دارد و سلطان عالمست
 مضمونله اسوده حال اولوب میسر اوله آمن یا مع المصطط

بو شکار بنده غرض و بط کلام مراد اولدر که بوضوح قصور معذور و نقصان زبیر
 لطف استور سوریم اگرچه ارسال مراسلات و مکاتبات دست اعلال کشید در اما جنان ضیق
 سیوت محبت و شفقت کما یفنی رین در اجیز در که جانیتر یکزدن دخی فراموش میسور
 کامی مفاد صفا کلام و مراسم دار فایم فاطم نواز و جاکر قزار اولمندن فانی و لیسنه
 لطفها میکن که نیست عا یای وردی که عذر عذر فواهد حینم وارم که هم ز روی کرم
 کرم عذر خورشید خواهد و کتاب واجب الکریم و مستلزم التقطیر واقع اخصر قطعه
 صمیمه نام نامه از پیر بلند هلال بدشده ز اجتماع مستغفار بفضله باش تافت
 دو جهان چون پیر بویانش فرایند و رزمان چو هلال
 الداعی بالاحسان
 در و بر نیکی

بعد ارسال التفت من ادعيه الخ والشرف معروض بقية اضعف اولادك طلاق
وات شرفه شوق وشفق وامتاع مصاحبه من حسرت واسف حد افراط
يتشوب يومافيوما مصاعف اولوب اما بعض مواضع حسبه منج وكف الخ
يكون اشغالنا من طرف ويصالح مهمه تحفف اولوب الوقت كمن خصلت
ايده مؤتلف اولوح ادا لثوب اعز واسترف واكرم والطف طلاق اياك
وكف مسير اولوب

مراجعه الطراف البیدون طلبه صبا و نوحی که مصداق دیگر محنت را غارت ظهور ایدوب
کتابت مکالمه و مراسلت مشافهت و مخایبت مهاینه تبذیر التوب حکایات
اشواق و شکایات خراف بالذات نقد اوله الامت شعری من تلحق و من تلحقکم

خندک باغ و شبنمیز شام و ابلج ایام کیم تبرکام سفند کمر

اذا جاء القضا على البصر واذا انزل القدر بطل الخدا

مفتی - مطاع الاحكامنا ح طائر

و دمت رغيد العيش ما في ركب

عن علي الطائعات في روضة النقي

مصنوع من الخواتم ما هبت الصبا

نحو الک منقول علی کل وجه

و ظلك من دعا كل ملت

او جی نلکہ تختی سہ

نادر عرت لی عباس بادعیت بردوام

باد بخت کا حراں باد جہت پیدار

از سلطان سر الفاضل خواجه الله بعد از آنکه

امروز الموم لنا نقف
بمس كل اوب رابر

بحر علم رفعت امواجه واعلى كل سيب قاهر

کیف طری و جلایا سحره

از دهنی و لک رکن الدین

وام الملك علما و اجسى
آية الله في الدنيا خا

تأخر نفس كلام مع

بسم الله الرحمن الرحيم

965

من مشقات سلطان الكما نضير الدرس الطوبى من لسان هو لا لوفان

باسمك اللهم ما فطر السموات والارض انا بعد لتعلم الملك لنا صرنا حال الدنيا غفور
وسم المودور ورموز وسائر اجزاء الشمام انت جند الله الغالب لقد طفا
من سخطه وسلطان عا من حل عليه غضبه لانزل من ملكي ولا نزع من علي من ملكي
قد نزع ابد الرحمة من قلوبنا فلو يل كل الوليد لم يكن من حزننا فقد خربنا
البلاد وايتمنا الا والاد وظلمنا في الارض الفساد فلکم فيما مضى معتبر
وبمن سوء جزاء فاعظوا بغيركم وسلموا اليها احكم من قبل ان يكشف
الخطا ويحكم عليكم من الخطا فاذلك انما ارض تحوكم واتى بلادنا وتكم
فما لكم من سوء فاضلاص ولا من سها من افاض من قلوبنا كالبحار واعدادنا
كارمار فان كنتم يا مسلمون قبلتم شرطنا واطعتم احوا فلکم نالو وعلمكم ما علينا
وان كنتم خالفتم وعلمكم ما دبتهم فلا تلومونا ولو موافقكم وذلك ما كسبت
ايديكم فالجنود التي بين ايدينا لا تمتنع والعساكر لقا لنا لا ترد ولا تدفع وعاكم
علينا لا يتجرب ولا يسمع لانكم اكلتم الحرام وحنقتم في الايمان واستخستم اللواط
والعنسوق والعصيان وفيكم الحسد والطغيان فاستبشروا بالملذات والهوان
فاليوم تجزون عذاب اللون بما كنتم تستكبرون في الارض بغير الحق وما كنتم تنفقون
وسيعلم الذين ظلموا اى متقلب ينقلبون وقد ثبت عندنا انكم الخيرة كما ثبت عندكم
انت الكفرة وقد سلطنا عليكم من بيده مذبذبة واحكام مقدرة ونحن نالكون قوما
شرقا وغربا واصحاب الاموال سلبا ونهبنا آخذون كل سفينة ظلمنا وعضنا فخرنا
بعقولكم طرق الثواب واسرعوا اليها بردد الجواب من قبل ان تصدم استقار النوا
الحرب نارنا ونزح شرارنا ونحبط اوزارنا ونحن قد نثرنا جواهر الكلام والجواب
كما نكون والسلام

عجبت لمن ينم له السرور • مدار سميت دار الزور
ومن يلمن في الدنيا شئ • ويعلم ان سكنه القبور
تفتت بوحدتي وزنت بيتي • فكل الجشي في عمار السرور
واذ بنى الزمان وقد نهاني • بان لا ازار ولا ازور

در حالت مزاج این قطعه بخورد
 و روح روان را بجا اسپارش بخورد
 در دایره سپهر نابداغور. جایست جمله راجت نند بدوز.
 نوبت چه بدوز تو رسد آسمان. می نوش بخوشی کی که دوریت.

منبره کو بی بیدان نیست مد و سار
 راضو جان قصه غلبه خار به خار
 دانه که دوا می کند نوزاد
 بگویند در این راه

قال الربيعي انشدنا في شهر ربيع
 اسم الله الحبيب وكتبه واعلم بان
 واحب من اسم الله الحبيب ان تكتبه في
 واذا ذكرت صليبه في كل يوم
 من محمد بن عبد الله الى سعد بن ابى وقاص ما بعد فان اولادنا واولادنا
 واما لينا من مواهب الله المنية وعواريه السودة فمقتضاها الى اهل
 معلوم فحق علينا الشكر اذا اعطى والصبر اذا ابتلى فان ولدك من مواهب
 قبضه منك باجر فلا تجزع عما نفسك فمصلحتين ان تحيط به فكل جرك قد تم
 غدا عما فانتك فان الجزاء لا يرد فانتا وما كان كان وما هو كان
 صدق رسول الله وصدق حبيب الله

سبحان من بيده الملك والملكوت يحيى ويميت وهو حي لا يموت يفعل ما يشاء
 ويحكم ما يريد لا معقب لحكمه لا جور فيما قضا ولا خيرا الا في رضا الله
 الارث والى دقاتك حكم وحقائق ما جرى من قلبه فان له مخا في كل
 الحس ومسررات في رضا عيضا لئن فله الحمد في حال السر والضرار وعلى كل
 في نار البس والاداء والصلوة علم من لم يبق في الدنيا باق سوى الملك القاطن

آن سر و قد گشت بنا بخت خنده بند
 قد شتر در جنت روضه دار السلام
 روزی هزار بار را نفس قدسیان
 هر تر بشتن شاد درود سلام باد

نوک مرگان جگر قان که کلدی که کزین
 کلای انک روان کیم که غش و غش
 کتور نقره به هر روز کار کتورت عالین
 که بسوزند در دنیا و دوزخ و بر خفا

الملاح لا ستر زمانه الى يوم التلاق سيدنا محمد وال وصحبه الزاهرا الكرام
 والذين اتبعهم باحسان الى يوم القيام وبعد ذلك شفاعة نعيم و تبجيل الله
 انما كل كريم غسل اول نوب ناي منيع عظمت بناه ومفضل رفيع جلالت وسكاته
 جنبه من ارضه عطفه رفع اوله نور که اساطین علم اعصار و راجع علی امهات

صدقات قوام خطوبه بن کلیل و علیل اولاد
 مسامع دل و جان اید شدی که نور کلامه
 وفور جویقه شادمانی کریمه مکرم و محروما
 محمد یحیی الارباب مالک الرقاب رب
 والحیوت خلوق عالم الملك والملكوت جل جلاله
 حضرت نیک کافه ائمه و عامه اهل عالمه متنا
 اولان امر ماضی و حکم قضاء با قدری نزول
 و جریان ایام الحکم لله العلی الکبیر لانا لله
 الیهم راجعون حقائق ان کل زریه ما سا
 و مبرورک مصیبت جان سوزی و دایم دلف و زنی اشنا سفته تطبیق طلب دریا نوار
 و تکیه خاطر اینه مثال قصه نه کبر احوال روزگار و تحریک احوال جزئی قرار
 و تعالی حضرت جناب رفیع کون و سائر عکاف
 حرم سر به عم طویل و بحر جلیل میسر سحر
 حرم محتوم کرمی همیشم بکبت و عاقبتال
 معمود و حاط حقائق نشانی فنون مسرور
 قلوی آمل رب العالمین

چونکه ارادت از لایحه رسیده بود به پیشین و طاعت و غیره و وجه لا قدر الله انما الله را چون
اولاد و حرک بزدن است به علم نه علاقه ای آفرید و در رب عز و جگ بزدن انچه را فیه اولی در هر چه در
انظاره جوار رحمت در عبادت عالمه میسر آید بزه دانه و اخیره انکه در انچه احوال
عنایت بیوره امین رب العالمین ابو جعفر کشف نورک او غنی جعفر فوت اولین امام اعظم
یا امیر المومنین جعفر که ربی جعفره سنده خبر در و جعفر مقابل سنده سکا و بر دو که نواب سکا جعفر در
خبر در دیو غزا اند که جعفره شمس اول شد در انچه

احمد علی ما مضی و مختار سده المکلفه
والصلوة على رسول محمد المختار
وعلى آله الاخيار و صحبه الابرار
اولا و اخرها الامم

مواظب کون و فساد و مبارک
خواب اباد ده مشاهد حیات در
و معاهد وجودی شبانه حلو ابد
افراد انام و احاد خواص و عوام
بر فرد تو قدر که محنت و عنایت تو
و تکلیف و فناء به من اولایه جلالت

الحمد لله الذي عظمت نعمته و عمت و سبقت رحمة و تمت جعل العسر من اليسر
و مشهور و ضمر مظهر جلاله بحال انما عند منكره العلوب مسرورا و الصلوة على
رسالة الاخيار و اصحاب الابرار الى يوم الحشر و القرار دعوات غانظام
و تسليمات ختام هزار حشر و غرام ابد ابد اصد رصير نظام ملذذ و نصفا
انها داعی جنین و انبا، مخلص جنین بود که اول صاحب اقبال شادمان و سترانه
اجلال و کامران رافع علم کوه و قار علم مقیم شرع متین حاجی لوا، کمال
معان دین پسین حاجی ظلام ضلال بلند مرتبه که کوه سار فضلند درین

بودر صدر باره اولی انچه میسر را یکلیکوب و صنعت عالم کور خیزه شکل و بار و فله و باره اولی صبر
و قراتار بار اولی کانی اولاد و نرک بزه علاقه لرندن رب خالق بنده علاقه از ان تواریک شکر که
چونکه اچ

ریاض شوق قویا قریب زلال یعنی دریای رای و فطنت غریب جرح
جنا بخت مکان ایامی قدس شیان بوله اند تعالی فی اعلی العلیین
مع الدن انعم علیهم من الصدیقین و الشهداء و الصالحین دار فنا و مدار
عنا ایل چندان موانستی و تلوت قضای بر قضای کنان مناسبتی
اولاد و غی اجلان کل من علیهم فان و یبقی وجه ربک ذو الجلال و الاکرام
مقتضای سخی قضای ناکمان و بلا، اسمانی اصابت ایدوب علائق دوری
صوریدن دورا و لوب حضور قریب قرب حضور بولوب مصر وجود درین
و نایب و اطلوب مقام محمود و مکان موعود در نه اصابت ایدوب و ایدوب
ال دار السلام دعوتی اجابت ایدوب غریب جرحیت اولو جی تنه شهادت
وصلت میسر اولش الحکم به الواحد القهار و عند کل شیء بقدر
ان الله و ان الله الجعول حکم النیة فی البریه جبار مانده الدنیا بدار قرار
هر آن کسی که زجام حیوة عد جیشد شنید از عقبتش کل من علیهم فان
و جو کل مصیبتی همان جناب حضرت جاری کل بلکه عاتقه عالمینه اسمی کافه
مخلصینه شامل و ساریدر اما حضرت رب الارباب عاکل الرقاب ذی العزة
و الخیر ذی الکبریا و الجبر و جل جلاله و نعم نوازه حضرت نندن دانا
دعا خور جانم بود که محو من مواند رضوانی و عواند غفرانی اید مشرف

۱۱۶
 السلام الت خیر نغز به بعد الرحمن به المهدی
 انی مغربک لا اله الا الله من الخلود و لکن سنة الدین فی المخرجی بباقی بعد منته
 ولا المخرجی وان غاب الی حین

مواظب کون و فساد و مسکن
 و صخره اباب و ده مشام
 حیا به من نور و جودی بنا
 ظهور آمدن او را و ایا و ایا
 خواص و عوام و در هر دو بود
 محبت و عنایه فرمود و نگذاشت
 رهمن اوله

در ربیقا و الخلود من الله البعث و الیه النسور و لمن صبر ان ذلک من غم الا
 له المهدی فی عالم السیر و الضم و علیه التوکل فتا رآی الیه الا و الصلوة علی من
 یوبق فی الدنیا باق سوی الملک الخلاق لا یستقر زمانه الی یوم التلاق سیدنا محمد
 و اله و صلی الیه السلام و الذین یتبعوهم باحسان الی یوم النقام و بعد ذلک تشفی
 تعظیم و اجلال بر له انما حل کریمه تعظیم اولنوب نادى منیع عظمت بنده و محفل
 رفیع جلالت دستگاه جنبانه دعوات عز انظام و تسکین تسکین ختام هر اثر
 و غرام اید اهدا صدر صبر انتظام قلعه قد نصمک انما داعی خیرین انما فخلص
 بر حنین بود که اول هی حب دولت و اقبال و معدن مکارم و جلال عنوان صلیفه
 فضائل توفیق جریں تمام جنب جنبت مکان همای قدس ایشان عرب زلفه
 افتدی بواه الله فی اعلی العلیین مع الذین انعم علیهم من الصلوة علیهم و السجده
 و الصالحین اعنی هجوم و ببر و رک مصیبت جان سوزی و داهیه دلف و زنی اشک
 تطییب قلب دریا نوال و تسکین خاطر اینه مثال قصده تذکیر احوال روزگار

روزگار و غیر احوال چه نانی قرار یجون نمید معاقه مقال و تشبیه قواعد قلیل
 و قال تصدی ایملک حای دابدن سرو و منبهم صوابدن صدود در لکن آدا
 اعتری الحسن المنطوق داهیه فان هی فو معفو و معذور مقتضایه ضمیمه
 حقایق نشن و خاطر عظم دخیل فشانه عرض و لنور که اگر چه هجوم
 میروک جبین سحلات تر نیندر لاجل اقبال لایع و لامع و فی کل جبهه و جلال
 ساینه و ساطع اولوب خلک معالی ده دور سین تمام و مسلک بالید
 حسن انتظام ایدوب فاضل عصر و اما نکل هر اچند اجا احکام حرم و کتبت
 و ابراز انار سفل و راست ایدو جیم احوال و اطوار دن مسلک رشاد و منبهم
 سداه سلوک ایدوب هر و جهل قلوب با حبا یک مول و کافه احی یک مقبول
 اوضاع و انا ر ظهور کتور و ب جمیع انا به حسن عفت و و جمله خواص عوامه
 کمال اعتم و حاصل اولوب ذات ستر بغیرینه اجا احکام دین بیان و انفاذ
 نرا به سید المرسلین توفیق تعظیم اولنوب و من بعد داف صدف
 علی اعظم و بر و کبریا فی نه نشر علوم فضائل و کشف رموز دلائل صیر
 اولوب نظم احوال کافه علی و ترتیب مصایع عامه صلی و فقر اده انواع مساعی
 جلیله و احصاف انا جمیله توقع اولنور ایدوب و الحاله ندره سخن حبیب
 و مشاق اجتهاده هر یک اولوب رسن هدایه تعامل و التجی و اعین عنایت

افتد حضرت علم منک نظر ستر مناری اوزر کوزه دائم و قائم اولوب علم نافه و عمل صلیله به
 دایم ازین و تحمل و جمیع قبائل و عشائر لر ایله وجود چه چو درای دائم اولوب قصای
 مراتب اعلا به پیشه ارج و صاحب الدین ام المؤمنین و الله کبر اکره داخی میرو و چه دلیله
 النعم و الله مکره ای عری سیر اولوب حفظ و صیانت و چه و حمایت نرله اوله سزا و فضل
 رفیصله مان اعلم علما و اوان علم و بهی طبعی ایمن اولوب لغت انوار معارفی شرف و غیبه
 شامل و چه تو شعاع فضا نکل جمله اکثاف واقعه ره متناول اولوب صیبت و حدیثی
 ایله مسامح افاق و چه نکر دون نطق مال مال اولوب لسن مطبوع و صنفه حیران
 قلم و بیان اصیل و نغشته عیاج و سرگردان تادیه زمان حلق الزمان لیاقتی لایسنگ
 حنث یمنک بار زمان فکرم قی طلعی کماله وار مادیین اخول و تمام منار لیس سیر
 و دوران ایلمدین نزول بیوران شمس هر و بدر هر که کونیکه دور ازخان و کرد و اواند
 نوعا انظفا کله دیر کن اش لیس یوما فیوما مستغنی عفا و شفق شمر ای انا فانا
 متر ادق اولوب حق سبحانه و تعالی به معلوم در انا، ملاحظه ده حافظه قلم قلم
 هیکل ستر نکر خط و خطی و و رود و جولان ایله کله و لایحه لواء و خلا
 چه اولوب نه موضوع متناهی اوله و غی اوند لوب نه اوله م اجعت ابدا این سوزک
 انظفا س غنایت ربان و حمایت بکای بر حضرت سلطانم انواع علوم و حنث
 برله اراسته و احصاف فنون لدنیه به لیه پیر هسته اولوب کشف رموز و دلائل

شرف
 مظهر

دلائل نشر علوم فضا کله با عظام و اسلاف کرامه قائم مقام اولما کوز در حضرت
 حق جل و علا در کاهن منسول و مقدر غدر که صاحب السعادت حضرت نری به موهم
 کبری و عطیه عظمیه مظهر واقع اولوب خاطر شرف و قلب متغیر نه سلوت و سرور
 حاصل اوله امین بو عید حقیر اول دولت و اصل اولما نه قیده خبر و ید الله کله ارض کوز
 امته نظر ظلیل عالی محدود و لایزال باد

یا زلم

حیاتی خالص متناهی که منبع عیون قلوب پر افرازه صا و اوله و سلمی صا
 متوالیه که معدن صدور پر غم و در اول عال جنبه اهدا و اتی و اوله
 صکای اعلام مجید حقیر اوله که خالو رحیم و اسمائیک ارادی و راز حق انس جانک
 ایله بشود دنیا دنی و سرای فانی یوما فیوما ظهور حادثات بسیار و صدور و
 ستمکار دن خال و لیوب قضا و قدر مقتضا سخته نوع انسانه حصو صا دولت
 نوجوانه سهام حو اردن بر سهم والام و فائیدن بر الم زخم یشوب نار و غیمه
 بسلمان وجود نارین بهار لور و مقدمه ماتدن و ادو و کلکاتدن مقصود
 بود که اتفاق بر وقت نامبار کن بر خبر فخر الود یشوب اول دولت
 اخوان و امارت اسمائیک متناهی اول سلطنت سریر نکل لائق و جلالت الیک

فاتی اعنی شهزاده جوان بخت و سزاوار تاج و تخت که جلال پر توئی عالم نور
 و ضیاء و بر ساعت مشا هره طلعتی اده حیات و صفای ویرکن هنوز دنیا
 غداردن مراد اتق تمام المادین و روزگارستی ردن مستعد عکسین مراد
 کورمدین عالم غیبین نه ارا جمع الی ربک راضیه حاضیه ایلد عالم بقایه بشتوب
 لاجرم انم داخی حسرت و غرقه اول دعوت اجابت ایلوب بودار قنادن سیرال
 سرور اسعاده ارحال و در و پاک عزیز مقام رحمت قنادیل نورالینف و ار
 الحکم علی العالی الکبیر والاح للک العزیز انا لله وانا الیه راجعون اده مصیبت
 عظیمه و نه بلیه الیه واقع انم خود سولای سلیله مقام مقدر لر نه و اصل اولدیم
 اما سر جناب کریم و باقی ارباب دولتی و اصحاب شوکتی حسرتی اغواچ ایدوب
 انک فر اقدی نجه ملکوب ظلمت اغواچ ان پرده غم و راه که بوشته طغ غم و غلام
 طاقت کتور میوب زمین و سمان متحمل دکل ایکن بنی آدم سکین نوکای عجل
 و طاقت کتور حج علیمد که بو خبر برسم سمیع فقیر و اصل اولد قندیم حالت
 و حیرت مستول اولدیکل لی اختیار حیران و نالان اولوب حیشه حیران سلیله
 استغونین سلیلان و دموع عینون سچو نیایع عینون جریان ایلوب جلد
 اتباع و کافه اشباع ایلد اول قدر جو و فرغ اولدیکل زبان اقلام و
 رسول و پیام ایلد بیانه قابل دکلدر قتی اول نور پاک نوجوانی قتی

توبه

توبه

توبه

قتی اول جوهر صاحب قرانی قتی اول افتاب روز و نور روز
 قتی اول مقتدر ای دولت افروز قتی اول شوکتیله عزت اسی
 قتی اول سلطون ایلد فرقت اسی بقر کن بو جهان دولت ایلد
 یوموب کوزین کندی حسرت ایلد دریا اولدی بودرده در مان
 طوقندی یورک کوز اولدی کریان نه حسرت نه غرقه ریزه آه
 نه مشکدر نه حالتد رسزه واه زمانه غدار قتی دولت نه لاند فرقت
 ویردی که اغواچ دفتایله سوندر هدی و با قتی شیر غانی بسلی که اف کشف
 قضا و قدره کشف ایلدی بن عیالعلیم که که هر مله قس
 اکلیوب زار ایله اهل و عیال استوب اکلیوب و بوکدی بلن قتلک
 کورین جمله ملک انی بله اغلدر بس بو حالت برنجی ایام و نیال ستر
 اولوب ایام متوالی بکا ایلد امضا و لیلای متالی اغواچ اغواچ ایلد
 اغواچ اولدی که راه اغواچ سلوک ایدان بر داخی بوجانبه عودت ایدر
 دکل و مشربت حقای شارب اولان بر داخی بوجانبه کلور دکلر بکا و ملالت
 و غن و قضا و قطع مفید اولمیوب هر نفس باب فناء داخل و هر کس
 سرای بقایه راحل در و عقول انسان بو بلانک دفعه عیال و راجلدر
 عالم شهادت خلق اولدن بر و احوال کائنات بواسطوب اوزر جاری

توبه

اولوب من بعد انقضای عالم دکن کیر و بو طریق اوزده تمام اولوب کرک در
 انبیا و اولیا و ملاطین و اصفیا جمله بوبلایه مبتلا اولوب در پس عاقل
 اولان بوندن عبرت الوب اشارت نحوی ایت کریمه و بشر الصابرين الذين
 ایلک انکشف و قناعت ایلوب حق تعالی نیک قضا سده رضا و سلون کوشه
 تحمل ایتک کرکدر حق جل و علا اول حرمک یوم بخا ده روی جیلین نور ایلک
 مغفور ایلوب حضرت رسول صلی الله علیه و سلمک لوا احمدی تحت زمره اهل
 ایمانله مسرور و مغفور قلوب اربعین و حضرت نکره داخ و واجب و لازم اولان
 بودر که زیا ده خیمه و فرقه ایلک و جو دنارینه خلل و مرسوب همان اولان
 دعا خیر ایلک یاد ایدوب روح عزیز لرین خیر ایلک شاد ایلک ستر

جامه و اوان و تخایلی بی پایان با سنگ دینه کر بان و سوز سینه بر بان ایلک
 ایلک قلمقه فیکر ایلک حاج قدیم و انبا محسن معصم اولدر که حالیا حاج حاجه و کلام
 و واقعه جهان نور مسموع اولان غنیمت صفا و شوق و عیش ذوق دلدان حرمه اولان
 اول شکوفه باغ اقبال و نوهار بوستان اجلال مسموم مسموم اجلان پرده
 و از زده اولوب ساقی دوران اندک کل نفس فائده الموت نوش ایدوب

ایدوب بودار البوار دن سرای ابراره اسفالت المکمل حکم بعد الواحد
 القهار رانده وانا الیه راجعون و نحن لفراقه متوجعون
 کیمه اولکم قاله باقی بوجها نکره اولان کرک ایلکدن فرخ عالم قلوب ایدوب بی کمال
 حق علیمد که بوحا دته عالمه و واقعه نازل دن شکسته حال و دبسته مقال
 اولدق که تقریر یله سان و تحریر ایلکدن اولور دکلر الدن نه کلمه رانما
 نوبی الصابرين ارجهم بخر حجاب مضنونیلک عاقل اولوب صبر یارین جبر
 دانسته چکدر کرک لاراد لوقفانه و لامانیه حکیمه حق جل و علا اول حرمه شهادت
 اکرم الله بابه و عطر بنسیم الرحمة ترابه فرادیس قدس و حفظ ثنائیه مقام
 جناب دولت نصابه خطک اصطبها ریسر قلوبیه و من بعد نواب زمان و مصفا
 دوران و حوادث روزگار و واقعه چرخ غدار دن محزون و مامون طوته
 و ذات سرنیکار و ارباع طویل ایدوب اول حرم تحت تر ابد اسوده
 اولدق و جود ذات شریف و عنقرط لطیف سائر اصدقائکله حصول مرادات
 و مستول سعادات اوزره باقی و پاینده صلوه باقی همیشه اعدا دولت
 مقهور اولوب اقبال عزت ایلک مسرور اولقدن حال اولیمه ستر

سلام عليكم من حب كانا بيت علی جرمین فوقه جرم بعد از ادا وظایف
 مقرون با جابت سمع الله من دعا معوض جیب الی ریا اولاد که و افدا
 اخبار ما تم انکیز و قاصدان اثنا مصیبت امیزدن شویله استماع اولاد
 نهال دوحه اقبال و کلین روفه اجلال سید شهید المحتاج الی رحمة الله الملك حمید
 جلی خد شری بو کلین قنادن اول کلین بقایه و کتبو تنگنای عنادن اول کسرا
 صفایه رحلتش ان الله وانا الیه راجعون و کل لا و دا و الی الله متفجرون
 و الحکم به العلی الکبیر الیه المرجع و المصیر تا دیده دید واقعه زین صعبه ندید
 دل کین خبر شنید کشتن با خبر ندید سروی ز بوستان معانی فرو شکست
 برجی زاسمان معانی خواب گشت پس جان مستعد بو خبر چه کز کز گشت
 حیران اولوب ایتمی که سب دریغ ان طلعت زیبا تر از ماه
 دریغ ان صورت تا ز کتر از خان و دل چون سپید استخوانش بلامدک
 جارتدن دود اهل سمانه ابلقون که ام سو و سهل را سپهر ای داد
 که باز خشک نگرددش باشتنی داد الا ان کلور و بو مصیبت صبر دین علی
 چاره ای اولور الموت کاس و کل ان کس ساربه و الغیر باج کل الی داخله
 دارد دنیا ده فتنه قدح فخر و جام کام چه صفا و حلاوت اولاد که ان الام
 شوائب تهر و نواب زهر که دورت و عارت بولیه ایپه روشن لی عالم

روز روشن نه دیدی بی شب غم حضرت حق جل و علا دن متضرع در که اول
 مرحوم ک قبری روفه من ریا حق الجنان و انیس و جلیسی و علی و متقانی
 فی مقعد صدق عند ملک مقدر ایدوب سزای عمر طویل و اج جلیل احسان
 ابلیه و بو مصیبتی غایت مصائب و کتبو معانی نهایت ثواب طوب سکسکه
 شریفکزه دامن دوراند و ان الزمان اید بپوند حکم ویره سب
 اگر بد امن نیست رسیدیم بدی در کتلب شریفیت تکسیر رساد

معروض بنده با نوان اولاد که ناکاه اخبار جان کاه چه حشر واه صا اولاد
 اقلی شایسته رتبه دولت و نهال غره غزندن اول میوه رسید و ورد
 خدیجه و ماه بی انت و خداید جهان ارکان سخی و معدن و جام نیر نور
 و تنگ لبه ایچي مرحوم مغفور سعید الحیات و شهید المات الما حال رحمة
 الرشید یعنی عبد الحمید بیگ و کلین کلستان سعادت و شکوفهها بوستان
 دولت و غنچهها کلمه ارغندن نو باد نازد کانی و مایه شادمانی دن
 ارغند و ساکنه چه ده عصمت و واطنه احباب عقیدن کریمه مکره البسمه
 اند معال جلیل الرضوان و سقا هی من اقداح الغفران سیر شادان
 و کلین اند کانی تاز و خندان ایکن بکلم قادر بی چون و عادت بارگاه کمال

دارغوردن مدار سرور رحلت ایدوب ارحم الراحمین جو ارند و طوطی
 انام و انالیه راجعون الحکم علی البکیر و کل الناس تحت حکم اسیر
 بواجب رلسوز و واقع غم اندوزدن روز پیر و زهر سوز اولون اول
 قدر تالم و وقت و وقت مستول اولدی که شمه سنگ شمه سنگ و سنگ
 و در سنگ حلقه سنگ اولاما ایا الا چون ان اجل الله اذ جاء لا یؤخر
 منوم شریفی فکر و کل نفس انفع الموت مصفون منیفون ندم قلوب بپیش
 و رضا صبر و غیره در مان فتم اولفادی تکلم بپوش و بشر الصابون
 الذین اذا اصابتهم مصیبه قالوا ان الله و انالیه راجعون حی جل و علا
 اسد خ اولدر که ما دایم ایاک مسخران دار علین و حی و ان خود و سر
 تحت نژاده رواج و حق رحمانه اسوده اولم رب الارباب و سبب الاست
 حضرت که جانبدان زمان و صاحب سلطانه و باقی حمد و رقص و توبه و احوال
 اعلا طویل و اجور جمیل روزی قلوب بومصمم اخ مصاص اندون کرد و
 دولت و عزت و سعادت و حسی ایلد بیدار و مستقام ابد امین مارن العالمین
 حایا بر خبر تامل و واقع مشکل بوجوب دل بخروده سحنه و اصل اولوب
 اول ذات قدسی صفات دل جوده مرم و بال بر طاله دفع غم سعید الحای

الهی ستمه الحیات و الدوم نور الله و فیه الله مضجعه و طاب ثراه
 و جعل الجنة مثواه دارغوردن طاق رواج جنان بر نوزده رحلت ایدوب
 اولنگ الذین انعم الله علیهم من النبیین و الصالحین و الشهداء و الصالحین
 بهد اسم اولوب ارحم الراحمین جو ارند و طوطی انام و انالیه راجعون
 الحکم علی القهار و عنده کل شیء بمقدار یعلم الله شیء که بوجوه حکم سوز
 استماعند دل در دمنده تالم بسیار و تا سفوی شیار حاصل اولوب روزن
 دیده دن ایت شمسائل و نار و وقت و دله مشتعل اولوب بعد از بسیار زاری
 نقل اولدر که دنیای غدار و چون ستمکار کسبیه بیدار اولوب بپیش
 بران خلوه میسر و لش کلدر اگر دنیا و فای علیدی محمد بنده باقی قلیدی
 حال بو که حق جل و علا نوک حقیر الیاک لولاک لما خلقت الافلاک عیش
 ایکن بوظیف نازل اولد بیکم انک میت و انهم میتون پس معلوم ولدیکی
 فاعلم همان صورت پدید کلدر تقدیر ازلی و قضا المیزان کلچک ز امیر
 و نه وزیر و صغیر و نه کبیر قالمی و جمیع عالم کل من علمها فان چه سندن
 مست اولور الموت کاس و کل ان کس شارب و الموت دار و کل الناس احل
 بو مقدماتک مصاصی اولدر که ان الله مع الصابین حیای سرور اولون
 صبر جمیل اولغوب اجور عظمایه حایر و مشروبات کبریه فایر اولدر

چون ضمیر منیر بومعانی بر غیر تو و کتب تو می باشد که هر طاعتی که
 و هر نمازی که بوی و هر ضیائی که طلال و هر عرفه که تو ضیائی و در کجای تو
 معانی و مواصلات کلام کل من علمها فالا و بی تو چه ربک ذو الجلال و الاکرام
 پس هر وجودی که ازین حکم رب العالمین بوفاته شود و ویدانه خود را
 اول کلمات سرور و ایوان حضوره تشرف انتقال کوسه ترسه بلکه بهم عنایت
 و بر رفته هدایت الی ضیافت خانه و الله مدعو الی دار السلام دعوات
 و دار السلطنة فیها ما تشتهی الانفس تلذ الا عین و اعمد تختم فیها حاله و نه دار
 قلعه انوک سحر بر غیر تندر فی الحقیقه پیرایش و مخوم و سرشک افشال
 و موم اولی من انسب بیل بو حقیقه ضروری باعتبار ام صورت اعظم مصائب
 و اتم نوابه ردی تشفی انما یو فی الصابرون اجماع بغیر حب هر جا به ک
 انکسار نه جا به رد و تسلیم الیه اذاعت طلاله داخل غمخ فواطدرا اگر اول
 رجوع و مغفور المحتاج الی الله الملك الغفور سناه اخذی حضرت علی طائفه
 و جعل الجنة مشواه بوتنگای قنادن اول ضحی سراسر بقیه رحلت بود بیل
 انا لله وانا الیه راجعون و کل الاصدق و الاحباء منه متفقون امید و اشیاء

و انما بود که روح و حسی یا انتما النفس المطمئنه الرجوع الی ربک اصدق ضیافه
 مقتضایه فی مقعد صدق عند ملک مقتدر واقع اولوب سرر صبر جمیل و اجماع
 جو بل و اطلاق شرفه عز طویل و قدر جمیل از ان الملوب بو مصیبت اخذی
 و خاتم نوابه بیل بمنه و فضله ما غاب من انتم الباقون بیل و ما غاب من انتم الباقون
 و اذ کان الامر کذلک فالتها لک التها لک و نحن نسل الله تعالی ان بعد هذه
 الدوله العالمیه و السوایه الی اخر الزمان و عایه الدوران بجهه الشرق و غیره

نشان کارخانه افلاک بو حمله خطه خاک صحیفه سنده بر سر و سرخرا از دیکه که
 ان ماه و سال عز و نیا و اجلال الیه بلیوب اخ صدمت حوادث روزگار
 و اسبب چه غدار الیه یعون خاک حقیقه بر ابراهیم اول و بوسه ساجی دوران
 یا اماں بو بزم کاه زمانه ده کیمه جام عشرت کوثر مثال صوفی کجای مشهور
 قاضی خاکه ریزان اتمیه و با صراف دهر بود وجود کوهر فی جهان بار از نیکان
 صدقند کیمه لایق کوردی که فتادریا سینه غریب ابد و ب هلاک و بر مدی الیه
 اوله حالیه استماع اولند که اول سعید المحب و شهید الحماة مسافر مقام علیین
 و مجاور کوشه جلد برین رجوع و معذور طلال انار الله قبره بود دار فساد

دامگاه فناست نه آرامگاه بقا مخی رع غورست نه حراتی سرور قنطاره
 عبورست نه منظره جهور مخی رف غورست نه موافق قرار موافق بوا
 نه اماکن مسار کینه اماکن نیست درین خاکدان مغرور غایت نیست درین چاه
 آنچه درین مائده کج گیسست کاسه الوده و دست نیست هر که از خود دنیا نش
 و آنکه از کف زبانش بدوخت ای عزیز کل این جهان رقیق غارست و طش قرب
 غار کجش بر پنج پیوسته عیشش بطیش بار بسته راحتش بارخت میخانه
 منخش با حنفت در یک کاشانه قربتش با کربت ایمنه مشتش با مضرت و کینه
 نوش لطفش با نیش قهر است اثر تر با قش با قدر زهر است و فاشش با نفاق
 هم و نفاق قش را با فتر اق اتفاق است عشرتش بی عسرت وجود دیگر
 و خش بی تر و وقوع نه پذیرد جهان را هر کس بر نوک غار است خزان ازین نوبهار
 وصال غنچه بی خار غنایت چراغ لاله بی دایه غنایت جهان کر کینه دارد مار
 اگر خاما غناید خار با اوست کرا از وی لطف جوی قدر با اوست و کربت باک خواهی نه
 نه سروی در چمن پیغم نه شمشاد که او از دهر و دهر است از اد که ام سرو سهای در چمن
 با لا کشید که با آن فوات سرو شاخش را بر خاک هلاک نه انداخته و کدام نهال
 تان در کس حیات نشو و نما یافت که بتیر حیات بیجا او را منقطع نکردند
 که امین سرو را داده بلند که باز نش غم نکرد از درد زندگی هر

هر که از دروان عدم قدم در فضای صحای وجود نهاد بی شبهه او را از رخنه فنا
 بیرون باید رفت و هر که رخت امان و امانی بکشد ز زندگان کشید با ضرورت
 شاع جان بی بدل را معقتضای اجل باید سپرد آن کیست که دل را با ذوق غار
 بنداست که مملکت و تاخیری است کوی خن که خیمه می باید کند
 کو بار منه که رخت می باید بست هر چه که مناد بیان نه او را مونس غم
 نه غمخواری نه دلدارای نه یاری کارگاه قصاندا می دل کرای کل مخلوق سیاحت
 بکوشش موش عالمیان فرو خوانند و هر صبح دم داعیان بارگاه قدم صدای
 مستقت انتهای کل عز و ج سیفوت با ستماء جهان بیان رسانند یعنی هر
 از بدیش زود باشد که بمیرد و هر روزی خوردن مانع زمانی را بعت فوت
 و فنا پذیرد پس ای خفتگان زمانه بیدار شوید که هر که در کین است ای
 مستان شبانه هوشیار شوید که رجوع بآن حضرت رب العالمین است
 ای مغرور و شادگان بسرو را باجم زندگان کوشش بخود دارید که هر کمال را
 زوال در عقب است ای سرور کشتگان انبیل امان و امانی هوشدارید که
 ایام حیات را زمان حیات در قضا است که می نهد قدم اندر سبیل کون مکان
 که باز روی براه عدم نمی آرد هیچ کس خانه و بیکه از روزنه او دود
 هر که بر نیاید و هیچ ایوانی نسجید که شرف سرف او بقدر اجل از باقی نیاید

همچو مجلس وصلتی بوده که ایت لقا قطع منکم بر و نخواهند هیچ دست
 داده که او از آن فراق بینی و بینک بد و نرسند اند نیل رحیل کل شی
 تا لک برهنه ادا فی واقعه کشیده اند و غبار کل من علی ما فان بر مغفرا
 اسافل و اعالی نند و هم را بار خوات کشیده نیست و جمله را شربت فنا
 چشیده ان حاقان و امیر و وزیر و مشتی و دبیر و غنی و فقیر و صغیر و کبیر و جوان
 و پیر و جاهل و عاقل و ناقص و کامل و قائم و قاعد و عابد و صاعد و خفته
 و بیدار و مست و هشیار و قوی و ضعیف و وضعیف و مشرف و موحود و ملک
 و مقود و جاهد و فاسق و زاهد همه در قبضه این بلا و جنگال من غنا بر این
 در بارگاه حشر چه سلطان چه بنوا . بر استان هر که چه در بان چه پادشاه
 اگر در من جهان کسی را حیات ابد میر و بقای سرمد تصور بودی ان خلعت ایمت
 بر قامت انبیا و رسل که عایدان مسالک سبل اند راست آمدی و اگر اجل کسی را
 مهلت دادی و باب بقا بر روی کسی گشایدی بایستی که سید انبیا و سید اصفیا
 که مشهور کرامت بلی تا مشق بطعم ای غرای اناسید و له ادم مو شجر بودی و
 عایشان مناقب انما یتمش بتوقع رفیع و لکن رسول الله و خاتم النبیین
 موقع و هر چه جام خوان نموشید و حق بجهت و حق استکمال من عالی هم تو
 بر صمیمه شرف نه احبش کشد که انک میت و انهم میتون بواسطه دفع تو هم

بقادر و نیرة دعا و این خطب مستطاب . گوشش گوشش رسانیده که و ما جعلنا
 البشر من قبلنا طله یعنی ما ندیم و مقدر نکردیم هیچ بشر را پیش از تو رتبه
 جاوید بودن در دنیا تمام انبیا و از کلبا و اولی و اصغیا و غیر اینها
 کسی پیش از تو بوده اند شربت حرکت جفا ننیدایم

نوریه لکوه

رباط فنا و عنا و بلاست مکن تکه بر ملک دنیا و نبوت
 مشغول با نعمت جاه او که بسیار کسی را بپرورد
 سبحان من امانت و احیی و اضحک و ابکی غری غری غای طه الوجود عن
 در البقا و الخلو و من ماله البعث و الیه النشور و لمن صبر ان ذلک عن
 الامور دعوات عزرائیم و سلمت تسکیت ختم سلمان طایم باذیه اصابت
 قلند قد لصلک انما ادعی بر استقامت بود که دیده اعتبار را برار و با صبر
 بصیرت احواله خفی و محقق و کلدر که بور بود رباط فنا و عنا عیاط معین
 و از نعیم دن الی و مینای معنی کعب ط نعت سماط فرش شرف
 شط جمدن نیالی و سایه سر و روضه سروری با رامند اددن عاری
 و چشمه سار حشمه سه عین فضا و قضا مهاده دن جاری و ساری

و قبا، اقبال ال فناء و رنگین و دینا، زینا، دیباچه احتشامی شام بلا بلا
تارابین اولوح او زین مفاد و مجبول و نکبای نکبت و شمال قهر علی و فود
منکوب و مشموله سواتی جمال لم یلخول و آتی ذکا، لم یز له اقول
بومفود مقدسه دن بنتی همه بود که از خواتین ایشان محرمه قدس ایشان
همیشه روی روی روها بر روی و ریگان بود غزار و الزار غار و مخفف
الغزار غدار محط رحال رحیل و منزل الرحال از نریل اید و که غشور و غند
اسنی معتقد صدق داراخی و اولاد و غند بود مدرک و ادراک و استنکال کمال
شعور استحصار اندک کماله قدس مسانه جان جهان ایشان شوق ال
معا دیا الرحمن شوق قید قضایا بقیاد ایدوب جناب تقدیر طرب غفور
جواد جوار نیر و از و طیران اند و کی استیاء اولند قله مرغ سرور و جیوه
ظط اسفا و خضور در طرف فقص جیور در نفور طریان اند و اظم
لله العلی الکبیر الی الی و الصبر تنگ نیل مصر مصر که اند و مادام دم که استیاء ادم
چه گونه بهیم جنگ جویش نماید در عیون ادم خوار و لا تغفل فکال التک
فتغفل عن دمار حیثی داراغب و انسب و اصوب ثوب صوب صبر و غنیایا ام
عمر ام از نیت پدید بیور بیوب منار بهر تو انوار و تو اصوا با الصبر اولند
بان خون غرض غرض جانی خلب خون و نیندر اکثفا و دعا به اعتنا اولند

خداوند اثیر و ساسانه در متناثر اول از مقدمه صغیر این نتیجه کبریا بود که
 عصمه الخدیران اکلیدن، الجنات هر چه مشهور لنگ افاض الله علی
 تر ایا تنویر به غلط طریقی علیها فان و بیقی وجه ربک ذو الجلال و الاکرام
 هر چه جنت حراغ سلسبیل مساع و ده چه فتوح تنگنای حومه های حق
 و حمام و سقف قفس روی مستانس بوار انجیل اصفا، ندای
 صفا یا اتمه النفس المحسنة رجی الی ربک الجمیع فیله سمیت سرور نسبت
 سمیت انجیل چنین کلشن بقا، علم الدواعی و از اندک نایع نام
 سرائی ابتداء اسماء ایدوب طاهر حضور عشق عیش
 نفور و وحشت بولاعله مستوجب کمال هشت اولمستد نواده
 برده فخرای کوراست همیشه شیون در داد صدای در دال
 بر بد جام نزهت از تن این کنایه خالی انجام فتو دیر مومنان ماس
لکن بشر الصابین الذین اصابهم مصیبه قالوا اننا لله و اننا الیه راجعون
 مصداق عوامی و غرض قصر صبر و حصار اضطبار ده قصر و قصر
 اولونوب انابون الصابرون هم معرفت منطوقه تحصیل نایب اولون
 ماتی اطمینان اربا التا اولی عین دعایه اولوندی همیشه جاسول
 بود با احوال و فروغ و اروع در خط خطا قیاسه بس سیه انضمام ال

ار قدس او زریه یزید با هر قیور اندکی
 هر مشتق من عشره زار ایلدی
 اوی
 ار قدس او زریه یزید به موده ابراهیم
 جان چاکمکن خلاص اولمستد نواده

سلاما سلاما ان الکرام اذا ما

ایا ربیع من قلب المعنی مقامه حکیم من الله السلام سلامه لوباج شوق
 و غامه مقول و فنون و جد و او اطل مستحیل و دعوات صاف و حیا
 انی فذل صدای مسامع کریمه عرض اولون که علم سرف مستقر قدر که
 دنیا فای بلایا و احوال و متوان عساکر زاریا و آشی نذر شرور
 ظهور ظهور تنظیر و قرقره صور صمد و بولور قصه رطبه
 عیان و حلقه خطایان در فقیر کرسندی لغو ناله سرور و شوق
 ما و اطل مجبور ایدوب و جام اجلدن سیراب و بل طاقت و بل تاب
 ایدوب کونا کون طایفه خلقه لک کوب چالوب عالمی حیارا و هم کلکار
 ایدر محبت سندان عالم کون و فساد دی چاه لایم و محبت سرکردان و ام
 بند مصائب و همو ملا شفته و حیران ایدر کیک خوش خواجه باز اجلدن
 الفه سوسرنگون ایدر فغان زمین چه دولای که هر نوز بجای افکنده ماه
 غالی در ریاض جان چه نده دهد در پیجی کرک زنده یعنی ابر و استوب
 بلا دن بر رعد هولناک مصیبت ظالم اولوب اول طلوع یابغ زبانی

تغریه رکنه

حسن و جلال ذبول و ماه تابان افلاک صباحت و غر و اقبال سرافراز
 کلوب دیباچه جزیده فضل و کمالک منشور حیاتی حل و لوب عنوان یوان
 جاه و جلاله خط لاج اولوب مقدمات سعادت و نجابت نایب و مانع غیب
 شت مرتب اولامغین و غم قبه دولت و رفعت افول اعلیٰ دنیا و دنیا
 و روشن باشم و تنگ تار اولوب دنیا دن بالکلیه انقطاع لازم اولوب
 و هم و مغفوره قدس استیان و فردوس مکان طیب است راه و جعل الله
 مآواه ارواح مقدسه ایلدینک سستی متقوی اولوب اول کاه و یران عالم دن
 خلاص بولوب قیود و مواد و صور دن بجز دایوب قازورات دنیا و آخرت
 مسکن دن قورتلوب بلند طبع لغدن استوب سر اکر دون دون بکر دار
 جقوب و اید عوال دار السلام دعوتنه اجابت پور ماغین تجسس عالم
 و حدیقه انیقه روحانیه نهال قدس سر و دلا را ایدون بستان جانتل
 کلین عنبر شمیم ایدوب کاه وصال ایل کاه خیالی ایلد یعقوب اساستیقه
 حسن صورت و فرشته لطف و سیرت اولان با زمانه حکم سوخته لوت
 حربه ده قوسدر که نه تقریر به جمال و نه تخریر به جمال و ادر فال الله مشک
 والی الله الموفق بعد ذلک جود که تنوع بند و سنان زمانه رخسار اموز
 کبک که ساری عتاب اموز حیثیتان غزالان سگیبانی ده دلهای نالان

تغزیه لکجه

نالان آتش مصیبت جوی لطف و تسکین ایدوب صبر جلیل و اجر و جلیل عبادت
 پور امین امین موصیتک اجتناب و تازا لکین رمانی الدهر لایزال
 فطرتی غشا من نبالی قصرت اذا احصا بتی سهام تکسر النضال
 عزابت بوند که البینه طاح و سابقه اولور اولدی لقد کنت اشکوک
 المحدث برقه و استعرض الایام و هم صیغی الی ان تفتش و قیبت حواد
 تحقق الالسا لقا صناع شقیقه شقیقه کوز لرم نور و کوه کلم سرور
 حق تعالی نکل اربله دنیا دن انتقال بیلدی داغ بر بالای داغ وجود که
 ان الله اخ مصائب اولد بالین الی الاحوال سید العرب الیوم صلی الله
 وسلم حق تعالی اقدی حضرت بکره عرطوبل میسر پیوره بوضعت و عاقر
 و ذلیل قولنگ داغی روحانی ایلد قبض ایدوب قبر عذابدن و جهلم
 عند الله ن خلاص امین اید امین امین

در روز زین و روز

تابود بر صفتی فلک الفان الخ نام نیکت نبود در ورق عاکم
 پیردانی خردیش تو خطی زنده جز کلام رضای عنکم
 سر و ض کسیر کثیر البلبار و حرفه مکسور محفوظ الحار اولدر که اگر کج

مردن مواب و بر عاقلیت فواج اولوب بود و گشته و گشته بخت و اعلم
 خاطره خاطره اولورسه هم نام تو اساتیدت است هم یاد تو اوقات رویت
 و اندک دعای دولت روز آخر تو هم تمام و در زبانت است بعد تو مخلص
 قدیم و مخلص مستدیم یک خاک کن رفیع ابد و بخت به به به باد است
 مستدام عمر و دولت او که سر سینه ایلم بویستی نگرار انگل در غیر عالم تو
 بر سر دی بسلام پی میل باین اولون سر کشکلی کن اولون ای که ای که ای که
 سرباقی اولون صبر و دل غیر چاره نه شد قد کان مانتخت ان بکونا
 انا الیه الرجوعنا بعد جمل و رفته مقضی المار و مرضی النوار اولون ای که
 خاک پاک پای کنیا تا کار به اتصال اولندی من کان فی حاجه اخیه کان
 اند فی حاجه حدیث سربیک مضمون غرض نمونده متعلق ایدوب توان
 بانواب احراز بله مخلص بوی سرباقی نه دند که معلوم علم سرباقی اولون
 هوار وجود وجود لبود غرض نمود الیوم الموعود حمد و باد بقی النور

بسم الله الرحمن الرحیم
 الحمد لله رب العالمین
 ربنا انک انت الغنی
 ربنا انک انت الغنی

این عالم را به که مران و عین سر غیبی مشکافه فروغ انوار قدسیه لاری در معرفت
 کی استنباه بود که و الحاله مده قیود ابتلائی منصبین بر فاج کون رهاست عالم الملاء و

دو تنش دیوستان اولندی لاریب فیه که موصوف من تصور و هو این فواج اولون خط و
 و بهر درانت الله بوی کسر سلب فواجی را بطه منصبی بجا بکل واقع اولون عینی
 هم اوستا و هو خیر لکم حق استندن بهر میند اولون سز در سمان ستار بوی کسر
 بخت کسوف بر دل و شمس و قمر بود روز کار و کار بوی کسر کی اختلافه شالم
 و متناهی و متضییع تشکی او کایوب بعد عسر سیر سیکله حاطه عای شلی ای که
 البت هر غصه یک اخ نه به صفا و سمرتی و هر شش تا یک در از ک غصه بهر روز
 سلامتی و ارد و حیح جل و علا دن رجا اولون که ماضی من ای او شش تا یک
 منها فی اسی مصلحت که متو که و نیکوز و دنیا کن ناخ و انتقد و سیر الجوب هر زمانه
 علی مقضی النوار مقضی المرام و المار اولون سز معلوم سرباقی اولون منصب کلک
 اندی سز انو که سرباقی و کلک سز نه منصب بلندی بلکه منصب بلندی
 سوار بقاء دولت باد بالینی و الالاج چون قاعده سیر کیم بالینی و الالاج

بسم الله الرحمن الرحیم

سنگ بد کوهر الکانه زین شکر
 قیمت سنگ بیغ اید و ز کم نشود

این کلک طبعه علم که در این دنیا اولون
 مال کون اسوسان صو سوسان بوی طبعه علم که در این دنیا اولون

از خط عاقل ضمانه کث و خا طم نا بر قاج کون غنی کردار برودت روز کار دن
 دلتنگ اولایه جای غم و محال دم دکلر هر زمان بهر شش ان دل هر امل از در جهان
 در حکم تدبیری چند بهر سو بیلای عشق با خفا تنم زین میان در صبا کرد
 اند مخلصان و نعت داعیان بوی کسر و زین در که دلم جین الهی منصب
 عن غریب تعب عیندن فاعم الی و فواج اعطاف ناستای بوی بایوب

ناله کتوسه الدان بر این کون خانه دولت
 که در اولون اولون بر زمان تخت سلیمان

بسم الله الرحمن الرحیم
 الحمد لله رب العالمین
 ربنا انک انت الغنی
 ربنا انک انت الغنی

نبت لطف سعاد برله جهن دلون غبار وشت مکی رفته وروفته غز
واقباله کل کچی تمام شکفته اولوب شایخ را مال ذی بانکر اشجی رینان
شمال جواهری رنگ بارل سنجون و مال مال اوله چارچر عشق صبورست زجو و غم
که الصبر شانه الفجر فی الحقیقة عاقل کامل بودنیای دوتکه چو نه توکلونکر نه اقبال
ستادمان و نه ادبار ندان پیرین اولور بلکه اقبال نهی ادبار و ادبارنی اقبال
بورو و سرورنی سرور و مشتقی محنت نهم قتلور اکاکور عیش و عشرت ایدر نفس صا
اکثر جاهد جاهد و جاهد ویرور و عین غنایند عال ذو مال نظر الی یسیر نیاید تورا
فلک بر دم نادان دهد زمام مراد تو اهل فضل و دانش همین کن هست بس
چونم فلک دون برادر که دون دگون پیشه سی هر سفله یه در شکلیه اولوب
سر فراز و سپهر مبد هر که هر زمان اندیشه سی هر نیمه رو شتاب بخش و کلیم
اوله ب اکرام و اعزاز الکلدر پس چون و بیدم فریاد ایدوب بو پستی یاد
واشتنا اخذ یاد ایدوب لقلایوز مر از دست منفرای خوشن فریاد که هر کجا

عاقبت روزی که در حق کرم جبر کس کینه

این کمال حسد است که آگاهانه
شد عزت انبیا و تنگ نظر

سایه را نقضان بنام نه خون و دشت با براسد
نایاب و درخت همه حاصل دینی
ورکام بود حاصل از آن بزم حاصل

از خود کنایه یار بود و کس نیست
غیر تو میان تو و مقصود تو مانگر

در خانه بزم تو و شادمانی
در خانه بزم تو و شادمانی
در خانه بزم تو و شادمانی
در خانه بزم تو و شادمانی

کمالی که ترا تعلیم که در کسر و در صفت نیست
روحانت کز من عالم کمالی بر از قناعت نیست

عده که در کرم کالی
اولدی عیش و شوق سعاد و تیله
بر عاکسیت مجسم نام

در خانه اجایدب عداوت
بمیر برائی اولدی روم المسکن

المد خدمت استقامت است
خان ادا اول خصلا محمودی

خاک را از اول شیدی اغتنام
کور در صدر ولایت لایق

که شایه جهان رعایت است
بمیرمیران و هم وزیر اولدی

کر از اولدر اسکا خدمت است
در دین سعادت و عزت تازمنا

اولدی بکلیان وزارت است
۹۹۹

اری الاحسان عید الحریا و غدا لقن معصودنا
قطرات السماء اللصد آدر ا و غم الافاعی صار سما

کن ما اوسنة معسعا کنگ عیش القنوع المکنف
کسرا دهنة قوتله فاذا غرقته حمة طفی

دانشکالون قوم نو قدر کرک اولدرین
آینه دو شدم الممال لطفه فالدری
حق صا کون و من افتاده اولدر شکیر
اغلیو کلام قیو که لطف اند کلام

چون تجد صحایف اظهیر و تعاقب صفح اختصار موجب تشدید حاجت و ووداد و سبب ناکید محافضت
 می باشد مجددا دعوت مسکینه الشکاک که از محقق مصادقت و مضاف منبغث شدن باشد و دخیات و روتیه انسان که
 از کمال مودت و موافات منشعب گشته درین محفل فردوس شاکل و تحفه مجلس جنت مماثل عایت حضرت فکر رفعت
 رتبت سلطنت منبغث قیصر ضولت سکندر مرتبت سلیمان حشمت مملکت پناه عدالت دستگاه پادشاه اعدال
 قدوس سلطان جم افزار می در اسم العدل احسان ماضی ناصر الظلم والعدوان بدر سپهر دولت و اقبال اسمان ابدست
 و جلال قانع الکفر والفضلال رافع رایت العدل علی غایه الکمال الذی یسیر فی العدل غیل و لای الملک بدیل الوفاق مالک
 المهرین المنان ابوالغازی سلطان سلیمان خان خلداسه ملکه و سلطانن همکرمت عال نعمت برترادف سلیمان
 و تعاقب درجه موافقت معروف است ابواب سعادت و چهار و جنان آمان و نواب بارگاه سکنا مفتوح
 محمد و آلہ الامجاد بران عالم آرا ملک کثای پوشیده غانده درین فرصت که بوفور نیایدات آسمان و وفود توفیق
 سبحان امارت دولت عزت و جلال بر صفیافت روزگار دولت روز افزون ظاه و باهر است و ابواب عیانت الزیور
 چهار ایام هیا یون کث و سباب هدایت ابدی اوقات فرصت سعادت آمان است و اطراف و جوانب مملکت
 از جانب شرق از خار و غشای وجود ناپاک مخالفان پاک گردد. همگی است کردن منفرات متوجه اطفاک نایز قیام
 وفاد و فرقه غریب یلش و یلش بود. دست پیوسته مطر نظر نصیحت و نصب العین بصره حضرت انکه بر منقضا
 محوار جاهد و اخ سبیل است حق جاهد و نصصریح جاهد و اباموالکم و انکم و انکم در دفع و دفع اهل کفر و نفاق و قتل و قتل
 ارباب شقا و قتل حق الذین طغوا فی البلاد کثرافیه الفساد هر آنکه مقدور و مستطاع تواند بود طریق غرض
 و قاعده سعی و جاهد در حق و ان الله یغفل عن الذین یستبدلون دینهم بآیات و متبعان ملکت سبیلین مغر
 و مصورین که دفع رفع این اکراهان که بر ممالک اوقاف و اسباب استبداد یافته اند بر جمع اتم فرض عین و بر دست
 صاحب تمکین عین فرض است و بر باد بماند که شوکت و حشمت زیاده باشد اتم الزم جنایک از السیه و افواه ستم
 و جمعیت عکس نظر از ان خسر و ستوده سیر بر تبه ایست که حسابان و هم و کمان با لایان فراوان از جهل تصور
 و خیر عشر از انشاد سامان آن بیرون غی تواند آمد و بعون الله و توفیق زمام اخبر روعیان اعتباری گرفت
 مآثر شرق از سر حد خطای که یور و مسکن بادشایان ذی شوکت عالی را است تا نهایت مملکت بلخ و شبرغان
 متصل در الملک همراه که مسکین مخالفان است بقبضه قدرت و نجه حشمت ماست و درین دوسه سال که این نیت
 فیض بریر مغفرت گردید هر نوبت که امضای آن غنیمت می فرمایم از ملهم غیب و خیر شکر و عیب بگویند و پیش جان سپرد
 تمهید قواعد این امنیت واجب الاداء و تشدید معافد این دغدغه لازم القصه با مظاهر سلطنت کاکار
 و معاشرت خواصین کثیرا بصورت غنی نبند آرزو باتفاق جهان میتوان گرفت و صغیر و کبیر و برنا و بر عا کثرت
 حصول این مأمول را منظر دران دیدن انز که بدان حضرت سلیمان مکنتم متفق و یکجاست گردند زیرا که محل مسکن
 آن کمرایان از جانب شرق متصل ممالک محروسه این خاندان است و از جانب غرب پیوسته قلمروان سلیمان
 است نشود

731

نشود که مملکت بنظام کمره بای خود میان باشد که شود درین فکر روشن کردن را خود در جهان باشد
بیشتر آنکه نعمت سلطان و دولت خلعت که قرین او کار خسته آثار طرفین است حکم باری کند و نعم النعم
و لازم است که بمثل اوقات فرزند سعاد خود بغیر او صرف نمود ما دام که دفع شر این کمره ایان ننمایم
در هم دیگر شروع ننمایم فحش ایام دولت را غنیمت دان تمام کن جبین دوری و دور قرینا با بدید و دولت
و سعادت ازین بهتر و کرام سلطنت و محکم باین برابر باشند که چند روز اقامت دیار قایم نخواهد بود

حضرت اب العباس اسب
اول سلطان چارباغش نشین علم و کمال و ستار غنیمت الراجحین فضل و افتخار که خانه بنای
کوه افشانی طغیانویس متناثر سماحت و میان خانه معجزه بانی غفرکسی حبل المومنین
انگشت در ربای بنده سیمین ابله کنایه رخ سخاوه در مشایخ نیشکر و قلم بدایع نگار و نفس
کترین ابله شوق نیل کلام ایدب عصای حضرت کلیمه همرا اولست و کلید در فضل است او
نکین سعادت در انگشت او حکیمیت کلکشی از سطوح صفات رعد خانه حکمتش از در است
لازال بنانه قلم شمع علم صفات الایام لطاف الهمم ^{طالع} علما یطعمه ظلم عنایت عا کاف الام
حضرت امینک ضمیر برق ابتسامینه معروضه مستقام اولدر که بازوی مضایق روی
سلسله جنبان لطف و عاطفت اولوب تحصیل کتاب سهود ایمن و روزه عنایت
موجوده امینی ایدی حالا تصرع و نیاز اولور که مرغ دوزخه سر قلم حکمتش از در است
حضرت اقلیم نادره از او تار سطور او زبر برده بر دار اولوب و عذر کرم بنده
صادق حسن انجاز اوله باغ حکم پاینده خدا یار و سعادت باغ نادره حکم احمد

الطليح

موقف رفیع عظمت مدار و محفل منیف جلالت نگار مهاد سعادت قواعده
 عهده دولته الی یوم القراز جنت بنه ضنون اجلال واعظام و صنوف تقسیم
 واحترام ایل در دعوات صفیات اخلاصیات و غیر سلیمان
 واضیات احصای غایات ثمار قلند قد نصای آنها رساله دعا
 بود که ضمیر منیر هر تنویر مشتری تدبیر خانه دکلر که تغییرات
 احوال انبیا تا سوت و تبدلات اطوار عالم ملوک ملکوت و سایر محاط
 حیطه امکان اولان ذوات و حقائق و تجوی دائرة حدوث اولان
 جلالت و دقائق جناب رب الارباب و مالک الرقاب قاهر القدره
 باهر الجبروت ظاهر الکبریا و واسع العظمت عزت سبحات جلالت
 من ان یلاحظها العیون و جلت سر ادقات جلالت عن ان ینالها الالباب
 الافکار والظنون حضرت تنگ ایچا دو ابداعه منوط و انشاء و اختراع
 مربوط در افراد اخرین دن بر فردیو قدر که علم محیط نامشاه
 ثابت و متغیر و لوچه تکوین الهیده مسطور و محرر اولایه لکن او اوجلیله
 الاقتراری قطب حکم فائده اوزرینه دوران و احکام جمیله الالباب
 منهاج مصالح لائنه اوزرینه جریان ایملک سفت سنیه ربانیه و فائده
 بهینه سبحانیه اولماغین مظاهر وجودده ظاهر و محضر و قوه حاضر اولما

موندلر
 حضرت

اولا حق اوضاع و احوال و اطوار و افعال و احکام و انارک
 هر بر سه بر حله و تعیین و اجل معدود تبیین بهر رشتدر
 بهج بری هیقات مهور دون خلقه جمال و معیاد موعود دون خا و زه
 احتمال یوقدر ذلک تقدیر العزیز العظیم و الخالد فیه اول تقدیر
 و تدبیر تغییر مقتضای سنج و رای استعار غیبی و بر صنف بدیع ابراز یور
 امانت عظمای دین و دولتی جناب علایه توسید و ریاست کبرای
 ملک و ملکی ذمت اعلیایه توفیق و تعلیه بیورب زمام اوامر
 احکامی به بعضا کوز تبیین و امور نقص و ابرام رای عالم اراکون
 توجیه و تقدیم بهر رشتن حج سجان و تحسین بارک و میمون و فنون
 عهده ملابس و مقرون و وسیله حصول دولت دارین و ذریعه
 وصول سعادت نشاتین قبلویه ایین یارب العالمین خاطر
 عطر حقایق نشانه مستور دکلر که اول مقام غیر المرام و حوام غیر
 المقام اقصای سحار و غواقبال و اعلائی سوار و جاه و جلالت
 و منتها ی غایم اصحاب دول و استای مآرب اصحاب عقد و حل
 اولوب منازل مجید و شسته ورود و حراقی غرور فقه صعود صدق
 اولوب اول فایده شایع الحاده اعتلا و مسند راسخ الاوتاد انکار

۱۰۰
انک شاندن اولان اساطین اعیان ملت و صفت دیدار کان و لنگ
مطهر انظار و مطهر افکار در انک فوقه اصلاط طایفه طلب
و مقام و بر رانجه موقف و مقام بوقدر لاجرم حصول مستوجب
عظمی و وصول مستبح سرت کبری اولاد و غنه بنا حقیقه که حدیث
تتمیده افرماید و خاتمه رساله قلعه **لکن مقتضای اخلاص قدیم و**
مستعدای اختصاص قوم اوزر بنده عرض اولنوب علومیت سامی
رتبتان رجا اولنور که بویا بدین شخص طراز و تعدیل سیمار قلنوب
فکر صائب ازینله تفکر و رای ثاقب رصینله نامل و تدبیر بیور یلوب
اول مقام سعادت انجام محاسن قیام و سندن اعراض و زخارف
حاضره سندن اغراض و منتظم غوب عیندن قطع نظر و روینج و غوب
دلفیندن اجتناب و خذر بیور یلوب ملاحظه بیور یلوب که اناعصا ^{الاعمال} ^{الانسان}
والارض و الجبال فاین ان یکلنها و اشقیقت منها و عملها الانسا
نص قاطع موجب بوج اجماع عظام قورقوب تحمل ایدید و کل مشاف
کالیف البید ذات ستر نموده ایکن کلیه مشاف و مغارب املنگ
اعفای کالیف جلیله و اجمال مؤنات تعیل لر دخی سربار اولنور
حیایف بیضه اسلام و رعایت امور عساکر ظفر و جام و حی فطره بلا شرف

۱۰۱
شرف و غریب و تمید بادی سلم و عیال اطلاق عمل علیه کون
دو شمشیر و ضیع و شریف و قوی و ضعیف و حاکم و محکوم و ظالم
و مظلومک و با جلا کاذب اعم و عامه اهل عالمک بدار مناسط امورک
رای منیر کوز اولنور و حضور رفیعکم ده جانر اولوب کینه لک مصالحت
بنایه اندتالی نظم اولنور به اطراف ممالک ماضیه و الکاف و لای
نایه ده واقع اولان حوادث و واقعات و نواب ملایک عالی
ینجه اولور و رای شیع و توجیه و جیم کوز اید نصیب و لایان اجرا
و قضا و سائر حکام و ولایتک قصد کایدی مکرر امور و عیال
اندکری جنایات و محاصینک خصوصیاتک عقوباتی لا تذ
و ازرة و زراخی ایت کریمه سی مقتضای کید و لر مقصور است
همتی اید بر قسطی جنایه ستر نموده عامه اولاد و غین و من شیخ شفا
سینه یکن لک کل منها نص شریفی نا طقدرا ایا حکومت تمامه و حکام
ولایت اختیاره ایدوب حکام دنیا دوان و ولایه عالم کونا کون موقف
عصا تدموم یقوم اناس لرب العالمین و قوف اید کوز قسطی جنایه
احوال و احوال ظهور اید کل ملاحظه اولنور اهل جرم اولان اصفا
حکومتک بجه برینه طایفه ایتکل رو اکور خ طکیف که جمیع حکوماتی مشتمل

ریاست عظمی و سیاست کبری اوله بونک عظمی و کبریا
 زمانه طایفت بشریه مساعی ایتدوکی موجود که ملاحظه و ملاحظه اولو
 هر ان حضرت رب المستعان ذوالبر والاحسان درگاه عالمیایه
 و ایتمال اوزرینه اولوب جمیع امورده اعانت و توفیق و هدایت
 طریق پیور می اچون استعدا و مناجات اولاسر مستولار که راه
 منیر کوزدن صادر اولان اوامر و احکام رضای شریف ربانیه
 اولوب سعادت دنیا و کوز سعادت ابدیه بیچوسته اولوب ان القسط
 یوم القیمه علی منابر من نور فی یوم الرضی و کلتا یدیه یوم حدیث
 ایل زمره مقتطین عادینه لایحه اولوب بونش ندر جمهور انان
 ممتاز اولدو و کوز کیمی اول نشأ تدر اخی عزیز و سرخراز اولدو
 بفضل الله و جل اللهم و فقه و ایتده الی مناجیه الحق ارشاد
 و خذ بنا صیبه الی الخیر و السعای انک علی کل شیء قدير و بالاجابة

تسلیت صدر ارت

۱۵۴
 مادی رفیع معالی مطاف که انهار سترانه شرف و قویم و محفل منیع عوالی
 که مطلع انوار صراط مستقیم در لازال محفل رحال الانام الی انصرم جبل
 الدنور و الاعوام جنابنه جبهه تضرع و افتقار و جبهه تذلل و انکسار
 و ضیاء و نوب انوار اجلال و اعظام و امتیاز و اعزاز و احترام ایل
 انامل کریمه تقییل اولدو قد نصیکی انما ذریه وجود و انبا قطره
 خالک الود بود که ضعیف منیر اینه نظیر لری که مذهب سائیم عنایت ابدیه
 و لمبط انوار سعادت سرمدیه در بوزاویه غایت منور و وقفا و اغن
 منظوم اولان داعی دیرینه دولخواه و بنی کینه کیشیه قبله
 توجیه پیور بلور سه میامن هم علیه کوزده الان عاقبت اوزر اولوب عامه
 اوقات و کافه ساعات لاسیم اعقاب صلوات الله و احیان حلوانه
 بکمال مالوف و رسم مانوس اوزر از دیا دعود دولت و ارتقا قدر
 در رفعت ادعیه سی انیس جان و ورد لسانکن اول ذات فضائل
 رتبت صدر صدارت ایل مشرف اولمخ خبر مسرت اثری بو ذر
 کثره وصول بولا قد جناب حق و فیاض مطلق حمد فراوان و شکر
 الی بیان تقدیم اولندی الحمد لله علی فضل قد و صل الحی الی اهل
 جناب و اهب حق جفت بدایه نغایه العظام و فیاض مطلق نعمت صیبه

قوام بولاد و غایت رنگ اشارتی سمیع جان و اصل اول و غایت حلقه سجدان شکر
 اخلاصه تقدیرند و کمال لسان خوش الحان کتب معنی افروز چو زبان کو مستردی بیت
 شکر خدا که هر چه طلب کردم از خدا بر منتهای امانت خود کما حق ان شدم
 حق سبحانه و تعالی مبارک و میمون و خجسته و همایون فکوب با قربانان اولین
 احیاناً دیوان عالیشان پادشاهی و ایوان کیوان نشان شمشاهی وجود شریف
 سعادتن قرین ایلد مشرف و پر شرف اولو بیایم صد ارتکب بر تار پادشاهی اولی
 سایه سعادت نگر دعامه علما و کافه فضلا اسوده بال و حرفه الحال اولم حصه
 الذین یدعون فی اللیل اذ اعسحس و الصبح اذ انقشس سب لحد خاب سب
 ال غیر بایکم و غار الذی یوما ال بایکم سیمی باقی سعادت دارین و سیادت منزهات
 میسر در بر العباد

تعیین وزارت

در لوح کائنات با اعلام ذی الجلال مسطور باد دام لک العز و العلا
 طوالب سعادت کرامتی و اقبال و طلائع جنود امنیت امان همیشه مطالبه
 طالع و جمیع عز و جلال لایح و لامع اولدی اول ذات عالی رتبت و
 فطنت من زل محالی به ورود و محافل اعال به صعود انکدن حال اولی

اولیه تحمل منیع عدالت نثار و مجلس رفیع سیادت مد اشراف ابد تعالی
 قوام غنیه و دعایم رفعت الی یوم القیام بنه انها و ساله دعا اولدی
 صدر صدارت و صفه وزارت اول وجود پر خود خجسته خال و فرشته خصال
 برادر تب و فرین قلمش بواشاد بر بشارت استماع اولد قدر اهل
 زمره سی طاق عبودیت پیوسته اولدی حق بوا و الا و تعالی بغایت زیبا
 و کرکلی و عفا و اقی اولدیر الحمد لله علی احش و رفیع الحق الی کانه اول جنب
 و خلد انارک افعال بسند ید و اطوار کز ید لینه قیاس بومقام جودن لیاقت
 و استعداد کسب و لغت الی اما الامور هر هونه باوقایه فحاشه خلاف
 قابل دکلدر باقی جنب محالی صرح اکابر و انالی بدایه النب و ال کلام

کسب و فقر داری

دیوان خانه ایراد و ایقاع و کارگاه ایجاد و ابداع دیران چوین برین
 افلام کباب این ایلد اطمینان دفا تر کائنات و اوراق جوین سماوات ارقام
 کو اکبر و صفی نجوم و ثواب ال ال یوم الماب تعداد و حساب ابتکله حکم اولی
 قشربان الی و واردات نامشاهی در روزنامه هر روز یکبار اولمقدن
 خالی اولیه بجه و کره سب پس از کردن دعا جانشین پس از کردن نیایش

عوض بند بی قیمت و اکتفا بی علت بود که سلطانم حضرت نیک با بوسه نیک
 ایچون سوسو جویان و وصاله بویان اولی جویبار سعادتمند خستار
 خوشید نزلت سیلان و فیضان ایدوب بر اسلوب از عیوب سب اب ازلی
 نیکان در ایام از فرسنگها و زحمت با بوسه تو سر می زند بر سنگها حیاض باطن
 مکر منکر نه چمدان و حصول بولوب بند دختر دارد دیوان عقبه علیا و فرمان
 که از خائن بایب معلول اوله فکر بستاند و سب نیچ کر سحر بیجان اتم
 که سفید دل قربان اندم حلق سحابه و تبارک میمون و مبارک ایدوب خاطر
 خوشید نظیر لند جلوه ارا اولان دولت و اینده روشن ضمیر لند صورت
 تا اولان سواکت میسر مقدار بولوب همیشه مصالح جمیع و ارام و همای از این اندم
 تکلیف فرمان منیع ایل مکلف و تشرف احرار شرف ایل مشرف اولوب استعلا علیا
 و بایب حلالی مقسم از راج حاجتقدان و قاسم انصبا مستعد از اوله امین

محمد نام یوسف روی خوش
 سحر افکار عجم

سبب دختر داری

هر بایب غنای سعادتی که موجب ترین سر شهنشاهی در و ده قد و خط غنای
 بایب قربان با پادشاهی در هوار اول ذات عظمت مدار میسر و مقدار اوله

ان هه عوض ملک ملک جنات قصه بایب
 الله او را قوتی کلام اوله و فخر

امین با جیب السالمین سب پس از بر سر نهادن چون کل تر نایب سکنا پیش سر
 عوض عبد قدیم و داعی بالقلب السیم اوله که سعادت و سلطان غنای غنای
 زینا لند مانند افتاب عالمیاب رخشان و درخشان اولان انوار پر کواری
 و انار فرمان گذاری پیدا و پدید اولوب کلام کوه شاد و سخن جوامع
 مانند در یکانه و کوشش شادمانه کوشش دار و چون لعل بدار بر سر تاج شهنشاهی
 اوله سوادار کور بولوب احوال احوال علم وجه الاستقلال فی دخل و خرج
 سبایش و تقویض بولوب را کی کیمیا انار لری بایب انقباب بر اصل
 خاکبدری زینا بایب لعل و معلوم و معلوم اولوب امور معادن و فی ران
 دست نصر فریند توجیه و جبهه بولوب سر دفتر داران و بهتر نیرکان اوله
 استماع اولوب سب هر طرف یکی سر و شیل ایدوب خنده لری تازه جان بولوب
 ایدوب دل و جان مرده لری حلق جل و علما باعث مطالب علیا و سید و
 معارف قصه ایدوب حرات طبع عالم غنا و اینده دل مصفا لند علیا
 و لعلان ایدان احوال علی وجه المال میسر و مقدار اوله امین با جیب السالمین
 باقی همیشه غنای سعادتی که موجب ترین سر شهنشاهی در و ده قد و خط غنای
 اولوب اول امیر جابر ارم و احکام مشایخ بنی ادم و ابطه تدریس قدیم و رای
 مستقیم لند محفوظ و مبر بوطر

لا زال يحمي دولته عن افح السعادة طاعة و اتقار عنة في فلك العنانية
 عنة شرف مزار عنة فقير سواد دار بود که افتاد دولت عال طالب اولوب
 روضه عنة تمام رونق و زيب رينت بولد و غي خبري بوزن بي وجود و طه
 تا بود اسعد ساعته و اشرف اوقاته و وصول بولا فقه بونعت عظماء و عظماء
 كبرايه ياري رب عنة عنة به شكر بسيار و جمل شمار تقديم اولندي
 الحمد على فضله قد واصل الحق الى اهل حضرت رب الارباب ما كل الرقاب بوجوه
 عليه و بوبرتة سمية مبارك و يسمون و فزون عنة طابيس معروفون ايدون
 امين يارب العالمين امين عرو دولت متزايد و قدر و حشمت متصاعد بار

تنت تدریس

رسائل دعا استجاب و مسائل شایسته قرین امین اول الالباب قلوب دانی
 بلا ارتباب جانبدان تحفه مجلس فضل نصیب و هدیه تحفه فاضل انتساب قلند فاضل
 انما ادای و شجوه اولاد که مدت طید و عهد بهید در که دیله اصحاب شاه راه انشاید
 کث در و کوش و اوش احباب نجات اخبار رسته حاضر و اما ده الهی تا که بهمنیال

تنت تدریس

انار و مبشر ان اخبار بوجهر سرت شعاری انبا و اشعاراته که ساعد دولت
 و باروی عزت محاضره اولوب ترخی خود پر جود ایل فلان مدرسه شرف المیش
 حیجانده و شایع مبارک و متین قلوب بر بونصیب و سیلاننا علی و ذریعہ است
 قلوب و علم الله المبین بوزنه دلکش و نوید فرج بخش در و دله قلوب جیایه
 اول قدر سرور و جود حاصل اولند که قوه ناطقه خوش نوایان و تقویر علی
 انکم و لال و سیمغ مقال علی فضای تجیر نبی بی پروا بالور ست بنیت انک
 بالسعادة فامر خلقت منه بهجه و سرور ابو تنیة عرابی بالان ادايه
 بحسب العادة امکان اولاد و غي اجلان حامل درقه تحالفت و ناقل غفقه
 مصادقت فلان بنای که حلیه اهلینده و کمال قابل علی له مشهور معروف
 علم اولان غنی حضور لامع النور کور صوبه نهار سال اولندي حین حصول
 شرايط تنیة تقدیم الله که تفکک یا مولد استولاد که حصول الاله مقبول اولوب
 کمال رعایتی و تحفظ و تحفظ تیل حی و تحفظ اولی اعلیم سلکته منسلک
 اولنه غنائت عوارق شب عرو دولت و مانتا به حاکم سیکار از افق کلمه
 طایب بکبر الیجا که

مسائله

دعا، اجابت انعام و ثنا، اصابته فجام تقديم و انعام واجلال و اعظام ايله بد تايد التيام
تقبيل و التثام اولند قد نصكم مرفوع بنذ افقر و معروض داعي احقر صمير سره ان را
و خطا خطير معدلت نايه نه دار نظام عالم و مناد انتظام بها احوال كل امم در بود كه
منصب جليل القدر افتا كه مقام شريف مشايخ اسلام و مسند رياست سوال اعظام اولين
دانا جميع ديار و امصار ده اول منصبه اولان عزيز را غایت رعایتك مرعي و ممتاز و نه
عنایت سلطانية ايله اعالي و موالى بنيند سرفراز اولى كلش **در** **و** **الحال** **نه** **اول** **مسند**
سرفند مستند و سلطانك شمول عاقلانه مستند اولان نعمان ثانی و عمان المعارف و الاعالي
اعلم افاضل العلماء المنجوس الكبار الفضلاء المتورعين مولانا و جمیع الكمال اولانا ابو السیود
متی الله من بطرحا و نفع العلماء العالمين بعلومه و كماله دعا جليل منكره و علم و علمه نظيرى و عدم و توفى
و تقوى و عدم و النظر اولدوغى عالمه معلوم جامع جميع فنون و مستجاب الدعوى اولين من و الا اعظم الشان
اولى قطب ارباب الولاية غوث الصفا الارشاد و الهدى حج الشیوة الكمالی شیخ نجم الدین فخر رازى
و نور ضریح حضرت ملك لولاه ستر ابيه موجب اسرار خفيه لم منه مظهر و انوار جلیه لم منه منظر اولو
ظاهرو باطنه معور و موجب اجل و اعز ازى ما حضور انتاس سرفند سندا طلبت عا و نفس نفیسه
جهت عالمه مستند اولونه جاق سنجى الاسلام اولدوغى غدا غیرى بر نجه میل استحقاق و استقامت
فاحضه عنكم لك خلد متفقه اولوب پادشاه خلافت پناه حضرت ملك عا لى نظر لم منه منظور اولو
سرفند اخى مشرف و سلطان و اسطه خصوص اخلاص و رابطة خلوص اختصاص اجلند باجل
و اشرف اصحاب فضل و شرف الیكن عاده عجیبه احد و نه مغریبه در كه اندر احداث دن دائره
ادب دور و حیال خام ايله غایتده مغرور اولو عرب زاهد كه نجه میل مشغول و كوشش لم منه
میت را الله مفتی اقدی داعیله نه كه علامه عصر در تعظیم و تلمذ الملك فایز اولو اولاد نه با نجا و ز
ایوب هرگز بر زمانه بونك كیه اولیس و هیچ بر خطا طره كلین بر فعل شنیع و وضع بشیعه
الیوب مشا را الله مفتی اقدی داعیله نه كه علامه عصر در تعظیم و تلمذ الملك فایز اولو اولاد نه با نجا و ز
شریفه تعرض اندی دیوسو، ادب و فعل عجیب ايله قروم افاندر روم ارا سندن مقبول و معول
اولی عرف سر و قد خلل فتور و یرب و انك كیه عالم ربانى نك خاطرن محزون و مكسور ادوب
كیه حمت علما، كبار و هتك عرض كیه اعلی مقدار بابنه مفتوح المدی حاشا و ثم حاشا نه سندا
زمان و خلیفه رحمان اولی یاد شاه ايام خلافتده و اصنف صفات و رستم سادات اولی
سلطانك زمان و زار تنه كه مجد انه و منه تقادیر ناسه كما تنبغى عالم و مجازاة متی و زینة
داعیله از اولوب او ضاع عالم به وجه احسن عدا القله منتظم و احوال رحمة امم حسن ایللد
مقترن و ملتئم در بونك كیه الجانیت تجویز اولوب مجازاة بیورلیه و الباقی احوال المطامع اول
بالا بتاع همیشه بر صدر صدارت وزارت ماساعف مناصب و مقام عا و داء كیه كیه
اله اعلى خلوص الله محمد لا نعصر من الی الله

بشكات الحروف و حیات النقط ارقم لولد الاسود ادهم یقترن به الشوارد لعلی الخلف
ار و الخلف شری حمانه شریعة الطیران یبلغ الخطوط من اللذال الروم فی آن كاسبت بری عره فی جملده
و كذا استراحد جی اذ احدث اطراف و یرشح الحیا و جبهه بعرج صقب عرفت لواء السواد من فرط شوق
الوجه البیضا حی مردار من خلود ماغه من ثغث السوداء دار علی القم علی الراس و والى
و ملق طریحین ب له الملم عطشان لا یرتوی الا ان یشتق لسانه و لا یستطیع فی المشیوط اذ انكست اسنانه
طول حجة مع قرین ذی الوجعین صیرة ذات اللسانین مشا بنیم و یمین مشط الحكمة خطیبه الكلام
قام الارزاق یفرق بین الانام عدا الملك و الملوك صاحب السیر والسلوك تنظر اللوح و یعیان جف
القم باموك ان یكول اللیل و النهار و یمینت الارزاق المسكنة ارجا لجین الانهار مفرغ علی
الصدور بالیانة كان هذا البیت انشد فی شانه و عود بنان حسین ساعده سنده علی غم
الامان نای زمان حركت موارد المقتبیین و مقید او ابد المقتب قضاة البكم قاری مقید
وافر رفیع مطاع مطیع مقلوم الظفر لکنه قوت فی شانه و آثاره قضیف الجسم الا انه نای حسیات
العلی بقدره مترجم صامت متكلم كانت **افس** **نیك** **بظرافه** **عن** **كل** **شیئ** **فی** **الام**
تبصره فی كل احواله عریان یكسو الناس او جری فوق اللسان لا یقی عن الناس فاه
فلما لا یخلص عن التعریر قفاه مدرتس الدهر قد صبح یده فی جمیع العلوم تقابل العصر یقتدر
الصیفة علی بسط الروم ظلموم فرج اسنار الاسرار و سرف من خراسان الا انك رفیقض و اخذ
بالیمن و قطع اطرافه و تملک الجبین جواد الا انه قد یكسو عالم الا انه قد یهفو و اما حدیث السهو
عنه فشاخ و لکنه للسهو یسجد بالحنم تری فی نقطاء الفریض جف لسانه و اهل سلوب بالعبادة
خفیف الراس لیسقلمین من لشوع الی لشوع و یركبن طباق عن طبوق و قد جده بایدی شقم
كرام بررة و وقتا تلقاه بیمین الجانف و الغفرة صقیب وقت یقتر الجود و اللذی و صیفا
الدم و الردی طیر ذو المنقارین و العجب انما رجلاه و بهما یكبت غبار الخط و اجله
قد بریاحین توفیة النواظر و العیون و شیع بحفقات تعلیقته رقا و الا و یام و الیظنون
بغیة اولی الایدی و الالبصار و منیة ذوی الهی و الاستقبصار لیقرض البحار و لم یفرق ذو الحیر

والبرير فله وشي يلحق متناسب الاعضاء، ومنها سلك الاجزاء، فغده حنظل وحضرة
 مثل وطفه مكنى اوج وابي مستوف القوام قيم غير ذي عوج خادم لينة وبسط
 ويقوم على القدم كما هو وظيفة الخدم متواتر على شرب الماء، كانه مستقي اذا حاجت
 له الحركة السوداء، مسافر الشرق والغرب سلك راجع في الحرب والقرب **سفر**
 وسافر قد لوحته الشمس اذ يبدو لها في كل يوم في البحر بالليل يمشي فوق اصبع
 كى يسمع الاسرار كما في الصغير مسود يبتلع السوداء من جبينه من اصحاب العيون وقد
 اوتي كتابا بيمينه الف حرك مع النون مضاركا ان علم راحة الاخبار مدي الكف في
 الكرم شديد بابه لا يكتفى منه الا ان يقطع راسه اصتم ولكنه يسمع الدعاء اليه الا
 انه فضله الابن ولقد اجاد من قارنيه ملغزا واحسن واصاب الخ والقص
 وما اكرم لس فضيلته كظم اصتم يسمع ساكن مترع صبي صغير السن قد بان خطه جوي وحي
 انه الطفل يرفع يسجد في صفوف السطور ورياض الاوراج شكا لبر من ملك ملك
 المزاي بالاسم تاج ناسخ فروع الضلال وناسج دروع الكمار يباين صفى الف العلماء مسومة
 من مداد شريكات اقلامه ورياض معارف الفضلاء، منقضة من مياه تشديدات الرأه
 درت فلك الفضل الذي سما من السما بياض وصدار سارا اليه بان مله يراى الا فضل
 وهو الذي امام دولة العلم وشرف العرفان بعد ان افقده زمانه الزمان اديب اعجبت
 العلم فلم يعرفه يدعه يله ريقه جليخ فاز بالعلم من قدام البيان يديج براعة الانفة
 احسن الحكم وحسن العلم الناطق بكشف البرهان كاليت فغى وعند لطف كل كشف على مالك الكرم
 الفضل العلية وسالك سالك الفواضل الجلية **سفر** فم اذا ذكرت يوما فاضلك
 له فضلا، العصر اذ قانا كل الانام له مثل الرقيق اذا اجران مله بارق اذ غانا كل قديم
 في نشر الطائف وقل بين البيان في عدا عطفه منه اغاثه كل عام ومكروب منه اعانه
 كل عام ومنكوب عرف نعيم روح الروح ولطف تبيد شفا، القلب الخروج من شام
 حياه حياه ومن البني الهم حياه حياه كرم الشيم محمود الخيم كرم وحيد شام بابر

الذين ادركوا قواصل البلاغة وملكوا بفيض طوسهم وسما اقلامهم نواصل الغضاة
 الواقة من مواقع براعتهم انواء البيان والبطنة من مساطح براعتهم اضواء الاقلام
 حرروا في وصف القلم رب كل حكم فيها سواد نفوسهم الليل اذ اعسعن وبياض طوسهم
 الصبح اذ انتفنس غرائب عباراتهم بطرب الارواح ورغائب مستقاراتهم يطيب
 النفوس كالراح فله درهم ما ابدعت نايج اقلامهم وما اروع نتايج انما لهم
 سقام الله صوب غفرانه وكسبهم ثوب رضوانه وكان يخاطب في خاطر هذا القلم الفقير
 المقر بالقصور والتقصير القليل ايضا عنة ولا كليل استنطق عنة الجفوف بصروف النوا
 والمهلوف بصروف الصائب المهور في زوايا الجوان والمجور عن خايا اللطف والاحسان
 ان اكتب شيئا في ذلك مغترفا فضلتهم وم تشفاه عنهم مقديا بانارهم ومثديا
 بانوارهم وكانت تقع على عنة كوارث المهمات وبقيده على عنة حوادث المهمات
 فاختلست فرصة من عوانة الزمان وعلا نوح الحدثن فلبت ما في هذه الجريدة
 علم يقيتهم العتيد ولكن شتان بين الغث والسمين وبين الكاسد والقيس
 فالمتصر من فطرت فخراته علم غير الفطور ونهاية السؤل ان يرسله من نسائم
 لطف قبور القبول ويتفضل بان يحسم الداء وداوى السقم ويصل ما قد زلت
 قدم القلم فان كثرة ونشت الاحوار بالاهوال صتيرني كما انشد لساني **البيان**
سفر فواد كجاست، العداة مكلم وعيش حكم الحداثت مسلم ثم ابرهناك
 الله جلبت الاوه مغفرا خدي وجيني ان يكون موقفي ومعيني ارباب الشا
 عن نعمة اليراعة في علم انه فتي من ارباب البراعة مصقع مغرب وسقع

خبر عبارة الفافه خذو الاسفار ويجترع اعانة الباهرة بلغا، الاعصار
 بنى صاحب الكتاب والايات قداتي بالمعجزات والبيانات طار في الهواء،
 واجري من اصبعه الماء، كانه ذوالنور التقيون وتبذه بالبر او يعقوب مداوم
 علم الاين واليك او متولمان في وادي الفل يسير وله صرح محرم من قوارير كعب
 الاحبار كدت اساطيل الاولين ويجترع عاوي علم القرون الاقديس من الكرام الكسبي
 يعلم سر امر الامور واستوافوكم او اجهروا به انه عليم بذات الصدور متكلم منطقة
 يوضح المعاني بالبيان وكلامه بغية الاحاديث الحسان حكيم ظهرت ينابيع الحكمة
 من قلبه عليم لسانه اديب حاز قصبات الرمان بديع تبيان منشء البوار منش
 الفوار اذا انتش وتشي واذا عبر صبر ذوالقريص سعي في الاقاليم والولايات
 الى ان بلغ سعة الظلمات مستود من ما بعد اهل المار ستنى عليه الخفا صر معيت اخذ الايدي
 سبط البنان معطي الابدان سهم مقولس في الاعراض مصيبات منطق لكن بحسب
 المشيب **يبيّن** انه ما كان سودا مفارقة وجر المشيب وكنت بوحشية نيا
 تحذر شرها الراس الخصب كرم جوده سائل حليم عندما زلزلة الزلازل عالم مرفوع
 ينصب اليهم ولا يعجزوا اذا لحقه الكسر منظر السحاب منظر الغرائب بوجع الليالي النهار
 ويجعل الظلمات في الانوار يغطين بحري الافكار والاذمان فيخرج منها اللؤلؤ والمرجان
 اذا ترجل الفقيه صامتا لا روي فيه واذا امتلئ ينثر در الحكم من فيه سقوة سائفة
 ولا يفصح بيانه ان لم يخرج نية موضحة السبل يهدي الى النهج القويم مكنت علم وجهه مع
 انه لم يمش على صراط مستقيم هتدي دقيق الساق اعلم لكنه عرب لاج زنجية في كونه عربية
 في فقه كنهية الالباء واستكتمكي فرغ خذو كاعب قد فقت بلاء بيضا طار نعم في فكر
 بوقظ المرء لا وطاره حياته في قطع ادراجة وعيشته في قط منقاره ذكر فيدي راحة المبدأ
 والعجب ان يجترق بالنفوس كالسنان قصاص يحكي في المعاني من الخطوط قفا صيد بطور النسي

باسم الله الرحمن الرحيم لا اله الا انت عليك توكلت
بعد تقبيل عتبة البيت احرام يشفاه الزل والمها
حلاق عالم الملكوت الملكوت عزت كاجال عن ان
والقنونا والصلوة بعد الانام وعلى الله وحده
الى ذلك الحقيق الرصع ان الحج العاد والمفكر
حناية الله عز وجل لم يكن لهذا العبد الفقير
روضه الرسول عليه الصلوة والسلام
ذكرت نخل اربع من عرفات
وقل عى صبرى وزادت صبابى
مدارس آيات خلت عن نلاوة
لال رسول الله يا تحف من منى
وبار على والحسين وجعفر
وبار عفاها جور كل معاند
وبار بعد الله والفضل صنوه
سازل كانت للصلوة ولتلقى
سازل جبريل الامين بكتها
سازل وحى الله ينزل حولها
فابن الاولى نطقت بهم غيرة النوى
سم الابل ميراث ابني اذا عروا
مطاعهم فى الاعصار فى كل مشهد
اذا لم تنال الله فى صلواتنا
ائمة عدل يهتدى بنفاههم
يارب زد قلبى هدى وبصيرة

وانت رب العرش العظيم
 والسيادة على جباه الفرائد والاسكان لربية رب الغرة والعلوية
 لا حظ الا بصار والعيون وحملت سرادق جلالة من ان تنالها اليد والافكار
 والكرام واثر اهدا شراف الحكمة والسلام العترة بفنون الشرف والكرام
 فليدع الراية الاوتاد فالمحروضر على ذلك بجانب الجليل الحكيم لا زال محمدا
 ربه القدير مطلب وحرام اعم واعز من طواف بيت الله الحرام وزيارته
 لفتحة بطلقة طلعتكم المباركة الفار والتشرف بشاهد عالم البديع
 سكب دمع العين بالعبوات ولما كنت في سواف الاعصار والازمان
 يوم ديار قفرت وعرات وسواف اكدود والعيان اغطف اغنة
 وبسط وحى جوشن العرشات واصرف ازمنة البصر اتم الى تكمل حياتك
 وبالبيت والتعريف والحجرات الما رب السنية وكلفت عاريف الايام
 وحسرة والتجاذ في التفات في نيل كل المرام وتوفني من عام الى عام
 ولم تقف بلا يام والسنوات وتساعد النفس الاول الاخذ وحلم كل
 سليل رسول الله ذي الدعوات بعص واصل الى ان تنسى الكرم وبصاات
 ونصوم والتطهير والحنات المستتبع اضرة الصنف والام والالحال
 من الله بالتسليم والزكوات الى هذا الحال لم يدع في البنية بقية الحال
 على احمد الروحات والقدوات ولم يبق في قوس الاقتدار منزع ولا في احدا
 زمانين في الاظفار مفرقات والاسقام ولا منى القدر الدائم والعجز الدائم
 ومم خبر سادات ومم حمة والعجز الى جيل امين والحكام فكل سنة الامم
 فقه شرفوا بافضل البركات القرار فرغت الى جوار العزيز شعاع
 بذكرهم لم يقبل الصلوات وحتمت لك بركة التضرع ملكك او حرق
 وبومن منحهم زنة العشرات باقبات فالمسؤول من جنانكم الله لا يحسن
 وزد جنتهم بارت في الحنات سائلك ولا تحيب الله ولا تنقص به وانا
 ونسأ عذني بدعائكم المستطاب ان تشفعوا الى العزيز الكريم الوهاب
 عسى ان لا اكون بدعا من شقيا وتكون لي
 عليه بولكت جميع الامور وهو حب ونعم الوكيل
 العبد الفقير الى الله تعالى

وبارسول الله اصبحن بمتعسا
 و آل رسول الله يلب رفاهم
 و آل رسول الله تدمي نودهم
 و قبر بندا و نفس زكية
 و آل رسول الله يسي حرمهم
 و آل زباد آمنوا سر بات
 و آل زباد في القصور مصونة
 و آل رسول الله في القدرات
 فبا و اعلم النبي و آله
 عليكم سلام دالم النعمان
 لعدانت نفسي بكم في جياتنا
 و اني لا رجوا الا من عندنا

نهد الي نادكم الرقيب رسد اسما و تها فنقول الانبياء
 و السرور در الدعوات الصافه و غرا التجات الوافية
 و نهد الي اراكم المنيرة انه كان لنا قريب من اقرب الاقربا
 و الصقم بنا و احبهم اليها قد نأ عندنا و عاشتنا من
 الي دت و كان ملازما في العتبة العلوية فاللا سمعنا انه
 ابتلي بذا، عضاض و اضضاء المرض الرمالا غاية و را
 فالامور من عواركم التي لا تضاهي و المستور من عواركم
 التي لا تشاهي ان تشروه بالنظر الثا و تدبر امره بامع
 للارسل طهر قسيس الله كانه و تها سيج له من حكم العلوية
 بما فيه تامة لا تقدر على ولا سقما انه عالم كل س قد
 و يحقق رجاء المومنين حدم

باسمك اللهم و محمد
 موقف رجع عطيت بنا س و محمد س مع ملاك س
 لا زال محمدا بالطف الرباني و محتويا بالسن السجاني حسا جليل
 شامخ الايوان و باب جليل راسه الاركان ندره مرار ان هرا و خود
 اعلال و اعظام و جنود نفهم و احترامه در دعوات صافه و رده
 السيم و عبر كساب و احبار رنديه النقي باحاف و اهد افلند و نصلي
 اننا رساله دعا بود كه صبر مسر هر س و مشر س رده و فاطم اعظم
 عطا رذنا بكم مقتضاي جوم منافع جهاندار س و مستند عام عموم ما نر شهر يار
 تفقد احوال احبابه متوجه اولو رسد الحمد س كانه و تها مدام هم علة و اوله
 و محاسن شيم سنيه سر بلند ايله سلامت و عافيت اوزن دعوات دولت
 ابدية و كساب سعادت سردي كونه كانه اوقات حصو احسان حلوامه

و از مطالعه مطهر و حقایق نشان و دقائق فنی نشانی است تمام
 رواج کل از انش و اغتنام مغنم قدس حاصل شده بزبان حال
 این رباعی جریان یافت **ما تیک رساله علی وفق السؤل**
 من امعن فیها یتلقی بقبول **بستغظم من ارسلها تم بقول**
 یا خیر رساله و یا خیر رسول **حقا که در ادا حقوق رسالت**
 آنجی بجلیل المقدار و جمیل **الانما روئیت او صاف جمیل و نفوت**
 رستیده پسندید **درس دیار و واسع الاقطار پیشگاه و اعالی**
 و نزدا و الواقاص **روایت احادیث علوشان آنجناب جللیه**
 همت و اهتمام کرد که کافه علماء اهل دیار و عافه کبر و ارحم
 و محصل الحی **علما ساخت سلمه الله تعالی و حصه لما کتب و یرضاه**
 لایما این داعیه ارجان کرد که از دائرة بیان بیرون علی الخصوص
 بنی کائنات و بار برکت شعاع تعلق دارم **درم دختر مولانا محمدر**
 است که برادر مولانا علی قوشچر است **بنا بران محبت و اخلاص**
 و مودت و اختصار هم بجناب شریف شما متضا عفت شد مادام که در منزل
 حیات مقیم و از عوالم ایام سلیم از محبت و اخلاص خالی نمیشوم
 بعنایت الله و الله تعالی خلده جنابکم اگر فیه **ملجأ لطوائف الانام**
 مصروفان کن فی صوارف الایام
 بعد از آن عمر دعوات صادق و ردیه التفحیت که از مشارف

ایام بقایو باد صبا صحرای بگذشت **تلخ و خوشتر و زیبا بگذشت**
 پنداشت ستمگر که ستم بر ما کرد **بر کردن او بماند و بر ما بگذشت**
 نماند ستمکار بر روزگار **بماند بر و لعنت بایدار**
 تا سر ایام ده سر اسیر شیا **بود از مهر و ماه پر زیور**
 باد هموار ذات پر جود **مظهر لطف خالق اکبر**
 علاقه من کان المورخ فواده **اذ القی المحبوب ان یخیرا**
 و یستغفر لولیه بعد حمره **و لو حر کوه بالکلام لتسورا**
 له صدر طهر و سر و ساق نهاده **و وثیه غمر و التفات غزال**
 بر سموات و ارض و ما فی البین **قد عرضنا الامانه فابین**
 لیس الی کون کائنات کان **کافل عملها سور الانسان**
 کل فی نور ذاته الالسن **کافه نور وجه الاعمین**
 لکن لم سه عما به من المسامله **والا همار لعینه من الخدار**
 و النکات **مالا طوبی به نظایر الحمار**
 او ما دم اولمید اول آستان **سدر منوالی**
 همیشه ملجأ آریاب حاجات اوله **دلی خالی**

منظر نازن القاب شمارا بچشم
 بچشم سنت که بینه از چشمه آینه

[illegible]

اذا ما شئت ان تضي غيبا   وعند الفوق والافعال نهيب
 فغى اسرارنا ما فيه تعجب   فلا تنزل قرائنها عيسل
 بها يعطى السؤال لكل شئ   وعند حوادث الامام نجيب
 وتضج عندهم حل مغرب   فاما كالتسايل والنواني
 والتأليف والتفريق منها   حروف في مهم الام كتب
 باكل الغلوب اليك تحت   والتفريق منها يا بسواي
 وبلغ عدد الف غيبا   والف من عد وانت تغلب
 عاشرة ترضى ونظرب   ويكفى كل حادثة ونحجي

وامه نقول الحق وهو الله المستر

و الله اعلم
بعد التوفیر التوفیر معروض ضمیر منیا اولدار که اگر موصف حق در صادر اولی حکم خلاف شرع
واقع اولدار استغفر الله العظیم تبت و رجعت و اگر استدلال که موافق شرع است
معلوم شد بعد که حاکم اولی حق بر کرده سوئی که فرض عیند نظر اگر که شرع علیه حضرت
یوقدر علمای لازم اولان خدمت شد عدد و اعزایه لازم اولی خدمت شد در خدمت
میمنه و امر شد در خدمت جناب کریمکه قالمشدر و بود اخی معلوم شد اولسو نکه اگر بو
قضیه و اگر سائر قضایا باده خاطر خطیر که نه کم اختیار سورر ربه موصف حائیدن
جناب کریمکه و جها من الوجوه احتمال سوال و مجالس سوال یوقدر ان شاء الله
دینه و دولته و آخره لائح اولی خیرات الهام اولی علی علی السکوت

عقب، استیجاب و اثر ثبات، مستطاب اعلام مودت اعلام اولدرله اگر بود بار عریضه
و سرحد مملکت متزوی و این مکتب فک شکسته بسبب احوالنه البقا بدور بود اولاد
افراد بهر بغداد که اعتدال در خارج ۶۰ رتبه و بواراضه مختصر اولان امر حاضر
عرضه در درجه ده زحمت و محنت چگونگی که بنایند و قلم عاجز در خصوص
در بعضی استیلاست خوفدن اولان اضطراب بیانه صغر صد هزار هزار حیف شود
عزیزه که بونگ کپی هر روز صرف اوله علاء روافضک علیه سنده و بعضی و لاکن فکیده
توبله فهم اولنور که بوجایند و این اولیاء کبار که وجهه مشارکین بود بار اولنور
منقطع اولوب بالکلیه جناب قدسه انس طوتش اولار از نظر رانفعات عرض
ملا لای عرض بود که بوجایند و الا خلاص محمل بنی بوکر بلا دینارند احد و جمله
خلاص است که احادیث بود که تا کم عند الله تعالی مقویات عظمی و بوقیقتی
حاصل اوله گستاخه سبب الطغ کما زرم امیدم اول سبب کینه بیدار

تا ز تصرف زمان هر سه سال در باغ کل مضاعف شود و نه کس اجوف مقبل
عیش با ضیعت که نه رفت شکار و طربست باد بپوشد بر شک از نعم مستقبل
بایه قدر تو از بایه کرد و لا اعلا
مدت عمر تو از مدت کیتی ا طول

باسمه المتعال

اول منبع لطف و کرم و افضال و مجمع خلاق و شمیم حامد خصال حضرت نیک اوقات فرخنده فالله
توفیقات ایزد متعال و نایب دات ملک الیزال علی الدوام و التوال متوارد و مثال اولوع دعا لونه بالایا
واللیا صدق نیت و خلوص بال اله مشتغال در صکر ضمیمه بر آینه نظیره خفی و سنبه سور لمیه که مکة مشرقه
شرقی مجاور لرندن حال حاضر صدقت پناه سیده حبیب الله داعی بر کس که انوار سید جبرئیل ظاهر و
سعادتی ناصیه سنده با هر اولخله تعریف و توصیف در مستغنی در حال توفیق الله تعالی شام دار السلام
شهادت نامه نام و پایش سبک شفاست نامه کرامی لر اله بوکسانه سعادتی نامه که کوی سید علی غایت ابرار
محض حضرت رسالت بنا به یک شفاست مظهر اولوع رجا سیده سانه ابالت و ساحة حاکم کور اولان محرومه نعم
جو الی سندن اهل و بیانه کفایت مقدار و طیفه غایت اولوع غیور مکتوب مرغوب نافذ العفو انکری
احسان بپوشد در بعایه الملك المنان در وب شرف و وصوله موصول اولوع که قد اخلاف کریمه والطاف کریمه
ما مولد که جوانب عواقب کما یبغی تصور و تفکر اولوع نشان مروت نشان و فتوح غنایه لایق
و بوسان کیوان ایوان اولان عبودیت و رقت کز موافق هر نه ایه سچا ظاهر و هویدا قلنقه اهم علیا کر
در بچ بیور طوع روا و سزا کور لمیه و منی را هم شح عظام مکاتبات و اجبالا احترام لرندن سچ محمود
بوی مخلص نی ارتبایه خطاب رسوبیده وارد اولان اولان کن ب مستطای
عینه ابله اولوع که مذکر حال و مصدق مقال اولوب تفصیل و اطمینان مفع اولان مایه همیشه
بار سعادت ابابکر اصحاب و احبابه الی یوم الحشر و احساب مرجع و با اولوع اولوع
تجلیه عظیمه

بقیت و نه بقا نکل لکال
حاشا لا یقعد لیا حساب

امرا اقبال در زاد هم میشود
است اندیم که می بندد میشود
تعالی بوی مخلص و ای افغان اولان فاضل شود
ایده انقضای دوران فضا فضا فضا فضا

حسب الله و نعم الوکیل بسم الله الرحمن الرحیم
لحمه ملهم الصواب و الیه المرجع و العاقب من المذهب الرابعی محمد الایحی السلام من اخیره الله تعالی واصطفاه
لا اصطفاه حسن سیرته وصفاء سریرته اعنی به المکمل الاجل الملوذ بالنا بیدات و التوفیقات مولانا
عطاء الله رزقه الله سبحانه من النعمیم المقیم بالاعین رأت ولا اذن سمعت ولا خطر علی قلب بشر من العالمین
بحرمة من کان نبینا و آدم بن امان و الطین علی الله و سلم علیه و زاده شرفا و کرامه لدیه ثم سلام الله
علیکم و علی من لیکم اما بعد فاعلموا ان الایة عرض زایل و عاریة مسترذنة لا تدوم لاحد و ترطین کن
فیها و تنس من احسن الیه فاعلموا ان الغرصة ایام المهملة و تزود و امنها لسفر بعید اما لکم و عقبته
کود لا یجوز له الاجاد مضمر و انبها و من سنه الخفلة و اجعلوا ما فی یدیکم لما بین یدیکم قبل الفوات
و فکرم الله تعالی لک و صانکم من حوجبات انفس و الهما لک ثم المعروض علی المسامح الکرمه لازلنم ملجاء
ولما اذا ان الله صلی الله علیه سلم خطب اصحابه باء بقاء الحاخم بین مکة و المدینة و بشر و انزلت و جلت
منه القلوب و درفت منه العیون و ذکرهم با یام الله و عرضهم علی التمسک بکتاب الله ثم قال اذکرکم الله
فی اهل بیتی اذکرکم الله فی اهل بیتی اذکرکم الله فی اهل بیتی اذکرکم الله فی اهل بیتی اذکرکم الله فی اهل بیتی
من سادات اهل بیت رسول الله و موفیق من غدا الله تعالی بانواع سیر اهل الصلاح و الفلاح و خیرین
بالخصائل المرضیة و النفس الرکیة فلیکن من المشهورین بالنظر السعید و اجعلوه وسیله لکم الی جنة
علیه الصلوة و السلام فان نعم الوسیله و انی ارجو ان یکون حاله کاسمه حبیب الله و عده سوله
و هدی تجارة راجحة فلا تغفلکم و انما انا لکم ناصح امین و الله الموفق و الملوذ و المبین و انتم و
اولادکم و اخادکم و من یلوذ بکم و یحبه منزله الکرامه و یاویه منهل السلامة فی امان الله
و کشف حفظه و السلام دائم کل نشان سیراب غی مانده در باب ضعیف از در وقت توانایی
الحمد لله العظیم

یا خاتم الرساله یا شرف الوری
مهر شفاست بد از لطف بند
خوش آنکه سعد ساعت که یا بد توانی
ز فضل جانش فضل جمال

در دم آخر لطفت یا اله العالمین
نامه ام را مهر کس از مهر خیر المرسلین
همیشه ذات کلام صفات با اجلال
دار بیل سجاله قدر عالی باد
باده طریقه
باده وجودت بایه
باده سعادت رانه
چون عمل چون نور چون جوار سعادان و سید
سینک و منیران و غروب و سحر و جلال و جلال

و از نکره احباب و اعلم فایه
کنز نکره الماکر نه خفا فایه

بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله رب الارباب منزل الكتاب هاديهم للصواب والصلوة
على سيدنا محمد واصدق من ادنى الحكمة وصدق الخطاب وعلى اله واصحابه اجمعين
وبقية الاصحاب **اما بعد** فقد وقف هذا الحقل الخطير من التفسير لعدم النظر
الحلقات السبع الاو المرطون مجموعها على ما في التفسير للشيخ الفاضل
كشف المسكلات الدسمة خلال الفصولات التفسيرية وقد عرفت ان هذا
وحيد وهو ضرب بفضائله الامثال في احوال المعاني بمصاحح ساهه مجموع اسرار
البلاغة بايضاحه وتبليغه حائز فصاحت الرسوخ في ارتداد العبد السليم
الى حراية بانه الكرم سلطان العبد المفسر من بحر المعاني وعمال النعمان
جامع علوم الاولين والآخرين المولى الهام سبى الاسلام مفتاح الانام المحض
بغاية الهدى حصرة مولا الى السعوى والعمادى بخلق قطب الاقطار والاولاد
محررة ائمة الهدى والارشاد محبة الحق على كافة العباد حاورى لفضله العظمى
صاحب النفس القدسية ملك الملوك والانس العارف لحوال خطرات النفس
الواقف على اسرار الحضرات الخمس محلى الشريعة والخصم والدين حصرة الموحوم
مولا السجى محلى الدين لازلالت رباع الشرى العظيم معلومة معجزة ورياض امار
اعمال التفسير لا ارساده ناضرة مخفورة وانما خزانة رملها في عاكسة السلام
ورفع درجات اسلافه اعم العليين على العلى الطالبيين في مطاوعة التفسير الجليل
والفضل الراغبين في ملاحظة اسرار التنزيل الجليل لا استخراج ما في سطوره من العوالم
البارعة واستنباط ما في تفصيفه من الفوائد الرائعة حسنة وطلبا لمرصده مولا وشيلا
ان تلحق ملك القطع الموصوفة الى الكتب الموقوفة الموضوعية في الجامع الرقيق السال
للسلطان العظيم الشأن الحاقق بالبدن في العنوان سابع السلاطين العثمانية واصبع القوس
السلطانية سمي سيد المرسلين محمد الشرف والدين في طبع عروق صلال الشرايين رافع راي
الدين سلف الغزاة والجاهدين في بلاد العبد حصرة دار السلطنة السنية فطنت
السلطان الاسعد الارشد الحاقق بالاجل الاحل في حصرة المرحوم السلطان محمد خان عليه الرحمة والبر
الى مع اطراف ذلك الجامع اللطيف الاوصاف على المدا اسرار النعمة كلها في الهياكل الراسخة
النما وبصرف ملك القطع النما للحكمة كسنة الكتب الموضوعة المنقولة على الوقفية
بأنواع الانتفاع وحركة الاحترار عن الضياع ولقد عرفت ذلك في حصرة المرحوم السلطان
سوء

سوء الفضل واليقين عمدة العبد المدرس من حصرة مولا انا عدا الله عدس
افندى السهر بها الدين اده خضه الله بالحس وزياده واسد الوكالة بالوقف
والسجدة عن حضرة الخات لواقف الجليل محض من خزانة الامتار والاسماء
بمن بيدين عدا الله المتولى علمه المسلم ملك القطع النما الى سنها ده محلى
وغيره العالمين مولا ما محو دحلح من علم ومولا ما سلمان اصد من علم
واهم واعترف بالوكالة للحكمة عن الحضرة العلية بانه وقف ملك القطع على الوجه
المشروع فيما سلف من ميسر بكونه وقف المنقول على ما هو المنقول عن الائمة
الفضل الفخر واراد رد القطع الرقية الى الملكة لقديم وامتنع المتولى عن رد
مسد لا صحة وقف الكتب في البلاد التي يتعارف فيها وقف الكتب وبقا
على راي الامام الهام معتمد العلماء الاعلام العالم الرباني الجليل الشافعي الامام
محمد بن الحسين الشيباني عليه اللطيف الرحمان على ما عليه الفقه في الحاشية وقد اشهر
وقف الكتب الملكة العثمانية بحسب لا يخفى على احد في عالمه اكثر البلد لدر الصد اعظم
الحجر الاحم الطود الاسم البحر البهي الحضم ناضرة الشريعة الغوالي در الحجة البيضاء
مطهر كلمة الله العليا رافع رانات العلم الى الغاية العوصوى الحاكم الموقوف اعلى الكلى
بنو قبيصة الشرف المستجاب سراسر الله حسن المنقلب الباب محكم بصحة وقفة العبد
الحكمة وقضه بزومه على الطريقة المرضية على راي الامام السالف الاوصاف عالم الاحكام
الحار من الاسلاف الاشراف حكم شرعية وقضاة وضباب وصارت القطع
المرتبعة على الطريقة الجبروتية وقفا مسجلا بما سلك محمد لا يجوز تبديله عما كان مضمونا
هذا الكتاب بوجه من الوجوه وسبب من الاسباب ممن راعى ان سعره لم يسوم عليه
لعنة الله والمملكة والاساس جمع من واجزة الواقف المولف السالف على الجود
العاضدة لا يصح احوالهم من خزانة السوم الى العشرة من شهر صفر الحرام
سنة اثنى وعشرين وثمانمائة من هجرة سيد البشر حاتم النبیین

ولا يصح
وتجوز

۷۸۲
 فی القضاء مولانا فضل الله . وفقه الله به براضیه لطفه و احسانه

بعد الحمد والسلام انما رسالات محبت بود که ابرقضا معظم امر در زماننا
 خط عظیم در لاجرم کمال حقیقت تدبر و فکر و خرد او زین اولوب هر خصوصه
 عاقبتین ملاحظه نامه امتیحه بر جابنه جویان الله من جای حکومتی
 اولی طوائف مختلفه بچرخند طائفه صلح و عطا و فقر اسلام مصاحبت
 اندر سر جمیع امور که حق سبحانه و تعالی حضرتش توکل و قضا بای شریعت
 تأمل و خلقت از دین تکرار بر سر تفتیش و تلوین حذر ابرقضا
 حق سبحانه و تعالی حضرتش غطا و خلل و عصمت الله بفضل الله که

بیا راجع الخلائق اصلا امورا بار بنا بفضلك ثم وقصونا قلنا ربنا خلقتنا
 من ضو نور ذکر نور صدورنا بر کفنه کبریا بوجوهان چون کل کبر بالامن السلام
 شول دیکر خاکه صاله بنر هر صراجل اقتبس از انجان ریا حاقبونا لطفک ممدی بر له نور
 یا ذا الکرم بلطفک خلد سرورنا

اولیه بودن او که مشکل دم
 گانده یار ندان ابر له آدم
 فرقت دوست آفت دل در بنام
 حسرت دوستی

بکشت سلطان با نیرید
 ۹ ۶ ۶

مار ببحی نوع و قلم بر دل حسن
 نقش بر دل نه بن نقطه عزن

دانی که در کتب سلیمان چه نقش بود
 خط از رنوسه که این نیز بگذرد
 خدا یا برادر بخیر اقسام
 بنام محمد علیه السلام

حججه را که نقش خام نیست
 هیچ جا حکم او مسلم نیست

بار سرکش سینه آتش شیشه دیدم بر آب
 قلب خسته دل شکسته عالم عالم خواب

چراغ سینه در هر مجتهدان منتبلم وار
 بنابر آتش عشقه سنگ کبیر خلیلم وار

سلام علیکم و العهود بکمالها
 فقد جاوز الاسبان قد کمالها

بیک سبلا محنت ابله بر دم اولدرار
 دلمر طایم او بیچن آدم اولدرار

ای دوا درون خسته دلان
 مرهم سینه شکسته دلان

في صورته

بسم الله الرحمن الرحيم اللهم رب الارباب مالك الرقاب
 منزل الكتاب حجج الحق ومعلم الصواب صل وسلم على افضل
 من اولئك وفضل الخلق وعلى اله الاوادم وصلى لا قطا
 ومب لنا من لادنك رحمة انك انت الوهاب منك المعبود واليك المآب
 وعلما تو سمعت في رافض ما تنك الارقام زين العلم الاعلام
 الملمع الغضن اللبيب واللودعي اللقن الاريب ذي الطبع السليم
 والذهن القويم النقاد العا طف لاهنه عزائم الابطقاء
 الله من غير عا طف بنية والصار في لازم مفعلة نحو تحصيل
 زلفاه بلا صار في بلوية الساعي في تكمل النفس بالكمالان
 العلية بحسب قوتية النظرية والحلية سليل المشايخ
 الاخيار نجل العلماء الابرار مولانا الشيخ عبد الرحمن
 ابن قدوة العارفين الشيخ جمال الله والدين وفقه الله
 عز وجل لما يحبته ويرضاه وانما له في اولاه واخراه
 دلائل نبيل فاصرفه الفنون وتماثل فضل بامه في معرفة

مدى علمه

معرفة الكتاب المكفون اجرت له في مطالعة الزبر الفاخرة
 اعيان الزاخرة التي انما اساطين انمة التفسير من كل وجيز بسيط
 وصنفها سلاطين اسرة التغير والتحريم من كل شامل ومحيط واخر
 ما في سطاويها من الفوائد الباهرة واستنباط ما في تضاعيفها من
 الراجحة وسوغت له افاضتها للمفتيسين من انوارها الراقية
 تفسير وتقرير اوافاضتها على المختصين من مقامات امارتها
 عظمة وتذكيرا على ما نظمه بيان البيان في سبط السطور ورقه
 براءة البراعة في كل رفقها المشور حبا اجاز لي شجوق والاداء
 بحرف المعارف ولجة العلوم صاحب النفس المطمئنة القدسية
 محرز الملكات الملكية الانسية المنسلخ من النفوس النكسوتية
 الفاني في احكام الشئون اللاهوتية العارف لا طوار
 حظرات النفس الواقف على اسرار الحضرة المحسن مالك زمام
 البداية والارشاد حجة الحق على كافة العباد تحيل لبيته
 والحقيقة والدين محمد بن مصطفى بن العادل المجاز له من قبل
 مشائخه الكبار لاسيما استاده الجليل المقداد الجليل الانار
 الحجة السامي والبحر الطامع الصندي الغريد والخير المجيد

عم والدني علاء الملة والدولة والدين المولى الشهير بعل قوش
 صاحب الترخيم الجديد للترجمة واستادى العلامة العظيم ابن
 والعنه المجلد العنوان الامام المصطفى السعيد ع الفقاه
 وحده وحيد عهد عبقري لا يوجد له مثال واوحد في عصره
 الامثال المولى الباريع الامجد ابو المعالي عبد الرحمن بن علي
 المؤيد المجاز له من جهة استادة المشهور بجلالة قدره فيما بين
 الجمهور المعروف فضائله لدى القاصي والداني جلال الملة
 والدين محمد بن اسعد الدواني المجاز له من قبل سادة العلماء
 الذين من زرعهم والملة العلم القدر سعد الملة والدين اسعد
 المجاز له من جهة مشايخه النخام لا سيما استادة علاء العالم
 مسلم الفضل فيما بين جماهير الاحم القوي عن التعريف على الاطلاق
 المشتهر بلقبه الشريف في اكناف الافاق زين الملة والدين علي
 الجرجاني واستادى الماجد الخطير والنقاب المحرث الخبير والقدر
 الاتم والفرح الاعظم ابو الفضائل سيدى محمد بن محمد المجاز له
 شيخ الاجل واستاده قبل استاده الفاضل وشيخ الكامل
 النصب الشايج السامي والفضل العصامي المولى الشهير بحسن

شيخنا المولى
 الفاضل
 المولى

الفنا ري عليه رحمه الباري تحشى شريح المواقف المجاز له من جهة
 شيخ الاجل واستاده الشايج المجلد وحيد عصره واوانه وزير
 دهره ورفاهة علماء الملة والدين علي المشهور بالمولى الطوسي
 صاحب كتاب الذخيرة وانه غير سلطانة اسال مكتبا على
 الدال والمهانة ساجدا علم جهاته الفرائد والاستكانة ان
 يفيض عليهم سجال غفرانه وسأبيب رحمة ورضوانه ويهدنا
 سبل الهدى ومناجى الرشاد ويقينا مصارع السويوم
 انه روف بالعباد كسلة العبد الفقير الى الله سبحانه الراجى من
 جنابه عفوه غفرانه ابو السعد الحقير عن

لا طمست نسخة التفسير العرجم التفسير لا تتم نسخة التفسير
 وقد ارجى عطاء لقة التفسير الشريف الفاضل الفاضل
 افاض الله سجال فضله عليه اخضره العلامة الخبير
 مولانا ابو السعود يمين الله له المعام المحمود في اليوم الرابع
 من المحرم الحرام سنة اثنى وثمانين ولسبحة من
 سيدى لوم صل الله عليه وسلم والمجاز الفقيه
 الى الله الهادي ولي بن يوسف الهادي اصلي الله
 ويسمى بالخير اقاله
 والمجاز الفقيه الفاضل الهادي
 يوسف الهادي اصلي الله

نظر في الكتاب المحتوي على غرائب رعايا بلاد الهند على يد كاتب الكتاب المحتوي على غرائب
 المحمد والنجار والمنبت بشقائق وقائع البلاغة والاعجاز والبرهان في كمال اسرار الرئيس
 والراشدين والعلو النفيس بل كل من بينها يحمل التيسر من الكواكب المزهرة والورد من الياقوت الناضر
 كما في مداده على الاوراق سواد الانوار في باطن الاحاديث بل ان بعض سواد العيون حتى اسود
 بياض في الكتاب المجلد في هذه واجبة من رايض اسفاره انوار انوار العلم والبرهان في كمال اسرار
 حوائد المراه الاعلام ولام من اجله

ما كتبه الفاضل مولانا جلال الدين في اجازة مؤيد رها
 الفاضل المذكور والباذل المذكور خلفا لاهيان شرف الزمان
 الواصل الى الحق في العلية النازل من عرف المعارف اعلى الشوائق
 السنية نكتة الدهر في درة العصر المتهدي الى عوامض العرفان بنبيرات
 انوار في بقية الكاين في العالم صاحب العلم في العلم والكرم حليف
 الجود وول النعم المحيط باطن العلوم والحقائق والمقتضى على
 اعلى شواهد المعارف والدقائق والحقائق بكمال جودة طبعه
 الرائق على كل باب في فائق فهو العالم الخبير والبرهان الخبير والسحاب
 المطير والمحقق القديم النقيض والمدقق الرشيق التبحر والتقرير
 وسومج ذلك متخلل بحائذ الشامل متخلل عن رذائل السمت وسمات
 الارذل ومثل ذلك اعتر في زمان هذا من الكبريت الاحمر بل لا

يكد بوجوده في الاقل الاند
 الحمد لله العزير العفاز وسلام على عباده المصلين والاحياء زما سدا محمد المصطفى المختار وعلم الله
 الاصل في علم ابناءهم الاباء من الاسلاف الدارين الى دار القار والاختلاف النافس في هذه الدار
 خصوصاً على الجبال من واليها الطاهر في فاموس عمار المعارف الربانية ناموس سبيل السبل والفضل
 الشيخ البارع الفاضل والمرشد الرابع الكمال فاصل من علمه من تواتر وضع ونواله وعوادة من
 بواعث صناعته في الزاخرة وزوا في الالة الفاهرة اسير وتعد قد ورد من الجمل الى رحال ان والى
 الجليل المصحح العنوان كتاب كرم علمه على عايد الحكيم مطور من علم حوادة الحكيم من سبيل سبيل
 رسالة سرية في وبعد هود من الجمل الى رحال في العباد الى الاوتاد الى الخلد الى الاصل الوداد في رسالة سرية
 على عايد الحكيم من علم حوادة الحكيم من سبيل سبيل مطور من علم حوادة الحكيم من سبيل سبيل
 اسلوب وادع صناعته في سبيل سبيل مطور من علم حوادة الحكيم من سبيل سبيل مطور من علم حوادة الحكيم من سبيل سبيل
 من الاستنباط الى تلك الاوتاد في البلاهة في ترحوم من الاطراف السنية ان فينوا عنفة الكرم العليم الى
 الحيا في الخطير ان لا ينسونا من صلب الدعوات في اوقات الخلوات بعد من الارحمة الرابعة وسومج
 الخلفه بالمائة الف ليلة هذا الضعيف الذي شغله عن زيارة تلك البلاد ومن تلافى من العباد واعاد الفقه
 لعلوم المعاني في تظلم من العباد واتي له ذلك في دونه خط الفقه والهاء عن التبتك الى الله عز وجل
 بسوء وكلفه في علمه في تظلم من العباد واتي له ذلك في دونه خط الفقه والهاء عن التبتك الى الله عز وجل

قرأ على مصنف في هذا مفتاح العلوم الاخ لا عني الله الامام
 المطلق المكنة بالماثر الكثرة العنقود المهتة للفافو اهترارا
 الاملود وسومج الائمة مقتدى العلماء افضل العصر الذي
 يدرك نظيره الا بصار ما افضلت اعصارا بصار منق الله
 ان افضل العصر بكمال فضله وادام استعاده هم بالانحراط
 في شمله قراءة مثمرة للاحاطة من ستودعات النواعم بغيرها
 مادة بفضيع التصور لما في احصائها لا عدت احصاف العلوم
 تصفي لا بوابها وفضولها وتفحصه عن تفاريجها واصولها
 واتفقت له القراءة في سنة احدى وعشرين وستائة هجرية
 وكتب هذه الاسطر يوسف ابن الي بكر من محمد المعروف في شهر
 يوم الخميس الثامن من جمادى الاخرة من السنة المذمومة ذكرها
 حامدا لله ومصليا على ملائكة السموات والارضين وعلى
 جميع الانبياء والمرسلين

ويجعله من لطفه في حرره يوم ما ذكر على الله بعزير وحسب الله
 ونشم الكليل وحيد الله على سدا محمد واله وحيد وسلم سلمه كثيرا
 مع عبد الضعيف الذي شغله عن زيارة تلك البلاد وملاح حيا
 المظفر الى
 الاسماير بار غار امام بزرگوار هديج ناهار واما في لصفوت ملاز وتوكلت
 فاروق سجاد شحات واما كما دارنا فامع الهوان عني احسان ان واما
 على ان ان باهر البه بان باب مدنة علم وعرفان حامد ملائكة السموات
 رخصوا ان الله في علمهم الامور

نسخه، اجازت نامه سکاکی لواحد من العلماء
قرا علی مصنف الامام الباری رحمه الله المتفنی شریفا بالاعمال
تبعه الافضل مقتدر الفضل اطال الله تعالی بقائه وادام الی درج الملت
ارتقاءه قرأه مثله واین له المثل من غزارة فضله وافتقار علی محابه
باحث عن اصول ونبایه واجتهد ان یدرس هذا ورجو ان یدعو الی
ختم الله تبارک و تعالی وکفاة المؤمنین بالخير وکتبه هذه الاسطر المحمدی
بسم الله السکاکی حامدا لله تعالی ومصلیا علی ملائکته وانبیاءه وکاه
ذلك سنة ست مائة و عشرين و اربع مائة

اجازت نامه منلا عبدی عن المحفل الشہید بموالاتہ
باسمہ سبحانہ وسمو السميع العليم ومنہ الافاضة انہ الجواد الکريم ما بعدہ
احد رافع الذین او ثوال العلم درجات والصلوة علی نبیہ محمد المودعین
باہر ان البعوث بايات بینات وعلی الہ وصحبہ المکرمین بصنف الکرامات
وبعد فان الموال المکرم والخیر الفخیم جامع الاصول والفروع صاحب المحفول
المولی عبد اللہ الطرکوس بعد ان مشغل بتجسید فنون العلم فی بعض المدارس العالیہ
حضر مجلس دینی ومحفل القالی وبحث واقام مدرسۃ اکثر من اربع سنین

سنتين فقرأ على سوق الألبان من شرح الواقف وتام شرح الوفا المصنوب
إلى صد الشرح وأكثر شرح الوفا نقل السيد الشريف والركن الأول من شرح الحقيقة
اعنى التوضيح والتلوين فصار متجليا بالفضل على النفس عالما بفنون العلوم
لأنه الآن بحمد الله تعالى من جليل العلماء المتأهلين للدراسة والقضاة فاجت
لما ان يروى عنى ما قرأ على أو سمع منى مراعي الشرائط الرواية وهو يعول الله
موفق للدراسة وكتب هذه الأسطر الفقير إلى الله عبد الرحمن الشهير بمؤيد
ختم الله به بالحسن والسكاك في أو سطرنجى القعدة من شهر ربيع الأول سنة
وثمانمائة اجمية بدار السلطنة قطنطمة حقت بالسعادة الاسلاميه
وصلى الله على محمد المرسل بشاره ونذيرا وسلم عليه وعلى آله وصحبه كثير كثيرا

اجازت نامه شمسک جلیبی بر مساوی
الحمد لله شره صدور العالمین بنور العلوم والمعارف
الذوارق والصلوة على اشرف من تحمل اعباء الوحى والرساله وخير من ارجى البرايا
من القیة فی تبه الفوائده والفضلاله صلی الله علیه وعلمه الوصحه ما ارتفعه للقبول
وتفنی عن الذنایم اراکام وبعد فان الموال المتحاب للفضائل النفسیه والمعارف
القیسیه شمس الملک والذین احمد جلیبی البر مساوی حضر مجلس درسی واقام بمرستی

قريباً من سنة فقام على موقف الاعراض من شرح المواقف بعد ما قرأها الموقف
في مدارس في قراءة صادرة عن جودة طبعه واختراجه صحيحاً وتأمل صادراً
فاجتهد في ان يرويه عنى وينقله من فانه يعون الله تعالى والطرف صالح
وتطرواف من العلوم وسأهل لتحصيل باقية والله تعالى عن الشواغل والموانع
واقية وكتبت هذه الورقة على موجب لقانون السلطنة خلاصة ما ملكه من
على الزمان وابد ظلال مودته على مفارقة اهل الايمان وانا الملقح من نوره
الى غفيرة الصمد عبد الرحمن بن علي بن المؤيد عفا الله عنهم الملك الاحد في صفو
المظفر له خمس وتسعين وثمانمائة مجزية محروسة فطرطه المحمد

اجازت نامه فقيرى

باسمك اللهم يا ذا الفضل والاحسان ويا ذا الطول والامتنان محمدك علما
جعلتنا من جملة تلمذة علوم الدين قول وجوههم طرنا طلاب العلم واليقين
من كل ذي طبع نقاد وذي حال واستعداد ومن جعلهم الموال الذي الرزق
الموقد الالهي عبد الباقي الشهيد الفقير وموقد لازم محبتي واثام بلدي
تقدارتك سنين فقم على موقف الاعراض واكثر موقف الايمان من المواقف
وسرحة والرسالة التي عليها في اثبات الواجب الى الاستدلال المحقق افضل

الزمان وادخل الدوران ما لك نواصي العلوم والمخاني مولانا جلال الحق
والملك والسرعة والدين محمد الدواني انا؟ الله لا انا صلي اللاماني وكذا
شرح الوقاية المنسوب الى صدر الشريعة من مقتضى الكتاب النبوي قرايتك
والتقان ودراية وايقان فاطمة على حل في مقروءة من النكات الدقيقة
والغوامض العميقة فاجتهد في ان يرويه عنى وينقله من فانه يعون الله تعالى
الرواية وسوحد الله تعالى موقفه للدراية وكتبت هذه الاسطر امتثالاً
للاوامر الخافية خلاصة لطفه ارحمنا تحفو بالفضائل البهية والناضجة
الى الله الصمد عبد الرحمن بن علي بن المؤيد عفا الله عنهم الملك الاحد في اواسطه
المكرم سنة اربع وتسعين وثمانمائة هجرية

اجازت نامه علما الدين المحمدي

سبحان من رفع مقام العلم وماتنا في ابيه وعظم مقدار الفضل ومن
من اربابه وصلى الله على نبيه الذي بعثه بشيرا ونذيرا بكتابه وسلم تسليمها
كثيرا عليه وعلى آله وعلى اصحابه وبعد فان من جلائك نعم الله تعالى وفيه اكل
منه التي كسبها علينا وساقها اليها ان شرفنا بمصاحبة طلاب العلوم
مسموعها وحقوقها والراغبين في تحصيل الغفون فروعها واصحابها وسامع

حامل هذا الكتاب في التحليل بالمعارف الجليله والمضامين النبيله المولى على الله
 الحميدى فانه اقام عهدي وسكن في مدرستي اكثر من ثلث سنين وقرا
 على جماعة من المشركين كتابي بالمقامه وشرحه باقتضائهما عن حقها
 مستحق في ذلك فاقبها ثم تبعض من شدة الغوايض مع الغرض عن النكات
 والفهم للغوامض واكثر كتاب الوفايه وشرحه المنسوب الى صدر الشريفة
 خص مؤلفها بدارجات رفيعة قراءة موجبة لرفع الشبهة مؤدية الى حل
 المعضلات فاجرت في الرواية سائلا من العدل وله العفو عن الغوايه
 وصدر تعليق هذه الحروف على موجب القانون الموضوع للعلماء خلاصه
 على سكان الارضين ظلال سلطنة واضواء تآلق الظلم والظلم
 من الجبل الراجي الى رحمة رب الفقير الشريف بمؤيد ذلك ختم الله على الآفة
 والاستفادة في شهر رمضان المعظم سنة اربع وتسعين وثمانمائة

اجازت نامة علماء الدين بمقوش

حمد لمن جعل الحمد فاتحة قرانه واخر دعوى امر جنانه وصلاة وسلاما
 كاتري على من دن قتل فكان قاب قوسين او ادنى وعلى الله وحده
 اداة الانام حجة بيضة الاسلام فابعد فان العلم لما كان اشرفا

ما جعل له العالمون وانفسهم بشا ففسر فيه المشافسون الكتب على تفصيل
 واشغل بتفكيكه كل من وجد في بيته اكاوت طار وادان بخير طاعة
 سلك الاسراف انخرطوا ومنهم حامل هذا الكتاب المولى الذي ذو الفضل
 الجلي ذو طلاب الحال زبدة ارباب الاشتغال علماء الدين القراسي
 فانه لو خور رغبته وصدق غريته في التحليل بالفضائل الحقيقية النفسية
 والكمالات الانيقه الالفية رغب محبتي واسن عجايزي واقام عهدي
 مقدارسه او اكثر فحقه اعلی من اول كتاب المواقف وشرحه الى اثنا
 مباحث النظر ثم من اول موقف الاغراض الى مباحث الكيفيات
 قراءة شرة للاطلاع على مكتوباته صادرة عن شخص
 باله وحجته كمال وفهم صحيح وفكر صحيح فاجرت له ان يرويه عني وينقله مني
 وكنت هذه الاطراف امتثال لامر ولحب التبع لازل تاخذ في الاصحاح
 وانا المحتاج الى عفو ربه الفقير الشريف بمؤيد ذلك صرف اعلا وقاية في
 الافادة والاستفادة في شهر رمضان المبارك سنة اربع وتسعين وثمانمائة

اجازت نامة ذرية جليلي

باسم سبانه الحمد لله حمد الجليل النعم وعترتي من غواضي فضل الدينام

تحية من عند الله مباركة طيبة وتحيته من لدن نازلة صبيحة الحاضرة من اخضر رياض العلم بانها رخصت ملكه الشريف
 واسبق انما اللطف والكرم من دونه فضاء اللطيف وبعد ان الى ملك الملوك الدعوات الصالحة والناس كل الصالحين
 السليمة الفاضلة الداعي المدعو حليم دانت له رقاب المعضلات ولانت له صلاب المشكلا مستغنى بوفور رغبته
 وظهور ما شره وتفتوح فضائله واشتهر راحه في الامكنة وانتشر ذكره في الالسنه عن ان شمر حاله وعنده
 دلائل الغلظة واضحه عن كنيته وحمل الرشد لانه في جهته قد اشتغل مدة من الايام والشهور وحصل ما
 عنه اقراة في الارمان والدمور
 والآن وقد توجه الى جن بكم
 العال والتقرب الى العبد المذنب
 وجع الاغال برجى ان يؤذن
 له في الدخول الى مجلس الانوار
 والفول ويشرف سفيلى ملككم
 الشرف وحصول جلالكم
 اللطيف والمربوب من لطفكم
 حوج هذا الداعي اذا ان زحوص
 شرف الوصول ان ملاحظه
 العناية والرياء حسن القول
 وانه المسؤول لنيل كل مال
 وكفى به وكيلاً ومرشداً وديلاً
 والدعا سعدا واللفظ اد

علما بعضه لحديث الشريف والخبر اللطيف المروي عن رسول الله المختار
 صلوات الله عليه وآله الليل والليل والليل وهو قوله عليه السلام ان اتقوا
 امتي برأء من التكلف الحقيقي بالمتابعة والعارى عن الرصد والنفق
 طوى بساط الكلام وكفى به عا بعين صفاته احضرت رياض الفضل
 وابستم بخلوصه ازيار الاقبال لازالت تتوسم دولة طالعة من افق الكمال
 وما به بدور غرة ساطعة من مطلع الجلال ولا زال انصافه بمكارم الاخلاق

الاخلاق جلياً في درجات المعالي وعلو درجته علياً بين الاشراق الال
 حاة الى العالمين كما حيوة الامم القويم مكرما وبعد ان راض رسالته
 الاداء وناقل صحبه الثنا في ارباب الاستعداد وذخا ارباب الاستقامة
 والداد ذا الطبع النقاد والذين هم الوفا والمختص بعونه مولانا
 عبدالله لما علم ان العلم اشرف ما عند الله اعناق الهم العوالي ويصرف
 حوه اعنة الايام والديالى ركب في سفن الجدل قطب منازل تحصيل
 واركب مشاق الاجتهاد في تكمله وتوجه الى خدته اعلى العلى قدر انوارهم
 بررا واختمهم خطا بحر العلوم العربية متقن الغنون الادبية رب العلم
 والبيان واللسان اللسان الذي صرف عنان همه نحو المعاني بديع
 منطق فصيح كلامه وفاز اعلى المراتب وحصول المطالب المولى الاجل الامم
 والخير الاعز الاكرم الجبر الساجد الجلال في قدوة المحققين
 جامع المعقول والمنقول حاوى الفروع والاصول صاحب النفس العريضة
 مالك رتبة الملكات الانسية نصره الله واعانه على من عاداه وخانه وكان
 عيون اجباة مفتوحة وطوبى لعدائهم مكسور فقاية المامول في نهاية
 عند الوصول ان يحرق علمه بيطقة علم القبول ويجعل المولى المتار اليه
 من الخاضعين في بحر العلوم وعما المعاني ادام الله تعالى علمه الى يوم الدين

منه
 وضع حاسة القوار
 الى الملك الجبار
 والى الله اعلى العلى
 والى الله اعلى العلى
 والى الله اعلى العلى

وما به بدور غرة ساطعة من مطلع الجلال ولا زال انصافه بمكارم الاخلاق

اما بعد حمد الله الذي جعل الالام من اهل الله ريسين آتيين من القديسين
 والتقليبين وصير المشبهين بهم من الالام في الاضلال والاعواء
 كلامهم اخاصدق للابليس والصفوة على اشرف ذوي الانساب
 واكرم اول الاحياء الباهرة محمد وال متقين ولا عدوان الا على الظالمين
 وتعدون حامل حرق العرفه مولانا بدر الدين قد نبأ لي انه استل هذا
 فرق من الغواية واخذوا منه البيعة بانواع الاحتيال ووقعوا ايضا
 تقبيل اليد وغيره من القبايح التي لا تخص ولا تعد فلما وقعت لاركانهم
 وتلوته بامثال تلك التدنيات اجازة وارضية بارحى لعن وكان قد
 مرقوه كيف وكيف

سلام على عباده الصالحين اما بعد فقد اجتمع اعوانك وازمخاؤك على
 قبا حكا الفاشية وتخطية فضائلك ان شئت من رفاوة دينك وضعف
 حضور وافترسك بصورة الصلاة واجبروا غيبتك في موضع الرشد والعداوة
 فافانك الفاصلة لال الاركان ورجوا خرافتك الحاسدة بين يدي
 بهان هذا التدوير قد تيسر عند الامير الوزير افطعم ان تيسر لال التعليم الجليل

بسم الله الرحمن الرحيم

لا زالت تصرفات الاقطار مشعرة على سلطانه وتبدلات الاقطار محيرة عن علمه قدره وشانه
 بعد تحصيل عسبه عليه تقبيل كعبه بانها شرف شفاء السلاطين وتكلمت امر تراها قره عيون المؤمنين
 سبي الى المواقف المقدسة لا زالت في عصى من الله واقية ونفى من عذبه باقية انه قد سمح
 ان ما لك يستان الدهر ومنشئ روضات العصور لا راد لآمره ولا تبدل حكمه سائق قدرته
 وسائق حكمته قلع غصن عذبة رياض السلطنة نشانه رضوان الله عليه ورحمة فالحمد للذليل
 كلا ورب العظمة والجلال ان ذلك لا مجال لا تجوز العقول ولا يساوي الطين
 وسيعلم الذين ظلموا ان منقلب يتقلبون فقبال الله العمل النفع والبر
 واجتهد في تسليية خضيتك وارضا غريبتك والافلحة الله والملائكة
 اجمعين عليك على من يسا لك الى يوم الدين ربنا انك تعلم ما نحن ونعلن
 ولا تخفى على الله شيء في الارض ولا في السماء اللهم انك تعلم ان ما فعلت
 ما فعلت من المساهلة الا وانما غير راض بذلك وان تاب اليك ومعذرة
 فاقبل توبتي ومعذرتي واجتنبني واقل عثرتي ولا تؤاخذني بما عقلت
 من سوء وان لم تغفر لي وترحمني لا اكون من الخاسرين لا اله الا انت سبحانك
 ان كنت من الظالمين وانت ارحم الراحمين

باسمك اللهم وبمذكرك لا اله الا انت عليك توكلت واليك انيب
 وفقنا لمنابهم هو انك يا اول العصور والتوفيق واهمنا الى مسالك حجاجك
 يا مادي الغواية الى سواء الطريق نفوذ بسا تغفر الجباية تراجك النور
 ونشوق الشفاء بمقبيل بابك المنوة وصل على سيد محمد المبعوث الى كافة الانام
 ليهديك سبل السلام وعلى اله وصحبه اجمعين وبعد فبيننا الدعاء الفقير الى التاديب
 الخطير لال محفوفا بالاجلال والاكرام معصوم فاعلى رجاء صوارق الانام

خاتمة والكشف باجمعهم عامة
 كشفوا رؤسهم كالسرو ورمحوا
 ايدهم كالأغصان مبتدلا الى حيا
 الملك المنان وداعيا ياد عظيمه
 على شرف الاجابة ظهوره وتكلامه
 وقتا دلك العرش استعرتا ونور
 بدوام شجرة دوله الياض جعل الله
 كعدا وادراك الاشجار وقفا الارضا
 والدينا مسترجعة تحت لفته والعليا
 مستفيدة من كمال لفته ورياض
 اقبا بفرقة باقنا بشركا
 السعادة اربابا وسعي الى لوم العبد
 انار على اللهم نار الارباب وباسبب
 الاسباب ادم امام دوله
 في قلة السجائب الى لوم الخلق
 الدعاء كالحق والى الامين
 الحمد لله

وتعبد لنا بغير هدايتك والرفقة
واهدنا المسالك كما يتكلمها هادي القواف
المسوا الطواف حتى نوجه الى ذراك
وجرتنا وبك لم نترى وهذا شيتنا

ونفوذ بسعادة تقدير الجباه الوفي دعوان نائية عن دسجهم وصنوف عاصدة عن حب صريح مقودة بنفوذ
في تراب حرمك المنيرة ونسب الشوق والغرام مستوحاة بلوحي الوجود والاوام الى طلاقات التي الرضخ ومطالعة
الشفاه بتقدير بابك المنيرة الدير ويروض على الى الشرف انه قد وصل من حتمك المنيرة بعد الصلوات
كافة الامام لم يدبهم اسلمه الخيرة الفخار الذي دولتم العليا ورب حتمك العظم مولانا حاتم خطيب الملة والا
السلام وعلى الوظام وصحة الامم والذين على الله صحتي كونه عليه وكتب على فصول الحكم مطوية ولقد سعى مسعاة
وتعد منهم الداعي العصار النادر في تحقيق فيها سعيا انيقا واجتهدا في ذلك اجتهادا حقيقيا خلا انما كانت العلم
الخطير لازل حرمك لرحال الامام في تحقيق فيها سعيا انيقا واجتهدا في ذلك اجتهادا حقيقيا خلا انما كانت العلم
ومعتركا لوكب الاجل والاعطاء العليقا وازنه الغرائم الغنية التي فاشيعة على جعل تلك الاقطار الشريفة
ان بعباية الله سبحانه وتعالى والاكاف مستوحاة بياض المحل والانتفا وقد تواردت الاخبار من افواه اجار
حكم العليا منتهج بالسلافة الحسنة وتواترت الانباء والاجار من قوافل الدير والسمان بن نظام العالم وصلاح
ومعتم بالعبادة الجسدانية الامم مفنوط بغير الوضعية الجديرة وتغير الى الرسم السليمة كما هو الواو الى السيد
والا انوار الفواد من الامم الامم مفنوط بغير الوضعية الجديرة وتغير الى الرسم السليمة كما هو الواو الى السيد
الناي والعبادة وما دعه من روح الشئون واخبط الطنون فصار ذلك اعيا الى بروز الاحاطة التي لازل
الوجود والاوام واعتراه من مؤيد بابا قبايد الرباني خبما ظاهرا وكان ذلك في الكفا مستطورا فلهذا
لواعج الشوق والغرام من بعد من بعده الملك الملوكون رب العظمة والجبروت جل جلاله وعلم الحافقون
غابت طلعتكم من العين نعت من بعد الملك الملوكون رب العظمة والجبروت جل جلاله وعلم الحافقون
بنينا غراب البين وزمت تب علم ذلك في صلاح الدين والاوله ونظام الملك الملك فيبرز من وراء
الركاب للتركار وقوض الحكيم الغيب الكون ما يرضيه البراجعون من نتائج الخيرات واثار البر والبركان
وسيلت الاعمال و ان ذلك على الله بغير حياء الله تعالى ونعم المصير

منه عن تركي في حاشيته فيجوز الحسن غير منقسم كما زهر في ترقق والبدر في ترقق
والبحر في كرم والدهم في اتم

المحمد وسلام على عباده الذين اصطفى كافة وبعد فبيننا الداعي الحق الى ذلك الحق الرقيق
والبا المنيح لازل حتمك لرحال الامام ومحققا لمواكبات الاجال والاعطاء انما بعباية الله تعالى
وميا من الله العليا يمتنعون بالسلامة الجسدانية والعبادة الجسدانية واما حال الفواد من الامم
الناي والعبادة وما دعه من سارح الشوق والغرام واعتراه من لواعج الوجود والاوام
من غابت طلعتكم من العين وثوب بنينا غراب البين وزمت الركاب لرحال الامم
جل الاضال فلا يحيط بها نظرك العجز ولا يعلمها الا العليم الخبير فالتقعة عن مواكبات
برايه نغمة وعوائد صفاته الالهة ان يبرز من وراء رواق الخيف والكون ولست اسرار
الناي والنون دقيقة يفضي الى راحة الحال المنيرة على كل شئ قدير حتى تنهي حكاية الاسواق
وشكاية نكابة الغرائق التي جمعنا بعد هذا البعدولة على محكم شان هناك بطول خيالكم
اسباء شوق اقوالنا لما جمل في بيتها وفضول فوايد لا يسفي العليل رسالة
والاشك شكوى الحب رسول راقه سلامه يانا نيا وحله بفوايد كيف العبادة والتمنا
زمت ركابك للرحيل بدولة اعد جارك حبيبا تجتاز ورضيقت النوق والافاق وقرينك
الاجل والاعزاز وجل الشوق الى اليك حقيقة والشوق من حقيقة وجاز على الاعمال

بسم الله

لله درك محمود اعلى الكرم من فاتح بعد ما ضاع العلم
 ففتح روضه من اخلاصك وانت في العلم شبه المفرد العلم
 منبع شجره الطاف منقلاط الامواج ومجموع الخضر اعطاف من كرم الانوار
 وجزاير علوم الاوائل والاواخر ومحيط محيط الاعلام المتبحر من كبريا
 صوبه بعد بسم الله مجربها ورسايد وبت لواج اشواق لا تكتنه ولا تشا
 تحف تحيات طيبات عنبر شميم وطرف سلس راكيات عنبر شميم كدفان
 مسكنه مخموم وعبارات عنبر نكتله سودر رسول النفس ربح صور
 اهداوار سال اوله لذي ماملدركه لذي فض الحنم مشام حسن قبول اليه
 ومشموا احسان تام بيوريله بعد ملزم برجان وعمان الى بايغ معروض
 بنده كونهما يافكده كل اولدركه ناقصه لغيره وحقه وبقه خشم
 مولانا مانت بنده كوز بوقه قلبي البضاة وحقه كثير الاضاعة نكر
 مجالس در سنده امدريد خرايد ايكار معالي تنظيم وتنظيم ابدوب
 فنون اطناب وايجاز زده خريد وصناعت حقيقه ومجاز زده وصيد
 فلك غنيمت در ياي توكله الق وقل سمعتي جودس جود اوزر ارسا
 موس وسواسيله اول جبر خلا حل وجزل ساحل سمته اوانه
 اولدس روانه ايه عنانيت بيوريله سمته قدر رفيعك اعلا
 اعلا ونصيب غزمنيعك قدح مقلد اول اسما يا يعين
 المبتدئ الى الله سبحانه
 ابراهيم المدرس تلميذ

تنبيه

العلم زرع ابن مسعود وعلقه حصاده ثم ابراهيم دواس
 نغان طاحنه يعقوب عاجنه محمد فابز والاكثر الناس

مالک الملک لا شریک له
 وحده لا اله الا هو

مولانا ابن البحر العقلا في معرضه عن ابن العینه
 تبارح صحبه البخاري وكان معاصرا له

لجام مولانا المؤيد رويح سنارنه ترهوه على الحسن والزین
 قات و قد مات عليه ثم تملوا فلبس على حسن اضرة من العین
 فاجاب عنه ابن العینه
 منارة كعروس الحسن قد طليت ودرها بقضاء الله والقدر
 قالوا اصيب بعین قلت ذا غلط ما اوجب الدم الاحمق

ارسل رئيس الملاحه الى
 سلطان مصر

نحن اناس قد غدا طبعنا حب علي بن ابي طالب
 عينا الناس على حبه فلعنة الله على العائب
 اجاب عنه علما مصر

ما عيبكم هذا ولكن بغض الذي لقب بالصاحب
 وكذبكم عنه وعن شيعته فلعنة الله على الكاذب

عيبكم يمين في قبره كنه خديرة اسارب
 وفي الخبر انهم مطايا اليهود لعن على المراكب والراكب

خسته

الحمد الذي انزل الكتاب بالبين واعلى من ازل خيرا فان من واقف ببيان
الاسلام والدين بانزال كتابه وسو الخ المبين هدي للناس ورحمة للمؤمنين
والصلوة والسلام على محمد سيد الاولين والاخرين الذي ظهر الحق بشعره المبين
وزهر الباطن بحجج آيات طعة وبراهينه القاطعة على الجاحدين ونطق كتابه
انه رسول رب العالمين وعلى الله واصله بالموافقين منها جميع الشريعة
والاسلام والدين رضوان الله تعالى عليهم اجمعين ^{فيقول الحق الضعيف}
الحق الى رحمة ربه اللطيف ^{سبح محمد بن موسى} ~~سبح محمد بن موسى~~ ^{اعانة الله تعالى على العمل}
الاخرون قد كنت خادما لشرع في حكم الامم ما روضت عري في اكثر الامم
والاعصار الى الفهم الذي يحتاج اليه الحكم في القضايا من مصالح الانام وهو
علم الكتاب الشرعي المسمى بالهك العاري عن الريب والشك فانهم يحتاجون الى اربعة
فنون احدها علم العربية لان اكثر ما يكتب الصكوك بالعربية وثانيها علم الفقه
لان من لا علم له بأسلوبه فهو كالعمى في مطلوبه وثالثها علم النحو لان من لا
المتبدا والخبر والمضارع والمضارع اليه والمعطوف والمعطوف عليه والفتحة
فكتابتها لا تخلو عن الخطا ولا تعد عن المقبول ورابعها علم الشرع العمومي الذي
قام به الدين المستقيم لان من عر عن عرفانه فكيف يدري صحة بركانه ولو زيد

التي على ذلك وسو علم من المعاني بعد معرفة الباني لكان ما يخرج من الكلمة
فصيح ومن الكلام بليغا ثم ان قضية هذا الزمان سؤالي الخاص والاعيان
عافلون عن هذا الفن الشريف وعارون عن ذلك العلم المنيف فلهذا لم يقبل
صكوكهم عند اهل العرفان لما فيه من الجحيل والخلل والنقصان لاسيما نقل
الواردة من موضع بعيد لا يحصل لصحبا لا تعب غير مفيد وقد روي بعض
من ارباب الفضل ان يقين كتابا فيه نفع للدين لكن أسلوبه لا يخلو عن
الكلام من مبداء الى حصول المرام لما فيه من العجالة الزائلة والالفاظ المتكررة
التي لا يحصل بها الا التعب للخرين والكسل للخرين وقد سألني بعض
الاخوان والاصحاب من الخلفان ان امل لهم في هذا الفن تجوعا وابتيل فيه فاع
الصكوك اصولا وفروعا واور صورها كما تبين شرعية علم وجوه الاساليب العلية
من الوقفات في حكمة الشرع من كل نوع من الاصل والفروع علم وجوه يكون
لفظه اقل ومعناه اقل لكن قال خير الكلام ما دل على قل وتعليل للخرين كما تقدم
وتسريلا للناظرين في فراستهم فلما مال البال الى اجابة كلامهم وانعام اراهم
سبقت ذيل الافحام وربطت وسط الاجرام وشرعت فيه ملتزم ما بالانعام
بان استغنى ربي وتوكلت عليه واعتصمت به ووليت اليه طالبا للهدى من
الذين هم يستفيدون وارجوا من ارباب الفضل اذا راوا فيه بياحون وتعمية بعضا

الناضج لاحتياجه اليه في المستقبل والماضي وكتبته على عشره ابواب الباب الاول
 في بيان الصلوك الباب الثاني في بيان الوقف الباب الثالث في الكفا
 والطلاق وفي بعض النسخ الباب الرابع في نصب الوصي والوصية في
 الباب الخامس في الاجازة والباب السادس في العتق والتدبير والباب
 السابع في البيع والدين الباب الثامن في الصلح والابراء والتسليم
 الباب التاسع في ثبوت شئ بخبر من المنكر بشهادته الشهود وفي انواع نقل
 الشهادة الباب العاشر في الحكم بالدية والقصاص **باب الاقرار** في بيان
 اعلم ان الصلوك يكتب من وجوه منها ما يكون حكمي مثل ان يقول القاضي جري مائة
 عندي وحكمت به وانا الفقير فلان بن فلان المولى بفلان ومنها ما لا يكون حكمي
 مثل ان يقول جري مائة عندي وتوكلت بحكمه عند بعض العلماء **صور الصلوك**
 في زماننا صك شرعي وهو المقصود وصك قانوني كما يكتب في بوجع الجيش
 والعمال المحصول المجهول من الاقطاع والضيايع وامثال هذه البيوع وكان
 في سده لكن العادة قد جرت في زماننا في كتابة الصلوك عليها اما الصلوك الشرعي
 الاحكامي ذكره في بعضه فلان بن فلان المولى بفلان فلان هذه الصورة يكتب حكم
 وانما هي علامة الصلوك ولو كتب الكاتب في اواخر الصلوك الشرعي حكم القاضي
 بما فيه يجوز لهذا القاضي ان يكتب فوقه في موضع اخر من الاشكال المذكورة

المذكورة الاحكامي ذكره فلان حكمه قد كتب الكاتب صورة الامضاء فقوله على الا
 وتوقيعية مثل ان يقول وجدت ما في هذا الكتاب موافقا للشرع الصواب
 فقبلته وامضيت بعد ثبوت مضمونه عندي بشهادته الشهود المقبول منها
 والسموع مقالتهم وانا الفقير فلان بن فلان المولى بفلان ومثله يقين
 على هذا الامضاء من غير القاضي فهو بيان صحة حكم القاضي مثل ان يقول الكاتب
 هذا الكتاب لقيمة علمي الصواب حرم الفقير فلان بن فلان ويقاس مثله
 على هذا او هذا اليس امضا حقيقة لان من القضا والقضا لا يجوز من
 ولاية له اللهم الا ان يكون ذلك على وجه التحكيم او على سبيل الجرح **صور**
 يكتب القاضي اسمه في نقل الشهادة الا في ذيل الكتاب مثل ان يقول منهية الفقير
 الى المجلس الخطير او الى ديلم الخطير فلان بن فلان المولى بكذا او قس على هذا
 اذا انتهى عن شهود الطرابع عقد لما ثبت هذا الكتاب عندي بشهادته الشا
 المذكورين في ذيل قبلته وامضيت واستهدت على امضائي هذا فلان بن فلان
 وفلان بن فلان لا نقضا سفر الشاهد من ثمه وانهيته الى من انتهى اليه وانا
 الفقير فلان بن فلان المولى بفلان واعلم ان الواجب على القاضي ان يكتب
 في عنوانه اسمه واسم اميه ولا يقتصر على اسمه فقط لانه لا يحصل المعرفه الا
 باسم اميه **باب بيان الوقف** في بيان الوقف
 بذكر اركان الملك الحكيم

و هو بكل شئ عليم اما بعد فذكر في حق من عيه وثيقة صدقته عنة ناطق مضمونها
 بذكر ما ان صاحب الخيرات والحسنات فلان بن فلان لما علم ان لصاحب الخيرات
 وارباب الصدقات جنة من كان من خارجها ترجيل عينا فيها يسمى سبيلا ارا
 ان يكون من سلك هذه الاصل وزرة تلك الارباب فوقه وحسن بنية الخير
 والاحسان ابتغا لرضا الله الملك المنان وهو با من عقابه يوم الحشر والخير ان
 وطلبنا لما الرجة وقت حرق النيران من خالص مال وخص من مال مبلغ الف
 درهم قضى راي في الوقت مضى تا كيد الاصل وتوضي للكل خمسم درهم
 خربور نعمة بعد ما اقر من ماله وميزه عن مثاله وسلم الى من نصيبه متوليا
 عليه وهو فلان بن فلان فتسلم منه تاما كاملا على مصلح السقاية التي وضعها
 في حروته بروسة الخيرة في محوطه جامع مولانا عرب يشرب من مائها المسلمون
 والمسلمون شرط ان يستغل ويستره المبلغ المذكور بزيادة المثل الربو بالمعالي
 الشرعية والمراجه المرعية العارية الخالية عن ريب الربوا على وجه يكون
 كل عشرة من عشر ما في عام ويصرف ربعه الى مصالح السقاية الربو
 من دلو واجرة عمال وغير ذلك مما لا بد منه وقفا على سري عينا وجسمها
 ثم لما حكم الحاكم الموقر اعلى هذا الكفا بالتوقيع المستقيمة وقفية المبلغ
 المستطور ولزوم علم من جور وقفية الدوام والذناير من الاله الخلد

الجهدين رضوان الله علىهما جميعا صاندا لكل المصلحة وقفا لازما ومتقنا عليه
 بحيث لا يجوز تبديل ولا تغييره بوجه من الوجوه وعلى هذا وقع الاشهاد والتميم
 في اول كل ذي الحجة **صورة ما يكتب في الوقف** الخ لعل الله والفقهاء والصلوة
 على نبينا وآله وصحبه وسلم وعلى من تبعهم باحسان الى يوم الدين اما بعد فهذا كتاب شرعي
 وصك صريح عني ناطق مضمونه بذكر ما ان صاحب الخيرات والحسنات الخوام
 علي بن المرحوم مولانا الياس البرسوي لما علم ان ما اكله الانسان فقد اقره
 وما لبثه بلاء وما تصدق به فقدا بقاءه وقف وحسن بنية خالصه وطيبه خيرة
 طلبا للثواب العظيم وهو با من عقابه الاليم يوم لا ينفع مال ولا بنون الا
 الى الله يعقلب سليم ما موله وملكه وفي يده وتحت تصرفه الى حين صدوره
 الوقف منه وذلك جميع المنزل الكائن في محله فلان بن فلان من محلات بروسة
 الخيرة المشتمل على كذا وكذا الحد وكذا وكذا بجملة حدوده وكافة حقوقه وجميع
 الدكاكين الكائن في سوق كلنجك من اسواق بروسة الخروسة الربو الخلد
 بكذا وكذا بجملة حدوده وكافة حقوقه عينا نفسه دامت لائسته لباك الحيوة
 ثم على اولاده ثم على اولاد اولاده بطف بعد بطن الى الابد ارضى ثم على كل
 من يكون اما في مسجد الخلد الربو علم ان يقرأ في ذلك المسجد كل يوم خروا
 واحدا من القرآن العظيم بعد صلوة الفجر لروح الواقف الربو وقفا على

سورة ملك محض وحق في

شرعيا وجبنا صرنا حاكم على حكم الوقح اعلى هذا الكتاب متوقفة المسئلة
 بصحة هذه الوقف على قول من رآه حكما صحيحا شرعيا وسجله بتسجيله صرنا حاكم
 بما سألنا من قضاء الوقف المزبور وقالا لا ما متفق عليه لا يجوز تبديله ولا
 تغييره بوجه من الوجوه وسبب من الاسباب وعلما هذا وقفا لاسمها ذو النحر
باب الثاني في بيان النكاح والطلاق وفروض النفقة **صحة ما يكتب في النكاح**
 الحمد لله الذي احل النكاح وحرّم السفاح والصلوة على محمد افضل الارواح والاشيا
 وعلى آله وصحبه كل مساء وصباحا اما بعد فهذا كتاب شرعي وصحك صرنا حاكم
 ناطق بمضمونه بذكر ما حضره مجلس الشريعة ومجمل الحكم المنيف فلان
 واثبت وكالاته شرعيا عن قبل فلانة بنت فلان بنت فلان بتهادة فلان
 فلان بن فلان وزوجها من حامل هذا الكتاب فلان بن فلان علم هر موطر وعشر
 الالف درهم فخر رابع في الوقت وعلما هر موطر وسوقيا من قطفة تهمته
 حرا وسوار زوج من ذهب وزنه ثلثون مثقالا وقيل وكيل الزوج المذكور
 فلان بن فلان ذلك النكاح وعقد له لوكلا فلان المزبور علما الوجه المستطوع
 ثبوت وكالاته عنه بتهادة فلان بن فلان وعلان بن فلان وذلك بحضور
 المسعود شهداءهم والقبول معا لتمام تزويجا وقبول اصحابي من شرعيين
 جرى ذلك وحرر صوته **ما يكتب في العتيق والتجديد** حضر فلان بن فلان

فلان الثابت وكالاته بالدعوى الا في ذكرنا عن قبل فلانة بنت فلان بتهادة
 فلان بن فلان زوج الموكلة المذكورة في دعوى عليه وقال في تقرير دعواه انه لا
 تزويج موكلة الزبورة وخلا اليها خطوة صحيحة وسلمت اليه نفسها وجدته
 عنينا غير قادر على الوصول فلم ينفذ الزوج المذكور اعترف بما قرأه الكليل
 المسفوف فطلب هو من الحاكم الوقف اعلاء المتوقفة رضيا مولانا بجيلا
 شرعيا فاجله الحاكم الموحى اليه من شهر كذا الى سنة كذا ملة واحرا بتسليمها
 اليه فان وصل اليها في المدة المذكورة فيها والا فرج بينهما وتلك النفقة تطلقة
 والى حال المهر لوجود الخوة الصحيحة جرى ذلك وحرر صوته **ما يكتب في الحكم في الرضاء**
 لاثبت بتهادة فلان بن فلان بن فلان بن فلان بن فلان بن فلان بن فلان بن فلان
 ان الزوجين المذكورين قد اجتمعا في مدة الرضاء ورضع كل منهما في تلك
 المدة من ثدي فلانة بنت فلان ثبوتا صحيحا شرعيا حكم الحاكم الوقف اعلاء بالخير
 والنفقة بينهما كما يقتضيه الشرع الشريف والدين المنيف حكما صحيحا شرعيا جرى ذلك
سورة ما يكتب في طلاق المرأة على مهرها ونفقة غيرها اقر فلان بن فلان عن محل حضره الامير
 البخاري عليه رحمة البار من محلات بروسه الخوس بانه قد طلق زوجته
 حامل هذا الكتاب فلانة بنت فلان علم مهرها ونفقة غيرها وعلما جميع دعاها
 عليه طلقا بانينا وثلث هي تلك الطلقة علما الوجه المذكور اقرارا صحيحا شرعيا وجرى

وجاء جري ذلك **صورة ما ثبتت طلاقا** ما لم يرد بعد عدتها **وعلى من عليه تربية ولدها**
 بذكر ما ان فلان بن فلانة كانت بالتطليق على الوجه الاتي ذكره عن قبل
 فلان بن فلان بشهادة الاطلاق بان زوجته موكله المزبور حامله **هذا الكتاب**
 ولان ثبت فلان على مهرها ونفقة عدتها وعلى جميع دعاويها عليها **في ثبوت** تلك
 الطلقة على الوجه المذكور **صورة ما ثبتت طلاقا** **في ثبوت الطلاق** **في ثبوت الطلاق**
 عن محلة فلان بان قد خالجه مع زوجته حامله **هذا الكتاب** فلان ثبت فلان
 وهي خالفت مهرها ونفقة عدتها وعلى جميع دعاويها عليها وعلى جميع
 مقبوض وموكله ادرها قضيا راجيا خالقة صحيحة شرعية فصارت مطلقة
 فلا يحل لها الا بعقد جديد **في ثبوت الطلاق** **في ثبوت الطلاق** **في ثبوت الطلاق**
 حضر مجلس الشريعة الشريف الزوجان المدعوان فلان بن فلان وفلان بن فلان
 فشرحا الزوج المذكور على انه ان لم يأت من سفره هذا الى تمام سنة اشهر تكن
 مطلقة ومباينة منه شرعا صحيحا شرعيا موجبا وقوع طلاقها المذكور عند وجود
 الشرط المزبور فحوت هذه الوثيقة ودفعنا الى يدنا ليحج بها عند الاحتياج
 اليها **في ثبوت الطلاق** **في ثبوت الطلاق** **في ثبوت الطلاق**
 فلان بن فلان منكم الطلاق الاتي ذكره غيب الاعوان الصحيح الصادرة عن حامل
 هذا الكتاب فلان بن فلان بان فلان المذكور قد طلق زوجته فلان

المذكور ثبتت طلاقا الا من عنده غيب الاعوان **في ثبوت الطلاق** **في ثبوت الطلاق**
 بعد اربعين ستر ارضا العيون تكونها من الثقات والعدول في حكم عوجبها
 بالتطليق الثالث حكم صحيح شرعيا فصارت مطلقة منه على الوجه المذكور فلا
 تحل له حتى تنكح زوجا غيره ويطلقها وتعتد من هذا الطلاق **في ثبوت**
في ثبوت الطلاق **في ثبوت الطلاق** **في ثبوت الطلاق**
 فلان زوج فلان بعد مدة كذا بتطليق زوجته على مهرها ونفقة عدتها على
 جميع دعاويها عليها ان رضى بذلك وهو قبل التوكاليف المزبورة الترخيها
 باقامتها عند تمام المدة المزبورة على تقدير عدم جسيه اياها في الوقت المعلوم
في ثبوت الطلاق **في ثبوت الطلاق** **في ثبوت الطلاق**
 الصادر عن حامل هذا الكتاب فلان بن فلان ان زوجها فلان فلان المذكور
 وقد خاب عنها قبل تاريخ هذا ربيع سنه غيبة منقطعة بحيث لم يدخر
 ولا حاته ولم يدع لها نفقة ولا كسوة ولا شيئا من حسن النفقة والكسوة
 وهي الان مضطرة عاجزة من اتقاع نفسها غير مشرة ولا عاصية
 طلبة للتفريق على يد مهيب الامام ان فخره **في ثبوت الطلاق** **في ثبوت الطلاق**
 ان في الوقع اعلاء المتوقع رضا مولا **في ثبوت الطلاق** **في ثبوت الطلاق**

بينهما على من يهبه وتنفذه الحاكم الحنفى التوقيع اعلاء داح فضله وعلاؤه
 حكمه شرعيا وتنفذه امره شرعيا قلها ان تزوجها نفرا ثانيا وتختا
 بعد تكليف عدتها **فرض النفقة للزوجة ولا ولا ديا** فرض الحاكم المولى
 اعلاء النفقة فلانة بنت فلان ولا ولا ديا الصغار المدعوين فلان اب
 وكسوة لهم وللبنت لهما تمام كل يوم من تاريخ هذا الكتاب لكل واحد منهم
 درهمين راجحين على فلان بن فلان زوج فلانة المذكورة الى الصغار المذكورة
 بطلب اتمام المذكور درهمين في جريها وترتيبها فرضا شرعيا واذن لها بالانفاق
 عند الضرورة وبالرجوع عليه وقت الظفر اذا تامة معتبرا حرجا الى **فرض العدة**
من مال الصغار الموروث من ابيهم فرض الحاكم المولى اعلاء النفقة للصغار
 المدعوين ابى فلان المتوفى ابوهما وكسوة لهما وللبنت لهما تمام كل يوم
 من تاريخ هذا الكتاب لكل واحد درهم واحد من مال الموروث من ابيهم
 بطلب اتمام المدعوة فلانة بنت فلان درهمين في جريها وترتيبها واذن لها بالانفاق
 عند الضرورة وفرضا واذن لها شرعا من التزام **المرأة بعد الداء الصغير**
 ان المرأة المدعوة فلانة الى المطلقة من فلان قد التزمت وصفت لعدتها
 الصغير المدعو فلان بن فلان المذكور ابوه من تاريخ هذا الكتاب الى تمام ثلث
 سنين بطلب نفقة ولا كسوة منه التزاما وضما للحكم شرعيا في ذلك

في زيادة النفقة المبرورة لزوجها لما ثبت بشهادته فلان بن
 محضر من فلان بن فلان غيا لدعوى الصادر عن طه هذا الكتاب المدعوة
 التي هي ام للصغير المدعو فلان بن فلان المذكور ابوه وهو في جريها وترتيبها
 ان فرض النفقة الصغير المذكور من قبل الشرع وكسوة على ابيه المذكور وهو
 كل يوم درهم واحد راجح غير وافي ولا كاف لانه نفقة العسا ولا نفقة البس
 ثبوتها شرعيا زاد الحاكم المولى اعلاء هذا الكتاب على ذلك درهم واحد
 زيادة على شرعية فصار جده ما فرض له من تاريخ كل يوم درهمين راجحين الى
انقص النفقة المبرورة لما ثبت بشهادته فلان بن محضر من فلانة اب
 ام الصغير المدعو فلان بن فلان غيا لدعوى الصادر عن طه هذا الكتاب فلان
 بان المدعى المبرور غير قادر على ما فرض عليه نفقة ابنه الصغير المبرور
 الذي هو في جريها فلانة المذكورة وترتيبها وهو كل يوم درهمين راجحين
 ثبوتها شرعيا حط الحاكم الى كم الموضع اعلاء المتوقيع رضا مولاه عن ذلك
 درهم واحد اقصي عليه نفقة ابنه المذكور وكسوة كل يوم من تاريخ
 الكتاب درهم واحد حط شرعا **النفقة للصغير على كل من له حقه الطلب**
 فرض وقدر الى كم اعلاء هذا الكتاب بالتوقيع المسجل نفقة الصغير المدعو فلان
 وكسوة لسانه حواي كل يوم من تاريخ هذا السفر الشرعي درهمين راجحين بطلب

المرو على المذهب الخ، او اراضي عدا هي صدقة وجابا **في التذرية الوصية**
في التذرية اقر فلان بن فلان بانه قد جبر عبد مملوكه حامل هذا الكتاب فلان تدبير المطلق لولا
البيع في التذرية في وقت فتم انتقل مولاه الى دار البقا بصغير هو جاشيت ما
وصية من التذرية ايضا اقر اراضي عدا هو صدقة وجابا **صوره عجز المكاتب**
عن الاداء حضر فلان بن فلان في مجلس الشريعة وحضره عبد المذبح فلان بن فلان
وقال ان عدي هذا قد كاتبته على بيعه كذا اليوم الى كل شهر درهم وان عدي عجز عن ذلك فليست
العبد المذبح اقر عجز عن ذلك وطلب مولاه المذكور من الحكم الموقع اعلى هذا الكتاب الحكم بوجوب
بيعته كسنة برضا به بعد علمه بان ليس له مال ولا دين حكما ونسني صليحي شرعيين فعدا المذبح الى
الحكم الرق واقر في كان **في التذرية** في الاقرار بالبيع الذي **ما يكتب في الاقرار**
بالبيع اقر واعترف فلان بن فلان بانه قد باع مملوكه حامل هذا الكتاب فلان بن فلان وهو كسنة
ما هو له ملكه وذلك المنزل الكائن في مدينة المذبح سنة ثمان مائة وخمسة وخمسة
تحتها سرداب وبير ما وجبة وكثيف الحد وبذلك فلان بن فلان الى بجله حوده وكافة
حقوقه بمن مدين مقبوض عشرة الاف درهم فضي راي في الوقت اقر اراضي عدا
صدقة وجابا **ما يكتب في بيع المزرعة** اقر فلان بن فلان بانه قد
باع من مملوكه فلان بن فلان وهو كسنة ما هو له ملكه وذلك الخانات
الكائن في سوق كذا الحد وبذلك اجله حوده وكافة حقوقه بمن مدين قدر درهم

درهم فضي راي في الوقت تم تقاضا الثمن المذبح بجان دين المشتري المذبح على البائع
المشورين من التي تنال المقبوض اقر اراضي عدا هو صدقة وجابا **ما يكتب**
في البيع بالمقايضة اقر فلان بن فلان بانه قد باع بطريق المقايضة على مملوكه
فلان بن فلان وهو كسنة ما هو له ملكه وذلك المنزل الكائن في بلدة كذا المشتري كذا
مملوكه حوده وكافة حقوقه بجا وشرا صليحي شرعيين فعدا المذبح على جاشيت
في اليدين من الطرفين على طريق المقايضة المذبح اقر اراضي عدا هو صدقة وجابا
في البيع في الصلح والابراء والتسليم والاداء **في الاقرار بالبيع**
اقر فلان بن فلان بانه قد باع مملوكه حامل هذا الكتاب فلان بن فلان وهو كسنة
له هو الف درهم راي في الوقت من جهة العرض او من كذا اعلى مبلغة محين مقبوض
سنة مائة درهم من ثوب رقة مصالحة شرعية ثم ابرأ كل واحد منهما ذمة الاخر عن جميع الدعاوى
وما يخصهما عن الدعاوى المتعلقة بمبلغة المصالحة عنه والمصالح عليه المذكورين
في المصالح **ما يكتب في المصالح** اقر فلان بن فلان بانه قد باع مملوكه
الوكيل الفضول عن قبل حامل هذا الكتاب زيد بن عمرو هو مصالحة مع فضول عدا
عليه المذكور هو مبلغة الف درهم فضي راي في الوقت على مبلغة مقبوض وهو كسنة
من ثوب رقة مصالحة شرعية موقوفة على اذن زيد المذكور ثم ابرأ زيد المصالح عن جميع
الدعاوى والمصالحات مطلقا اقر اراضي عدا هو صدقة وجابا

الاحكام في الكتاب
النواحي من جهة القاص
المقصود بولاء روم

وهو من جهة القاص
النواحي من جهة القاص
المقصود بولاء روم

وغير ما ابراهيم عليه السلام
بشرها فلان لا يخرج من فلان
عن النكاح المذكور انه قد بلغ
وطول الرشد وحافظه لا ماله
ايمنه لا يتوجه على تركها
لقد حال اليه امر الوصي المذكور

بانهما قد اخذا وقبضا من يد حامل
الزبور وذكر مبلغه كذا
صلى على رعاياه ووصد قضاياه
ان المدعو فلان من فلان توفي
وعن اربع سنين فلان اليه
جميع المنزل الكائن في حلة كذا

الوانث البيت والحق والتمس والوسادة والادان المقدم كلها
فاحص من التركة الزبورية الى روجيتها المسفورة ليقبضها
فلورياتنا بقاها عليه شرعي جميع المنزل الكائن المذكور
الى السالك المذكور جميع الكرم المسفورة واصحاب الاسمان
واصحاب الالباب البقعة المسفورة واصحابها شرعي وذلك
واحد منهم ذمة الاخر عن جميع الدعاوى المتعلقة بتلك
بعد ذلك يكون كل واحد منهم على فرض ان يتركه في ذلك
من المنكر والنواحي المتعلقة **ابنات المار على المنكر**
مخض من فلان الى المنكر غلب الدعوى الصادرة عن حامل
المدعى الزبور في ذمة المدعى عليه المسفورة مبلغه كذا
المقبوض دينا لا زعم الاداء الا ان كفاية شرعية بعد ما
فكلم به حكما على تركها **ابنات التدبير على الاسمان**
المال فلان من فلان غلب الدعوى الصادرة عن حامل
بكذا بان مولاه فلان من فلان المتوفى في حلة كذا
قد دبر تدبير امطلاقا ستمائة مقبولة بعد ما وعيت
من ثلث مال مولاه المذكور وهو داف ببقية حكمي شرعي

الوسط، الغرق،
الصغار، الزرق

باب الحرة
 شهد فلان بالاعتراف من فلان بن فلان على
 الصدور عن حامل هذا الكتاب فلان الموصوفه بكذا التي هي في يد المدعي عليه المذكور
 بان المدعي الزبور حرة اصلية قد ولدت من الحرة الاصليه المدعوه فلانة التي هي حرة فلان
 في قضاء فلان اسمها يدع الكافر فلان واسم امها فلان واسم ابيها فلان واسم اجدتها فلان
 المذكور ان دسمن لم يستدل عليها بارج بوجه من الوجوه ثم ادعى مقبول بعد ما روي عن
 القبول حكم بغيرها الا ان الحكم كان عينا **باب الحرة المورثة**
 شهد فلان بالاعتراف من فلان بن فلان على فلان غيب المدعي الصادر عن حامل
 هذا الكتاب فلان بن فلان بان المدعي الزبور وارث من جهة العصبة النسبية بفلان
 ابن فلان المتوفى في حله كذا اليه المصطفى خلفه بيدا الامين الزبور لانه من اولاده
 وهو ابن لعمرو وان المتوفى ابن لعمرو وهو ابن لبشر وهو اخ لاج ام المذكور
 خاله وهو الجدة الاعلى للمدعي والمتوفى الزبور من والورثة من خلفه في العلم
 له وارثا سواء شهدا بمقبوله بعد ما روي عن شرار ان القبول في حكمه بانه المدعي
 للمتوفى الزبور حكم حكما عينا ثم اقر الوارث المستور بانه اخه وقبض جميع ادعاه
 اليه من المتوفى المسفور من يد الامين المرقوم وهو كذا درهم قضيا راجعا في الوقت
 اخذ او قبضا ما بين وكاملين اقرارا شرعيا وهو صدقة وجاء **باب**
العقود ادعى فلان بن فلان على حامل هذا الكتاب فلان بن فلان وقال في

كأنها من الامتياز والعدول

في تزويج دعواه انك كنت عبدا او مملوكا لابي المذكور الى موته وانت اليوم مملوك جوري
 الى سنة فلان استطلق المدعي عليه الزبور واجاب وقال اني متفق كنت مملوكا فلان وعقود
 وطولت مولا بنية على ذلك فحضر فلان اليه فشهد بان المذكور قد اعتقه وهو في ملكه اعنى
 مولا له عينا ثم ادعى شرعية مقبولة بعد ما روي عن شرار ان القبول حكم حقيقة ونفسه
 يد فلان الزبور عنه حكما عينا بكذا على ما ذكر في اكثر الكتب ان هذا المدعي نصبت
 عن الغائب في اثبات العقود **باب العمل للمدين من على العاقل** الادعى
 الى تحرير هذا الكتاب الشرعي وارسله موانة قد شهد للشعور والتحويل في محل البرج والتعديل
 الرجلان المذكوران فلان بن فلان بن عبد الله بن فلان عن حامل هذا الكتاب فلان بن فلان بان
 المدعي الزبور في ذمة فلان بن فلان ابن فلان في حله فلان في حله فلان بكذا
 درهما قضيا راجعا في الوقت من عن القماش المقبوض دينا لازم الاداء اليه الا ان شهادة
 مقبولة بعد ما روي عن شرار ان القبول فانها حقيقة حقا لانه الطلث السوء الى مال
 افترق رضىة المسلمين واختيار رواله الموحدين معدن الفضل والبقايا المحققين سعاد الملك
 المدين اعني به الحاكم العدل بالبلد الغلانية زيد فضله والى كل من يصير اليه الكائن
 من الاصول والنوابغ الا خلافتهم اجمع الله سبيل العدل والانصاف ما مولا منهم
 الا انهم بالقبول والعمل بالمدلول نيلا به الثواب من الملك لوثاب **باب العمل**
بابات الورثة شهد فلان بالاعتراف من فلان بن فلان على حامل هذا الكتاب فلان بن فلان

بان المدعي المذكور ان لا بد من فعلان من فعلان المتعدي في ملكه كذا الضبط على حلقه
 جديبت المال ثم المخصر ورأته فيه جده فعلان لا تعلم ان ارضا سواه منها قد عول
 بعد ما رويته شرا القبول في حقيقة الحال **في التوكيد ما في الما عن**
في التوكيد حضر مجلس الشراء فعلان من فعلان فوكل حامل هذا الكتاب فعلان
 وانا به مناب نفسه بتعويض حقوقه الكائنة في ذم الكس ال كس في ملك فعلان
 وغيره ممن عليه الدين اينما يجدهم وحيثما يظن بهم وبكل ارم يتوقف عليه التعويض
 والايصال من الخاص والعام الى الحكم ان احبته اليها توكلها بمقبول لا منه وجاء
 في حقيقة الحال **في التوكيد بتعلق زوجته** حضر مجلس الشراء
 فعلان من فعلان فوكل حامل هذا الكتاب وانا به مناب نفسه بتعويض زوجته المدعيه فعلان
 بنت فعلان ال كس في ملكه كذا على مذهبها وسعة عدها وعلى جميع دعاها
في التوكيد بطلب نفقتها من زوجها حضر مجلس الشراء فعلان من فعلان
 حامل هذا الكتاب فعلان من فعلان وانا به مناب نفسها بطلب نفقتها المتروكة لها من قبل
 الشراء على زوجها فعلان من فعلان ال كس في ملكه فعلان في ملك فعلان وبوكل
 يوم من اليوم العاشر من رجب ارجب سنة كذا درهما راجيا عن بعضهما
 اليها وبكل ما يتعلق بتلك الصلة توكلها شرعا بمقبول لا منه في حقيقة الحال
في التوكيد في الدين والنقصان في الحكم بالذمة على منتهى التواضع

لا ادر فعلان من فعلان حاله حاله شرعا بانه لا ركن لها بقصد صديقا
 ذلك السهم فخر رجل من يدي فعلان من فعلان ذلك اقرارا شرعا وصداقة
 في ذلك فعلان من فعلان وعلان له وعلان له العدة وجدة الرزق بقصد فعلان
 وطلب من الحاكم الموقوف اعلى هذا الكتاب طول له وحسن ما في الحكم بعضه ذلك
 حكم له بالذمة على المتروك حقا شرعا **في التوكيد في التوكيد**
الموجب ذكرنا ان فعلان فعلان لا استحق من اصيل العلم وارب الفاضل
 معني قوله في غنى واصلا فاجده على انه وقوله في الكاظمين الغيظ والحنين
 عن الكس والادب الجليلين وقول العبد صلي الله عليه وسلم من قد وعظي فجاه
 الجزاء الا في وعن حامل هذا الكتاب فعلان من فعلان الذي قبل ابن اخيه فعلان
 ابن فعلان المخصر ورأته فيه قولا موجبا القصد من شرعا راجيا الجزاء من
 اهل الملك المنان يوم الجزاء والحشر والميزان واهل القربى جميع الدعوى
 والمطالبة والايمان والخاصة وعموما وخصوصا عن الدعوى المتعلقة
 بدوم مورثة المقتول المذكور ابراء صلي الله عليه وسلم طحا للتراث وحاسه مادة
 الشقاق اقرارا شرعا وهو صدقة وجاع **في التوكيد في التوكيد**
القصاص لما ادر فعلان من فعلان حاله حاله شرعا بانه قد ضرب فعلان
 ابن فعلان بالسكين القلم على عاتقه فعلان هو من ذلك على الفور اقرارا شرعا

وصدقني ذلك فلان بن فلان والى القنول المزبور الذي هو ابن عمه وارت للقتول
 المزبور وخلفه راثته فيه وطلب بعضه ذلك وحكم بتسليمه الى والى القنول المزبور ان
 شاء عني وان شاء انقضه في الحكم بالدية لاهل القرية حضر
 فلان بن فلان مجلسا لشرع واحضر مع جميع اهل القرية العلوان من قضاء فلان
 وادعى عليهم وقال في تقرير دعواه ان اخي فلان اخضر راثته في وجه مقتولاه
 قرنيكم او في محلتكم اطالبكم بدية فلما استنطقوا انكروا قتلها فاختلف خسرون
 رجلا منهم فلم يخلصوا ابائهم ما قتلناه ولا علمنا لقاتلنا حكم الحاكم المودع اعلى
 هذا الكتاب بالدية الكاملة على اهل القرية بحكم صهي شرعي جازي ذلك وجرى

برای آه ن آب در استنبول صنعت عن الاصول

سنة ١٢٢٢

الحمد لله الذي باذنه يقوم السموات والارضون وبجاهه يوجد ما كان
 وما ستكون وبعد فقه تقرب الى رب العظمة والجلال ما يشاء هذا
 الصنيع البديع المثال الرفيع الدعام الشايع العجلى المنيع التوامم
 الراسخ الاوتاد الذي ساقته كالجحرة في المنوار وطاعة لقوس قرني
 مثال وارجاء ما فيه من الخشب الغرات الذي لم يره العيون ولم يره
 الرواة يروى الحط من ويحيى الموات كانه جدر تشعب من الجوة
 على اهل دار السلطنة السنية مسططنة المحنة وعلى من يدعى من اقطار
 البلاد من كل حاضرة وباد خضرة السلطان الاسعد الاعظم والى
 الامجد الاختم والى الامام العظم السلطان الباهر وارت الخلافة
 الكبرى كابر اعلى كابر رافع رايات الدين الخفيف موفيه ايات الشرف
 الشريف وغمغ غمغ انوف الغر الغنة والجبابرة معفر جباهه الاكاسرة والتعاصير
 سحق الاقا بيم جواو براسع الممالك احسانا وبرافاجي بلال المشايخ
 والعارب بنهر ابد الغرير وحنده الخالب صاحب المخازن المشهور
 في الافاق والوقائع العظيمة المذكورة في معنى نف الاوراق فيا له من
 ملك ملك اقطار العالم ودانت له كافة الامم واذا عفت لطاعة السراة
 وخضعت لهية رقاب العتاة فالملك حاكم العالم ظل الظليل على كاد الامم

سلطان الشرفيين وخاقان الحاقين قاصم القياصرة وقره مان القوق
 سلطان العرب والجزيرة والروم السلطان اس السلطان السلطان
 اس السلطان سليم خان اس السلطان بايزيد خان اس السلطان محمد خان
 خلد الله ايام سلطنة الزاهر وقد سل رواج اسلطة الطاهرة
 بمباشرة عبد من كبار عباده الكرام وعزوله عاود من سدنة
 النختم عتق امور الامارة والايلان من مبادي النجاسة والبساة
 فارس حلبة اليجان الضيغم الضاري يوم الوغى ذي شجاعة لم
 مثلها عيون الخلق وسهامة لم يسمح نظيرها اذان الدرق الصارم
 الصمصام والسعيد الغمام الا وهو الملك السني المكنان والايلان
 الحلي ان جناب علي اغا ابن المرحوم مصطفى بك امير الجند الجليل
 والعسكر الموكب بتاييد العزيز المجيد وقد انتفخ الاقام في غرة
 ذي الحجة الحرام سنة اثنتين وسبعين وسجادة والحمد لله
 والصلوة على من الانبي بعده

اقر الله من الياس الكاتب بنينا بن علي في ذمة لاولادها والمرحوم
 عمر اغا ابن عبد الله المتوفى في محله بمعاملة وصية المنسوب عن قبل
 الشرع الشريف عشرة الاف درهم وثلاثمائة وخمسون درهما فضيا راجيا
 مرضية تسعة الاف درهم من ذلك من القرض المودود غير الموعود
 والباقي من ثمن الجوز المشري المقبوض الموعود من عهده المخرج الجامع
 لسنة خمس سبعين وسجادة السنة كما مله اقرار اصحابها واعتراضا صريحا
 وكفلا بلا حذر لذلك المال محمد بن كمال حري وقره اواو دي الحلي
 سنة اربع وسبعين وسجادة

حاضر هذا الرق سلطان بن عبد الله المتوفى بالحق

محمد الملك ملك ملاك الملك حكا واحاط كل شئ احمد وعلم

جامع السلطان بايزيد خان

والكثير قد بني بالصدق سلطان الورى طاب له في قلبية خذاة رب العالمين
 بفتح سلطان بايزيد بستره اجره في رياض كحل شيد القوم عابدين
 مسجد الاتيق الذي قد برك الرحمن فيه قلبية للناس مجدا كعبته الذي ليس
 جنبه امان في رضوان العا فوصفنا هذه جنات عدن في دخولها خالد
 انظر وايا معشر الاحباب في تاريخها
 اعملوا بجهدها فيها نعم اجر العالمين

جامع المرحوم بايزيد خان
 عمر الله دولته الباني

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله خالق الخلق مالك الرقاب مبدى البرية رب الارباب
الذى باذنه تقوم السموات والارضون واجر موجد ما كان وما يكون
يفعل ما يشاء ويحكم ما يريد لا معقب لحكمه وهو الحكيم الخبير
الملك الملوك وبفضله اعنت الجبال والجبروت والصلوة على
بصائرنا بنور الهداية وكنا عاة وفكرنا بناعس ربة الغواية
ونحن عتاة اسارى في قيدته الورى والفضلال وحيار سرى نية الردى
والوالب سيدنا محمد واله الخيرة الفخيم وصحبه البررة الكرام
فقد رقت يراعة التقدير والابداع نسخت العالم في لوح الصور
والاختراع على غطر الريح يحار في دركه العقول وطرز قلوبهم
في هذه الباب الفخار واودع فيها من رموز اسرار القضا والهدى
وحصن نوع الانسان بيدى اثار صنعة ورواى اسرار علمه وحكيمة
وجعل افراده متفاوتة في الطبقات ورفع بعضهم على بعض درجته
من وضع ورفيع وظاليع وضليع ومن فادح ومخدوم وحاكم ومحكوم
ومن مالك قد فاز بكل ما يهواه ومملوك لا تقدر على شئ وهو كثر عاى
ومن طليد يذل بالنسابة وذليل يباهى بالنسابة جنات فيهم
الذى بدأهم على هذا الاسلوب الحكيم ذلك تقدير الغزير العليم ثم لا
يخفى على العظمى اللبس ولا يستراب على القذا الاربيب ان اشرف
الانساب في بادى الفخار وقوى الذرائع والاسباب في نيل الملبى
والاوطى رواعظ سخر عيقت اليها اعناق الهم والكرم ما نزهة ربح
خروج احدا من الاحم الانبياء الى الله الرقيب والاشهد
الى الركن المنيع اعنى الانتظام في سلسلة العبيد الكرام والالتحاق
بزمرة الخدام المحضه سلطان المشرق وخاتون الخافض ملك الامام
العظمى

العظمى والسلطان الباهر ووارث الخلافة الكبير كابر اعلى كابر
رافع رايات الدين الازيم موضع ايات السرى المظهر عزهم الوفاء
الغواصة والجبابرة ومعفر جباه الاقبا والاكاسرة مسخر الممالك
بحر او بر امير العالمين احسانا وبرافاج بلاد المشارق والمغرب
بنصر الله العزيز وحجته الخائب السلطان الذى شروق غره المنير
حتى بلغ مطلع الشمس وغرب حتى الحق اليوم بالامس قاصح
ما بين افق الطلوع والغروب وما بين نقطتي الشى والجنوب
منتظما في عظم ولايته الواسعة ومنذر جاحث ظلال رايته
الرائحة فياله من ملك احاط ملكه بالبر البسيط وطبق فلكه
وهو البحر المحيط فكانه فضا ضربت عليه خيامة او نصبت عليه
الوية واعلته ممالك ممالك العالم ظلاله الظليل على كافة الامم
قاصم القباصرة وقهر مان القوم سلطان العرب والعجم والروم
سلطان بن السلطان السلطان السلطان السلطان السلطان
سليم كان ظله الله ايام سلطنته ما تقربت الايام والسنوات
واجب احكام معدلة في الكفاف لربع المسكون كان ذلك غاية الغايات
الفاصلة من كل فساد وكمال ونهاية النهايات النية من كل غر واقبال
اليه منتهى اليمان والمآرب وعنده تنقضى الامار والمطاليد ولقد
بذلك المقصود فاز ونار ذلك المرصد الاسنى وحاز جناب الاستور
الامجد الالفخيم والوزير الاسعد الاكرم مضاط نظام العالم دار مصداق كافة
الامم والاحكام ادام الله تعالى ايام جلالة وافاض عليه بحال فضيلة ونواله وجعله
عزيز وطلد طليد من جناب ذلك الخاقان الجليل فانه انتظم ملكه
وعز عزه

القاهرة انتظام الدر في سلكه الزاهر ورتبته في ظل السلطنة
 الباهرة على مهاد الخلافة الزاهرة واصطفاه بمجد مجد واولاه
 الى ركن رشيد شديد واقفاض عليه موافقة نفعه واتان له عناية
 برة وكرمه واعطاه من فنون نفاة الظاهرة والباطنة واتاه
 من اصناف الالة البارزة والكامنة من مزية منقط عليه التمام
 الى الالف على العالم حتى اذا بلغ اشده واستوى وعاز
 جميع الكمالات واحصى وتأدب باداب السلطين الكبار
 واعتمد عادات الاساطين الاخيار وعرف محاسن اطوارهم
 واحاط بالديهم خبر وحفظ قوانين المجد والرياسة وضبط قواعد
 الملك والسياسة واستفاد بالراي الصائب الرزين واستعان
 بالفكر الناقب الرصين وترقى من درجة تحصيل نفسه القدسية
 وتخليتها بالملك العظمى الملكية الانسية الى مراتب رعاية الرعية
 وحماية جمهور البرية رفاه في شرف الشرف ومدارجه وغرف المجد
 ومعارجه الى رتبة مقام السماك ودرجة دونها ذروة الافلاك
 فالتقى مقابل الامور الى جنبه ووجه وجوه الجمهور كجوابه وبلغ من المجد
 قاصبتها وملكه من الراصد ناصيتها ثم انه خلا له سلطانا وادب على العالم
 به في زمانه ان يتم عليه نعمة وعرف قدره ورفعة فنقل اسمه الشريف
 من ريق الرق الى كتاب العناج واخرجه من مضيق التقيد الى
 عالم الاطلاق فرسم مفضي بفضيحه لسانه معربا عما ارتكبه في حياته
 بانه قد اعترف وحرر الجنب المربور نغوة الشريعة في طي هذا الرق المنشور
 ومن حلاه

علم راسه ط

ومن طلاه الشريعة واوصاف الكيفية الى ملكه واولاه
 جميع ما في يده الكريمة المفيدة للبلاد الجسيمة من النقص
 والاعيان والجوارس والعلماء والنقود والنفار والاراض
 والديار وغير ذلك مما منطلق عليه المار بما عرفت وما كان
 مما منظم في هذا السلك مما منطلق عليه اسم المار والملك الاعلى ولم يبق عليه
 من القديم والجديد والمارف والتليد ملكه الصمد وقدره
 فلم يبق لاحد عليه حوج وسلطان ولا عا ما يملكه كائنا ما كان
 منصرف فيه كيف يشاء ويريد من غير منازع ولا مسامح
 من قريب او بعيد سوى حوج الولا الذي اوجبه الشرع للملك كاذ العضا
 الشريعة الغرا والله السمي الحنفية البيضاء جعلها الله
 تعالى من المقدس من باه ثابته والمقتبس من انوارها
 والمتمسك بحبلها المتين وخطابها الجليل ووصل الله
 من استقر قواعده على الراسية وشيد معاقدها
 السامحة شيد تاجه والاله الاطهار وصحبه الاخيار ولم يزل يملكها
 عزه محلا مستبينة وحجه واضع مبينة منبئة عن ذكر ما رسم حصر الملك
 الاسعد الاعظم بانه اعترف وحرر حقا قطر الملك

وملكه ما في يده من
 من ذوات القيمة
 والاشجار مصار
 في سائر الاحوال
 تمام الولا
 بعد اليوم لاحد
 ولا عا ما يملكه
 دموع وجليه
 الولا الذي اوجبه
 الشريعة الغرا
 للملك كاذ العضا
 كبره

دره اکلند السلطه الزاهره و غرة جبير اكله العاهره ملكه الملك ملكه الملك
 علمه الازر صفة الصفا دار العلم والسعادة المسند اكله الملك الملك الملك الملك
 اكله الاثار صاحبه العظيمة والجلال صاحبه اذ بار الالوة والاقيار قاعده سر
 الغزاة من البنيا عاقدة معاقدة المجد الراية الاركان عارج معارج
 الرقة العظمى ودارجة طارحة الرتبة العليا المحفوظة يغنون عوارطف الملك
 الملك جناب سلطان عظيم الشان خلد الله تعالى ظلالة وجوده الشريف الى
 انتها الزمان حضرت تبارك محفل رفيع عظمت مدارج ومجلس منيع جلاله تبارك
 هزاران هزار اعظام واهللاله وضراعت وابتهار لايه دعوات اخلاصايات
 وحيات اخلاصايات اهدا قلند قد نصمك انما ضعيف نا توان بودر که
 اول افق عظمت وجلال و مطلق سعادت و اقباله ان صفوارج انوار عنايت
 سلطانیه لاسم و بوارج انار حمايت خاقانیه ساطع اولوب نومعکف صواب
 عزت انک روحون و مجاور خانقا انکشاف وافور کما بکرم عرفت
 نسیم و خطاب و سیم واجب التظیم ار ساليله نکرمت و نشر و پوریوب
 غیره فکندنا حضرت رفعة رفع بیور لشن حضرت رفعة الارحابت والوکل
 المجد جل جلاله و عم نواله اولر جناب عظمت رضا بکر اعلام رفعتن فرقا قد تبارک
 والوکل عزت تبارک سبع طلبا قد برتر ایلسون امین رب العالمین انضا عیف
 کما بکرمه و ضعيفه ان جناب جنبت مکان قدس اشیا لا محروم و مبر و حضرت شاه
 عظیم الشان حقند ظهور ایدن اوضاع خاکها شریفه ممنون و مشکور اولو اشعار
 بیور لشن مرحوم شاه الیه حضرت تنک کاف اهل ایمان خصوصاً فرقه علماء اعیان لاسیما
 بو فقیر نا توان اوز رنده حقوق بر واحسان و احکام لطفی کرای اولر مقدار
 دکر که بو مقدار خدمت ایلد بیکله بر ادا اولند انرا اولیه اولوب فقیر بولمقلق
 قطعاً خاطر خطور و ضمیمه حرور و عبود ایدن ابور دن دکر ایدن ایام سعادت روز
 افزون تر رحمت رب عزت ابدی مدت عمر منقذ اولوب جمعیتلرین برسان
 کورمک مطلب اقصی و مقصد اسفا ایدن چونکه تقدیر تغییر ربانی بولم ایش حکم

احکم لله العالی الکبر امانه وانا الله راجعون بر قاجا کونلک عمر انلار
 جانندن غفلت ایلد کچورمک حرادر غدر در درگاه عالمینا ربانید
 تضرع و ابتها لراشکم وظایف دائم و فرائض لازم فرزند جناب
 رب العالمین و محبت اسالین جلست عظمت و حجت نعمه حضرت
 اندر روضه رضوانه اسود حار و مرضع البال قلیوب سعادت
 سلطان عظیم الشان حضرت تبارک و مشکور باغ سلطنت زهرا خانم
 سلطان حضرت مدینه عمر طویل و اوج جمیل مسیر پیور رب جناب خلیفه
 روس زمین خلد الله ظلالة سلطنة علم مفارح العالمین حضرت تبارک
 دعائم سلطنتلرین دائم و مستوار و قوام خلافتلرین قائم و بایدار
 ایدب سز لری انلار ایلد و انلار سیلر لاله دائما مشرف و مسرور و متبرک
 و پر جیور ایلید امین رب العالمین ۴

حق سبحانه و تعالی جل جلاله و عم جمیع العالمین لواله حضرت خلیفه معدلت بنابر کمال
 وجود شریفلرین کافه اهل اسلام اوز رینه مدد و قلوب سائیه سلطنت زهرا
 و بایه خلافت باهره لرند اولر امین ملک و ملت و امین دین و دولتیایه
 سعادت سلطنته و بایه دولت خاقانیه و فنون حشمت و اقباله قرین جمیع
 منی رف دین و دنیا دنا امین قلوب جناب رفیع لری همیشه عین عنايت ایلد
 ملحوظ و حفظ و حمایتی ایلد محمی و محفوظ قلوب احکام معدلتلرین ایلد مالک محبت
 معور و قلوب اهل اسلام مبتهج و مسرور و قلیوبه امین رب العالمین
جمله اولر مطلق انصافه و جلالات نومعکف صوامع اخلاص و مجاور خانقا اخلاص
 اولر ضعیف نا توانه کتاب کرم عظیم الشان نازل اولوب تضا عیف سعادت
 مشغولنده مندرج اولر اخبار مسرت نا و انباء باجبت افزا مطالع اولنماق
 ایلد نهایت معارج سروره ارتقا حمد ربانی و شکر سبحانی شمار قلند همیشه
 اولر جناب رفیعک سعادت تلخیص خبر لری اسما علیه مسامح روس زمین مشرف و اولمقلق
 امین رب العالمین بعد دکر مدد و کرمه دعوات دولت ایلد پیوند استقامت ایلد اتمام اولمقلق
 استنارت سور مشرک ۴

و مساجد و معابدی ترمیم و تعمیر و جماعتی توفیر و تکثیر ایدوب جمله دن غار فکینه
 تعلیم و تهذیب و عفا دقلینگی نادیب و تغیر ایدوب سرع مظهره تارک صلاه
 تغیر بالی ارجا و بین در اساس متینه ظلمه و محاسن اولوب شویات غلطی
 سبب شی و باعث بی اولوب بین الجماعت بعد ادا المراضی پادشاه عالیه خلات
 خلافته نکر و احمر دولت ایدوب ندی دعالر منة اشتغال کوسره والسلام علی
 من اتبع الهدی و جمیع التوب من سهو و غفلة و سحابة و اولولایه
 و اولولایه محمد بن خضر المولود بیکل شهر

بده حجة صحیحه شرعه غیب بغداد و معتبر فواجا عن ذکر الاشتریه صاحب الحجة
 والبلاء عشق اس الهوی عن ذی الایمة و البهاء خلق بن الصف الحلیه
 المشتهرة بباع الجمال المحمودة بحیطان البغیة والدلال المفضله علی عزة العلم
 مغرته رائقة مستطيلة یفرق البصر متصلا قاع صنف من نور
 بکمال السعة و حسن الجوریه تهی الی حارط من سکاذف حاجب عن السطوع
 و خ و سطه باب من کافور بلق نور العز علی بستان النرجس و الزنبق
 و الورد و الیاسمین و انواع رطاب الرباحین و نفائس فواکه النوراس
 تلذ الاعین و الذوانج و المعاطیس و الخ البجوبة عین الیمان شایع
 خضر لم یصل الی الظلمات تنقص اما هو من نور الجمال فیر و المتعطفون
 الجمال فی حجة الزین فو قه الاخذ و الاعطای الرضا فی الخ الموفق بالاعمال السبع
 فی نقال الاشياء علی ما علی الفتوی و ذلک و حقه الخاریه غیره المزمع من سنة
 فی حجة بن الجمال المأمونه الفعلا و الانفعلا شهد الخ

چون سناط نظام عالم و مدار صلاح احوال بنی آدم بل که باعث انت از اخلال
 و داعی ابداع ذوات و محتاج الکتاب معرفت صاحب رب العالمین و اقتدا
 سنت سنیة سید المرسلین در لاجرم احیاء مراسم علم و حکمت و اعلا معلوم
 فضل و معرفت و توضیح مناج و من تبت و سیر مسالک شرعیه
 و معبر قواعد معارف انسیه و تشدید معارف ملکات و دسیه
 علمیه حا قانیه حوج و احول العضا و حکم لایم الا مضاد ربنا علی ذلک
 سلطنت قاهره و غرة خلافت زاهره من بر سر ایام جای یونله عفا و غنا بنم
 اول مرام سعادت انجا ملک سنیة معطوف و زمام حتم اول مطلب و اض
 المذهبیک بحصولی صوبه مصروف اولوب همیشه جای هر علم اعصار و من
 فضلا امصار او زر نه عانی عواطف خسر و انتیم ز قار و سیمار عوارف
 طوکانیم در ار اولوب سنوس رعایتیم مدار مراد لر او زر نه دائر و سیمار
 غنائیم و طبخ المرام و سنیة سائر اولوب سواند بر و احسان و عواند
 افضال لی کر اندن هر بر مرتبه لیاقتی و طبقة بر اعنی او زر نه مرتبه
 لیاقتی و طبقة فضل و بر اعنی و مرتبه تحمل لیاقتی او زر نه سواند بر و احسان
 قدح معلای کایز و عواند افضال لی کر اندن خط او قایه فائز اولوب افضال
 حلیت مدارج رفعة ارتقاء و اعلا معارف و عواند اعتلا ایستاد
 که مالک مالک تحقیق و مالک مسالک تحقیق اولوب فرقة مسترشدین و زخوة
 مستفیدین مالک تحقیق هدایت و مسالک بدقت و سیر
 و دلالت ایدب که مسالک تحقیق و مالک تدقیق زمره مستفیدین ایداد و فرقة
 مسترشدین ارشاد ایدب و الخ له مده استماع اولند که صد و تحویل
 و معرض تکمیل اولان طلبه علمیه سعی محمود و بذل محمودده مسالک تمام و مسالک عام
 اولوب مرتبه استعداده مترقی اولند هر قدر بر کتابله اندن داخی بر قای و رقله
 النفا ایدب مجله و مسارعه ایل عالی بابیه له بنمکه سعی و اقدام ایدر ایش الیه اول

افضل من مدارج رفعة
 ارتقاء و اعلا معارف
 جاه و علل اعتلا

او جلیل المقدار و فرمان جلیل الآثارم بومنهاج اورز نه جار اولدر که
 اقالیم محیه و عالک موقیه ده منابع سلطنت راسخ الاوتاد و معادین
 شایسته العباد اعظم اجداد عظام اناراسه تقابرا هیثم بنا و انشا اندکمر
 مدارس عالییه ده و اندک رهبر خدمت و رتیب تخترا اولان و زرا کبار
 و علماء ابرار و احواء اخبار بنا اندکمر مدارس عالییه ده و سایر اصحاب
 خیرات و ارباب مهربانک بن اندکمر مدارس

چون باعث انتشاء عالم و عالمان و داعی ابداء انشروان معرفت جناب
 رب العالمین و اقتداء سنت سید المرسلین در لاجرم عنان عنایت همیشه
 احیاء مراسم علم و عرفان سینه معطوف و زمام همت همواره اعلاء اعلام عالم
 و ترویج کمال صوبه مصروف اولوب و اعلاهی معارج علم و دینه عروج و استنای معارج
 فضیله و عقیقه فروع تخصیص مبادی علوم سینه به سنو و تکمیل مبادی معارف
 علمییه به هر طدر لاجرم ام جلیل المقدار و فرمان جلیل الآثارم بومنهاج اورز نه
 جار اولدر که اقالیم محیه و عالک موقیه ده اگر اصول سلطنت قاهره و معاون
 خلافت زاهره اجداد کرام و اباء عظام اناراسه تقابرا هیثم بنا و انشا اندکمر
 مدارس کرام و اخبار بنا اندکمر مدارس عالییه ده و اندک رهبر خدمت و رتیب
 و زرا کبار و علماء ابرار و احواء اخبار بنا اندکمر مدارس عالییه ده و سایر اصحاب
 خیرات و ارباب مهربانک بن اندکمر مدارس عالییه ده و اقتباس ایند سایر اصحاب
 هر پایه ده و تخصیص اولان محلیه اول پایه ده و اوقتان کتاب باندن تمام استیفا
 حظ و قضا و طر اینه بر نه داعی شروع المله لرا اول پایه ده و اوقتان کتاب باندن
 جمیعند قضا و طر ایدب داعی اعلا پایه به لیاقت تخصیص اندک رهبر خدمت و رتیب
 پایه لیاقت تخصیص اندک رهبر خدمت و رتیب غیر سینه به توجه ایلیموب انزاعی اسلوب
 مذکور اورز نه جریان ایدب مدرس داعی قانون عزبور محافطه و مراعاة سینه
 علمیه نوع ذکا و قابلیت مشاهد ایدب مشغول اولدوغی کتابدن تمام استیفا
 حظ ایدب نگین موات و مسائل و توفیر مبادی و دلائل اندکمر کتاب آخرا بنشیند
 و اشاعه پایه ده و اوقتان کتاب باندن تتبع ادب تمام قضا و طر ایدب دانسته
 قبول

قبول اینه و قضا و طر ایدب قبولد ترد د اینه مدرس نفه اولیج متهادین
 و غرضه سون و قصد ایدب قبول اینه حار مشقه اولور سه امتحان ایدب
 ذکر اولان استعداد حاصل اولنج اکلنوب و بالجملة صحنه و نظائر نه بدیر سلام
 اولادین مستعد جعیه اهل علم طایفه سندن غیر کس نه بوطر نه خالط اینه
 حقیقه مدرسی متهادین غیر مکلیم استماع اولغیه و هر پایه اولیج
 تمام در است ایدب تحضار استمدان غیر پایه به توجه اینه و اسلوب معناد
 هفتیه ده درت درسی فوت اسمیوت اول پایه ده ایدیلن در سرک هر پایه
 در است ایدب نوبتگاه به آگهی سن گاه به اکیس ایدب تعطیل وقت اینه و
 استحقاق در سر او فیه قادرانک به غرضه صله به کوندر غیه و هر پایه اولیج
 مدرسه سندن در است اولان کتاب به سر تمام تحقیق و انتقان اورز نه در است
 ایدب قوتلج اولان فضلن فعمل کنور مدرس داعی اعلا مدرسه به توجه اینه
 هر پایه ده محلول اولان مدرسه به منتهی اولانک احوالی استحضار ایدب
 متشابه اولن کسند اسرار کمال وقت اورز نه امتحان ایدب هر پایه کسند
 کما ینبغی حفظ ایدب و نوعی اورز نه پایه سرمد اعلا ده عرض ایدب

قبول اینه و قضا و طر ایدب قبولد ترد د اینه مدرس نفه اولیج متهادین
 و غرضه سون و قصد ایدب قبول اینه حار مشقه اولور سه امتحان ایدب
 ذکر اولان استعداد حاصل اولنج اکلنوب و بالجملة صحنه و نظائر نه بدیر سلام
 اولادین مستعد جعیه اهل علم طایفه سندن غیر کس نه بوطر نه خالط اینه
 حقیقه مدرسی متهادین غیر مکلیم استماع اولغیه و هر پایه اولیج
 تمام در است ایدب تحضار استمدان غیر پایه به توجه اینه و اسلوب معناد
 هفتیه ده درت درسی فوت اسمیوت اول پایه ده ایدیلن در سرک هر پایه
 در است ایدب نوبتگاه به آگهی سن گاه به اکیس ایدب تعطیل وقت اینه و
 استحقاق در سر او فیه قادرانک به غرضه صله به کوندر غیه و هر پایه اولیج
 مدرسه سندن در است اولان کتاب به سر تمام تحقیق و انتقان اورز نه در است
 ایدب قوتلج اولان فضلن فعمل کنور مدرس داعی اعلا مدرسه به توجه اینه
 هر پایه ده محلول اولان مدرسه به منتهی اولانک احوالی استحضار ایدب
 متشابه اولن کسند اسرار کمال وقت اورز نه امتحان ایدب هر پایه کسند
 کما ینبغی حفظ ایدب و نوعی اورز نه پایه سرمد اعلا ده عرض ایدب

ولاريب في ان احسن الصدقات وايسن المربح بالانقطاع مدته ولا سهر مدته
وتستدرك كل عين فصره وسحقه كل يوم فصره ومن الصدقة الحارة للبلدية
بقا هذه الدار الفانية لا يكون مشروطة بالحيوة ولا مقطوعة بالمتا وذلك
الوقف الذي نردوه فوائده وتبقى عوائده في ذكره ووافده عند صرف ريعه
مصارفه ولقد شرف الله مكانه وتواثر على البرا بانه وتوال من رقة
مفكر الحضرة العلية وخواصر جناب كنه البرية من طائفة العالم
مدار مصالح الامم مهد قواعد الشرع المبين ومشتد معاقدة الدين المبين
رافح اعلام العدل والانصاف دافح ظلام الظلم والاعتساف الصارم
الصمصام السعيدع الباع السيف السلوا على اعداء اعداء الله اعداء
الرسول المنتشر انوار معدلة في مشارق الارض ومفاريها المشتهر
اتار سطوته في مسالك الجلال ومطاريها وحيد عصر لا يوجد في معاليه
مشار وفريد وهو ضرب بكاره الامثال ذر شجاعة لم ترم لها عيون الخلق
وسهامة لم تسمع نظيرها اذ ان الدرر الماثور احاديث مفخرة بكل
لسان والمستورايات فائده في صحائف الزمان ثاموسر السلطنة
العظمى والخلافة الكبرى قائد الجيش العزم ورئيس العسكر المعظم
المشير الاخرم والوزير الاعظم من الدولة والدين والدنيا المؤيد من عند الله
حضرة ابراهيم باشا لازال زلال احره الميمون جاريان كنف الربيع المسكون
وما به الظفر عن حواف اياته انما نشرت وما انفاك الظفر عن ملازمة عساكر
حينما حشرت صاحب هذا الكبر والدين والخطاب التقيين في الاكابر
وذخر الامثال الفخام منبج الفاخر ومهول الماتر الموصوف بالفضائل القدسية
والمحفوف بالملكات الانسية المحصور بمزيد عواطف الملك المنان جمال الدولة
والدين سنان اعالمه عبد الدين رئيس الكفا في ذلك الباب الساجد
وراسه القاييس لذكره الحزم الباذر المنيع خلد الله تعالى مجده واقباله وحقه

وصف بالخير مناه وآماله في غرة لائرام ودولة لائصام حيث اتاح له
سلوك هذه الحديقة واسعد نفوس ما تيك السعادة الانيقة فوقف عدة
من الاوقاف بنية كافية وعزم كاف على المصالح التي سياتي بها منها
اذا حال جنبها وان او انما ولقد ثبت ذلك وصح وتبين شانه وانفذه
حيث اقر واعترف في مجلس الدين المتيسر الساجد عادة ومحفلة الشرع
المتين الراشحة اوتاده بدر الدار محمود من الحاج بعد نبوت وكالته عند
بالاقرار باصل الوقف والفروع بطريق معتبر مشروعي مان الواقف المقوم
سما الله الخ العيوم قد وقف وحسن بنية صالحة صادرة عن طيبة واقية
ما كان له وملكه الى حين صدور هذا التصرف الشرعي عنه وذلك لجمع الطواحين
الثلاث الكائنة في بيت واحد الواقعة بقرب من القرية المسماة بذكر بكنل
من اعمار قصبة تاتار بازار سر وثمانية اعداد من مدايق الارز المعروفة
في الترك يد يدك واقعة في القرية المرحومة دائرة على الماء الخارج من مدايق
احمد بيك من المرحوم اورنوس بك اربع من تلك المدايق في بيت واحد
واثنان منها في بيت اخر واخران في اخر بجيلة ما لتلك الطواحين والمدايق
من التوابيع واللواحق والحقوق والمرافق ذكرت اولم تذكر سميت اولم تسم
علم نف الكريمة المفضية للاباد من الجسيمة ما دامت في الدنيا مقبلة فسيج الله تعالى
في اجله وبلغه الى غاية امله بحيث يتصرف في الاوقاف المرحومة وعلاقتها
علم اتى وجهه بخار ويرى من غير منازعة ولا مساهمة من قريب او بعيد حتى اذا
ذاق من كاس الحام واجاب دعوة الله بدعوى دار السلام ستقل تلك
الاوقاف بيد متول موصوف بالامانة معروف بالاستقامة والادبانية بامون
الميل الى الحرام موصول الذي ليس له ان يتلف الانام لا تقصر في اداء خدمته
ولا يتوانى في تفرغ ذمته عما وجب في عهده ومعاونة ناظر من الثقات
موصوف بما ذكر من الصفا فما زرقه الله تعالى من ربح وغلة تصرف منه او لا الى غيره

الادواق المسطوة وترتيبها ان دعت الى ذلك داعية الضرورة والارضها
وما فضل من ذلك دفع منه درهما لوميا الى المتولى ودرهم يومى للمناظر
وثمانية دراهم يومية لثمانية من الصالح الموصوفين بالتقوى والتورع
المحرفين بالبدن والتشريع لامن الصبيان والفتيان الذين لا يعرفون
جلالة مقدار التزكيد ولا يفهمون فحمة شانه الجليل لكل واحد منهم درهم
ليقرأ كل منهم كل يوم جزءا واحدا من القرآن المجيد والقرآن المجيد في الجاه
الشريف المشهور بابا صوفه عقيب اداء صلوة الظهر يرعون الادب عند قراءة قوله
حق تلاوته كخطوة على الجود والتزكيد ويتجافون عن السرعة والتعجل ويكلمون
واحد منهم عيسا للباقي وهو المستقر سر محفل واخر منهم يكون مهينا عليهم يتفقدون
ويجلمهم عاقبة وظا نفهم ويضاهم عن التخلف عن ذلك تقابل نقطة جرد دفعه
كل واحد منها سور الوظيف المعلومة المرقومة نصف درهم يومى لتكون وظيفة كل منها
كل يوم درهما ونصفا ويدفع منه ايضا الى رجل من اهل القرآن حسن الصوت لطيف
الالسان منعوت بآرهم من النفوس الحسان ليقرا كل يوم في الحامع المرقوم والوقت
المعلوم المرسوم عشرين من القرآن المجيد الذي لا ياتي به الباطل من بين يديه
ولا من خلفه تترك من حكيم حميد وهذا الذي ذكر من التغيير والتوزيع والتأصيل
والتفريع مبني على ان يكون حاصل الاوقاف سبعة الاف فاما اذا كانت اكثر
من ذلك او فضل شين مما عتبر للقرعة يزداد لكل واحد من المتولى وقراء الاوقاف
الشريفة نصف درهم وان وفيت القرعة باكثر مما رخم واوفر مما رخم يزداد لكل واحد
درهم تام حتى يكون وظيفة المتولى ثلثة دراهم يومية وجمعة قراء الاوقاف الكريمة فمتر
واق ايضا بان الواقف المرقوم سلمه الله الى القيتوم شرط النظارة على الاوقاف
لكل من يكون قاضيا بالقصة المزبونة وشرط عليه ان يهتم بشان الاوقاف كما ينبغي
ويحافظ على احوال المتولى وما خذ حسابه في كل سنة فان ظهر استقامته فيها ولا يعرض
ضمانه على العينة السلطانية ويعتبر مكانه من ملوح بالجزم من هو موصوف
الصفات وانه قد سلم جميع الاوقاف المسعوبة الى المتولى الاديب والمفضل السب
مولانا سنان حلي لى المرحوم مولانا قاسم بعد ما نصبه متوليا عليها وموصواها اليه

الله وهو قبضها وسلمها تسليمها ولتسلمها صيها من عشر اقرار او اعترافا
صحيحا من عشرين اقرارا واعترافا من عشرين عشرين مصادف من المصدق
وجاه من قبل المتولى المسطوة في جميع ما ذكر من الامور فلما تم من اتمام
التقار والاعمال هذا المار اراد المتولى المرقوم ان يرجع عن الوقف المرسوم
تمسكا بعدم لزوم فخاصه المتولى المذكور في ذلك فلما رافعا الى المتولى الموقف
اعلى الكتاب ووفق الله له ما يحتاج اليه من مسالك الصواب واما 2 له حسن القلب
والحباب ونظر في محل النزاع انقضا وانقضا وتاملا حقيقة وراى في
المتولى رجحانا قويا وعالما في بده برهانا جليا فخصه بصفحة من الوقف ولزومه
وحكم بالتقاضي حضور امره وعمومه قضاء صريحا حقيقيا عرضيا وحكما حكما صحيحا
شرعيا قضيا رجميع ما ذكر من الاوقاف المزبونة على الشرايط المذكورة لا سيما
مؤبدا مخلدا لا يتغير زمان الا احكم ولا يجوز عليه ان الا انقذه وابره لا
يباع ولا يوجب ولا يرهى ولا يرتس ولا يبدل ولا يغير ولا يورث الا ان
يرث الله الارض ومن عليها وهو خير الوارثين فمن يذله بعد ما سمع فانما الله على
الذين يبدلون ان الله سميع عليم واجب الواقف على الحق الكريم وعلى هذا وقع
الاشهاد والتخير والرسم والتسطير في اواخر شهر ربيع الاول سنة
عام الله تعالى ومصلحا على نية صلاح الله عليه وسلم سلمها كثيرا من ماله الشريف
سبحان من خلق الانسان من صلصال وانطق اللسان بكلمات من القادر
لقد ابدعت مراعاة الراعة فيما او دعت في هذه الاوراق من لعا صلب شئون سدا الحسن
العصور وخواص الافاق واعزيب فيما اعربت عنه من شرافت تقاضى الزاهرة
الرائقة ولطائف ما نزه الباهرة الفالقة واخسفت في تحريم اخبارهم الراعة
المذكورة في كل باد وحسب الكلام في تقرير سمار بهم الشايع المشهورة في اقطار البلاد
بعد در من اراما بالمقاطع واخرها في ميادين الكهاريق من امير كلام نقذت احكامه
في ممالك الكمال وحررت اقلامه في اقاليم المقال منصرف في افانين المنثور والمنظوم
حسبا يريد وروم

بها

في تاريخ عثمان
لأبي الفضل
من خلق الانسان من صلصال
وانطق اللسان بكل مقادير

لقد ابدع راعه الراعي مما اودع في قضا عصف ما تنبك الاوراق
من تغا صيد شتو سلاطين الاعصار وخوافس الافاق واغربت
فيما اعربت عنه من شراف مفاخرهم الراية ولطائف مآثرهم الفاتحة
واحسن في حرا حصارهم الراية وكبر الكلام في تقرير مفاخرهم
واسفارهم السانعة وترتيب الحوادث الواقعة في ايامهم الزاهرة
وروايه الوقائع الجارية في اعوامهم الباهرة فقيه درر من يراها بوجه
رائق واجراها في مصادير المهارق من امير كلام نقذت احكامه في مالكم
الحكام وجرت اقلامه في اقاليم القار تتحكم في فتون المنصور والمنظوم
حماير يد ويروم

سفر جليل شلج زاف ابوابه اصداف درقا في نظمت فرائده وحق تعبه
عجا لصنع عبقر تنادر ما ان رآه ولا رواه حكايه احد علم في الزمان الغابر
طوبى لصانع من الجبر الذر ورث الفضائل كابر اعلى
كنا بست چون بحر كوه فشان شد از تجه فضل و عرفان روان فصاحت
لطف مزار و براعت نكار بلطف ادو كنش بيان صحت فضلش زهر دستان
حروفش فرائد چون انجمن سطورش قلندر با نظير فصيحوش جواصداف در فريد
و ثبت محمل خويقد نصيد عجب اس كدر اندرون صيد شود منتظم اس جنيير صف
وضع بعقبا وانواع ريب منصع با صنف عجب خوش آن فامه كايين لود زركا
كنشيد بر صف روزگار كند هر كه مي بيند از خاص و عام هزارا فرين بر روز قيام

في الدوران
30

حتم على الذالك من ان يحفظوا في انشاء ذكر الله عز وجل على مولد الخضر و هو اسم
و كسوا عما لا يليق كلاله شانه وسجات سحابة من ما تنبك الحركات المصنوعة
والاصوات الموضوعة فان طريق الحق جل جلاله وعم جميع العالمين نواله عمالا
مكن سلوكه بالحركات الجسمانية ولا يابح نقاب الجوارح الحيوانية بل ملاك الامر
انما هو توجيه النفس الى جانب الله وقطع النظر عما سواه مع التمسك بكبر
الشرع المسن والاعتقاد بنبينا سيد المرسلين صلى الله عليه وسلم وسيرة اله وحمه
المهتدين رضوان الله عليهم اجمعين ولقد كانوا على سكة ووقار وطمأنينة وقرار
لا يرى منهم كبر ولا اضطراب ولا شغ بخلت حسن الاداب مع ان نفوسهم الله
تسبح في عالم الملك والملكوت وسرازم تسبح في كبر الجوارح والحيوت و اياهم ان
بغرة و ابا معتز بهم من الاستواء ويزعمون ان ذلك من آثار الملك الخلاق فان ذلك
من آثار تلك الاصوات والالوان التي سخلها الطباع والاذان الا يرون انهم
يجدون ذلك عند سماع اشعار الانام بل عند سماع الالوان ملاحق ولا كلام
ولعلوا ان الاوضاع المرقوة الحكمة لم ير بشه عينيها شئ من الادلة الشرعية ويجزوا
ان تقلدوا في ذلك الائمة الاجتهاد الذين بايدهم ازمة الدابة والارشاد الذين
استنبطوا معصية الشرايع والاحكام وبعثوا للناس منهاج الخلاص والحرام
ولا يتشبهوا بما قول من لم يحط بقوانين الوفاق والخلاف وحفظ طرقا من العلم
وغابت عنه اطراف فيضوا عن منهاج الحق بعيدا فليتبخوا ذلك قولاسديدا
على ان اساطير من مشايخ الذين ادهم الله تعالى بالقوه القدسية وحلاهم الملك
الانسية و آتاهم جلال العلوم الطاهرة والباطنة و ابد لهم يدق نوى المعاد والدار
والكامنة قد الغينا هم منون الاصحاب عن ملك المرتبة التي ارجع عن الاداب ولا
يستوعبون بهم الآمال مدخل من محض معنى التوحيد من حرك الراس عنه وسره في
النوع والاشبات مع نهاية الخلق والاحداث

تسبحه بالسهو
عق عنه

باسمك اللهم وبحمدك
 عتبة علي عظمته مدار خلافت بناء وسنة سنية خلافت لكار وسلسله
 كه مقبل شفا قياصرة عصور ومعرف جبا جبا برة دور در لازالت خوارق
 رفعتها خافقه نك انا فقي وشتوارق شوكتها شارقه بين المسترقين مؤبده
 بالقبليات الربانية وموقفه بالتوفيقات السجانية مقرونه بفنون
 الغزو والتكليف بصحبه بالنصر العزيز والفتح المبين مواقف فيسبح الاكثاف
 هزاران هزار مواكب تخنيم واعظام وكتائب اجلاز واحترامه وفود دعوات
 اخلاص ايات وجنود كيات واقبات اختصار غايات توجيه اولنوب مراسم
 خدمت اقامت اولند قد نصك معروض احذروا جلال لا برحت مشيئة فاني
 المجد والاقبال بودرك اور مطلع انما غفر الله نير اعظم جلاله جبه مركزه وملك سلطانه
 قطب افلاك عز وفاقا خلد ابد سلطانه ايام غزه وعلاء الى غاية الدهر ومنتهاه فانه
 بكل ما يؤبه ويهواه وحاجز الجحيم فاجبه ويرضاه جناب شامح الايو ان حراسه الاركان
 قبلند بو عاكف صوامع حنوز ومجاور خاتمه ضعف وذبول قلت بضاعة وعدم استقامة
 ابله تشويد اسدوكي تفسيرك بر نسبي مع اول جناب رفيع القبا به رفيع اولنما عه اشارت
 عليه بوجاهت امتثال بالام النافذ اليمون لازال جارية اقطار الربع السكون نافذ امساله
 ومناكب مطاعه مشارقه ومخاربه بر نسبي ترتيب اولنوب ربيب نعمت عظمي رهن خدمت
 عليا كنز اقول بيه تكليم اولند من محافل رفيعه جليله المقدار خسر وان واندي منبعه
 جميله الاثار جهانباني به حضور شرف ابله مشرف اولند قله اكر ذره نظار سعادت نايه
 منظر ونفخ حسن قبور وارضا به فطره واقع اولور سه نظم فذلك مسئول وعزى ومغنى
 واعظم امل وحق عظام هو المطلب الاعلى في هذا الدنياه سوس نيله في العالمين ام
 لن كان في قلب سوس اكل منبه فكل من الدنيا على حوام حوج سحانه وتواتر على البرايا
 به وتوال على البرايا به وتوال حضرة او ذات ملك صفات كظلال دولت واقبال
 بسط عالم مبسوط ومدود واظناب قيام جبه وجلال لمر اوتا دخلوده مروط ونفوذ
 قبليات جميع مقاصد دينيه ودنيويه لمر ومراصد اولويه واجزويه لمر خير وسعادته ابله
 حصول قرن قلوب عقبه عليا ربح مناظر نظام عالم ومراصد مصالح كافه اخ ابله امين العالمين
 عليك نتوكل وبك نستعين

عتبة علي رفيعه الثالث وسنة سنية منبعه الاركان كه معرف جبا جبا برة دور
 ومقبل شفا قياصرة عصور در لازالت اعلام رفعة خافقه انا فقي وشتوارق
 شوارق شوكتها شارقه بين المسترقين مؤبده مواكب الغزو والتكليف ومقانب النصر
 العزيز والفتح المبين مواقف جليله فيسبح الاكثاف ومحافل جليله وسيله الاطراف
 هزاران هزار تيجيل واعظام ونوفير واحترامه وفود دعوات صاكت اخلاص ايات
 وجنود كيات واقبات اختصار غايات توجيه اولنوب فنون ضراعت واجتهاد
 وظائف خدمات ادا واقامت قلند قد نصك انما فاكيا عظمته نياه وجلالت
 دستك بودرك اور افق سلطنت زاهره ومشرق اقباب خلافت باهر جبا بندا
 شوارق انوار عواطف سلطانية طلوع وبوارق انوار عوارف خاقانية سطوة ابد
 بو عاكف صومعه غلت ونحور ومجاور خاتمه ضعف وذبول رهن لوانب وعموم
 وقطبين زوايا مصائب وموم اولن ذره نابود وفطره خاك الود ار سار كتاب كريم
 خاقان وشرف شرف جهانباني ابله خضيب ذلت وهو انرا اوج اسمائه رفيع بوز شرف
 جناب رب الارباب مالك الرقاب رب الكبريا والجبروت خلاق عالم الملك والمملوك
 جلبت سرادقات جلاله عن انياله ابدى الافكار والظنون وعزت سبحات جلاله عن ان
 ملاحظها الا بصار والعيون اول جناب جلالته نياه وعظمت دستك اكل سر ابله جبه
 وجلال لمر فرقدينه همسر وسبح طباق شامخ الرواق قد لا بر من قلوب ظلال عز وجلال
 بسط عالم مدود واظناب قيام دولت واقبال لمر اوتا دخلوده موطود ابد
 كافه مطالب معا صد لمر قبوله قريب وعامة مارب ومراصد لمر حصوله رهن صلوة
 امين رب العالمين ورجاء الوطن وارب السموات والارضين رب لك بنور وجهك
 الذي ملأ اركان عرشك وبقدرك التي قدرت بها على خلقك وبرحمتك التي وسعت
 كل شيء ان ملاحظ بعينك التي لا تنام وحفظه في ركنك الذي لا يراج وعلمته بتلك الكرام
 والا صطفا وتعلم عليه خلق الفخامة وجلال بيب الاجتباء بفضلك في كل ارجاء الارضين

وطلقات انوار
 وطلقات انوار
 وطلقات انوار

مجلس رفیع معالی شکار و مادی مسیح اعالی از شدت این دنیا ان اعالی الی یوم القیامه
جانبه دعوات صافا مشتاقانه و محاسن اقامت کرانه انجا فزون صلی انما
رساله دعا بود که صدقات قوارع خطوبه و کلیله و علیله اولان مسیح
در و جانیه ابر شدی که نور حدقه کامرانی و نور حدقه شادمانی کرانه
و محذومه مفتی نه جناب رب الارباب مالک الرقاب رب العظمی و الجبروت
خلاق عالم الملک و المملوک طبر حلاله حضرت تک کافه اجمه شامه و عامه از
عالمه متنا و اولی امر ماضی و حکم قضا نافذی نزول و رجایان بخشش حکم به
العلم البیور انا لله وانا الیه راجعون **حقا** فحقان کل ربه مالک و یوم
الزمان ینالها و وصلت الی القدر الجبروتی و شرب الی القلب السجی اقبال
حق سبحانه و لقا حضرتی حصار رفیع کز و سامه عاکفان هم شریفه عمر طویل
واجب جزیره میسر سور هم فخر مکرز همیشه بهجت و عاقبت ابد معور
و خاطر حقان نشان فتون مسراتله منور و معلوم امین رب العالمین

اما بعد عطف حکایت مسکین نفا بده بود اعیان مسیح دعوات و حوائج و شوق الی الله
سور کس اگر بر من اول را بد حضرت شیخ جنابه تضرع و مناجات از ابرار عالم اولان
همان نفس کریمه کریمه مالهات اولمن که اولوب صور ربانی و اعراب و اهل
سور کس نیت جملته عید و حضرت بسم الله در عملها انی یحیی العیون و فایده
بجس العیون یا عیون المسؤل اگر اقامت خدمتک لوعا یوصیه اولی عالمه سادات
اولان اخلاص پوشید و مکتوم اولوج رواج امور که دعوات دولت روز افزون
احکون روز و شب قرع باب تضرع و مناجاة اوزر روزافزا گهای سرافراز
مسئول که حساب رب الارباب به باله است مناجاة و استیال و اوار و شرفه
امتنان با بنده بذر بگوید و سحر مره و سور لحنه هر سور که الله المستور

مجلس رفیع المجلس لار الرحمان لاه عز وجل حساب مسیح الرواقی من اربابا فمیر و در
جناب وزیر خطیر مصطفی یا شاخه مندره ملاطه اولوج جزیره قبرس رستم کوسر
عسکر اسلام سفینه کره کیر و بکسر سر لیس و چقا حقه سیر لیس بیان ابد کند بایله
کینه جگ کسر از اولوب سابقا ارسار بیور سلطان و سهای هانول کند بایله سلاطین
عسکرهای یونی بیل کچورب و ارا جعفری میر لره اندن صلی و ارا غی مناسب که رب اولوب
و یانیه و الی یحصان سیاه صلی کند بایله خوشیلوب عسکر دو که و طوب جگ
بیل اولوج اول کورب بو خصوص صلی رای منیر کوز فقیر واسطه سبله عرض اولن و کلفت
ذکر اولن سیاه صلی خدمت منور شلیق لایق و ملائم فهم اولن و رعایت اولن و در که
منافع کثیره منرب اولان و نهای هانول دوندر یلوب روم الینک ساحل و در که
ناحیه لری خالی قونق و صلا جانر دکدر کند بایله داغی دینک و مندره سیک بر حاج سجاد
بیج ایل بر برده در نکرا ایدب و نهای کلینج بایلی محافطه ایله و ندر دیکر ندر ساج
دوز هو الر دکدر که بر ناحیه سکن دستخف می فطه ایدنر تیز جگ طوبیر ملکته ضرر اندی
ایرینوب دفع ایدر صعب طاعن در بادی بر ایک میل برده فایده انیک اوج کوند و ارسار
بر لوار در دو جواب و بر یلوب اول را ایدن فراغت اولن و دسوال تقاس و ابرام اولن
اما سید اول را ای ضمیر لرنه و کوز و راسخ اولوب خدمت علما به داغ عرض ایدر رعایت
واحصان بیور یلوب مساعد بیور لمایه معظلات امور ده حفظ شیا و عاب عنک اشیا
موجبا و زنه بر جانب ملاحظه اولنوب سائر جواب اهل اولنق رواد دکدر کافری دین
بور سم غناد و مکابره اظهار ایدب کسر لری دریایه اندرت شرف و فساد میهن ایکن الله
قویب مسافه بعیده ده غیر مستخله استحقاق اینک نه عقل سلیم موافقت شرع
قویب خصوص صلی من غایت چو سولر کاشیک و نهای هانول بر یوفدر داغی اولن اولان
دیو تحسیر یلوبو قانع قالدی که اول داغی اوزر رزندن کدر یلوب شرف و فساد بول و بر
ایکن ایکن سعادتمواد شاه عالمه حله الله انام سلطنة الی غایه الامهر و منتهای حضرت نریک
دولت و اقبال سعادت اجلاله سفر هانولونه طلو علی غایت قریب اولدی نومسیر
غراسه ناخبر اولنوب ستمیدن اطراف مالک محمدیه احکام شریفه تفریح اولنوب عالمه
کله جگ بیل سکدن سنگدن کلی دفن صلیت و صد اسع صلینوب بونده اولان کسر داغی دین
هانول از دجه کوند یلوب نه وضع مناسب کور بیور سه عکرا اولن دوزخا بیور لحنه منافع
اجلا اولنور دین اگر اوزر لرنه و ارجح مناسب کور بیور سه عکرا اولن دوزخا بیور لحنه منافع
جزیره احری سهار هین اولان اگر کفر ده نوعا کثرت و شدت فهم اولنوب تاخیر منافع بیور سه

دو نمای هانوی عاده رجوع اند چک وقت دکن توقف اولوب اندن حکمی کلینوب مقدار
کفایتی و دنیا دارک اولوب بوسیل اولاجی فتح و ظفر بغناه اندک کله جگر سلا اولو
اما بومقدار اسباب سفر ترتیب اولوب مصمم و غریبه ناسکی تا خیر اولینجا و عوام
ارکان سلطنتی نوعا تلونه نسبت استنک مخدوری وارد در لکن نصیم و غریبت بود که بیانی
که کفره کنزی جالرس پلوب بزم خیانت یوج قبر سن اهل خیانت استند اسرانه انظار
برای اولو احرار کندی دیر لاری چونکه بویله غنا و صورتی کوستر دیم و غریبت کندی
اوزرینه اولو لایم کله و کین عوام و خواهر اکلا یوب مخدور قالمایا انک بومقدار
کل جمعیت برای اولوب کمال امر نه اندوی معلوم اولما دین اول طرفدن اغراض اولو و نمای
همایون مظفر و مضور اولو مرچور لکن جانب اخ دافی ملاحظه اولوب و نمای
همایون برندن دافی مدد و معاونت محتاج اولوب اولو انکیل مسافه بعید انظار
کوندر پلوب عسکر اسلام جیره ده قالمی مخدوری و سعادت ملی پادشاه دین پناه
حضرتی سفر همایون لوازم و بهاتنه مراتب اعداد و افزون خراسان خجند و غیره
بر معتمد به نتیج سوز عودت بیور من مخدوری دافی فکر اولوب انکی مخدورک اهوون اختیار
اولو لا تقدیر برتا انک تعلم و سخن لا تعلم و انت علام الغیوب و انک تقدیر و سخن
لا تقدیر و انت علام کل شیء قدیر قاغولنا ذنوبنا و اسرافنا و اوزنا و ثبت اقدارنا
فانصرنا علی القوم الکافرن

هو العلم الفرد الذی یسأل للوری موسی ظله فی الخ فقیه مقام هو المصلح الاصل فی الدنیا
سوی نیله فی العالمین مراح یوفیق دافی دوام دولت اولو به و آخر و به و عوام
دینی و دنیوی لرند و غیره مطلبی بود که نصیم منیر انها اولو مندر برینه دانی نکر
وصیت ابدین لطف و احسان بیور یلوب عقبه علم لرینه بوجانبه دایم و دنیوی
بر نشسته عرض بیور کینه لکن باغی بود کله حای همت لرینک مطایفه و سعته اولو بوجه
بنای اولو
نکر ارکاب کرم جلیل المقدار و خطاب و سیم جلیل الانا و اصدار بیور لایم سر مسار لکون
کونا کون و غلبت زده لکن حد معلود دین و زون و دائره رسوم و حدود دین بیور و اولو

تضا عطف خطاب جلیله دعوات دوله اشتغال اولو دین و نمای
بیور لکن اگر بوضعف تا توانک قدرت کله تقاطع کونه اشتغال اولو بیور
مراد عرض اولو من موسی اولو لایم اوزرینه فریضه لایم اولو لایم فوت و نکر
ایتیک بوقدر اگر اولو جناب رفیعک کافه اهل اسلام خصوصاً فرقه علمایه
لا سیما بوفیق تو انه و متعلق نه فاضل اولو لایم حقوق عنا بنک و احسان
و صنوف حمایتی که انرا برینه کونه خدمت و مکافاة بیور لایم حقوق احسان
و متمرد اولو مقدار دکلر که کما بنیغ شکر عهده سندن خارج اولو لایم
قانی برای اولو لایم لا سیما شکر شوا فح هم عهده قواعد بنده نوازی
و روائع عزائم ما ضیه تشبیه معافه جاری ساز یلوب ربیب نعمت عظمی
و رهین خدمت علیا غریب بحر و احسان حلقه بکوش استانه عالیه
بنده محض کینه و جا کر مختصر دیر نه احمد بنده لرینه کتب کریمه کریمه
نه قطره در که رستی خانه بدایع نگاره مسطور بیانه ذره در که لفظ کونه نشان
مکونه اولو بو مرتبه دایم اولو لایم حقوق عنایات خداوندی نکر عهده شکر
بنجه منصور در لکن حضرت خالق بی چون و مر تب اطوار کن فیکون غرت سبحان
کماله عدوان ملا حظا العیون و جلست سرادکات جلاله عن ان ماکلایم ایدی
الاکار و الظنون حضرت شکر قدرت زاهر سندن خارج اصلا سندن یو قدر
کافه اوقانده لا سیما اعتقاد صلوات الله جمیع متعلقاندر درگاه عالیه پناه یوز
هو توب نصر علی یوز

بوضعفک دافی دوام عمر و دولت و قیام خیام عز و سعادت ملی غیره مطلبی اولو دینی نصیم
انها اولو مندر برینه نکر بر منت و تجدد و وصیت اولو لایم لطف و احسان اولو لایم حکم و احسان
بوفیق لرینه شرف لکون صبا نیت انک ممت لایم سر روز و شب نصر و ایتها لایم
قرآ باب مناجاة و دعا اولو لایم که اولو دات ملک صفات همیشة حق سبحانه و تعا
حضرت شکر عین عنایتی ایله ملحوظ و عین و حمایتیله مصون و محفوظ اولو لایم خلا رجاه
و جلاله لرینه لایم عالم حدود و مبسوط و لایم خیام مجید و اقبال لرینه اوتا دخلو معقود و مر و
اولو لایم سعادتمند لرینه سیر و بر و کانه اهل عالم و فرقه بین آدم اسوده حال و مرض الباز اولو لایم

دست نضره و خضوع درگاه مجیب السائلین رفع اولیوب و جبهه تذکره و خضوع
 سجدگاه تا خضوع حاجات وضع اولیوب اول جناب جلجل الاقدار که دوام ایام
 دوام خیام سعادت شگونم کوه ابتهاج و مناجاة قلند قد نصیحت عرض فقیر بود که
 عنایه اعظم ما صلیه و زمام هم عالییه بین و اقبار و سعادت و اجلا الله صلیه
 نبیند ما سول جاننده توجیه سور مشق هر قلند توجه اندر سکر حوج سبحانه و تقال
 حضرت تنگ تو خیر رفیع و ایداد و ارشاد دایمی طریح اولور لیل و نهار ده
 و حضر و اسفار و حفظ و قضا و طرا اولند قد نصیحت قدوم بها یون و زور
 شغافه مقرونه بود یار دایم مشرف و مشهور اولوب افتاب صبا غروب
 اجله غروب اندرین مطالعه طلعت بها یون اولور مشرف مستعد اولایم
 بوندان اقدم مسوده جنات معر رفیع اولند قد رفیع دعا و عا طرافه ترک اقصای
 نه اندوکی خدمت علیه اشعار اولند و غنن غیر صا حب الشب الزاهر الی
 و القصد الزاهر العاصی مولانا سراج حلی خدمت بل صحر مشرقی مدیر بصلا
 انما اولمشایدی تو صحنک مدرو صنیع الق اولیوب اول جناب جلجل الاقدار
 رفیع موجه اوزنه حدود و حر و نغمه درون متانی احکام بر نامتناهی اصدا
 پیور یوب سوابج مواند عواطف صنیع لرنگ ملکه مرنگ حقوق شکر ادا
 عا جود و عا صر و کام و حاتم المکی لواحق عواطف عوارف بهیه لرنگ فیضانی ایل
 بر قرة خاک الودع عریح بحار جلیت و ضرب اولند در لاجرم درگاه عالمه
 مجیب المصطفی اذاد عا جناب رفیع دست نضره و ابتهاج و جبین تذکره
 و سوار ساجه سجد سبحانین وضع اولیوب روز و شب قرع با صبا
 و مناجاة اولیوب که مطالع دسمه و دسمه و مار اولیوب و اولیوبه دای
 خاطره عا طرافه نظیر لرنگه خطور ایلز مقاصد عالییه و مراد صا میله الی صبر
 ایلیوب ظلال ایام بها یون نایله مست رفیع و مغاربه حدود و اطاب خیام
 دولطه و رافز و نرسل اوتاد حلوده معهود ایلنه امیر رب العالمین

دست دعا و سوار درگاه مجیب السائلین رفع اولیوب و روس خیر ایت
 و ابتهاج سجدگاه رب العالمین وضع اولیوب و صام خیام سعادت شگون
 و دوام ایام بها یون نایله کوه ابتهاج و مناجاة قلند قد نصیحت عرض فقیر بود که
 کی بکرم جلجل المودار و خطاب جسیم الاثار ایلد بو عاکف صواب حلوده
 افری احیا سور لوب تحت ترا دایم فوق تزیایه رفع پیور مشق حوج سبحانه و تقال
 حضرت اول حیات عظم شاکر یو ما بقوما دولت و اقبال لرین زیاده ایلد
 مطالع کریم سنده مدراج اولان احبار سعادت لاسطاحات طافار دای
 زمین و حلیف رب العالمین خلوت ظلال سلطنته مادامت الایام و السیون
 و اوجی نزال معدله فاقطار الربح المسکون حضرت لرنگ خراج متریف
 و عنقر لطیف لرنگ کار عا فتمی احباری استماع اولنق اعلا سمار
 بهجت و سرور و اقصای طارح و خفت و جوبه ارتقا و ایات محمد ربانی
 نکر اولند بها یون سبحانه و تقا حضرت وجود مشرقی سیه صحنک و عا فتمیله
 فنون سرور و بهجت قرین ایدب ظلال سلطنته سسط عالمه مدود قلوب
 سانه خلافت زاهر لرنگه وجود شریف لرنگه دایم انواع غنم لرنگه و راده
 و راحتله قیلو بر بک
 جناب حوج و مصلح مطلق خلافا عالم الملک و الملكوت ذوالعز و العظمی و الجبروت
 جل جلاله و عم جمیع العالمین نواله حضرت لک
 دعوات صا فات محمد ایت و حکما و ایتا مود غایات ایتاف علیه و صلیه انما بر سانه
 دعا بود که مکتوب مرغوب براعت اسلوب تضاعیفند یوجانغ تشرف سیت
 اعلام اولمشش اولور مراد سعادت ایجاب درونی و بیرونی برزم النیاع و لیتقا
 دایم اعظم لرنگ بر وجه جمیل سیر اوی و ایچول حوج سبحانه و تقال درگاه
 نضره عه نوز و ایلنه المستحالی

عقبت علیہ فالیسینا ترا بنه ازها ادره لا مقدار بود که رافیه رفقه شوی دیت خراسان و خراسان
العباد مولانا سید شمس الدین مولانا سید جمال الدین مولانا عظام خرمشهر محصل علم
و محاربه استغفار اندک از فضل زجره سعادت کرام مولانا عظام سبط بنیه ان
بدرمقد اولمق سعادت سنیه خاک بنیه ان اولمق بن عقیقه علیہ برافه نور سوره روانه
اولمقد حبه طای کلید سینه سر عظم اولمقد شتر

مقدار که نهایت مامول و غایت مسئولید را اول سوره مسما به حق
اوله فی باقی فرمان سلطان عالی شان معدلت نکند ظهور حق
منقوط و مربوط در ۴

غرض برای وظیفه از باب جهات

سنة سنه وعنته عليه به معروض بنده افکنده داعی بود که ظلال باد
کتی بنای سلطنت دکن گاه خلد الله سبحانه ملکه وسلطانه حضرت نیکوکار
حسنه کردند محرومه روح دکنه مجد دینا اولنا جامع سرفیک خدام
خیل مدتر که وظیفه رانته توفیق ایلد حبس خدمت ایدر لایق حالیا
عمارت عامه عمر با الله تعالى لوح الاخرة نیک اوقافی کمال مساعده اوز
اولما عین طافه سرزور به داخی سابر جامع سرفیکه سلفی بکی صدقات
موفوره وحسنات شکر کردند جهات نقد بر اولنقه اشارت عالی در دین
بنای مذکور جامع جدید یوح بر رافچه ایلد پیش نغز دور خون بعد اولد
صکک رافچه رافحه عودیت فلان ذکر اولان دور خوانلنگ بر پسته توجیه
اولنوب استانه اسوارت ارتقاء عرض اولندی فرمان من له الام
والتمنک رای منر جهان ارا الرینه منوط و حر و ط در

هو انه تا که بادیه پیمای را همچو کرد در زیارت حرمین مکرمین
زادارایش قضای عدالت فرای تو باید چه جزایم زینت یار

غرض اعداد ۴۴

عقبه علیه سلطنت مدار و سلسله سنی خلفت شعار حله الله سبحانه و تعالی
سعادتها الیوم الحشر و القدر انما اداع حقیر بود در حضرت پادشاه
دین پناه شیده الله و قواه جفا بنک محیه رو و سلسله واقع اولی مدرسه
سرفیه لرینک اعاده سی خدمتی محمول و لو ب رافع رفته استمال غفر الاله
مولانا اول بنده لر اول خدمته لائق او کما غین صدقه سور لوح رکشته
دعوی او زر عرض اولندی حرمان در کاه عالم پنا بکدر حله الله و تعالی
لامور الجمهور مصر و فاعن کتف صوارق الدهور امین یا رب العالمین

غرض برای اجازت حج شریف

استان سعادتی است که کعبه اعزاز و اکرام و ارباب جلال
و صفای طوائف کرام و ماکل قبایل و انجی مدر معروض ای حضرت زین
زیارت بیت الله الحرام که علمت دین اسلام در اول فریضه نیکو داد
جسب شرع لازم اولون و انوک تدارکی احرم اولون لکن ذکر اولان
خلوص غایت حسن اجازت قرین اوله سی حضرت خداوندگار خلقت
و پادشاه انجیم سپاه گردون عقد ارکان رخصت حسن اجازت مله
ورافت و سر محمد اولدوغی جلالت شوکت بودن خاک رو کینه

توافق پیش برار بار حاجت
چون ۶۶ مستحب بلکه واجب

اسم: محمد بن عبد الله

عالم قرق قلاں مصنفہ

که در کوه ها بودم که کعبه را گریست

منم فرشته القابله شما را
چنانست که گویند که فرشته

حاشیه بساط خلافت با بهره خلد الله فی ابوابه الزلزمه شفاء اجلال واعظامه تقبیل اولاد ذوالفکاح فیقولوا
ضراحت و ابنه الله عرض اولنگه طواف مداحان و زیارت روضه حضرت رسول علیه السلام معظم ارکان
دین حنف و عمده احکام شریعت اولاد و غدا عمر را اول زمانه روحی مهدی و غما بط حضرت
روح الامین که مواضع قبول طاعات و موافق احباب دعا و آخر مراتب سعادت نصیب
یوز سوریوب دوام دولت روز افزون ایوان نصرت و مناجات استنک جمهور الم اسلامیه هم تقاضا
و اتم مرصده اولمغنی اولاد دایر جمیل الآثار و اقطار جلیل الاقداره اقصان و خیزان توجه الی یوم المعصنه
نا تواتر زمان مهد و عهد جدید که
برای دجیره

اجل مطالب و اعراض برادر کنی بفرمای
ربانی موجب اوزار استدعای
اذن هایون بوزمانه ذکر متاخر
اولمندی حال قوت جسمانیه بنیاید
و قدرت او حاضریه بنحو اولوب
اول داعیه او همان خود مستوی
اولعین مستکلا علی الله عز و جل
اذن همان اول اشیاء مطالب صورت
حالی باینه سر بر غفلت و جلالت
رفع اولندی زمان و بکار عالمیه
منوخر و الله عز سلطانه بخنده
مناظر لامور لیکور طری الاذنه
والله و امین الالحاق السحر

بغدادی کلک لازم و مهم اولیٰ ماغین حسب حال رسیدگی و ان میسر از عرض اولیٰ
باجری فغان فغان فغان نکند ^{فغان} فغان فغان فغان

برای اقامت صلوات

درگاه فکرها استبانه که سحرگاه ملک عتق پناه در سرفاه ادب و خضوع به ابراهیم
عرض اولوز که محروم به رسته همان از جلیخ خدمتگذار اولوز کند قوت ایدوب
بوسیدای بواحر همه به میان یوقدز محروم و حور نیک ایام سع طهارت عبادت
راجلون و میدان طعین نزارسون اولوب اقامت صلوات ادا و اراض و ارضیات

واعرفات الوصول لا جاكلم
قطون لمن حضرة القدس

۵۷۲
 خاک از بهر زیارت دشت بیابان
 قطع کرد و با هزاران نسق این راه دراز
 قبله حاجات سوارانده بیت الحرام
 بر درت کرد و نوحه جمله ارباب نیاز

و احیاء و تکامل و احیای سخن محمدیه و زیاده تسویف و تعاقب
 ایدر اولویت توحیح او و تصور که بخیر عظمی نکراد اصل کون استان پیشان خیر
 و حسن شدن بهر مبارکتر از سالی اجمت پیور بله اداء صلوات استدر مطلق ظلمت
 طغیان مرتجع اولوب مساجد و منابر هرگز عبادتله طور موسی کی نبوده
 و جمل و منابر محمدی بیت المحور اولوب پادشاه عدالت شعا و کرایام
 دولت شعا را سلام یوما فیوما متزاید و متفصیف اولوب مینور اولوب
 ماه احمد و محمدان رای عالم ادرالریه منوط و حر بوطله

برای شناختن وادری

۵
فی الخاتمة والجاهدين وذخا المارين والراغبين محو سنة خاتمهم ساکن
و منوط اولان حسن بندگی و محبت و کرامت و تقار و جنب و جدال
و دار گیر و دار ده حاضر و لون نیچہ بولہ اسلم و دلا و رکلم اند و کندن
غیر فی فکر تا قبلہ راستہ و رای صاحب الہ پیر استہ عزائمہ فائدہ لی و سردار
ایدوب لائی شفقت و مستحق غنائت اولن صفہ کردند اولوب محبت الہی
بادشہ النجم سپاہ و رحمت و سعادت سعادت دستگاہ خضر نرنگ استیانیہ
سعادت استیانیہ کردند تمام اولونور کہ بود لایندہ اولان الوہی طغریک و
نصرت اسمہ لرک ہری صدقہ پورہ اول در گاہ کردون استیانیہ کہ سائہ نیکان

برون طوب انما لالت حب و صغر بل سكل و هيات كار زاري مرتب بود
 نزار ادم من نهاد در بله حمله بشن با به قادر غه لرايلو بولشون مردانه
 تعينه جنگ و جدال و تحريض و بقتال ايدركن اشقا، مقابله و مقاتله
 اوج برون بوفك ضربتون زخمه را اولوب ستمهات حربه سين بولدي
 و بوند عصر و عهد و ابراهيم و بر محمد ناه اوله بجهل و ايك قهر و غرور
 اما امير زبورك اياح عيش فقر و در و بشي ايل كچوب طيرون و ايل اولاد
 اهل عيال و اولاد و اطفاله قوت لايوت اولوج چندان سال و منازكه
 ايلدي و كنده و نكر قزداشي توانا و مير ارجوان اولوب خدام انج اخشا سكله
 منسلك اولغا استعداكا طر و استحقاق تامه و دار خصوصه ها منكو بر صطفي
 بنده لاي رسته و بصيرت و ذكاء فطنت ايله موصوفه ايت بلفه و نظاير ايت
 لايق و اخلاق كريمه و اوصاف حسنه ايله فائق قولر نندن در لاجم امير زبورك
 راه جهلاده نغرين و در و حين بنال اند و كى مقابله ده يرنه عالان خلقه
 عادت سعادتي بخام سلاطين تحت نئين اسلام اوزر صلاقات جملدي
 غايت نندن حاله كونه كور ديملك غنايت مودلعي استعدا انك كل ايلان حسب
 حال سدره مثال مخصوص اول ضعفا حرمه و شفقة سوس اولندي

برای قارغ

سدره سفيه و عتبه عليه به عرض عه حقير بود در كنه حاله سكله ربه ده طونانان
 بيش با به قادر غه چورسيوب و هر يكي نجه برون قابله برون سصل صول
 ايل و نما وصول حكلوب دو حكلوب اوزر اولوب و كور كچي لري خورسيوب
 عرب اولوب ايا قلا رنل قادي نه اوله و غي سبيون هر كنه وار دنج
 بر نجه سق قاجوب و عرب طاعنه سق كور ككل اهل اولايون دستنه ركه
 كلفه كنه قاجاني قومعه و عده و غالب كلفه و كى زمانه قاجمه مجال اولاي
 زمان اولان اير لري قافله به بيش با به حور سه چكر كى لازم اولو و غي
 اجلان واقع حال در دولت عرفان اولندي همان در كاه معلا نكله

برای قارغ

موقوف رفيع عطيت مدار و تحفل منيع سعادت شعاع خفا به عرض سدره
 و ذره حاكسار اولدر كه حال سلطان البرهن و خاقان البحرين پادشاه
 پناه نصره الله و قواه بوقوله الله التي بار قادر غه ايله سكله ربه قابله الغنى
 صلاقه پورب سكله ربه به كلفوب اسماح و فرمان عال متعاضا نجه بيش با به
 قادر غه عرب كور كچي ايل طونانوب در با يوزنه سفر اولوب ليل و نماز
 نهان كلكار جيسب جوي اوزر يوزنك سكله ربه ده طونانان بيش
 با به قادر غه چورسيوب منتره دونوب و كيكوب قالات طونانوب هر كنه

ایلیوب محنت فقر و فاقه و مشقت پیری و عدم طاقه ایله روزگار کج و زشت
مشار الیه هر وجهی لایق عنایت و مسیحی رافت اولدو و فی در محنت
عرض اولدو ایتمه لطف شفقت ان حضرت از سحر جنت لایق طالع

برای وظیفه دادن

مانه علم و زهد موصوف و شاعر صلا و تقوی له موقوف اولوب
حلوصل دولت پادشاهان و اشیاء دوام سلطنت شهنشاهان و بیلا و نیارا
مدام و مواظب اولوب لکن فقیر الحار و کثیر العیال و اولوغین طریقی
تسوس خاطرین خالی اولوبون فریور داعیلری هر وجهی مانه محنت عنایت
لایق و منافع رافت و رعایت مسیحی دعا گوید دن اولوب بونک انسانی
فقر و صلیا و طیفه صدقه بیور لاس قاعده حسنه و عادت مسیحی اولدو
باعث دن مشار الیه بنده ای داخی بیکر عنایت پادشاهان بی مظهر
اولوب بهر مینه اولوغ رجاسه درگاه معلایه عرض اولدو

برای تقاعد کاتب

عنه علیه عدالت مدار و مسند سفینه سدره بقدره رفوعه جنة کینه و مودعا
داعی دیرینه بود که حالی شکر من اوقات مستوفی اولوب شکران الی
عبدالله دعا جیلری ولایت فراسانده رؤساء اهل قلم و اعظم کمال عالم

هم اولوب مستوفی رخا ناسند اولوب ابا و اجدادی خاستان بی شکر
دفتر بند و دفتر دار اولوب کینه و داخی جوق فضا نکر خواصرا ایلا آرا
و خیم معارف عوارق ایله پیراسته نظم و نثره کامل و اطلا و ان داده
بلا حمانه و دفتر بند لک علمند خود فی نظیر و عظیم العید و علم صاحب
بی شکر و بدیع البیدیز و اودن انک سلطان متجا و زلمش که بوند حضرت
امیر المومنین حضرت علم و امام حسین رضی الله عنهما بیکر عنایت علیهم السلام
استغایه که اوقاف کتایبی ایله مشرف و مبارک و سامر کاتبکر و رؤساء
اولوب کلن منتظمه عجم دفتر لری القاییدون بوجیه داخی نوبت کلان
بر خدمت ایدوب مستحق مقصد و اوقاف اولوب صلا و حصول ایدوب
اولاد و غندن غیر بی مرقصورین کور میوب و وقف جانبته سعی اکلان
غیری هیچ بر فتور نه و قوف بولیبون حاله بید و ضعیف اولوبون جوق
ضعیف و ضعیف قوت نه اولدو و اجلان خدمت استغایه دن استغایه
اختیار اتمک حرا دایدون بیکر عنایت قلم معاش و عدم مدار استغایه
اجلندن دیار غریبه عاتیلدیرین حال و پیر انکند یار اولوغ
ایلیوب اوقاف فریور دن بیجه دعا جیلر نه صدقه بیور لدو و بی شکر
صدقه بیور لری رجاء الله و کدرگاه حراج بیکر عنایت عرض اولدو

ز خانه های نندن که رشتن سیب شمالی، جله عالم اولون غیا
 و فخر این عالم و ملوک و مملکت دریا نوار ملاذ جمیع می ادم
 اولون عجز و ضعیف و فاضله و اصله از حوض منقوله و منقوله
 میزد و زینت و نور این وضع می اخی موضع در که پیر عیسی و علی و
 حار و فقیر و ذلیل و قلیل الحیا و اکثر العیال و اصله بنیله و اصله
 و اصله کماله در بنای احو و فغان استان و حوض استیا کماله و عیسی
 قیام ساعت و ساعت قیام قیام مشق اتم بار

ترتیب میر لوار

ملا نه تابع اقبال و لایتنک علما و فضلا و صلی و ائمه و فخر و ضعیف شریف
 صعب و خفیف جمهور اناج بل عامه اراطر و ایام و علوه لرند و اول
 حصار از نمل و طوچینلی و رو و سا و غنملی و غیر لرند و اجم اولان
 رعایا و براب و ملوک و اطا نه سی با جمیع حاکم و ملوک و پادشاه
 عالم بنایه مهر نندن در نهایت و جاکسی بدون ستر مرام ملوک
 است که حاله کماله و ملوک پادشاه هر عیسیله و در حوض و اول اولان فلا
 قوللری برار و کار کانداز و کمال دیانت و فخر و اعلی و موصوف شریف
 و قانون منصف و معاد دیندار و پیر هنر کار حفظ و اوست و صفا

و ضبط و عیانت اوله کمال مرتبه ده دقت و وزنه در اول اوله
 حکام و دیلا احترام و ارا اقبال مقام و زعمای دولتی و امثال امانت
 و جامع و سائر ارباب احکام و عیسیله و کافه اناج

برای حضرت پادشاه شاهی ابد الله الملک المسلمانی

درگاه معلایه و بارگاه اعلایه اعلایا اعلی ابد الله و سرمد اعرض بنده به قدر بود در کم
 رافع رفته رفته و مورد و رفته عیودیت قدوه الا یالی و زینت الحوال و حوض
 او غالی ابو بکر حلی و اجمه اشرف العلماء الخطیب مولانا محمد علی قندی دام فضله و غیر
 مرغ و حوض از انجمن لرند و در مدینه و از منتهای بعید و نهر و موال غنی و حوض
 حاکم علی علم و ربانی و حاضر حاضر فخر و منتهای و غواص بخارضا و ملوک و عیسیله
 مسائل ایینه طبیعت منصف کماله بره تصفیه و دیدن سر برهنه کمال در اکتا بره
 تکمیل بدوب مراتب علییه و مناصب سمیه و لیا قتی مشا و ملوک و اعلی و حوض
 والدین و حوض کماله و کرامتی اظهر من الشمس و ملوک و حوض و ملوک و اعلی
 طالب ثراه حضرت شریف ایدین اول احمد ن مولانا ی مشا الیه بره و بنده و برهنه
 و چاکر اکثر من مابین کمال نسبت نامه اوله و حالیه و حوض عیودیت و اول

او چه عظمتی بکتاب ضراعت نماید سجا علی الوجه روانه اولند که انت اول فصل
 قراب استان سعاد استیان بر دسترسد اول قد الف علی غایت شایه واقع
 ال نهائیا پادشاهین منضمه که موعید بند ول و چاکر ان قصول حاصل کن
 مت را الیه ای فصل در غنائق و شکر حاجت ظهور کلوب لوا، محروم است
 نفس صوفیه حضرت یک مدرسی بیکه معروف مدرسه صدقه پور رسد فرما
 قدر تو ان جهان بینی جو یان کو ستره متضمر عدد که بو تضرع درگاه فلک با کاه
 قبوله قریب و درون مصون پور ملت که بو بینه جاننده موجب من غیر محصور
 حاصل اول باقی جهان غنیه عالمین یکا حره مفعول در غنیه نظر اوله سبب سواد
 مدد و مال

برای تدریس

جواب ستره ای فواضل لغا کامیده لا زالت مقالیه الاحکام مشغول بقیه اقطار
 رعایت خیانت محبات صفا متوالی سوا لیا ایات و غایب تسلیمات
 صافیا متالی صفا قایت که محض صفای نیت و عین و خالی طوبی و صدق
 کو ستره اول صدر عال و بشت و پناه کافه موالی متا به مطلق ابواب خیرات
 کسان مشکلات مسائل حجاب جو انبند فواخل اخلاص و روح احصا صبر استقامت
 و همدی قلند قد نصای ضعیف منیر و کاتو بر لونه بور و شن اولام حامل حامل حجت
 و ناقص صلیف سودن قدوة الایمانی و زبده الموالی و حرم شجره ام او علی

ابوبکر جلی دام فضل مولانا تحلی الدین اخذی زیدت فضائل حضرت نیک مرعی و مقبول
 دانستند لرندن اولوب هرید منقبت و زیاده اعلیت و صلاحیت بر له مشهور و متوفی
 اولوب بین الاقران ممتاز لرند و حال مسافه بعینه ان مشقت شدید اختیار
 ایدوب کلوب ذیل شفاعت تشبث ایدون مکتوب ضراعت نماید سجا علی الوجه درگاه
 معلایه متوجه اولد ان انت اند الا رحم سعاد و خاک بوش و کاشف البوس بر سر
 اول قد الف الطاف ما لانها به دن مامول مسؤل که مولانا موی اوبه فضل انظار غنائق و انار
 حمایت ظهور کلوب موجب محض خاطر اعا یچول مولانا موی بور لوا، اکسید و نفس صوفیه
 اولان حضرت یک مدرسی که بشی قلیل البش درگاه مراد بخشان صدقه پور یون نام من
 کمال احسان درین پور لیه اگر حکم فضل و کماله کور قلیل در جود در غنیه موعول اید
 صدقه پور بلوب مفعول المرام لوله که بو جاننده موجب من غیر محصور حاصل اول باقی
 حوت حضرت نیک که زهمشه در مسند فضائل در ترقی با و بر لب الجبار

برای تدریس

مقبل ستره ای نام اولان انامل مترین الشیخ و القلیل و الشیخ اولند قد نصای لغا
 بود که جویم و رو کس واقع اولان سلطانم حضرت نیک راجع اولان رسم قسیت خدمت شایسته
 پور علی مدرس مولانا حلیق اهل علم اولوب متقد در سلا بنک من شغل زمانه استیلا
 خدمت زبون کجانبیغ کور مکه و معنی اولوب قطع رو کس مولانا عبدالمکرمل حلی دینار

و بر استقیم مصلحت گذار گشته اولوب بلکه خدمت فرموده بود و یا رده اند از من سب
گشته اولوب خدمت عزیزی که بسیار رش و سواد و غنی بودیم چه سلطان غنی باشد اولان
رسوایان رتبه افتاد و منتهی فهم اولان غنیان حسب حال خاکبایان را اعظم اولاندی

برای تادین

حضرت عزت علیه عرض نموده بود که سابقان من و آنکه فرموده خبر که نذر کار کس
سورتن اولان خبر که نذر بلوب حال کس که بزرگم از رخ من دین ازیم بمعصیت سلطان علی الله
سهمیه اعطای عظیم لریدن لطف غایب و احسان طایفه ای که عزیزی را نجات دهد
خلیفه دانشمند اولوب و الی اعظم و اما که کرام خدمت اولوب بودند اقامت ضارب جمیع الدین
کلون اولان را در فراغت ایشین عزیزی را بهر خط و علم و هر چه خدمت قابل و
لطیف الصورت حسن الجان عالم بوقت الصلوة و الاذان علم موسیقی در هر مذهب و فن
و ذلک را برین مومنه گشته انجی سعادت بعضی جمله هوا و زوال ایشین حال و رفت و توبه
اول اجلان مغفله تعلیم خدمتی توجیه و تفسیر ایشین اهل عیال اولوب و خلیفه سلیک اولوب
قوت یوسیه کنیت ایلمد و کی اجلان و سلطان و عده که گشته بنا فراغت اید و کیش
ایدا و لایم در که لازم اسیر حروت بر درین و حرام و ایشین عاقل گشته که معصیت کردن
تا دین توجیه سور مطوب خلق متذکر و متقوا ایند و روزه نام و متقیان اولاندن تکلیف سور
خیر و عایه باعث سور ملون اول فقیر و خلیفه خاکدان ذر و خاک را رفیع سور

سور اصل بنیک که ز خاکبایان یوز سور یکایدن لکن طغنه دن اجتناب اولاندی
سلطان بنیک نهایت کرم بزرگواری لریدن توقم اولاندن که ورقه عقیقه دایم
و حوائج اولاندن بکسته نکراند و اصل اولاندن متسعای زیاده بود بعون العزیز الکرم الصمد

برای تربیه سفی

محمد شریف سعادت نشان و موقوف تنیف سیاحت عنوان شاه ادا و سبط
اولاندن قدس صلی الله علیه و آله و سلم عید تقیر بود که در الوضوء حال رود شش دعا علیه السلام
تفسیر مومنه و کمال فضیله هر حاجت فوری و اقدام تمام و تمام ایشین اولان اولوب
بلکه الی الان بود یار کلن مغفله اخذ لریدن هر جمله جمیع خصوصیت و دین
احرانه زهر و دیانت اوزر اولوب دعا سینه لاجت گشته اولان اعیان و لایق
کلیات ان و رضا اوزر در هر کلمه در هر درت یکه قریب اولوب اقوال بلکه
کند و لریدن صلی الله علیه و آله و سلم و اراغین مدرسه دانشمند اوزر نوعا
تصور که نیکو خصلی اصلان در در هر امر اولان لریدن حسن و نیت و عین
مکاتب هر تری صرف اولاندن سلطان حضرت بنیک چراغی و دعا جیدی اولوب
سلطان بنیک دنیا و آخرت هر معجزه و معجزه سبب اولوب فهم اولان عین غایت حاکم
ایده حاکم هر چاکم لریدن عرفی اولاندی محسنه سعادت و عیال و اساتید کار ایشین

کس و آنچه با به ستغنا
نخچه الما الی مشکه ذکر من الکعب الی الی الی

ترا ب باب بلند آسمان مانند و غیر رسم نمند از جمله معروض
بنده نیازمند اولاد که حال اولاد برآمده و معروض آتی ایل
سکره حاصلسم اولان مولانا سمس لاس سندر لری ماثر علوم
اند موصوف و شفا کرفزون عیسایله معروض مشترک دین
صالح و متدین مستقیم و مصلحت گذار و پیرار کسکه دین دار
حاکم اولو احوال احکام الهی و اتعاذ شرایع رسالت بنام حق تعالی
قانون شرفشاهانه محمد و ساعی اولان داعیه نذر اولاد
بنای عاقله رعایا اسوده حال و کما فیه بر ایام و البار اولو
هر و جمله اعطاف علیه عسره الله به لایق و هر جمله الطاف علیه
خاقانید به سحیح اولوب قضای فر نور دانی لایق
محل ادر معین مولانا ایسار الیه اوان احوال اولو
حسب حال سید کردون مثاله ما لخصه و الاینها عرض اولد

بایه فغان در حرام بخش و معروض در خشک
اسماء سعادت مکرر احضر عسری اولی مصلحت سید کوز حاکم اولو
سایه سعادت مکرر اهل اسلام خصوصاً جمهور علماء عالم اوزر نذر انم موب ارباب حاجاتی عسره علماء
عسره محاسن لکن اولو طبعه اولی سائر سید لکوز او علمیه و طبعه صدق و نور خلیفه کار عاقله
اولشم در بوین کوز ذات حبیبیه و عسره علمیه کوز جلوسه عسره حبیبیه اندون داغی اعلا عسره
انق و اولی اندوکی حاکم شرع عرض اولدی و ای ایضاً موقوفه و ایسکه ملک الی الی
مرجه کافه الامم مدارا لنظام العالم

یار لوق کرکر

دوم به اصل و سقی

جناب مهالت شعار حاققت دثار سفا صفت مدار لعنه اهل السماء
والارض علیک الیوم التوار انواع لعنات متوالیات بکافرون
واصفان صفات متتالیات عفا عنون که ورد زبان زبانان حجیم
و ذکر لسان تنکبانان نادحجیم اولو هزاران هزار عرض اولو
و به حد و بشمار برینج به شفا یله اول محمدول النیب بدین و با هدیه
صاحب تبیس البیس جلیس بولوب فطرت بوجمل حلقه اهل اولد
صالح اعلاح طام اغلاح اولد که ای عدوی دین وای دشمن ایمن
اگر چه برینج کون نهال مال لی مالک اصحاب دولت و اقبال لک آب
کوثر منار احسان و افضا لایق نشو و نما بولوب مستصدات
ذات پر شقاوت به سعادت تکلمه ملوک اولدی قانا
درختی که تنگست ویراسر شست کرمش بر نشانی به باغ بهشت
ورازجوی خلدش به هنگام آب به پیچ انگبین ریزی و شیر ناب
سر بنام کوه بکار آورد سماں میوه تلخ بار آورد
مضموننجی خباثتکده اصل بیت اولان خار بن جناب
نابت اولو غله برک و بار حصولی فلذ لک شیطان مانند درود
و مردان صفت مطر و داولدک الحمد لله الذی اذهب عنا الحزن
حقاقت حقا که اول سنگ چرخ پلیدک مستطوره سندن دور
و شکر قسحک معاینه سندن مجبور اولای خاطره رعایت
سرور و مهر غایت و حاضر به نهایت جهور حاصل اولوب
باران صفا برقیه ابتدا لک الیه الکفا ایلیوب بکم مهر صفا

مالک

حضرت خداوند را جاندار که تیغ تابناک ایلده صحنه آفرین کارها که در
 ناپاکان پاک اوله مهر که که یاد آدم سنی بود در خیر دعا
 بر دله اولاسین بی بیک در ده مبتلا محشر کونند حضرت حق حضور
 کنیز شرک و ارسین هم یوزی قرا محروم اولوب عنایت و لطف اللہ
 مردود ایلده سنی اول فرخ انبیا امن یا مجیب ال تکلیف بود ای جا هر آفر
 وای پلید ناخلف لاز العنک العذف کند و چراغ و زر علاءک احاطه کند
 نطق عبارات قاهره و دائره اصطلاحات شمول غیر قادر ایکن اکثر اوقات
 ایلی عصر خد متقد هر قدر ناسبا حذ و منازعه و موالی در هر حضرت تندر علی
 مذاکره و مناقشه صرف ایدوب معارف کلیه و بی ثمر ایلده موصوف و لطف
 صوری و معنوی ایلده معروف اولوب نیجه علم سنی فادیه خطای صواب
 اعاده بی قادر اولنکر که انی کج نظر لغدن کند و احوالک مطابق تفکر
 و افعالک بد کمر لغدن کند و افعالک موافق تصور ایدوب
 اکاکم ویردی حق اکثری نکامی قلدر مهر بر نظر ده شنبامی
 بل یو طوغری سوز در عین معوج سهی قاتلری دایم گور بر کج
 سینه عکس و کلرانا بتر شمع با فیها مقدضا سنجه تمیز لنگدن تمیز
 اعیوب دفتر سیاه تکریم مجرم قید ایدوب هر بر سنی بر وجهه متالم انکه
 نهایت جهالتک سبب استیلا و غایت حق لغدن باعث استقلال
 فهم ایدوب طریق علمه اختلال ویردک لغوز بالله من سوء الاحوال
 کار با کز اقیاس از خود مکر کرم مانده نشین شیر و خنجر
 ای خبیث بد فعال چونک بو مقول افکار صا جنتی عقبا د ملق

ملق در کات و نکال و دنیا ده موجب کفر و ضلاله و معنای سعادت
 رهبر سن ایلان عالما فقد کفر تحقق و مقدر در انش و امضا ایدوب
 صورتیکه کوره ترتیب اندک کفر و قفیه غیر خیمیه که مسطر ای
 کج با اندام و خواص مخالف شرع سید الانام در رئیس علما و معده
 فضلا اولان مفتی اقدی حضرت تری سلمه الله طاحظه اندک کد قیاس
 دیوایر ادا اندک ایات جلیل المقدار بین الناس موجب کفر
 اولان عین کفر که فتوی ویروب دنیا ده و افریده یوزک قار لی بی
 ظاهر اولای ای جا هر بار عار وای مستعمل و مردار اگر سندی الحله
 اولدی بی اختیار در ثار قراری جیتاروب دیار عده قرار ایدوب
 ایدک زیر که سنگ تکفیرک و خلق ارا سندی بو وجهه تحقیق
 دناک شمشیر نهنگ ایکن کر ایشک بنوب تشهیر ندان شنیع و شدید
 اولدی ای فاسق و فاجر بو تو بیجانت و زواید غرض اولار که
 اگر به خیال فاسد کند و قرینه کثرت جهلک اعتراف و حالک افضاف
 ایدوب حق صریح و قول صحیح مطیع و منفاد اولمغه سدا کد ان
 اولاسین و اگر محبتک اولان شیاطین جن و انس تابع
 اولار کایه استغاده به مقتدا اولکسین و الله کلدی سنی
 ال سواء السبیل همیشه خدلال اندی قرین و ۶۶۰
 سرمدی منشیین ناکر بوب العجا

حق سبحانه و تعالی جل جلاله و عزه نواله حضرت ذات اعلاست و صفات علانیست و اسماء حسنیست
 و منتهی جناب خلیفه عظیم الشان ایام سلطنتند دام و فخره ملوک سایه
 سلطنت زاهره و پایه خلافت بامهره لرزیده اول عمر ملک و ملت و اریس دین
 و دولتک عزت و سعادت درین ثابت و موبدایدب اوزر لرزیده در کج خطه نظر افشاند
 ایرمایوب انواع سعادت را بدین بر یکوز دن ایرمایوب جمیع عزائم و نیاتکزی رضای
 شریفه موافق و امر منیفه مطابق قلوب کافه اوقات عین غیابت ربانیه اینه محفوظ
 و حفظ و حمایت سبحانه اینه محفوظ و معلومه امیر رب العالمین و ماخیر الناصره
 بو صغیف ناول حق سبحانه و تعالی حضرت تنگ بوالیکی نعت جلیله سنگ قدرتی سلطنت
 اولوب بوختلک دوامند و غیره خاطرینه بر مقصد و مرام خطور است و کجایک شریفه
 مخفی کلر ایمنی حاله فنون لغز جلیله المقدار و جلیله الانار افاضه بیوریلوب قوللاری
 خاکدان رفیع بیورلشن بو نغم جلیله نکر شکر بو ذره ای مقدار ک دانه استقامت
 خار جدر لکن جناب قاضی الحجابات و تجیب الدعوات درگاهند هزار نفره
 و ابته الله مسئوله که بواح ایلای پایانی احسن مکاتله مکافاة بیور رب جمیع
 مقاصد دینی و دنیوی به لرنگ خاطر شریفه کلنلشن و کلنلشن سلمه احسن حو
 اوزرینه میسر و محصل معلومه امن یارب العالمین و رب جبار المومنین و رب
 السموات و الارضین کن لهم جارا ما کافونه عز جبارک و جل جلاله غیرک
 یا خیر مسؤل و اکرم مأمور و صلی علی سیدنا محمد و آل و صحبه اجمعین و صلی علی جمیع
 و المرسلین علی الملک المقربین

درگاه عالیه بنده بو عملک دوم و استرار مذرا اوز که معتقد و مرامی اولد و غی کما سر
 معلوم ایمنی حاله فنون لغز جلیله و امضاف عنایات جلیله افاضه بیوریلوب احمد و محمود
 قدو غزالی خاکدان جمیع اعلای علیینه رفیع سوریلوب خیرینه خار و حلاله کلر احسانلر سورلشن
 حق سبحانه و تعالی سقرتی جمیع مقاصد و مطالبلر تنگ

موقف اجل رفیع المجلل از انجا کما الله عز و جل جنابنه ایها افقر بودر که بوندن اقدام رکاب
 هایوب سلطان به طالع حقیقه برکتوب صونیلوب مختل منیع سلطنت مقدره کما داند و کل
 اجتماع اولد و قدی مختل اولونون از اسع حق سبحانه حضرت نه معوض و نمشایدی حال اجتماع
 اولندی که اول مرتبه ایلد قیامت اقیوب رطب و یابس فنون خشیای جامع بر دستان
 نظم ایدب ایچند جمیع علمیه طعن و انانت و احکام شرع شرفی قدح و پلنر ایدب
 مجلسه کللی کمنه لر افتخار او قوی و مرپ سانه مجالس طر حوایه دانی صورتی
 و مرپ شایع و ذایع ایدب شرع شرفک و اهلنک عرض و عنوانلر بیایا لر بخش بعضی
 کمنه رشتی سین کتور دیک کوردک اناسه و انا الیه راجعون شرع شرف غیر ایچنک
 بو مقدار ذلته مؤمن اولان مختل تنگ ممکن دکله حضرت رسول صلی علیهم و آله و سلمه
 معظله د عید اضحی خطبه سنده حق تعالی حضرت تنگ او امر و احکامین بیان صد ذلله خطبه
 ایدب یا ایها الناس ربکم جل جلاله هر بر یکوز ک اوزرینه هر بر یکوز ک قاضی و مالک و قاضی
 و ام الجدی بو بلده حاره بو شهر حاره بو یوم حایکرمی کبی دیو بیور رب عقیبی اوج
 حق سبحانه حضرت تنگ امر نه تبلیغ استغنی و سوسو الیور رب هر بر نه خلق بی یار سوله
 دید کلر نه کمال اتمام اظها رایدب اهدی حاضر اولنلر غائب اولنلر اعلام المسئله سوتنبه
 و تکیه بیور رب سوله اولر جمیع شریفه هنوز اسلامه کلنلر صغیف کمال کمنه لر نه ایچنک
 بو رض قاضی اید کافه اهل ایمانک اراد و اد اینستک عرضلر تنگ حرمی دانی یوم حرام و شهر
 حرام و بلد حرام و منکلی مشابه سنده اولد و غی ثابت و ظاهرا و لود لاجرم و رثه انبیاء عظام
 الصلو و السلام اولان دهر علما که تحریر علوم دین و نظم احکام شرع بدین صد ذلله قلمند
 اولنلر ادره بفضل الله تعالی و مصلحه سنده قاضی ایلد منیر انده بر اوزر اولنلر که داند کلر حضرت تنگ
 حرمی نه مرتبه ده اولور حق سبحانه و تعالی حضرت تنگ بن عبد ضعیف مبداء خطره سنده صلا و فلاح
 حرمی نه مرتبه ده اولور حق سبحانه و تعالی حضرت تنگ صومعه خاصه سنده نشو و نما بولور
 اولوب بو سلطنت زاهره نکر دولت قاهره مع دعالر تنگ صومعه خاصه سنده نشو و نما بولور
 او قاضی علوم و معارف ملازمت و طاعات و عباداته مد او مت اینه کچوب درت خلیفه عظیم
 و ساطع البرکات عیصر شرفلر نه عیشوب ربیب نعت و رهین خدمتک اولوب عیون عنایتلر نه
 و فنون رعایتلر نه مظهر اولوب هر بر تنگ عصرها بونلر نه مقداده کوره مناصب صد ذلله
 معارف افاضه اولان مدارس عالیه نکر هر بر نه بیایه ایدب امثال و اقرا و اکابر و اعیان
 علما و دیانته خیر ایلد نکلر اولوب عرض و ناموسم رعایت و حمایت اولنلر کلون منصف
 بیورلر قدی اگر قضا بلادر اگر قضا عساکر و اجناد در خیر و جهله خدمت اندک کافه انامه و اخلاص
 منصف و انکسار باله کندی حاله مشغولیت اوقاتم اشغای ایلی حق و اولور خدمت
 سوره یشو و نما اولور عالیه غافلین

ایمانه عظمی خدمت
 ایلی حق و اولور خدمت
 سوره یشو و نما اولور عالیه غافلین

اگر متعلق فقیر ده دانی بر علم قطعی بود که خدمت علیه به اعلام اسمعلا عند الله که موافق اولاد
 شود مفاد او را که او غلام شیخ سلسله سند در بد کلری واقع است خیر بود قدر انکه قطع
 از غرض فقیر معتمد 20 خان توقف و تانی انجمن در مرحوم مولانا شیخ جلیل الحاکم
 اند که رضایت انک او 2 مجلس دانی توقف ایدب اصلا توجیهه مجاز قالمایوب احصا انقطه
 اولای بنی حکم واقع اولاد مشهور بنک اول طریقت اند و کی ستر عله ثابت اولاد دین انک مجری
 اوج اولونق مشهور و دکلر اگر چه عوامه لای جو قلع طائفه اتباع ایدب قدر معتمد 20 خان
 انک اسلوبی اوزرینه تنظیم اند کلر مشهور اولونق علامت خیر دکلر اما بومقدار ایدب
 رخصت شرعی بود قدر بر فتنه و فساد بودی اولاد بوج اطلاق اولونق مشهور و قدر انک
 حقیقه اهل اسلام بومقدار قیل و قال اولوب پایا سر بر عالم مصیر عرض اولونق
 مسافه بعیده دن کنور دیلوب حبس تفتیش سور لیس بر وجهه اطلاق اولونق لای
 کورینور که کنده حالین بیلوب حدندن تجاوز ایتوب شدی به دیکین اولاد او ضاعا که
 بر نه ایتکه نه کنده نه ایلده مجاز و طاقت قالمایوب رنجبر لکین ایتلیوب ساه صلی
 و فقر ایت کنده حالند اولوب نفس اصلا حد مشهور اولوب اهل اصلا 2 وار شاد

دعوا بین ائمه و آسمه اعلم

جلال بر ضلار

موصی بر وجه الملک لای الحاکم است بر وجه جلیله انما، فقیر بود که افراد بر بایان
 مبتدا اولوب دصحنه کنده فادراولسی خالین اساطین ملک و طینه عرض اولوب دفع الحاکم
 ایتکه مار که شالیان مامور اولوب و غی که اساطین دولت دانی اعانت و اماراد ایتکه
 اکا بنا، بوندن اقدم حلاله لای فخر اصابت اند امور انک خدمت علیه کن و دعانام نازلوب
 مانه سر بر سلطه عرض اولوب و فخر و کشته عا اولونق شیخ بر اندر که اصلا انک ظاهر اولوب علم بر ظاهر اولوب
 بر سیز لای استناد مامور اولوب و فخر که سیز دانی حق حضرت جلیله انک اعانت و اماراد مامور سیز حق علی
 امتثال انک سیز اشارت سیز سیز دانی مطالب نادان بر مطلب انک بایه سر بر سلطه حق حضرت
 الرانی حسانه عرض نامه فایز موج واضح اولونق انک شکایت نام نازلوب که اگر چه سیز لای مسافه اولوب
 حلیفه روی روی خلد است نه ظلال سلطه علی العالمین جناب بیعنه التجا و بضرعه دانی مامور و کنده
 مطالب نادان بر مطلب انک مانه سر بر سلطه انک جناب نازلوب واضح اولونق انک شکایت
 نازلوب اصلا لای کورینوب صورت خال خدمت علیه کور خیر ضل انک اولونق سیز لای مسافه و اماراد
 اشارت مامور که اسباب بدن قطع علامه اند همیشه کافه فساد و جلال علامه بر سر و مشا
 ایدب کلد و درگاه عالمه رانی (التجار لای لم 6

دست خراعت و ابتهاج درگاه عالمه رانی به رفع اولونق حاکم حلیفه روی زمین خلد
 نه ظلال سلطه علی العالمین حضرت سیز حق سیز لای و فخر سیز نام دولتم
 دایم اسمک انک نضره و مناجاة قلوب و امین دین و دولت و بین ملک و ملت ناموس
 اسرار سلطنت زاهره جناب نه مصالیح جمهور انام و ترتیب مهمات خواص و عوامه توفیق
 و امدادین ریاده انک کن دعا لای فخر و کشته لای فقر بود که سیز سیز حاکم ایدب
 خراسان اهل اسلام بیع ایتوب و بر سر نه بیع انک ایتوب سر سیز سر سیز اولوب
 نضره اولونق دکلر سقا و ایت اولونق کلر سیز سیز سیز لای فخر و کشته لای فقر بود که
 مذکور از سر سیز ستر لای طاعت ایتوب حدندن تجاوز ایدب اهل اسلام بیع ایدب و کشته
 مابین نه اولاد بیع و شریای علانیه ایدب ضرب و حبس ایدب و حلیفه انک سیز لای فقر
 و فساد در سیز حق ملک اولاد مفید دنی انک دانی واقع اولونق اولاد حاکم عاظمه و فخر
 حاکم سر ستر ستر حاکم فخر اولونق لای سقا دکلر بادشاه عالمه حضرت سیز لای فقر
 و فخر بر عدل و داد ایدب مشهور اولاد نام سر ستر حاکم حاکم دانی واجب و لازم سر ستر
 شریف بیور بر جمیع احکام مودلت سلطه نیه بی سلم و فقر حاکم لای فقر و فخر
 کالین و محافل ذکر جلیله ایدب مشهور اولوب جمهور ایت و کافه اهل عالم شکر لای فقر
 دولت روز افزون نیه دعای مشهور اولونق محافل ذکر جلیله ایدب مشهور اولوب
 سیز بوندن وجه مامور اوزرینه اهل اسلام بیع ایتوب کشته لای بیع سیز دانی اظهار انک
 ستر طبله اذن ویر لای محافت بعد سیز لای کلان ضرب و حبس و حلیفه سیز ستر
 و است ستر سیاست ایدب و عدل و تخویف اولونق سیز ظاهر ایدب ستر ستر
 و ستر لای ستر لای و عدل و تخویف اولونق سیز ظاهر ایدب ستر ستر
 قدند انک کلد کلر حاکم ایدب کلر ایدب ایدب ستر ستر ایدب ایدب ایدب
 بطریق لای فکلی ستر ستر ستر دوان عالی به کنور دیلوب ستر لای اصلا اهل اسلام
 ایتوب و بر سر نه ستر ستر قطع اظهار ایتوب کمال ستر ستر ایتوب ایتوب
 عهد ایدب قطع بر بیع محافت ستر ایدب ایدب ستر ستر ستر ستر ستر
 محافت ایدب ستر ستر ستر ستر ستر ستر ستر ستر ستر ستر ستر
 اولونق ایدب اذن ویر لای تا که کافه ستر حاکم حاکم رعایت و صیانت و احوال
 مامور لای رضون حضرت ستر ستر ستر ستر ستر ستر ستر ستر ستر ستر
 رعایای دانی حاکم ستر ستر ستر ستر ستر ستر ستر ستر ستر ستر
 اولاد بود که عاظمه عاظمه عاظمه عاظمه عاظمه عاظمه عاظمه عاظمه عاظمه
 مصره و فخر ستر

مخلف جلالت ینا. لازا الرحمانی به اندر عو جل جلاله بنه آنها، معرود در که تذکره شریفه
 وارد اولوب مصفون شریفه سلطان با به حضرت علی بن مقفوع وارد اولوب مکتوب
 عیسی اور رسته سعادت باد شاه حضرت تنگ خاکی شریفه از سال اول و لغش ایلی
 شریفه فتم اولندیم اگر من بعد حق تعالی حضرت تنگ خاکی شریفه از سال اول و لغش ایلی
 تا بت قدم اولور رسته شریفه دیکین واقع اولوب او ضایع کلام عفو بیورب خاطر شریفه
 اصلا غیا رقالمایه اگر خلاص اولاجی اولور رسته شریفه فتم اولور که اصلا مسدود مجایه
 بیورب یوب سانه اعداء دین و اعداء دولت کبی تر سورب حق تعالی حضرت تنگ خاکی
 او زدن فتنه و فساد دی رفع بیورب شریفه شریفه فتم اولور که اصلا مسدود مجایه
 و بو خصوصیت را یک بنی در اعلام ایله سز دیو بیورب شریفه شریفه فتم اولور که اصلا مسدود مجایه
 بیورب انطاعت او رسته او لایع عفو و عتابیت سورب شریفه فتم اولور که اصلا مسدود مجایه
 تمام مشروع و لازم و واجد رطله شریفه شریفه فتم اولور که اصلا مسدود مجایه
 اولاجی اولور رسته او شریفه شریفه فتم اولور که اصلا مسدود مجایه
 قتاله مباهلت است کلام قتال ای و انشای قتال کلام قتال ای و انشای قتال کلام
 طایفه دیکین طایفه قد نصیقت اولور شریفه فتم اولور که اصلا مسدود مجایه
 اما بو وضع حضرت تنگ خاکی شریفه فتم اولور که اصلا مسدود مجایه
 اولوب ایله کلین مکتوب ایله مکتوب ایله مکتوب ایله مکتوب ایله مکتوب ایله مکتوب
 کلین مکتوب ایله مکتوب ایله مکتوب ایله مکتوب ایله مکتوب ایله مکتوب
 و انقیاد نه شهادت ایله رعا یایه خود اولوب دیاره وارالدن بی افاقه طو شد
 اند شایسته شریفه بو قدر حال بو یله ایکن فقر قطعا العیاذ بالله بقا دائره طاعت
 احتالی و بی حریفه فقیر فتم اولور که کلین مکتوب ایله مکتوب ایله مکتوب ایله مکتوب
 و اصل اولور شریفه فتم اولور که کلین مکتوب ایله مکتوب ایله مکتوب ایله مکتوب
 بو مقدار و عدد کریم معلوم اولمش دکلر ایلی چونکه غریبت همایون وجه مرور او رسته
 اذنا فتم خد متل نه مکتوب یازب حقیقت حق بیان ایله من موجود که بدی دائره اید
 خروج انجیل را با هر تقدیر مکتوب ایله جوابی کلینی تأخیر جیدر بو فتنه ظهور ایله اید
 انچه سو ظن فتم ایله رین لطف و احسان سورب انلر که ناشایسته اوضاعین حسن تدبیر
 تر کی اندر ب طریقی رشاده هرا نیل بدین طاعت و انقیاد او ز رسته حضور در برورده
 اولور حق تعالی حضرت تنگ خاکی شریفه فتم اولور که کلین مکتوب ایله مکتوب ایله مکتوب
 و غرض سعادت یو باد شاه ایله ظهور اند و کنه راضی میسر ایلی ؟

بود که اول مطلع افتاب الخفاله نیر اعظم جلالت و جاه با نندن بو عاکف صیغه
 اخلاص و مجاور خاقه احصا ص کتب کرم بر اعین نسیم و خطب و سیم واجب
 وارد اولوب تقاضا عفو شریفه سنده سنده اولان انباء بهجت نیا و اخبار مسرت افزا
 تلقی اولور شریفه فتم اولور که کلین مکتوب ایله مکتوب ایله مکتوب ایله مکتوب
 مکتوب اولوب ایله والد و حیدر اولان دل خیزین و جان غلبه حیوة طبعه مسیر اولوب
 اقا صیغ مدارج بهجت و سرور ارتقاء و عالی مدارج فرحت و جهور اعتلا اولور
 سحانه و حق حضرت نه حد رقتند همیشه اخبار مسرت انار کوز اسما علیه السلام
 مشرف اولور خالی اولوب امین رب العالمین معده مطاوی کتاب کریمه نایب
 دین اسلام و تشیید شریفه سید الانام نایب مولد و فعلای سیم اولور شریفه فتم
 علم عالم اراه خان اولوب که اولوب باید تقصیر امکان بو قدر نیج مسلم اولور که
 خطوب یانلر و کرب نازلر دیکر دفعیم حق تعالی حضرت نه حضور و مناجات
 و دعواتر اگر چه او ضار او زار له مندن اولور شریفه فتم اولور که کلین مکتوب
 دعواتر قبول انما فتح یوج نکلن غیر یلجا و معده و سنده ملاذ مز یوج که اکا النجا
 ایله وز فتم خاتمه اولور عبودیت یوز بن تراب مذله سورب لیل و نهار
 فرع باب مناجاة التمدن خالی اولور و اسما مستعان و ایله که اگر درود
 اگر مقبول تضرع و دعا یوز رد و صور خطاب جلیله مرود رده الام و الیه
 الماب شیخ محم الدین عری نقل ایله که حاج ایچنده بر بیر غایت سوچ و حرارت
 بر وجهه لبیک جا غزله بدی که ایله جمع اکا غلبه ایله رادی ایله مکتوب شریفه فتم
 مکتوب یا شیخ کند بیک زحمت و بیر مسک اولور شریفه فتم اولور که کلین مکتوب
 لبیک دیکر مقابله سنده رد اولوب لبیک آوازی کلور دیکر ای او غلر سن
 اولور آوازی شریفه فتم اولور که کلین مکتوب ایله مکتوب ایله مکتوب ایله مکتوب
 غیر البجا ایله جگر رتم یوج که اکا النجا ایله م دیوب اغلا دقل لبیک خطای
 کلدی دیر موجود که حق سبحانه و حق حضرت تنگ خاکی شریفه فتم اولور که کلین مکتوب
 الیه کانت ظهور ایله طلمات ذنوب و معاصیل تنگ و تار اولوب حاره و
 اند اولن قلب فاسیده نوغا رقت و اجلا میسر ایله جناب قدسه مناجاة لیاقت
 و استغاده و مره امین رب العالمین

کتابت

باسمک اللهم و بحکم حفظ الله عن الافات العالیات الی یوم العرصات

محفل رفیع شریعت سفار و نادای مبین فضیلت دنیا و خلاصه سعادت و اقبال
و هی الامور و الاعصار جنابانه در دعوات صافا مشتاقانه و عریضه
ی کرانه اتقا فذکر فی انظار سالادعا بود که ضمیر منیر هر تنویر روحانیه احوال
محضه متوجه اولورسه الحمد لله که ماس من امنت علیه کوز ایلد جمیع متعلقا تله سلامت
و عافیت اوزره دعوات دوله مد ادم ملاحظه فکنه اقصاء مرام مطالع احوال
بدیع المثار ایلد مشرف او لمقدر حق سبحانه و تعالی خیر ایلد مسروره امین رب العالمین
معر ۲ جاریه کوز کلوب درون و بیرون تعاصیل احوال سرمد کوز شرح انتظار
اقاصع معارض و بهجت و سروره ارتقا ایدب حق سبحانه و تعالی حضرت به حمد اولور
الحمد لله الحمد لله موجود که احسن اوضاع لائقه اوزره جمال شریفک مشاهد
داخلی میسر سوریه امین رب العالمین **ب** دگر صاحب سعادت هدیه شریفه نیک
بعضیه بنده خدمتگزار رسالتی غایتی حضور اولور اما سر لرد ای قانی
ی کلک کلک امتحش سیر نوله ایدی داخی تأمل اولور شش اولو ایدی لطف واحسان
ایدب هر امرده کما تأمل و تدبر اور رسته اولو سیر امرده از زمانه قیاس
اولو تالی دکلور اما صاحب سعادتک اخلاق کریمه ترخ جوخ تجربه ایدم منیر
اندر محبه و شفقه امتش در بهر بهر قدر تو متقابلده نه وضع امر سیر نانه
و تحزن اوزره سکوت ایدب مصالیه خاصه لیکون و مصالح عامه لیکون خطایای
مواقع اولور قی قول و فعلا مرام ایدب رعایتیل خدمت نه اسرار حسن و حمه
اوزرینه اقامت ایدب و خطایای وارد اولمین خدمات بهم لرخ داخی و سوره
اقامت ایدب انگسار کز ایلد بل انار اخلاصک مشاهد اسوه کلامه و کایسته
ندامت ایشیک رجاسنده اولور حق مناسبتد یا خود اچیشوب کتاب کریمه
یوننده دیر سینه به بعضی محاسن او او سر لرد میور لکش بنم اگر امور شرعیه
اگر سائر امورده سداد و رشاد لوزرینه اولو ام سعادتک سلطانک نظر
عنایتلی و محض حمایتلی ایلد ایدی **ع**

بنضیعت

رقم زده کلک کوهر بار و رشی اعلام مدایع کار وارد اولور مطاوس سرمد سنه دبارینه
ارسال سورین سرامای اسلام و عسکر طغولایک نصر و تایدیل کون کافه علماء شرع قویم
و عانه صلیا دین مستقیم مواضع عبادانه و مواضع طاعتیه مطلقا اجابت اولان اوقاته ملائکه
قران عظیم و قرأت قرآن کریم اشتغال اولونوب جناب رب الارباب و مالک الرقاب
یادم الاحرار حضرت تنگ درگاه عالمیناه نصره و خضوع و مناجاة و خشوع لیکون
بیورلد و غی استعار سورکش **ع** محطه غافه اولمیه که بنیمه کریمه و بهاره ناله عادتدر بنیم
حالت ستراده و ضراجه جناب غرته نصره و وابتهالدن غیر بلحا مریز بقدر خصصه صاحب جناب
روسی زمین خلیفه رب العالمین خلاصه کما ظلال خلافت عالم فاروق السکین حضرت تنگ دوام
ایام هایون و قیام ختام دولت روز افزونم کون روز و شب قرع باب مناجاة ایشیک
و ظننه دائم و فریضه لانه مردد حاشاکه اقامت و انضده حضور و لردا و طافقه فتور
واقع اولو امرهایونه امتثالاً جمهوا اهل اسلامه مبارک رجیک رابعی یوم حبسده و عایه ترو
اولور دس و ایلد الحجب علیه تنوکل و الیه انیب و هو حسنا و نعم الحسیب **ا** جناب
رفیعکون دن داخی موجود که رای رزین و فکر صنیعه عقیده مبادی دین و دولت و تشدید مبادی
ملک و ملت و تربیت مهمات سلطانیه و تدبیر مهمات خانانیه و نظم مصالح عباد و ورط احوال
اکتاف بلاد و تدارک امور اهل عالم و تلافی اوضاع جمهوا ارم و سائر امور کلیمه و جزیه سلفه کلامه
خالی اولو اوقات سرمد و ساعات لطیفه جناب ذی الجلاله نصره و وابتهال اسطر سائر داعیله
امداد و اسعاد اینکه هست ایدم سیر بلکه تفصیل اولو احوال معالی امور عظامه اشتغال ایشیک
داخی ضمیر جناب علیم حسن دن استعانت و استمداد دن خالی اولور لیکون موجود **ب**
قطب افلاک سلطنت زاهر و محیط دائره خلافت باهره ادم اس ایام سلطنته القاهره
حضرت تنگ داخی باب نصره و مناجاة کما اعتنا و اهتمام مامور و مسئول و پیشوا این
و مقتدر اهل ملتد را حق سبحانه و تعالی حضرت ایلد قولم نیک با بیننده واسطه در لرحق تعالی
حضرت تنگ کافه انانه فائض اولو انهم ظاهره و انمار واسطه سبله و اصل اولور غی کیم نیم
ماجنه به داخی انهم واسطه سبله فائض اولور حدیث شریفه وارد که اجابته از رب اولور دعا
سلطان عادل دعا سیر ذی الحقیقه دعا انهم لدر بنیم دعا فرامین کنند در بنیم دعا فرامین دعا
قائمه امین بر ندر دعا سیر امین سفد کلور **بیت** نیاید قبول و نکر د مقام عاز جانت
بغیر از امام موجود که دعا لری ممتنه سائر اهل اسلام که دعا لری داخی مستجاب اولوب
عسکر اسلام منصور و منظم اولوب اولور دبار متینه اهل بدعت و ضلالتک اعتقاد باطل و مذهب
عالمی نله نند باک و مقدر اولوب انار و احکام شریعت و انوار مذهب اهل سنت و معجزه و نور اولو
آمین رب العالمین

ظلمدن معصوم و زانکه رای شریفانه مراجعت اید ب بالذات محکم و
 بالذات عرض اید ب مکی و لا یجی واسطه اید عرض اید ب فرمان طلیعی
 نه و جهل جاری اولور سه موجب اید علی ای یک حق که حضرت تنگ عنایتی
 اید موجود که حلیه عالم منتظم اولو اما هر واسطه به اعتقاد اکتیوب سراره و طیف
 اید حضرت مدینه صادق اولمعدن غایت احتراز اید سر امیر اخور مصطفی افغان
 حسن اعتقاد اولو غین اکثر مهات مملکت و خفیات امور سلطنت
 انکه مشاوره ایدر ایشتر حذر ایدر یک کسسه ایش با بقا خدمتکاره و ارب
 بعض امور در سعادت ملی بادشاه حضرت تنگ مراد شریفین خلاف مراد لریدر
 دیو خلاف مراد لرین مراد شریفین در دیو بیلدر ب حقدن و ندر ب رای
 شریفینه مخالفت ایدر ب امور دین و دوله خلل ویریک قصد اندوکی
 و بعض اخفاس واجب اولان اسرار سلطنت اگا اعتقاد اید و کشف
 اند و گوگرد ایلیم تشهر اند و کندن غیر و ارب پادشاه حضرت مدینه
 داخل ایل ب چند مشهور در دیو خبر ویر و کین ایل علم ایدنه کندن و ارب
 کلندر سولیبوب انکه افتخار اید و کی فقیره طریق صحیحین معلوم
 من بعد انکه نظام تنگ سوزینه اعتماد ایلیبوب هر خصوصه سعادت ملی
 پادشاه حضرت تنگ رای شریفین و رضا منیفلمین طریق صحیحین معلوم
 اید سوب موجب اید علی یک موجود که حق سبحانه و تعالی حضرت سر در
 راض اولوب سعادت ملی پادشاه حضرت تنگ حقوق خدمتکار ادا ایش و اکثر
 هر مسئله و خضر که طار دین اولان طبعه اید حضرت ندر احب و اعظم و اغر
 کسسه اولان نه
 همیشه عزت و جبروت و عالم ملک ملکوت اول سیده سنیه عالیه الشان و عبیه
 علمه ساسه المکان طار نظام عالم و نشاط و صا کافه اعم اولمعدن خالی قلیوب
 رولای جاه و جلالت اوقنا د خلوده معقود و طلال ارقان مغارق بر ایا اهر سه مدد و
 امیر رب العالمین

حساب من دین و دولت و عین ملک و ملت ایدانه که بالذات ایدات الربانیه محکم
 المقدار لرینه فتون دعوت صالحه ای فذ نکال نه فقر و در که تذکره شرفه علیه الشان
 العنوان وارد اولوب تضاعف شرفه سیده مصطفی پاشا و کلمه کوندر ب کندی در
 یوز سوز مکه متوجه اولوب بزه داخی مکتوب کوندر ب استحقاق ادوب عنایت و رحمت
 سلطانیه استعدا ایش با بنیفرده حقوق سابقه اولوب هم سعادت ملی پادشاه عالیه
 حضرت مدینه خدمات کثیره مع کجش قولی بین خدمتکار تقصیر کجش شکر دکن و ایش
 عز و کسر ضلالت اکتفا اولوب بقیه عرضین صیانت کجش تقیض رفیع اولوب ملاحظه
 اولندی اما حق که حضرت مدینه مراد مراد اگا حمایت و نسبت اید ب حقوق نایس
 ضایع اولوب دکلر هان خدمات مشکله عملک سندن کلور مراد کسسه اولوب طوق بکسسه
 حدی زیاده مقام ظهور اید عرض و ناموس کیدب صکی اطراف مالک محبیه به معظم
 خدمت واقع اولد قدر قوللا غا غه قایلیند قلوب بالکلیه ضایع اولادیر زو کجش
 شرفه موجب اوزرینه بو خصوصه ایش رخصت و جواز و ایشدر بیان اولونه دیو اشارت
 منیر عامه اولمکه بزم سرمانه علوم و معارف فرخ کانه و کجا حضرت تنگ و سوز اید
 اوامر شرعی و احکام مرضیه سید اوقان و خیران انک عایتنه مشغول حق که حضرت خللا
 عصمت پیوه قوانین سلطنت و نوامیس خلافت رای رزین و فکر حسینکه منوط و مفوضه
 ذکر اولوب معینم اخبار اولوب و اخرین دن غافل اولوب عواقب امور ملاحظه ایدین ایل
 رنانه خاطر نه مناسب ملائم کورینور اگر نظام عالم و صلاح احوال ایدر ملاحظه
 ایدر سکر سکر اعلم سیر اما معلوم شریف اولاکه عصر نبوتدن بری سلاطین قوام
 خضو صاحبو اقرین عثمانیه نیک خلد اید ایام سلطنتهم دعائم دولتی استوار و قوام
 شوکتی پایدار اولوب انوار افتاب سلطنتی مشارق و مغارب منشیه اولدغی
 اوامر شریف و احکام منصفه لری منهای شریعت باهره و میزان مودت زاهره اوزرینه
 اولما غله در حال بویه ایکن اقطار عالمه خصوصه مقامات اولیا اولان
 مقدسه فتون ظلم وعدوانه مشهور اولان شخصک جناب خلیفه اید مودت پناه
 اعز اید که انصاره حضرت شایع و جنایاتی امر شرع شریف کور یوب نظام رفیع اولوب
 فرمان یوز مشر ایکن محض بر مکتوبه بوجه ضحفا نیک خصوصه شرفه مظلومینک
 و اولاد لرینه و اموال لرینه متعلق حقوق قری بالکلیه ضایع اولماغی تجویز الملک امر غریب
 و جرات عظمه در خصوصه بوجه نظام دشمن ایکن سعادت ملی پادشاه عالیه ایدر خدمت ایدر

و حق تعالی انکای حضرت ایدر حضرت سلطان محمد خان علیه الرحمه و الرضوان اوزن
 حسن غایت غایت نبور دقت اند فوج بیک سر عسکر ایدوب ایلمی کوندر مک
 احرایوب اوله اخی شوکت عظیم ایلد کلوب ال او یوب جقد قذ قاض عسکر فاری اوغلا
 عکایلی عادیجه باب هایونده اوترب قضا یا صور رکن مالقوج بیک کلوب و غدر قذ
 دعوت ایدب خضی اولی بریتیمله برابر ایدب یتیمه حقین حکم ایدب کحصل ایچون
 محضر باشین بیلد قشوب محو دیا شادیواندن اوینه کله کله مالقوج بیک سنو ایوب
 بن بر او کسوز ایلد قایکده برابر اولی حاج اوزن حسنه صورته وار این دیو
 بیک ایلمی یوز قویله قلیلمین بر اغوب محو دیا شاد سلطان محمد خان حضرت مینه بدر ایلد
 عرض ایدب ایرنه سه قاض عسکر محکم و هم ایدب صلی ایچری کیر دکه سلطان محمد خان
 حضرت تکی داخی تغییر وضع نبور دخل نکه دولتی یا دشامک تغییر لری مالقوج قولم کثیر
 دیچک برای تقظیم ایلد سر عسکر ایدب دشمن نوزینه کوندر مک و زینه ایلمی عرضین
 بیقوب سوای انکای ایدی دیو نبور یچی پادشاه هم بند اخی اول مصلی ایچون اولد
 ایتمشدر بر بیل ایدی اول یتیم در دولته سور سوز ایدی مصالحه مالین المشی ایدی مرار
 احکام شریفه و چاوشل کوندر دم مفید اولادی سر عسکر لک خبری اولی یوج صبر ایلد
 عدله کلچیک حقک الی و مره من دیدم ایدی کله کله شرفه حکم ایدم حق یتیم ذمتد ایلمی
 حق تعالی حضرت نصرت انکای خوفند ایدم داخی الی ویرلمدی نبور کورس فرغت
 اولسنون دیدکده حضرت مرحوم اسحقان بیورب جمله ساس الی ویر دیو نبور مشمل
 بلد و کز بود میرزه استفسار اید بیک شرفه عاتمه بخار یوقدر دقت ممکن لازم اولی حوائج
 اوام شرفه سخن رعایت ایدب سعادت ایلد خلیفه اید حضرت مک عند الله مرض و مقبور اولوب و غل
 الن من ذکر جمله کور اولیک فیه امیر اسلام ایچدی و لیدی دعای مشغور انکای اول کسکه انکای فایده ایلمی
 مظالم فچون امر شرفه اوزرینه تقیض ایچون احکام شرفه وارد اولوب جمود ایچون اجتماع ایدوب
 دعا و تالاری مضاعف اولش ایلمی طلافین اظهار انکی لایق کور سیمز مابینر ده حقوق سابقه فر ایدی
 دیکر رو امیدر حق بجانب و حق حضرت مک و خلیفه الله خضر تنک حقوق قد ان اعظم حق یوقدر ان رعایت
 ایدک طائفه طایفه باغیه محاربه سنده جوج خدمت اندی دیو نبور رشادته ظهور ایدین سعادت
 پادشاه حق تعالی حضرت عتباتی اناری ایدی اولر ایلدی اولانک سوز تدبیری ایچون قیام شرفه
 ایدب انواع رکلفه و تحسین ایلد کلاب لازم کلوب حق حضرت مرحوم کورس سوز امر هایونده بیک یوقدر
 داخی مرار افنون ها صفا نه ارکاب ایتمشدر مستطیع باشا ایلد فقیر مابینر داخی حله دیوان

بیرون حقوق سابقه و ار ایدی کار اعتقادله معتقد ایدم حکم حقوق الله
 متعلق و حقوق سلطنته متعلق و حقوق امیر اسلام متعلق احکام اوقالنه
 واقف اولوب ایلد اعتراف ایدم مادامک اولر حال اوزرینه در انکای تو جهتم
 شرفه ده سبیل یوقدر حق تعالی حضرت طایق حق مایست ایدب اعلا
 و کافه امیر اسلام خیر میسر نبور امین رب العالمین

احمد پاشا حقد

یوبنده ضعیفه کافه ناسک کافه ناسک حوادث و واقعاتک احکامی سان اولنوج
 فرمان نبور لاغین هر طایفه نکر انواع فساد لری شاده اولنور ایدین لکین بر مقدار زمان
 وار در که رعایا و بیزه مسکینلر که انلردن اشاعی کسکه یوقدر انلار با صلا فایده
 کلمر ظلم اولر و غی مشاده اولنور اولدی هر طایفه نکر و ایلدی اعززه مستقل
 اولما غین الی التند اولان ضعیفانک حال و مرتبه یه وارر اولدی حضرت رسول صلیم
 اتقوا دعوة الظلوم فانه لیسن یتیمه و بین الله حجاب نبور دقتی سبیلد خاکی
 خوف اولنوب پایت سریر اعلا یه عرض اولدی مسؤلدر که یوبنده ضعیف
 پای عدالت پناه نم ایدب جمله عالمه مشهور اولان اشار معدتک سیکده بری
 اولر ضعیفا مابینر نه اجر اولنماغه فرمان هایون نبور یوب افاج انوار عدله
 منور اولوب جمله سه دوام دولت سلطانیه دعالر نه مایوم اولالرمایه و ان درگاه پادشاه

ذات علمت و صفات سنیه سه و اسماء حسنی حرمته خلیفه عظیم
 و با هر البرع نکر امام سلطنت خلد الملوب اولر امردین و دولت
 و عین ملک و ملت سانی سلطنت زاهره و پایت خلافت باهر سنده
 مؤید و مؤید قلوب اوزرگز و ان نظریات رساله و عشر حمایه
 سحانیه ای اسسور ایتوب جمیع احوالکده

بود که اولر سار مع القابدن عاوشر سدر لک کرم نازل اولوب بعضی صور نماوی ارسار سولوب
 مفصل و مشروح هر غی و جمیع فیم اید بیک جواب نارنم دو فرمان سوز کسش هر حقده و ضعیف
 و ملک طایفه و چار ایلد فتن علینر و طبع کلبله فتن ایلمی اولدی مولا در بار سوز ارسار اولدی

یوز سوز که بجای یوقدر واصل سلطه نم حضرت نیک نشان مکرمت نشاندن از احسان
 رب ایدرم سلطه نه لایق و سزاوار و اواب کبر و سلطه نم حضرت نیک نشان انا و انا
 باشد نبر و صاحب السعادت که در دولت نم ندر خدمت ایلیه مانوس ایکن از و من جبار و جبار
 اولی و وایسته یلم اجماعه نکد رصایع اولی و حیاتی نه و نه وجود و وجود و اولی
 عالم و کافیه بنی ادم اوز زنده ایمر میله بین کج طوبی بین باقی غایب که غایب
 عمر و دولت شمس افزون باد بالبنی و الاله الامجاد اولی لطفک حلقه اع
 بالبنی و الاله الامجاد

حضرت مظهر الطیف الی سیراده کل مناه
 جناب غوث یکینه عرض ای یکینه بود که بوسیم افتاد سلطه نم حضرت نیک نشان
 نظیر بریلید پرورده و لوب بالصدق و الاضلال اول حضرت نیک نشان
 از یاد عمر و دولت و ارتقاء قدر و شوکت و عاسی انیس جان و وورد زبانی
 بنده نزن لوب خاکیا که کشتیر نزن بوعبد بر عظمی کمال مکرمت نزن اعماده
 قبول پور لوب غایتی رجا اول نور چون باج شرف اولی که سیر خاک قدر که در حق
 اولی و سمع عین لطفک را منظر و برم و شنبه و من عالمه نور درین اولی که سیر
 که قدم عیار که قدر زدن بنم سعادتمند و م و سلطه نم بوعبد درم خلیفه اجماعه
 و سزاو شوق تبسم و ل کس لوب عالم صبا و الاله الامجاد

چون که از افق اندازد و شمس ایضا و سکر او که در کمال انوار
 کوسه از دم و نور و در کمال انوار

نشسته غیر خا طم و ملتزم بود و من بوی سلطه اول حضرت لایق و الاله
 قول اولی که اول در کد عاشق و من کیم بارتق لایق خدمت باشم دولتیم
 غیر در دولت باشم باقی ادم در زمان اول منیع لطف احسان کدر همیشه
 اثاب بهر دولت مانتاب غر و جاده بهر درت هر روز شب باشد ملازم بهر دوام

ملازم بهر دوام

ایده پادشاه جهان و سلیمان زمان حضرت نیک نشان وزیر رفیع الشان و زاری اول اصناف متانک
 ذات شریف ملک متانک در بلده مشرف و معلی اولی و عاسی که فی اللیل و النهار با بیه و الحار
 خمر در بان جان و وورد چنان م جنان در عادت مالوفه اوز زبانه تقدیم اولی و وای
 اوان و سکنه در و ران جنابک سر ادب منیع الحان و کافیه اول جناب ارسطو سما کیم
 لطیف الی حرمین و محلی اولی و عاسی که فی العشی و الا بکار زمان و کمال و حرم و راحت
 اوج و یکینه سینه و ذال و جود و قدر فاعل معروف اوز زبانه تقدیم اولی و وای
 اولی انا طل شرق التیام و ملتزم فاعل ایام اولی ایدای تایید الزام و اب و اب
 اداب و رسم ادب ارباب البیت اوز زبانه بعت طلیعه با جلال الاعظم تقی و
 اولی مد نصالی انا فقیرانه بند کمر و انبا حقیرانه داعی کبر ضعیف فک مسیر
 سبیه و خاطر خطیر کشتیر و اثیر تدبیر که مدار نظام و انتظام تمام عالم و مناظر و من
 و رفاهیت جمیع بنی ادم در بود که حی سکانه و عا عظیم و علام و بار غر و علام

ایکینسو

مالا کلامد که اعلام ایلام فراق شد به الام و اظهار احتراف افتراق اعلام
 علیه الاتحاج بل عیدم الامداد در و تمام حق بوجده تحت دید در دور
 دلون دور اولوب و دید اردن مبلور اولخط شایسته در مجور بیور مانعین بود در
 متالم و لی حضور که ارتقاء غیوم غوغای هر الوغور و اندفاع مجرم محوم و اخر الظالم
 مکر مستند و دولتم و مستند و حادیم جناب و الانک مجددا پرتوانو ارا نظر مرتضی
 لی بایانکه مقدر و مقدر و اولوب و سیر فحتم و منطاط جلالتم لولول اول حضرت
 علامک مکر استعنه شعت فراوانی ایلد میسر میسور اولاب سیدین که عالم الحالی
 انک و قاضی الحاکم کوه در که اول مظهر عدل و دلا حضرت مکر دعا دولت دایم الارز بای
 بوجده خالص الودادی و چاکر مخلص الغدادی ایلد اولاد نک اورادی اولوب اعقاب
 صلوات الله و اوقاف خلواته حد در بیرون خستوع درون پر خول ط و عددی افزون
 خاطر محزون ایلد اعی و بود یارک عزیز لرینه اندر مکر ساعی اولمقده اصلا تشکیل نسور
 توهم فتور یوفکنی محاد سلطه نک اولدن ایلر کله و کی غایت بی غایت زور عایت
 پانها ستر بله لایسب نوعا قصور و بلا وجه من وجه فتور شیوع بولوب شایسته
 اشیا نمر که مستحدم حضور و عتبه مکر من کخانه انتساب متصور ایلر خاکیل
 کیم اسار یوز سور دلم اشاده پور دقلمی و عدله که عده فاسقه طالع مخم
 و تحت منکوسیم تاثیر نریا خیر و قوع بولودی و در جاتله بوجده محزون و افکنده

و افکنده محزون دن بالذات و بالزمان دون اولم نیک کی تقدیم اولمقده
 مکتور و مجروح و لا یرال باب میلار مکتور الجار بال برین حاله مقنوع
 اولوب صواعق خیره بوارق غیرت مضوم اولوب و فخر و غیره و غیره صبر
 و تحلی مدوم و بلج حکم و نالم اساس فکر و نالم مدوم ابد و بجان جان
 دقایق زهر و حدانی جان خانی غر عواطف انفعار و قوا صفا اختلال ایلد
 صولای لاجم اول انصافه انصاف جهانده مشهور و عدل احسانی اخرا انسی
 بنیت مشور لولای مستحق سلطه نک و حضور و نور الطورانه و متفرق خدمت میسر و
 فخر و ستوراه لیکه لی اختیار رغایت عدم اضطراب و نهایت وجود اضطرار و اضطراب
 بوجده الصدور مسطور اولور توقع بلکه تضییع بنی مجرور بود که الف و اعطی
 محصور معفو و مغدور بیور بله حاشا و ثم حاشا اول نبل پرور و عکس اولی
 سلطه نک الف عید و اعطی عظیم لرینه که من بعد بوجده خلوص عبودیتی مجرور اولی
 داعی ظمهر المخصوص من محروم قریب و احفظ جناب حکم من اتبعک من المؤمنین
 فتور سید علم عالم علما معلوم ال بقول ال بقول مدلول طبعی عالی محملی
 قنطریه منکوسیم بوجده نظریا نظری محصل الاسرار ایلد لریا و او و قنای قنای
 قضایا نمره منوطدر

قال في انا قطعاً مدانة ومناصب وزمانا في متاريت اولايون عانة علما وكاتبة
فضلها بوجرت به ناطقاً يكن واستانة بسعاً اكثر من درت سلكه كل طوصي عاوي
ايده هرة احلاص عبوديت كوراجان في مداني اولاد قله اهليند نور استواء
والسائل والنوب خيبت ويكن نياكس والنوع شكل اولي نجي ايدل الحكم بالعل الكبير
وما من انه في الارض الاعلى الله رتتها مخلوق في نوعه على الله وتول برموالده اشيا واخيار
اولمق اول كور جيلور

اول ضمیر من عالم نایه که مخزن اسرار پادشاهید عرض شد دعا گوئی بر عرض شد غن جوی اولی که
بوحیه دعا گویند سلطانم حضرت تنکر تر تبیله ربا اول مغنی عجم اوقات خیر و عار شد
مستغرق اولوب در اوج حیل و کمال ایکن اصحاب اغوا خدک طفول کانه لایزال وجود
کل اخبار اراجض صورت بولوب بود و رطبه عظمی سبب لاف و فضاکی شکین بولیبون
تصداید را اینست ای حق جل و علا حضرت حق خاتم ناطق در که بوحیرت در حق سلطانم
حققته انانی مشتم کلام صادر او مانند افعال اولی در حق ندب صمد و کسان صمد
نه حق و رسوله بوسمتند کوزی طبعوا الله و اطیعوا الرسول و اولی الامر منکم بعد الله
علل ایدین قولند در بلبوب اگر سجود و حفظ بر خلد افی صادر او مثل الله
الخیط و العاقین قولید عوا و الله بالجمله دست نیازی از حق و قلوب تضرع و توجع

419

و بعد روایت و بعد جمل باینکه از زبان اولاد و هم

و توفیق اید هم که بین گفتار کارکن منی دو توفیق خداوند کاردن بر وجهی التماس ممکن
ایستائیت پیور بطوب حیاتی سبب اولاً منزه حق تعالی است و اولسون که مادام علم غلام
دعا و توفیق دین تعالی فلاح اتمیم باقی نه دینیه که علم شریعتی محض اولیه

جلس شریف شفق شفا و خصل سنیف رحمت مدار لرزه انبیا، در آیه وجود و انبیا
خاک بود اولاد که فلان بنده کوز حقله زمان سابق علیا، اصحی و قهرها، اهل احسان
زهر بنده و نیتهم اکتید اند کلامی بعضی کلمات و شرور و فسق و فجور اند و بعضی
اصحی عرض الدین فی قلوبهم عرض را دهیم الله رضا و قائلیم غرض و بعضی اهل اهل
و اهل نغای و قائلیم شکر ملکیم الی یوم المینا و غیر اینها و اندیشه ای که
آیتان قدم نهادن از غده باضعفای الدار رفیع را تو به او تغییر داری در تفسیر
در او اندران جنایت فی بدات این دو حیدر که آیت دین کی کعبه با عرق رسول نبی
فشانیم چاشتم حاش حضرت پیر افکار که حال عدالت و نهایت و با تسم ندن که تقدیر
و کلمات اعتقاد او لایق سو، ظلم حشرات و خسارت رضا گویند، قال علی کلمه و عت
عنه یا ایها الذین امنوا ان جابرکم فاسق نبیا یقتبینوا و قال رب الغرة و الحطاب و
الکبریا و الجبروت و لا تترکوا ال الذین ظلموا افر بور لک نقاد مطهشها و دین ساقط
اولاد و غنی مسلم اولاد و غنی تقدیم حضرت رسول صلوات و شعیب عالمین نبی محار صلوات
الله و سلامه علیهم ال یوم القواران احکم لیعمل علی اهل ان رضی ما یکون بنده و بنده

خدا را بابت و دعای شتاب محبت
و فیصله و فیصله و فیصله و فیصله
و فیصله و فیصله و فیصله و فیصله
و فیصله و فیصله و فیصله و فیصله

و محبت اولیوی بنی مخلص مواد از کن اصفاف قصد و انواع اندا و استهرا
فکر اوله قوله ایما اشکوبی و خونی الی الله کجا روم که از خور درت بنایت
بجز غنایت تو هیچ عذر خا اهن نیست حاشا شام حضرت بر رافتن کن کمال عدا
و مردن کن که مقدس خرف حق و کلمات حق حسته اعتراف و اولوب سو
ظن ایلد حقارت و خسارت و رضا کوسه که قال علت کلمه یا ایها الذین
امنوا ان جاءکم فاسق بنبأ فتبينوا و قال عزت غنة و لا ترونوا الی الذین ظلموا
اسمع بقلبک ان الاذن کاذبه و انظر بعقلک ان الطراف حواه و الحاله فده
اعلام احوال بر احوال ایچون استحو حاصل و وف نیاز و ناقصا لوفاع از عر
بنده کوز تبیین اولوب سلف باب معالک تاب و عدالت متا بکزه متیا الی
لا علی الاقدام روانه قلند یافت الله الاکم الارح شرف یا بوس شریفه
مشرف اولوب احوال با حال علی سیر التفصیل لا علی الاجار عرقه مکرمه
عرض اولند قد بو مخلص شجرح محبت و لا نوح رعایتک جانیته لا تخف انک من
الامین خصله اعادة بپورده بصد امیدها دم بخاک بیت روی ز روی لطف
و غنایت رجای بردارم برای من کرمی کن که از غم تشویش دلم ایچ و جگر خون
افکار باغ آشورن و آتش کرمه و خور کرمه و خور کرمه و خور کرمه و خور کرمه
بنده بی علت محمد و دونا محمد و دونا محمد و دونا محمد و دونا محمد و دونا محمد

بسم الله الرحمن الرحيم
انا اشکوبی و خونی الی الله
کجا روم که از خور درت بنایت
بجز غنایت تو هیچ عذر خا اهن نیست
حاشا شام حضرت بر رافتن کن کمال عدا
و مردن کن که مقدس خرف حق و کلمات حق حسته
اعتراف و اولوب سو
ظن ایلد حقارت و خسارت و رضا کوسه که
قال علت کلمه یا ایها الذین
امنوا ان جاءکم فاسق بنبأ فتبينوا
و قال عزت غنة و لا ترونوا الی الذین ظلموا
اسمع بقلبک ان الاذن کاذبه و انظر بعقلک ان الطراف حواه و الحاله فده
اعلام احوال بر احوال ایچون استحو حاصل و وف نیاز و ناقصا لوفاع از عر
بنده کوز تبیین اولوب سلف باب معالک تاب و عدالت متا بکزه متیا الی
لا علی الاقدام روانه قلند یافت الله الاکم الارح شرف یا بوس شریفه
مشرف اولوب احوال با حال علی سیر التفصیل لا علی الاجار عرقه مکرمه
عرض اولند قد بو مخلص شجرح محبت و لا نوح رعایتک جانیته لا تخف انک من
الامین خصله اعادة بپورده بصد امیدها دم بخاک بیت روی ز روی لطف
و غنایت رجای بردارم برای من کرمی کن که از غم تشویش دلم ایچ و جگر خون
افکار باغ آشورن و آتش کرمه و خور کرمه و خور کرمه و خور کرمه و خور کرمه
بنده بی علت محمد و دونا محمد و دونا محمد و دونا محمد و دونا محمد و دونا محمد

بسم الله الرحمن الرحيم

سیدنا حضرت

انا اشکوبی و خونی الی الله و افوض امری الی الله عتیبه علیه عالمیناه ترابنه
سروض منقذی مقدار بود که حضرت حق سبحانه و تعالی دماء اهل اسلام
بجز خیم پیور دلا یسبی کنه عذر منی داخی ایلد خیم پیور مشد رحمت
رسول صلی الله علیه و سلم جودا عین تو خصوص کن کن فی عالم اعلام
بورد قلمی سائر احکام شرعیه حقیقه پیور شکر در بوبایل وارد اولان
احادیث شریعه شهرت و کفر تک بیان حقایق دکلدر و پاپه سیر اعلام
حق پیور لمیه که جمهور اهل سلاطین اچینه حفظ و حمایت احوال عرض
جله او قاتنی جناب رب العالمین جل جلاله حضرت نیک علوم و طاعت
و حضرت حلقه اللهم کعلم دعاء دولقه حضرت بدوب رضای شریفه
غیری و طاعتی کلام منقطع اولان موالی قولم نیک عرض بدر اول
زخم نیک اضعف ضعفی اولان بوبنده دیرینه که جناب قدس کنیا
حضرت سلطان بایزید خان علیه الرحمه و الرضوان عصر شرف نعل ندان
بر و خدمت علوم دینیه و دیرینه اولوب زخم موالیدن انکر خاک
شرف نعل نه یوز سوزین سعالکوا الحسن او بیک شرف نعل مشرق اولستی

کشته قلیون بویافته ضعیف ضعیف حاله بویافته سقا سقا الحسن
 او چنگ بر ایلی اندون خلفایه و بن عقیم بخه ار حال او زینیم اول
 تاریخین بوعصره کلین کچن عهد بعید و زمان مدید اچخله حقوق و قیوم و کمال
 حرمتم می اولادون غیره تعلوق انظار رعایت سلطانه ایله هر طبقه ده
 حرات کشتاقان افروان فنون رعایت و انواع حمایته مقرون اولوب
 شمدی عزم غایتنه قوا حرم نهایته ایدر مشوب طریح علم دینله طول خدمتم
 و عقبه خلیفه ازلی ایلیس ده خلوص عبودیت سببیل خلق عالمده شمدی
 کور مدکم غنیم کور بیک و قتل شمدی شایسته مدرسه سی صدقه بویور سلطان
 کشته دن بر وجهل امانت مشامده اولندی بوعصره نظیری واقعه اولدی
 انام وانا الیه ارجعون سیم اخی فرمان مایونله بر قضیه دینیته شمس
 جمهوره ال قولل کثره شریف و فرمان منیف اوزرنه بر امر ده اتفاق انکلی
 حنیفه مدرس خزور شرح شریف و امر منیفه تهور و ترک ادبانه کن
 حد کن بجای و زانده دیک اولمشد روح سجانه و کت جلاله سن سنیه
 سلطانه عالمه ملجا و ملاذ قلوب جلکشی واقعه اولان مصایر و مصایر
 و نازل اولان مصایر و همت کنف حمایتنه التی انکله ام بویور شمس
 لاجرم صورت و واقعه ضراعت و ایتمه لایسته سلطنت ترانه عرض اولدی

بانه فرمان درگاه معولت بنا چکده تملک العتبه الرفیعه علی الانام الی الیوم
 العبد الداعی الخیر المومنین المومنین علی عتبه

جلال زاده

مار لیه

جناب عتبه ماب و رفعت نصایب کامیاب
 طالع بقاء و نال مناه
 رفته دعا که تضرع و نیاز الی الی چون متوقع و رجای یوزین صوب سلطانه طومر اولی
 جنابک مکارم اخلاقی و محاسن اوصاف بیادنه سلک نظم دیزلین بویور قای
 لای بر مشایخ سجد زبان ایدر نوب
 یاریده همیشه ملت و دینه شهاب اوله
 اقبال و غرور و تملک کامیاب اوله
 عنوان نامه سی ایلی بخت و جاکمیک
 عزت ماب یار زله رخصت بصل اوله
 امید در که هسته قرین قبول سجانی
 واقع اولمش اوله امین بویور عطا محقق اکلدر که سابقه سیرک وسیله
 کورده حضرت پاشای صفای اصفای ایله نوع اشتغالک سیر اولوب
 بر تو لظمنه خاتمه دل و جانده روشنا لک مقدر اولمشدی کفی بانه شمس
 لک اول زماندن ال الان دعا خیر لری و در زبانم و در جانم فکندن
 اگرچه ایقیری طوبی اغنه ملازمت امر نه نوع کمال صورتی واقعه اولور
 حقیقت اول داعی بیکه بیا در که بزم انکله ادا خدمتم دعا خیر لری
 دعا داعی بیک در لری در بری شمس و ریادن بری اولندر که غایب اولی

ای غصه بکینه و ان دانت غم
 نوحه خفت و غم
 زبانه حوران دار السلام
 وقال الرسول علیه السلام
 طاب جاکم و علیک السلام
 من عرف العباد دار السلام
 تا ابد دم اولدغی
 بالین و قدر العباد

دعا در دست در حاکم که حاضر اند و کی دعا در غایت کمال و کمال دعا
 ایل یوزینه ایدیلین عین ربان صلیور طاعت اوله رانی بر سن بله سن بوی
 لابد و سوزنیک احوال به ملائذ که سابقا بر قصیده کند و بر یوزن زله عرض اولمش
 سعار خیل نه کم بن انلی جان ^{عزیز} بر اقباله کما سبقت اندر اقران
 جفای و مهر له لابد و نه دونه اولدی ^{تو} تنور سوزنیک غیرت او دلیله بریان
 اگر چه قصه مور سلیمان با جوی قطره عیانه مناسب کور غرضان کرم نشانک و ن
 مشغله عذر که فرصتی ایل حضور لر نه شمسین یاد ایدوب خرابه کوکلر ایاد اید
 عالی بر سه دسلطان مدرسه می حل اولور دیر لر غیر بار دن محل اولور و هم انتر فلان
 معلومیدر تعریف نفسی کل و اما بنفقه ربک خدات موجب غرض تحت موقوف
 الهی در الان غیر فیضائلم قویلم یلو کوز بود دعا و رفتنک نشانه که جرافکار
 جعفر کش بر نیچ در و کل از معارفدن دیر لش بر دسته کلر قاف در بر کسند بولنه
 و لا لاند کور و در سه بونیر لر در ار بکن غیره توجیه الی توجیه اید و کی علم الکلام
 و کالشیف وسط النهار در حاشا زمان مصفت و اوان سوزنیک که کوش کلر ایل
 صواند فاشاتم حاشاتم حاشا حاصل کلام و خلاصه مرام بودر که
 اقامت بر قولینه حضرت پاشا نوله ^{اجلور} سه بوسه دسلطان احسان
 افتابک مستدل که سچ کور خربعد ^{قلوب} بر ذریه فقه کویان ایل

بانه زمان جانا علیم نکر رامید در ابدی حلقه الطهری الشفا عالمی عالی اولیون حلقه
 عمر لنک هر نور سید عالمی الله ان از ادب سر و عالی اوله دن زائل و خالی اولیه
 اوله کور به بد قلماری بر سر و سر و فازی بویاغ و کله اجهان و صحن دنیا نیک
 اوله لوب صدر عزتک انالاری کی یارب اوله کور به ارکانی درگاه محلا نیک
 امین امین و علم ستر نیکه فخری ذکر که داد و دیش اگر چه حقیقتا حق تعالی
 احکم نامتاهن الهی مقتضای بودر که قولر نکل رزاق بر هر نیک الله ان اوله
 حکمت محض است اگر لطف جهان ارمین خاص کند بنده مصلحت عام را
 هر اینه آن دل و دانا لر نه روشتد که انم قبوسند که استعدا دانی این قیام و ام
 شوه قویدر نه کم شیخ سعدی علیه الرحمه پورر رزق تو کر چه لی کمان بر
 و ایست لیک جستن از دریا پس امید در اقباله طبر اعنه بقصد یغیر موجب
 و بوجسار تر سورن خضارت اولمه باقی همیشه کفر او جودت و تر و جویبار امار
 فرخنده تر باد بفضل النور الصادق بنده غفور له زدادار صالحین جلال با مقدار
 در لوح کائنات با قلام دل الجلال مستطوره بادوام لک الخ و العلی
 عتبه علیه حرمت مدار و سون سنیه حرمت دثار و سانه سنیه شفقت
 مدد الله و اعد غنای الی یوم القیامه جنبه عرض و اعد و لخواه و مخلص

بود که بویژه احوال و ذوق کثرت و اعدای اول عمر من ال الان طایف علم
 ساعی اولوب اعالی عالی و اعالی عالی خدمت نر اولوب خصوص صاحب المعانی
 و عانی البقی جامع علوم الاولین و الاخرین و الاصل معنی الانام مونا فخر
 خدمت فضیلت متمم نر نیجه سکر تحضار انواع علوم و سحر انوار انوار اولوب
 هر جا بدین باره یا اولوین بولانی است را الهیه کمال ایلیمه سید که تصدیق و تصدیق
 بلکه سائر خلافتان تهریم و محققین هر شمس ایکنی سحر حضرت استیم با شاه حاراه
 حسامیت نکر کشته سالی اولوب رود و سید واقعه اولان مدرسه شریفه سلسله اولوب
 شرفا و غنای بعد او قریب باطل عالمی و سالی سالی سالی سالی اولان حضرت سلطان
 عادلک حای حایم نکر از چند مدرسه شریفه لر ایله بایر حیدر اولوب ایلیمه
 بعد الدقیق والقی مایان کن شرفی افخر من نکر در لو استقامت و ام ولد اولوب
 بر درسی خانه به سکر کمر کمر او کمر استقامت اولوب مدرسه هر بویر لوجیه
 بیور یوب بود بار کلون بویر ایله نر ایترا ایترا ایترا اولوب بویر بویر
 تن ضعیف اولوب ضعیف بدن قوت بولمکن کمال اضطرار در حلال ملک
 بعد امانت عظمای یقین دولت اول ذات علیان کن حوت نشانه توبه
 و ریاست کبرای ملک ملت ذمت تمت علیا به تنویض تعلیم بیور یوب که انک فو قضا
 بر طایفه مطلب و حرام و بر رغبه موقف و مقام یوقد را مورد دنیا و دین تازان

نظام و رسوم امین اسلام جدید قوام بولوب انار مصلحتی اظهار و احکام
 استکار بویور انار عدله عالمی منور و فو ایچ بر و انصار مشام دنیا ایچ
 حسن ای و ندر اکتبر تاثیر ایل و سکر هر فقیر و نظیر ایله ایل هر غنی
 رسان و فکیر و انکار روح و فتح زور باطله کما یبغی ساعی و فتح اولوب
 کله او و وقتیم طوله عالمه اولوب مایان اولوب کرد فتنه دن دامن خازمان
 دامن جلیت یاک و قوت ادر اکلان سلاف عظام و اخلاق کرامت طور کرمان
 خدمت لرین بویور فضیلتی ناهید اعتبار و خوشید استقامت و سالی حیات
 زیر دست پر شکست و کن خایم لرین در بار هر بار هر توان ایلیمه
 حنیف خاکدن فرقه افلاک رفیع اتمک شیمه عظمیه و عادت بیکه لرین
 خواص و عوام بلکه جمهور انام سلطانک صفا ات اربین و فوزن تنه
 اولوب همیشه استقامت علیا لرین رجوع حاجتده ان و باب حلالی تسلیم
 بستمده ان اولوب دعا کمر مشغول در محشمه حلقو جهما نر ادر توبه دیناه
 حج اسرمدان لا اله الا الله حصو سعادی خلعه داعیلر نه برکاده
 سلطان مدرسه صدق و احسان بیور لد قله بواقی اولوب علو عنایت
 کامل و سحر عافیت شاطر لرین صرف و محقق اولوب مولد متوافر
 و ملخو طردن تنگانه حسن تربیت و نهایت عنایت کما یستماع اولوب قله ایلیمه

حضرت سبط که هر لحظه و هر آن و هر ساعت و هر زمان دنیا و آخرت را
اولم می عایدی درون خانه میکان طوشت در لطفک چینه بلیل اولم بیک عی که نام
بیک بیک قلم اولم هر لحظه هر خانه ده بیک نام اولم بر شسته لطفک بینه از
عالم طوطو دستم اولم هر روز در ششای تو میرغ تعلیق بشت و طلیعه مدح تو بیکم
بسوی سحر زین مرغی غنی نه پیر که نامه بنیز از دعا در صفا کر که بر تن من هزار شود و کمال
یک لطف تو از هزار تنو ام گفت و الحال نه بعضی منافق چه بیور لایق و اوقات و
یاد اولوب یاد اولاد و کل طاعت مستحسن و حاد و مقدسات متعالی و حسد اید و اولوب
اولونو از اول و الیش که جمیع سوزنری که بصر با و کتمان معجز در بعلم اولوب و اولوب
بر وجه من الاوجه حضرت سلطان منصور و غیره و جمله بر وضع ناشسته صادر اولوب
دستی بقصد حافظا کردم رتبه چایک صفت خدا را که نیم شتر مبارک است
بوستند را الطبعوا الله و الطبعوا الرسول و اولی الامر منکم مدلول علی اید
قولم در بطنی که سهوا و خطا قول او فعلای بسته دانی صادر اولوب
سجده و تهنیت و الکاملین الغیظ و العالین کلام علیا را مدح و تعظیم اولوب
اکرم خلقتی ای واسطه عقد خدا هر شیک سوره اوییه و در شان کرم
قول خطا است نواله غوشه نشانه قتی طوتم انکی الم فقهه المیش قانی کرم
اگر بود داعی لاجورای هر که از دیده دور از دل و در معدنهای حاطر عاقل دریا

در باستان طوطا و لاد و علی ایله ایسه لطف و رحمت و شفقت و رحمت
ستنها بودند که بعد زمانی کلامی وفا و لطف و رحمت زمانی کلامی عجب ضمیر کرد
ای سید کرم طلوع مهر محبت زمانی کلامی محل رحمت و لطف و لطف و لطف بود
شفقت زمانی کلامی غیرت احوال خود بنم سعاد طوطا و لطف و لطف بود
طعن اعدا بر یکا لوم اجبا بر یکا بندگی اولردی غیرت ایله شایه بر یکا
و زمان طویل کچک ایله مدرسه شریعه امور و خلدن ایله کلمه بواشت ده لری اول
استان اسحاق خندکیوان منکر لادن غیرتی نه ارایه التجا ایله بین جز استان
در جهان پناه نیست یکی رویم بغیر ما ازین جانب کجا فیض درین سرای
تو ای کافران رحمت با اهل روزگار فرودان رسید است هر در دیند که
او بتو اورد التجا در دین بدولت تو بدرمان رسید است بوجبه کشت
باعت ایام پیری که هنگام لطف و دستگیرید حالا تشویب استا دعالم و
بنی آدم منونلا حاضر ملک خدمت شرفعلی اولوین چاک بایرانه نوز سوز
دولت ابر شنگ نهایی از نو اولد و غیدر ایله اولی خایه هم ای غایب دن طوطا
هسته و شمس غنایان نهایی دن بر در عنایت مفضل و انتظار او زو معلوم علم
عالم ارا اولد بعد امید نهادم چاک بایر ای زو لطف عنایت رحمتی بر ارم
برای من کریم کنی که از غم و تشویش دلم چوچ و جگر خون بسنه افکار

کشور سلطان برادر صلا الله علیه ملکه و سلطه حضرت مسک و سلطه و سعاد و
 بایستی اخوان بواقف ده نیک مراد اولاس با بند لطفه عنایت و محبت علی علیه
 دریغ پور لایون متوبات عطا به فخر و اجور کبرایه جائز و لکن سزاوارت الهی
 بوجوه کثرتا خلفه باعث لیلسج علی در مان اولوب و سلطانم حضرت مسک فرما
 علی به خواجه انیم بر سر مستی ظلم نیردان و داور دران حضرت مسک بران
 جابون سحاکت نمونم نیردای دعایم دولتم سلطو و حاکم اعظمی بایار
 اولوبی تشکیک ضعیف و ظلم غیره اولی و مرتب احوال رعایا و ناظم رعایا
 بر ایای اولوب جلال عالم و زحمه بنی آدم ایام ها نونم نیردای اولوب سعاد
 دارینی مستحق اولماری ادعیه سزاوارت اشتغال اوزرینه اولار با ذناب الله علیه

واقف به شایسته نیک دامن ستریفه بالصدق و الاخلاص تشبیه ایوب بخار هم
 دن بر قطره همه متعطلش و شوق عنایات لی نایا بدن بر ذری عنایت منظره
 حردر که سوز فرازی قضایه اجتماع افراد عیون و انقضاء جویان عیون
 اولوب سلطانم دولتم قضا دیون واقع اوله

بویزد کورک منصبی تدبیره داخلی اقدام تمام و احتیاج تمام بنزول اولوب فی الجمله

فتورده قوت و قوای بر قصور در حاکمت و ارکین غیوم غوم دل مغموه شفق شفقت
 لی بایان نابان و جود روح موحده مهم و محبت فراوان روان پور لایون که
 بویزد که هواسی علیه خواجه انتزاعی لای اولوب یوما فیه قوت تن ضعیف اولی
 وضعف بدن قوت بولقد در من اقل الخدام بل تراب الاقدام من الی محمد الحق حاکمت

ذاتک همیشه دولتم بایدار اوله . عمرک زمانه عمری کین هم شمار اوله .
 اقبال و بخت و دولت و عزت دیدک . صد قیلد جلد حضرت که چار یار اوله .

باقی احوال از استعلام اولنورس علم ستریفه خفی پور لایون که رغبت دلیبرک می شود
 ای چار یار هر دو فاسی اوله و کین حاصل قضایه حرکت و فی ایتمک اصلا رضای
 ترتیب محاسن صورت اولان مضائقه عزیزی با شایسته تریه دیکه مجال بویزد
 منسوبه خود رضا احسان تمام معلوم کرد در تفصیل احتیاج یو قدر ایله اوله
 نذار ک کیر و حضرت نیک که خدمت لطیفه سینه لازم اولن مصالحه ندر زیر اجماع
 موقوفه در کرسید سسی دامن لطفکار دن غیره دکلر کلام تسک نلور داما لطفکار الم
 دامنک کسک قلو در ستمه لطفکار امنی . و الحی صلی یونک کین ای حاصل منفسله
 اوقات اعتدال کین بیکر ملازمتی که ابد و غیره در بیک مرتبه بیکر ستمه معلوم کین

سازگار و فار و مار و اصل و سدر و خشت بخت بادت اندر شهر باری برقرار و بر دوام
 سازگار و سیکو سار بام مال بر اصل ثابت نایا خشت عالما بخت ام

الطیفة مستی اولن کورک کورک و احسان اولن ستمه کورک ستمه کورک کورک

ابتداء زمان ظهور مردن اول جناب رفیعک برادر دین است و اول استنسیک برورد
 نعمتی یوز اول کعبه حاجتک عرف و شقی هستند غیر حایه بنز و اول قبله استا جانک ملزم
 حق سزای عرض تضرع انگدن اوز که وسیله قلم ز جانشان شمار جهان بنای سیرت
 کجا رویم بفرمای ازین جناب کجا حاشاک اول جناب مکرمت نصایک درگاه سعادتی تا
 وانتاب ایدنم بهر نیاید و کاسیاء اولیه و اقامت از خراب فیکر جاننا و ای رجا خاب غنایم
 همیشه قبه تضرع اسرار ز فقه مکارم و معالی بی منهای ایدیر آو او حقیق قلوب ارباب اخلاص و حیوان
 جناب جنات اسایله مداو اولی نقدن تا ابد مردم اولیه خالی بالین و قدره العالی
 ایدر که اول مانوس اولد و غیر غایتلردن تا بوس اولیا یوز

معروض بن صدیق و افکنده تحقیق بود که بوعبد کثیر التقصیر اولونده و کاتبه مفاطع کلمه
 تفتیح امر اولدی بوسیله اولدی معلوم بر معلوم در که بوقوله بی حاصل حاصل اولدی که سنگ
 بضاعت و استقامتی اولاکه اول تفتیش عظیمه سز و ایر و بی انجام اختتامه ایر سز و جهان
 سعادتی و سز ایچون الفقهی ای احاطه کردن مامول و مسؤلر که بواشده دله اولد که
 اول بلای عظیم و الم دیدن مصون و مامون اینک طریقی نه ایه غایت پر حمایت پور سز
 بیز هر مرد در سز لردن غیر ملاذ و ملج و رفیق شفیع یوقدر که اکا اعتقاد و اعتقاد
 اید یوز لدر یک قلبی و عینی الیک شغلب جهان جمیع جهات الفقهی نهایتکه سفارش اولد

اولی تدو اخبار سرت ان رکزه بوجبه کوزی شادان و خندان فکر بوعبد الوهیک
 اقصای تفتیش و کی معلوم سرتیف پور بیه اول غنای پر شهید پور میان نسته وجود در
 دریا مفاطع دین و هول پور لبیه باقی ظل ظلیل عال و سایه مکارم محال بر افراق اعلا
 و ایالی حمد و ثناء با بنون و الصاکر باقی فرمان اول طبع جهان دان و ساطع البهره
 رای مشکوک لریه منوط و حرر بوطور

اول دریا با مقام و احسانک عطای بی کرانه ندن مستقره که بوعبد کثیر
 ساحل سلامت جعفر معتمد است اولنه سمشه عباد صدق الوداد لری ظلال وجود
 بر جود ستر نما و لری سرور و خندان و مبتهم و شادان اولی نقدن خالی اولیه

خاکبای سعادت بخش که کلید بیدار و مستکاند یوز بجز لری سوز مکرر صلی عر ضه حقیر
 دو نخواست بهر مدد جناب عالی سعت بنه اولدر که بوسیلته ای مقدار سلطه ملک عبید الله
 عت (جانی سلطه نسک و خدمه انجم ارتش) در جند مندرج اولوب اولستان
 فکر قدرته انتساب اینمطه افقی رایون عباد و نذر حال بلا سبب المزدن تدریج
 احوه توحید اولوب انوار بدل منصب و میر لده غایت اولدی و غی تقدیر جه امتداد
 زمان خیم اولدی و غی سبیل اوکار کثرت دین و انشا رقت عین ایضا عظیم

و

سلطان حضرت نیک کردون مثال سی غنائی علی سفار و وعد و حاکمان از راه
 و اصل اول و غنی اجلان نام او اولوب دامن منصبه ال شیشه دن ما بوسه اولوب
 کوشه افراخته توشه فصاحت اختیار اندک معلوم شریفند که حاضر دن خوجه اعلا
 و اشال جبال مال پیچ در ایله اوله اولی منصب غنائیت کافی و مطلبه محکم شایسته
 معنی و مذهب اولور که ورق دعا به سلطانک نظر کیمه سار من معلق اولوبی بونل
 کینه و دایم دیر نه لری اوز رندان نظار غنائیت و لطف بلوغی درینج پیور لیه
 بنده را احسان کن ای پاک دین لا یضیع الله احوال الحسین

بر منصبه ای غفار لمن تاب اول جناب مکارم نصایب دن متضرع بلکه توفیق
 دهر سیات و مسوحو قلموب چاند جاعزه قلم غوغا چنگ

عینه علیه سعادت دن و سید سنی سیدت عنوان متفاد اوله ابله عیسی
 صکر انواع اعطای و تجلیله تقدیم اولوب انما ضعیف منیر واقف الغنا در انما خاتم
 عارف السرازم اولور که باغ زمانه ده بوبنیک نه ال عالی مساین حدائق
 شاداب و لیس شش و عام انما افضال ای متار لیه سیر ایل اولوب قلم الطاف
 متعلا و از لای اعطای فخره فرط اعتقاد ایله مقرر اول اول کلمه و بون کیمه و بنام

موفق حضرت

و

احقر اول استان اسما رفعت کبریا منزه کلمه خجسته و اریده افروخته
 چاغلی اولوب جان و کوه کلدن و درون دلالن ابتداء و شایع و اولاد و کلبه
 ایله حال حق قوی و عاکوئی و بقا جویدل اولوب اول جناب سعادت یک
 در دولت نصایب کلمه دن غیر بیاری نیت خفا کلمه کلک احتیالی
 بود راول در که دن غیر بر قیو بلرز خواست شام جهان شایسته کجا روم بغیر مال
 جناب یکا منصبه بعضی طایفه و اربش امر شریفی شکل اوز رینه ایسه فرمان اول
 درگاه عالیشان حضرت تارینه مفضلدر امر شریفی در مطیع و منفق دم لکن هر بار الی الحکم
 جانیه سوس سحابه لبر در قیو کلامی سوله الی جناب حنیها بر روح اوج علایه قولم فی و عدا
 و اول حضرت فلک سالک بایه سر بر اعلا رینه بود در خاض اولور که حاشا نیم حاشا
 که بوبنیک سرب و باهم کاه حلقه و شرف خد متدیم و چین عمو دیند سرب و کالی کس تقیم
 اولیم و الله العظیم تارینه لکیم و انما کلمه یعوسین او بوبنیک و ایلی کون بریر دن
 لیل و نهار امر او چهار روی در بانی جسته و جوی اوز رانه اولور لکن در بامو طری
 عذیده و منازل بعید مشتمل اول غین بعضی حشر واقعه اولور قبض و سبط
 الحق حضرت بحر النکاح و مالک الملک جنابنک قبضه قدر لریند در اما اسلوب
 مودود و طراحم و اوز رنه لکیم و اوله جایی در اوقاف قصه و المجدیه تمیسه
 وجود مستحکم جلله عالم و زمره نایم خصوص خصوص و حقیر اولی غله درم لای اوز رانه و نام

و مستفیدان قیس شود و قسیده در احصا اولند

ی
سید شریف سید عبد اللطیف دعا جگر اکتساب اقدار صفت رجاسته و
انوار امینت انجاسه خاکبای سعادت خزان کوزه هزار نیاز مندی و ارز و مندی
بر دست و اولوب بویکینه دیرینه خلصک و تنبوه و خواهی که شنباه مختصه
مکرمت اشیا و سعادت نشانه کوزه کمال اخلاصین و خیر اختصا صین
علی وجه البقیع فهم ایدوب و ادا یدیک که ذری خاکسار دن افتاب عالم
به هره افتخار سوز و قطره بی مقدار دن قلم کرم کردن جناب به همه افتخار
اول سون اسما معارج بر ورقه بند که ورقه افکند که نامه اعمال
برین کاتبی تسوید اولوب عرضه قلند از ان طرف پذیرد کمال نقصان
درین طرف مشرف روزگار باشد حاشا که احرام خلوص طوبیت و توجده صفای خفیه
بر کعبه شریفی طواف ایدم محروم کید لر باجه احوال بنده کان و امور بکار
رای عالم اراکز ایل انتظام مولفدن خالی اولمیه نیست چون کسوز درین طرف اندر
کرمی خسته افزون تر بود در جای پست

... راضی رفته نیاز و حامل حامل اعزاز مولانا فلاں مال فضا بل عدد در ملنا محو

نا محصور و کالاتی کما لا یتنتی تا محدود و مقصور در بلنه طبله غریب و عین
لباقتی قریب اولوب فقیر الحار و کسیر البار و کثیر العیار و قلیل المال
اولمین اگر موالاده الصالحین مد والاطالحین له موجب فی مرض الحرام تحفی
المهام ایلک رجاء و لنور امند در که هر نه همی و مصلحتی اولور سه اتعانه اقدام
ایده سر علم المخصوص که مدار معیشت ایچون حاله مناسب بر تدبیر اولمینه
صمت هما امتا مندر سوره سز که سبب ثواب جمیل اخروی و موجب از دیار
دولت دنیوی اولدوغی شایسته شریعت عاری و بر پیر چون اعتقاد و اعتقاد
الطاف و اعطاء فکره فوق الحد و العود در زیای الطفا و اشهار اولمندی
همیشه لطف و شفقت از شوق رحمت لامع و طالع بار

... مادامکه ارباب فضل و کیمیت و اصحاب فطنت و فراست مقبول افاضل علما
مستار الیه امل فطیل اولوب دستگیر هر فقیر و نظری نظیر ایل اهل عرفان
رسان و ظهیر اولد اول و جو دیر جودت و دقت و طبع و قاده و تقاضا طبعیک
انار افکار حقائق دمار و دقائق شفا در انظار اولی الارصاد رقا قند
و البصار کبار اخبار النور شمس شمس معین اولد و غنک شایع سیریه البروز
اولمخله پایه صحنی رتب عالیه ده خیر و زاولوب روز بر روز در جات علیایه

بیننده

صعود ایلد مسعود اوله سبی تحت که حلقه مسیحی ان ابرار طرا علیین اعلی
 بهینده دانه و تحفه تسلیم که سلسله مقدسان ۹۹ از عالم بالا جمع کن عین
 اشرف مناظر اوله قواخل اشواق و رواحل اشتیاق ایلد شاد باشا رخت
 والا سمت قلند قد نصیحتی ازها و انبا، حجابیه اولنان لولور که استیو دادنی
 جز بیل و داد و رسانند سفینه اتی دجزوم امیر فخر صکوز ملازمت باب سعادت
 ناب ایچون سپارشش نام ایلد حامد اخندی خدمتگزاره روانه اولمشه خدمتگزار
 متوقعه که مذکور امیری دستگیر لکایدوب حامد اخندی ایلدوب حصول جمیل
 ظهور کتورب مدد و تعریف و تلطیف عبارت ایلد بوجانیک منظور ایلد و کنه
 داخلاترت بپوریلد و بالجملة تحصیل امانت ایتحام و منصب ایلد حمل اولمشه
 اقدام به انعام کتورب کلک تحضیره احطاص و مصرف نتیجه اختصار صکوزی ظهور
 و مشعر و مباین در باقی همیشه مکنونات انار مقتضیات آن ذات پرزانت
 اشرف اوقات و اسرع ساعات ترقی قیامه ظهور کلوب منظر ایات اوله

الحمد لله و سلام علی عباده الذین اصطفی کافه

مختل فیض عظمیت پیام و نادی بیخ جلالت نظام لازال محط رحال الانام و
 لکواب لاجلال و الاعظام جنبه لطائف دعوات صاوت اجابت ایتا و صیغ

و صیغ مسکن و اقیات اصابت غایات اتحاف اولند قد نصیحتی انبار داعی خواه
 و انبا، مخلص لی اشتباه اولور که اثر بوجیه که احوال پریشان مالکون استیجار
 بپوریلور سه الحمد لله سحانه و قیالی میاسن همت علیه کوز ایلد حالبه صحت اوزرینه
 اولوب جمیع متعلقاته ادعیه دوام عمر و دولت و اشیه نبات قدر و حشمت
 مواظب ملاحظه بپوریلد اقتصادی تمام دولت ملاقات مسرت آیات نامک و غن
 مصافات مودت غایات و اصل اولمقد رجناب رب الارباب و مالک الرقاب
 متضرع که احسن اوقات و امین ساعاته سیر و مقدر بپوریلد رب العالمین
 بعله حاصل ورقه دعا و ناطق صحیفه شایسته محمود اخندی داعیکر که تحصیل
 احوالی ذات ملکی الصفاتک معلوم شریفه بدیر حالیا غلظ السلطنة الکبری
 در کن الحلاوة العظمی رستم پاشا ابد الله متی ظلال راقه علم مغارق الامام
 ماتعاقبت الشهور و الاموام حضرت نیک خاکبای کیمیا خالصیت پرینه مذکور
 داعیکر که احوالی عرض الیکل مکارم اخلاق خداوندی و مراسم اشفاق و شفقت
 حقیق و لائق اولن ارفاق اظهار بپوریلد انشاء الله تعالی معلوم حضرت که
 ملا حضرت نیک و بوجیه که انکم که انتظام احوال کمال مرتبه مرادید راندن
 هم بر ارادی داعی بوقدران انشاء الله همیشه دعایم عمر و دولت پایدار
 و قوام عز و شوکت استوار اولمقدن خالی اولمیه بمنه و بینه

حق سبحانه و تعالی حضرت نوری اول سرچشمه نیایم فضل و کمال و دیباچه رساله
 عرف و اجلال کشف مشکات الحقائق حلال معضلات الدقائق سعدون کنوز
 نزه و اصول غریب غرائب معقول و منقول حضرت تنگ وجود و شرف نام و مقام
 وقوع و رکوع و سجود و کفایت و افعال و اوضاع و اطوار
 و سایر تصرفات آثارند مجموع اتباع اولیا و اصحاب اودا و احباب
 ایل عین غایتی بر این منظور و ملحوظ و لطف الی نهایتی بر این محسوس و محفوظ است
 مراد شریفی اوزر دنیا و آخرت می آید و این معجزات و کرامات است که در این
 ارباب حاجات و کجبه اصحاب لهما تدریجا در جمیع صلی و فقا و مراد بخش ظهور
 ارباب رجالیله امین رب العالمین اوراد دعا و اذکار شاکا شریفی ادا اولیاد
 صلی خاکی کی کیمیا سایه که کل جلای دیر جان و توفیق نور اقرای عیون
 عرض بندگی مقدار و ذری خاکسار بود که عرض حضور و خور الحضور شریفی در حق
 که دکان دعا جلی و علوم و فضائل موصوف و محسن و شایسته مشهور و معروف است
 زهر و صلاح و حقیقت و آثار خور و خلاصه منحل هر وجهه محل غایت و مستحق رعایت
 فقیر و لکوز در سعادت و سلامت و الطاف الی بابا نامند توفیق و تضرع اولیاد
 از نور بنده این شان شریف و فضائلش را که لا انا و لان لطف و احسان

واحده مظهر قلوب مرضی الاثر و مقصود الوفا اولیاد با بنده این راهت بلند
 بهر بند پیور بر بوبنده کوز قدیدان پرورده احسان اولیاد انواع لطیفه
 مظهر اولیاد معناد اولیادین بومقوله کتا خلق جرات اولیادین وجود
 بوعبد صنعینم نیک مقصود ذیل عفو ایل مستور اولیادین شان شریف
 لایق اولیادین لطف و احسان عادت قدیمه لری اوزر صدور
 و ظهور بولعه احم عالمیه لری درین پیور لمیه باج

نور حدیقه خلافت و نور حدیقه سلطنت شهنشاده جوان بخت طالع
 طالع بقاه و نال مناه حضرت نوری ابتقا لوجه الله حسین شریفین زید اشرف
 و جلالاته ساکن اولان مستجاب الدعوه صلی و علمیه تقسیم و توزیع احوال
 راضی رفته عودیت مغفره زهره سندان قدوة الاستیاء و الامثال کاتب کمال
 قولک ایل سکر یوزر سکر ارسال پیور دیم ورقه عیودیت عفو این جناب
 مکاند میر اولاد قد حضرت عداالت انتها نیک امیر اکسیر تاثیر و تراب کیمیا
 توفیق و رجا و تضرع و مناد اولیاد که مناد را الیه قولکوز ذری وجود خاکی الوداع
 اوزر اشقاب هر آنها بکنوا حق عاطفت و رافتن لامع و طالع اولیادین شان
 امیرالحاج اولیاد میر محدث مقدار متعارف متعارف پیور و بوبنده

مرعی و محی مفسر باشد تشبیه شریفی که مبدول سوریه ان شاء الله اعز الاکرام
 امید در که بروج احسن نهج این زیارت در بین سیر اولو بار سال
 اولی انعام شاهی و احسان پادشاهی را بانه تقسیم اولی و ثانی
 بیت الله الحرام عودت و رجعت اید و تکیتم رکان مستطاب نعمت اولی قدر
 مکان معروف و مقربا لوف ستمه توجه به حسن معاوضه و عین نظام هرگز در
 پیور لیون ادعیه صافیة ایام ایام یون معاکت معر و نکره مداوم و ملازم
 ملاخط اولی همیشه سایه عاطفت و ظل راحت بر مفارق در دستان و ملازم
 حدود باد بالیون و الصاد

علم افزای عالم ابداع فضا، ابداع اعداء اعلام فو رانی علم
 الامع هر با هر الاتی و ایتکه انظار در آن و فیض میراث اند که وجود شامل
 معاکت مور و ده مکارم و رودانهای زلال افضال الیه باعث تنویر نهال املا
 ما ملان و اجاله جوان کانون نرا قانون نوال الیه تنویر ظلام الامم بجلال
 اتمکن عاظم و خالی اولیة دلم الی فلو العالی دعوات صفیة انجابت
 اخلاصی باین کشته رهین و تسلیم و فاسمان استقامت ختم اختصاف غلات
 تحفه قرین که در و ده صافیان صفیة صفیة و ذکر صوفی و خلوت

جلوت خلعت مشال شایب رسیدن بری و شواکت عبیدن عری اولی هر
 برید صیبا، صبا، برید و مشا، مسا، سما و در تحفه تحفه بالبحار
 و هدیه ندی فاضل الهی و العوال قلند قد نصک انما داعی شاکر الی
 بود که سوانق ایام و اعوان سوانق حقوقی سبقت ایدن رفیع
 مستحق رقت و مستطاب رافت اولی و لا نکره هر ان رعارف و مجال انوار
 عواطف پیور لوی رجاسی ایدند که در جلا اولی و ثانی تو تیا سانی
 کیمیا سیمیا به تقدیم قلندی متوجه و مقصود که صباطه ایالت عدالت
 احاطه لرزه و اقع بلوکلر کاشبه و امتلک محلولاتند هر برینه بر کمر
 توجیه پیور روح الیه رخت قصه قصور پند بر امل تویم و شمعو حار قور
 سمیر بر خطی تنویر پیور لوی صوبه صرف عنان سمیع عنایت و عطف
 و اصله صله حمایت پیور لوی منتظم الحار و محسوس الاشباه و الامثال
 اولی که اهرم مهمان منا و اتم مایتما در هست امیدم از مکارم
 که غای سوا ایقبات غنچه های ارادین داعی بشکفت از ریاض افضا
 باقی چون غرض غرض خلوص و تذکره حصصه بوقدر الیه اکتفا و دعا
 فرید احتشام اعتقاد اولی تا که انین کیند کزین تابید مشعل مهر
 و شمع و نور در سراج پرده جلالت و جاه بشوی دایما سکندر قدر

کلمه مشرفه و متفرد و جلیله و شریفه و انوار و انعام و انوار و انوار و انوار
 سائید سعادتمند و سعادتمند و سعادتمند و سعادتمند و سعادتمند و سعادتمند
 کوی دیرینه و دیرینه و دیرینه و دیرینه و دیرینه و دیرینه و دیرینه و دیرینه
 بنده کوز تا قیامت قیامت حلقه عبودیت بر کوش و غاشیه رقیبت بر دوش و دوش
 خدام کیوان رخت اعداد دوزخ و دوزخ و دوزخ و دوزخ و دوزخ و دوزخ و دوزخ و دوزخ

بوحقیر من لا یجوز فی صلا و افقیر از ادنه و اصل و سر از مشربان و عظمای عالم
 مذکور حقیقه ظهور ایدن عوالم کرمیانه بویسته ای امتنا و راجع و کمال و کمال و کمال

و عذریه و عذریه و عذریه و عذریه و عذریه و عذریه و عذریه و عذریه

دعا که و عذریه و عذریه و عذریه و عذریه و عذریه و عذریه و عذریه و عذریه
 صفای ملازم ایل اول علم و حکم و حکم و حکم و حکم و حکم و حکم و حکم و حکم
 اولان خاک سعادتمند و سعادتمند و سعادتمند و سعادتمند و سعادتمند و سعادتمند
 قلند قد نصیحت الی نظام هر بود که سلاطین و دنیا و دنیا و دنیا و دنیا و دنیا و دنیا
 دار خلود منزل بود و کلدر بویسته کوز سلاطین و دنیا و دنیا و دنیا و دنیا و دنیا و دنیا
 اول زماندن بر و خدا دانا در که تمام صفای نیت و ظهور طوایف و طوایف و طوایف و طوایف
 بویژه طوایف و طوایف و طوایف و طوایف و طوایف و طوایف و طوایف و طوایف

خطبه زلیخه

غنی بندگستان و وجود با سقات نصیب الطلع نهال جود و تکلیل ریاض
 مدور و رود اندکجه سبایه سعادت پیرایه رفعت وایه رفیع الراه مخارج
 مستظلال مشرق اوزر مدود و دعوات صفای لایه اخلاص ایات رندی
 نظام و تسلیم فای الفایحه اختص صغایات مسکن ختام که نسیم غنیمتی
 مشام قدسی تعطیر و شاد و نافه ذکاسی دماغ انسی تعبیر ایدر اسم اکرام
 و لوازم عظمای هر ان صبا صبا و صبا و صبا و صبا و صبا و صبا و صبا و صبا
 و دیرینه ندی ندی انیس ایدر و تقدیم اولند قد نصیحت الی نظام و دیرینه ندی
 قدیم بود که بود ای زلفه بر علی بنده لری سکر غزاه فی سبیل الله و نظم
 زاده مرابط لوجانه مسلک و منتظم اولوح اختیار ایدر و پادشاه عالم
 پناه نظر الله سعادت دستگاه ایدر الله و قوا حضرت تدرینه عرض اولند قد
 یکر ای بیکل ایچ رعایت اثر اولغوب لکن الی الله بود دیا رده بر مناسبت
 میر و لایوب بود بوجال انصر علی القاسم و توحه اولغوب که اول دیا رده
 حیاط ایالت عدالت احاطه لرند اولان رعایت کردن مناسبت محمول
 واقع اولند قد توجیه بویسته لک و حرکت ارسال بویسته لک و حرکت
 تجوید علما الاحکام مکارم نشان شیم نشان هم فیضان و منطبع اولان

واعطاف بند اول پیور که اگر ماری و اعظم مطا لیدر و قضا دیور کی اراد
 ستریف حضرت جنت خضر شامل التشریف اولی دعا جلی می سولانا حکم الی الله
 توجه اولیون صلاقه پیور شد بانه دیکه معلوم ضمیر خوارق سمیر اولیایه
 همیشه سعادت طایب محالی مان مجیم اصحاب احسان باد برکات

نادی سامی محالی اوصاف و موقوف عالی اعلی مطاف لازال محفوظا بالاجلال
 مصروف فاعل اجهت سوارق الایام جن بنه در دعوات صفای اسرار و غرار حکما
 وفایم اهدا سند صلی الله علیهم اجمعین رساله دعا اوله که حضرت سید الاستیادین الارب
 حل جلاله و عم القاتقین نواله جناب رفیع فکر کی سبیل سویه به دلالت و طری
 قویه به هایت پیور و ب عنان سمند عنایتک جانب خیراته معطوف و بلند
 استنک کسب مبله مصروف ایدوب و تعا و نوا علما البر و التقوی ام سر نفه
 استنلاله شان سر نفکر را فخر و اجلا پیور احسان شامله کور ایل جناب
 تولادن مدرسه شریفه دو تسکو بادشاه عالمینه حله الله تعالیام خلافت
 القامه و ابد اعوام سلطنته الباهر و حضرت تهری مدرسه شریفه لری خدمت
 ایدر کن کافه موالی افخخ غار بر و عامه اعلی اکرام شایسته ملازمت
 عنایت پیور و ملازم اولان را فخر رساله دعا مصطفی جلی می سولانا

مقدون اطراف صلی تحسین و علوم تا قد تکمل مواضع مشکله دن قضا
 انتمانی اماطه و برانج علوم احاطه ایدوب و باجل طبع نقا در کشف کلمات
 ما هر و ذهن و قادی حل معضلاته قار و اولوب هر چند قبول و سلم
 اولوب ایلک موسوم و معلم اولماسی بایه سریر اعلایه عرض اولند قن
 صدقه پیور لشون حنا سر نفکر دن توفیق اولنور که نظر عنایتک منظر
 و لطف و احسان ایلک مجبور کرد که

سولانا محمد جلی می سولانا اوله و فی خدمتک کما هو الکلوب المودود بذل و ایدوب
 و کتبه و ما شکره واقع اولان رسم قسیمی تمام ایتما ط تحسین ایدوب صد اصد
 خدمات لازمه ایجا به ایدر شرب شاکل خلق کند و کتبه خلقدن راضی شاکر اولوب
 اول جناب خضانتل اتمار و فواضل نشا ر حضرت ملک جوی احسان کوی اذانه
 روان اولوب جویان ایدوب حصیض جاه دلدن اوچ جاغنه توصل ایلون
 حقه استغاثی توسل ایدوب جویا علم الیاه کتبه علم الاقدام صاحب حایه روان
 اولای ایل اول حضرت سلطان ملک کارح اخلاقدن جود و توقیر که مذکور شد در
 خاک را و زتاب جناب عا طفت پیدا فخر و شفیع شفقت افری حق احمدن
 و باهم اولوب نظره ارادی منور و نصرت و دادی هر هر واقع اولنور علم

و سوغا بندهن بهجرا و لمیه باقی همیشه اول جناب عظیم الشان و عظیم الان
حضرت ملک حسن عنایت و احسان کوش و هوش اصناف اعم اطراف
عالی جاری و ساری اوله بمن المنان و الیه مستعان

... بهتقدیر حق النظر و مقتضی الوط اولیفته بوجوب تحصیل شکر و شکر دعا و تحفیه
شما، بلاخری قرین اجابت اعتماد و اتکال منکون حجتی الی ایدوب اول حجت
مستوجبا و اولی ان شاء الله الاعتراف استانه معارف مایه نه که قبله اقبال و کعبه الاله
و حصول بولوب شرف تقبیل و کاب همایون و شرف اولاد و شرف وجود در که
ارکان دولت حضور لرزنده حسن تربیت و ترقیلری با بند انوار سعادت
و ابواب رعایت و محبت و عنایتی ظهور کلوب امید و کشف و مامول و کشف
مستوفی و طوفان غز و تنکاتر قلعه و محبت پیور یله تا که الی انظر انض الدیور
والا زمان شوق و تابان و سراج درخت نمل و اولوب اندید و دولتی شکر
مانل و ارتقاء مکتب و دعا سنده شاعر اولاد و الارشاد الیه حق و ارفع اولاد
و شجاعت الطاف و حقان اعطاف و کرم فی الحقیقه جانب تحکیم و راجع در و
داعلمی حصد اولی بوالهمن سائلم ملکی سائلم قیاس پیور لمیه

فانکبای شریف بی مثل کیمیا ماله اقبال ایدوب مستوجبا و اولی ایدوب
لای الا تصال الی حق فی بی بهانه و اعطاف فی کرا نه کوزدن وجود در که
مسببه به تعالی مد کوز بند کوزک حدیقه با لطف و شوق بولان کمال
امان و رشتی تینا بیع الی بهانه کوز ایدوب سوسیز و ریان انکه محبت
هنا کوز در یغ پیور لمیه که بوجوب تحصیل و شکر الی شکر الی شکر الی شکر
و الی ان و لیسیر بابر امتنان اولاد و حجت سوز در و مایه اقصای مستوفی
و حصا زای مامول در

... عروسه و ساجا اندین الباسا افندیسند و ایدوب کتبته و مایه ایدوب اولاد
بند کوزک حصول ارام قبضه قدر نکر منوط و مویط اید و کشف حازم اولوب تقویم مطلوب و غنای
نرجان سان قلم شکسته رقم و سیل سیل اول جناب رفیع الماده عازم اولاد و مامول
کره سوزار و لایح و عنایت موانع اولاد مروت ظهور کله ان شاء الله

... بنم افندم فخلص زاده لر کوز احیا سنگ ابتدا اس باذن الله تعالی خدمت شریف و ساطعیتک مقدر و مایه
اولوب حال اکا متر بیک شکر حسنه دانی ظهور ایدوب فی الحقیقه پیور ضعیف و خفیف احیا پیور شکر
حق بیگانه و حقال یاد شکر نظر الیه حضرت مکر ادا و دو جهان بیکر من سیر و ارزان قلوب شکر
و مروت و سوز شکر حضرت شکر حق سعادت دارن سبیل بومافیه مایه حجت و مایه طلب بوعید
عاج و قاهر خیر دعان غیری بنیه قادر اولاد الی لطف ایدوب نه قدر حجت ایسه اولاد و مروت
احسن اولاد و ایدوب کوز تقبیل ایدوب کره لری شریفه شرف اولاد سنده داخل باعت و اولوب
تکبیل احسان کوز جان بر قلاوه امتنان دای رناده انکه محبت ایدوب
کیمیا العظمی

پس از موسی سم سمندش پس از کردن دعای ارجحش
 پس از آمدن روح جنابش پس از کردن شایستگی
 عرض دای دیرین و تانی کمترین اولاد که رافع رفته رفته
 و عامل و رفته عبودیت کاتب فلان بنده لکن عدم الایام
 و سوانف الاعوام و بینه عدم و افکنده مستقیم ای ایل
 مناسبت سابقه مع اولوب اهل قلم و صاحب قلم که
 اولوب مظهر دعای نامه و صورت مراد سلم مستند
 حضور شریف سلم فتم دعای نامه طلب است و کی اجلان
 کتاخانه شایع عظیم الاحسانه ناصد نه از خضوع
 و خضوع ایله مکلف به عیوب کتب اولوب
 ارب لا و لندی عا ح جلیل القدر له اول و در مسیح
 الحضا و فاضل الفاضل حضرت منکر مانند افتاب
 به معنی احسان در علم نه معده صدر خاور

بجان من ارسل رسول بالکدی و دین الحج و بین لمن شعائر الشرائع کل ما جل و دین
 انزل علیه اظهر بنیات و ابهر حج قرانا عربیا غیر ذی عوج مصدق لما بین یدین
 الکتاب لیدبروا اياته و لیتذکرا و لوالالباب ناطقا بكل امر رشید یادی
 الی صراط الخیر المحمد احرا بعبادة الصمد المعبود کتا بامتثالها مثالی تقشیر
 منه الجلود تکاد الرواسی لمیته تور و یذوب منه الحدید و یبعث فتم الصور حقیقا
 بان بتیسر الجبال و بتیسر به کل صعب محال معجزا انجم کل مصفح من مهره
 فخطان و بکت کل مغلیج من سحرة البیان بحیث لو اجتمعت الانس و الجن
 علم معارضته و مبارآته العجز و اعن الاتیان بمثل یت من اياته نزل علیه علمه
 من الرسل لیرشد الالة ال اقوم السبل فهداهم ال الحج و من خضلا من بین فاضل
 دجی الباطل و سطح نور الیقین فمن اجمع دواء فقد فاز بمنه و امان عانده
 و عصاه و اتخذ الله مواء فقد یامح في مواج الردی و تزدی في مهادی
 الرزق و من لم یجل الله لورا فماله من نور صلی الله علیه و علی ال الاخیار و صلی
 الابرار ماتا و بت الایوان و تعاقبت الظلم و الاضواء و علم من تعظم باجساد
 مدی الامور و الازمان ففیقول العبد الفقیر ال رحمة رب الهادی البوس
 فحمد العبادی ان الغایة القصوی من تحریز نسخه العالم و یکان حرف منها
 و الحکمة الکبری من تخیر طینة آدم و لم یکن شیئا مذکور البیت الاموقة الصانع
 المجید و عبادة البارئ المبدئ المعید و لا سبیل ال ذاک المطلب الجلیل
 سوی الوقوف علم مواقف التزیل فانه غزلطانه و بهر برمانه و آن سطر
 ابات قدرته في صفا لاکوان و نصب رابا و وحدته في صفا لالاعراض
 و الاعمیان و جعل کل ذرة من ذرات العالم و کل قطرة من قطرات العیلم
 و کل نقطة من علیها قلم الابداع و کل حرف رقم في لوح الاختراع و آة المشاهدة جماله
 معوناته الجید

ومطالعة صفات كمال حجة نيرة وافصح المكشوف وآية بيينة لقوم يعقلون برلمانا جليا
لا ريب فيه ومنها جاسوتيا لا مضل من نتيجة بلنا طقا يقلوايات ربه فلهذا
واعظا وحجيا صادقا فلهذا من داع يكلم الناس على قدر عقولهم ويرد جوابهم
بحسب عقولهم بما ورتارة با وضوح عبارة وبلووج اخرى بالطف اشارة لكن لا يترك
بتلك الايات والدلائل والاستشهاد بتيك الامارات والحائز والنتيجة لتلك الاشياء
السرية والتعطين لمعان تيك العبارات العبقرية وما في تضاعيفها من امور
اسرار العضا والقدر وكنوز آيات التعجب والعبر مما لا يطيق به عقول البشر
الا بتوفيق خلاق القوى والقدر وكنوز آيات التعجب والعبر فاذن مدار المراد من
الكلام رب العباد اذ هو المظهر لقفا صمد الشعار الدينية والمفسر لمشكلات
الايات التكوينية والكاشف عن خفايا حفظ نزل القدس والمطلع على خبايا اسرار
الانس وبه تكتب الملكات الفاخرة وبه يتوصل الى سعادة الدنيا والاخرة خلاصة
ايضا من علو الثن وسمو المكان ونهاية الخوض والاعضا او صعوبة الماخذ
المتال في غاية الغايات الناصية ونهاية النهايات النائية اعز من بيض الأنوف وابعدها
من مناط العبث لا يستثنى العروج الى معارج الرفيعة ولا يتأتى الرقي الى مدارج
المنفعة كيف لا وانه مذكورة متضمنة لدقائق العلوم النظرية والعملية ومنظومة علم راق
الفتن الحفية والجلية حاويا لتفاصيل الاحكام الشرعية وجميعها بما لا يمكن الاشارة
والفرعية منبثا عن اسرار الحقائق والنفوس مخبرا بطوار الملكات والملكوت عليه يدور ذلك
الاوحد والنواميس واليه يستند معرفة الاشياء كما هي قد نبه على غريب من ابدع
طراز واجتجت طلعت بسيمات الاعجاز طويبت حقائقه الابدية عن العقول وزويت
دقائق الحفية عن اذعان الخواطر يرد عيون العقول سحابة ويخطف ابصار البصائر
بريقه ولمحانه ولقد نصدي لتفسير غامض من كلياته اساطين ائمة التفسير في كل عصر من
الاعصار وتولى لتبسيط عووضات معضلاته سلاطين اسرة التقرير والتحرير

والتي هي في كل قطر من الاقطار فها صوا في لجة وها ضوا في شجرة فنظمو افراجه في سلك التبر
وابرزوا افوائده في معرض التقرير وصنفوا كتبها جليلة الاقدار والفوايز براجملة
اما المتقدمون المحققون فاقصروا على غميد المعاني وتنبيذ المباني وتبيين المرام
وترتيب الاحكام حسبما بلغهم من سيد الانام عليه شراف الحق والسلام اما المتأخرون
المحققون فتراوا مع ذلك اظهار حزاياه الرائقة وابداء خباياه الفاتحة ليعاين الناس
دلائل اعجازه ويشاهدوا اسواق فضله وامتيازه عن سائر الكتب الكريمة الربانية
والزبر العظيمة السجانية فذوقوا اسفار ابارعة جامعة لفتون الحاسن الرائقة
يتضمن كل منها فوائد شريفة تقر بها عيون الاعيان وعوائد لطيفة يستشف بها اذان
الاذنان لاستبصار الكشاف وانوار التبرير المتقدرة ان بالشان الجليل والنفذ الجليل
فان كلا منهما قد احوز قصب السبق الى احوار كانه حراة لاجتلا وجه الاعجاز صفا صفا
المايا الحسن وسطورها عقود الجآن وقلائد العقبان ولقد كان في سوابج الاتام
وسواف الصور والاعوام او ان اشتغال بمطالعتها وحارستها وزمان انقضاء الفاضلة
ومدارستها يدور في ظلي على اسرار انا الليل واخفاف النهار ان انظم درر فوائدها
في سمط دقيق وارتب عزرائدها على ترتيب انيق واصنيف اليها ما الفينة في تضاعيف الكتب
الفاخرة من جواهر الحقائق وصادفة في اصداق العاليم الزاخرة من زواهر الدقائق واسلك
خلاها بطريق الترتيب على اسبق انيق واسلوب بديع حسبما يقتضيه جلالة شان التبرير
وبسند عبادة جلالة نظم الجليل ما سخر للفكر الحليل بالغاية الربانية وسخر به النظر الطليل
بالهداية السجانية من عوارف معارف عمد اليها اعناق الهم من كل ما هو لبيب وغائب
تروا اليها احداق الاحام من كل خير يارب وتحقيقات رصينة ثقيل عثرات الافهام
في مداحض الاقدام وتدقيقات متينة تزيل خطرات الاوهام من خواطر الانام في سمارك
افكار يشتمل فيها الشئون ومارك انظر في تخطيطها الطنون وابرز من وراياتها
المكون من دقائق السرائر الخفون في خزان الكتب المكشوف ما تظن من اليه النفوس وتعرف به

العيون من خفايا الرموز وخبيا الكنوز واهدتها الى الخزانة العاجزة الفاعلة للهارارافه
 لجناح من خضه الله تعالى بخلافه الارض واصطفاه لسلطنتها في الطول والعرض الا
 وسوا السلطان الاسعد الاعظم والحقان الالحاد الاخ في مالک الامامة العظمى والسلطان
 الباهر وارث الخلافة الكبرى كابر راجح رايات الدين الازهر موضع ايات الشراء
 الانوار رغم انوف الغر اعنة والجبابرة معقوجاه القياصرة والاكاسرة فاج بلاد
 المشارق والمغرب بنصر الله العزيز وجنده الغالب الهام الذي شرع عزمه المميز
 فانهى الى المشرق الاسنى وغرب حتى بلغ مغرب الشمس ودنى بحبس عزمه مترام
 الافواج وعسكر كخضم متلاطم الامواج فاصبح ما بين افق الطلوع والغروب وبين
 نقطتي الشمال والجنوب منتظما في سلك ولا يات الواسعة ومنذر جاحث ظلال راياته
 المرائقة فاصبحت منابر الربيع المسكون مشرفة بقذكار اسم الميمون فيا من ملك
 استوعب ملك البر البسيط واستغرق فلكه وجه البحر المحيط فكانه قضاء ضربت فيه
 او نصبت عليه الوية واعلام مالک جمالك العالم ظل الله الظليل على كافة الامم قائم
 القياصرة وقاهر القروم سلطان العرب والجم والروم سلطان المشرقين وخاقان
 الخاقين الامام المقدر بالقدرة الربانية والخليفة المحترمة بالعرسة السجانية
 المعقود بنجدة الحرمين الجليلين المعظمين وحماية المقامين الجليلين المعقودين تاسر
 القوانين السلطانية عاشر الخواقين العثمانية السلطان ابن السلطان السلطان
 سليمان خان ابن السلطان المظفر المنصور والحقان الموقر المشهور صاحب المغازي
 المشهورة في اقطار الامصار والفتوحات المذكورة في صحائف الاسفار السلطان
 سليمان ابن السلطان السعيد والحقان المجيد السلطان بايزيد خان لازالت سلسلة
 سلطنة متسلسلة الى انهم بسلسلة الزمان وارواح اسلافة العظام متتمة في روضة
 الرضوان وكنت اتردد في ذلك بين اقدام واجسام لقصور في وعرة المراح التي
 الحضيض من الذي شقان بين الثريا والنرى وهيمات اصطيا والعنقا بالشار
 واقبدا الجوزاء من بروج الافلاك فحضت عليه الدهور والسفون وتغيرت الاطوار

الاطوار وتبدلت الشئون فابتليت بتدبير مصايد العباد برهمة في قضاء البلاد واخى
 في قضاء العساكر والاجناد في حال بيني وبينما كنت اخار تراكم المهمات وتزاحم الاشغال
 وججوم العلائق وججوم الصوارف والعوائق والتردد الى المغازي والاسفار والتفكر
 من دار الى دار وكنت في تضايف ما ينك الاسوار اقدر في نفسي ان انتهر نذرة من الدهور
 ويتسنى لي القوار وتطيق لي الارار والظفر بوقت حال ابتكر في جناب ذي العظمة
 والجلال وادقة اليه وجهتي واسلم له سرى وعلايتي وانظر الى كل شئ بعين الشهود
 سر المحو في كل موجود تلافيا لما قد فات واستعدادا لما موات وانقد لي تفصيل ما غنت
 وانول التحليل ما توجهت اليه بر فاهية والطنان وحضور قلب فزاعج فان فيمن انما
 هذا الخيال اذ بدال ما لم يحيط بالبال تحوت الاحوال والاهر حوّل فوقع في احشاع من
 الاول احث بجلت مشكلات الانام فيها شجر بينهم من النزاع والخضام فلقيت معضلة
 طويلة الذبول وصرت كالغارب من المطر الى السيول فبلغ السيل الزبى وغرني الى غر
 غوارب ماجى من ريد وعرو فاضحيت في ضيق الجمار وسعة الاشغال استمر من يضرب
 بها الامثال فجعلت اتمنك بقول من قال لقد كنت اشكو الحوادث برهمة واخرض الايام وحي
 الى ان تغشني وقيت الحوادث تحقق ان السالفات مناجى فلما انصرفت عن الامار
 بن الفوز بغرغ البال ورايت ان الفرصة علم جناب القوات وشمل الاسباب في
 شرف الشئات وقدمتني الكبر وتضاللت القوى والقدر ودنا الاجل من الممور
 واسترقت شمس الحياة على الافول عرفت علم انى ما كنت انوية وتوجهت الى اسلاء
 ما ظلت ابتغية ناديا ان اسمي عند تمام بتوفيق الله تعالى وانعامه ارشاد العقل البليم
 الى عزاي الكقاب الكريم فشرعت فيه مع تقادم الكادة على وتزاحم المشادة بين يدي
 مستضرعا الارب العظمة والجبروت خلافة عالم الملك والملكوت في ان يوصيني عن الزينة
 والفرلک يقيني مصارع السوء في القوار والحمل ويوقني تحصيل ما اروم وارجوه وبديني
 الى تكميل على احسن الوجوه ويجعل خيرة عدة وعقاد اتمتع به يوم المعاد فيا من توجهت وجوه
 الاذوالا ابتهاج كحبابه المنيح ورفعت ايدي الضراية والسؤال الى جناب الرضيع افضل

علینا شوارح انوار التوفیق و اطلعنا علی دقائق اسرار تحقیق و ثبت اقدامنا علی
منابع هر اک و انطقنا بما فی احک و رضا ک و لا نکلن الی انفسنا فی لحظه و لا آن
و قد بجا صیتنا الی الخیر حیث کان جنناک علیما بجا الاستکانه ضارعی و لا یوان
قاریین انت الملاذ فی کل امر هم و انت المعاذ فی کل خطب ملتم لاریت غیرک و لا خیر
الا خیرک بیدک مقالید الامور کل الخلق و الاحرار و البیک النشور

ای کل روضه کلا راسب سن باغی فضل و ادب غنی کلب باغ بنوی بلبلی تازه کل مصطفوی
لعه سمعه انوار خدا سعه مستعد راه هر غنی زنده اولاد بنی زنده ال رسول
در درجیم الی رسول درج درج و جتول سید زنده ساد اعظم اشرف طائفه ال کرام
سمعه شهر معارف علوی مصرع باب علوم بنوی نور مهر فلک قدر و شرف در یک صدق شاه نجف
قطره شبنم باغ قرشی برج عتبه سعادت کنشی سرور تحت اقا لیم سخن خیر و مملکت نظم حسن
علوی و قرشی مطلبی سیدی یعنی که عاشق جلیم درد ریای بنوت عاشق موج عیان فتوت عاشق
کو کعبه رسالت کس قر برج سیادت کس سخن ای حق نوع شناس مسائل اوراق الی شار
مظ هر کاف و نون و ای دقیق کس رسائل اطباء زرنگار در جریه بوقلمون ای ناظم در درج سلک
معانی فرخنده بیای که لم یکنتم الی قبلهم و لا جان اندک برینا در ای مبدع بوانع از غار ب تین
که در شحات امطار غمام اقلام در بار ای ایلحی روضه گلشن انت حفه و مرقه و ای باغی ن گلستان ریاحین
بلاغت که نفی ت سنات اسرار کلام بر انتظام غیرت شاره باغی شعر دلکش معطر و متور در
ای سر بر کی سنگ شاهی و سپهر در اینک ای ای نال ریاض علم و نال وی هلا سید و جلال ال و حیدر نال
فرید جهان منبع فضل و مودت عرفان فضل و کمال و حبیب و نسیم عالم و عالم ادیب و اریب
نیکه سارته سلطان ملک و فهم و فراسته فاقان علم و حکمت در یار لغمانی فضل و رتبه سیدانی
قصصا خیلک سرافازی بغناک امیر عتازی مجلس اهل نظم تانی حقل ذیل نشیمنیانی
معدن علم و ظاهر و باطن کنج عقل و درایت فازن افضل دهر و افصح فصی اکمل عصر و اشهر شعرا
صور تیل پولوسو کفان سربله شبیه خیز جهان بو کون سن اول جوان نکته دان
ذو فنون و انکشت نمای فضلای کرد و ن سن که علم معقولانده سید ثانی و فهم

و فهم منقولانده سعد ثانی علوم خود و صرفه رابع سیبویه و افشش و فتر و رسوم غلامان
منطقه ثانی ابی علی بن سینا انواع حکیمانده معلّم ثالث و اصناف الهیانه استاد معلّم اول
و نه روا آداب معانی و بیانده سمیان وائل و مجور و طر صده فذیل آساجر سایل
صایق لطائف تفاسیر شریفه فاشانی و علامه دن نشان و دقایق شریفه افادیت منیفه
سلم و بخاری کبی صبح البیان رموز مقامات انشاده بدیع الزمان و صری و کنوز خیالات
اشعار دلکشاده میراثک فرزوق و بربری اشکال هندسیه ده اقلیدس روزگار و اوضاع
بیوی زده بطلمیوس دار و دیار حکایات و نوار پنجه طبری و ابن فلكان و روایات لغاتک
قاموسنده جوهری دوران تعلیمات و فروعده نعمان و یافعی و عقاید و اصولده مامکات شافعی
و سائر علوم و رسومده اگر مشنوی و کرم منظومه قلمک فخر و مداد کل ظلمات کلمات کل و کلی
آب حیات عقل اول سن و سده محرم الکالتنده طور رنوح و قلم منطقک حکیمده بحر روان
سوز لک جمله معانی و لیلیان سرمدنی که خط اولاضمیر بر کلامک تلور آنی تفسیر ناطقک
کنج سخن معنای عاقلک کنج ظلم مصباحی خامه که نولاد بسم اسکندر غریبه شرقه دکن حکم ایلر
یاد بسم نولاله ذوالقرنین بحر یله بتره و بر زینت و زین طبعک بحری معانی پسر در
بهر سوزک آنچون بر در علمه خلق بهان خرابدر خرابدر زانکیده فضل و هنر آب علمیده خیر عاشق
نور فضلیله متور عاشق کیمه که صنعت ابر فضل و حسن سکامرات در اب و جودن
بکله سن اول عاشق صادق عالی مقدار پسر افتخار سن که ستول مالک مالک محبت
و سردار دار و دیار مودت شاه حالت بخش افراد عالمین و پادشاه سلطنت ران
سموات وارضین محبت ملکیتک پادشاهی سعادت چرخک فرخنده ماهی
اولوب مجموع علویاته حکم جهان مطایق تاب نار پسر شرار و ارساری و عاتقه
سفلیاته امر واجب الالباعی سبلا بسماب بهار مدار کبی جاریدر رامدر
حکیمه زمین و زمان مودر امر زمین و مکان آکه محتاجدر غنی و فقیر آکه تابعدر
امیر و امیر انیکله دورر بوسع و بهار یس فی الدار غنیه دیار سوز اشتیاق
عاشقان دهلوی آنک زبانه پسر سوزندن بر علو و تاب افتراق مشتاقان پهلوی
آنک سوز دلفروزندن پسر نوردر متبسی مجنون ابدن او در اما آره ریده بهر اندلیلی

واقعه اندن ابرو وایه بغیردی عذار غداریه سوز و شوقیده اولدین استاد جان شریفی
 ویرمدی فریاد کلبه شب بط مظهرک از دواجی آنک رابطه سید و جمیع مرکبات عناصرک
 استزاجی آنک واسطه سید بلکه نفوس مجرده نک اجسام انامه تعلق و وصولی آنک شیدیه
 وارواح مقدره نک اشباح خاص و عامه دنول و صولوی آنک پیوندیده در **نظم**
 شه زمین در ماند فدا نباهی در فلک مطیع و جهان خلقی خاک را بهیدر **نظم**
 عاشق ک شوق و ذوق محبت ابدی ابراهیمی آنک داندن صدور و معشوق ک حسن
 وزینت و لطافت روحی آنک لطافت صفاتندن ظهور بولدو غنی اجددن
 کاه علوت نند و ستمو مکاننه مغرور اولوب **نظم** بن اول مهرم که خورشید جهان
 بر ذره در بندن بن اول باغم که طوبی شانی برک رسته در بندن دیو متعجب و بنیم
 و کاه امانی کون و مکان و اعانی زمین و زمان فر مانک به یانته مسرور اولوب
نظم منم که خسرو و مجنون کین غلام منست منم که لیلی و شکرین ابردم منست
 بتیله مشکم و مستم اولان سالار نامدار فطه کون و ف و د و شهر یار یز رنوار
 قطره مبداء و معاد اعنی سلطان عشق پاک و صدر نشین سر سیر افلاک و ترین قدیم
 و بهشتین و ندی بلکه بر وجهه رفیع شفیق و بلیس او سینی سن که علم الیقین
 دن نجوب آنکله دائرة حق الیقینه اصل و کثر تدن خلاص اولوب نوزده و صد
 داخل اولوب ذات شریعی و عنصر لطیفی ابدی بر که بتوب و کمال اتحادده بر مرتبه
 بتوب در رسن که **نظم** اگر چه نام عاشق اسمنه عشق مغایر در ولی ذات و صفاته
 ناظر اولک اکس بر در معائن بولوب سندان آنک جمعی احکام او صافیده متصف
 و وجودین عارضین ظهیر فز کثره بر الف اولوب اولدانی اکثر احتمال یا نهال صیم
 نزار عاشقون دیده رمدیده لرد فکش خیال در و با عاشق پاکله بر لکنه دال
 اوله دیو وضع او نمش بر فاله رو یا اثر دود آه دل پر و جد و فال عاشقون متمثل
 اولمش بر مثال در اول جابنده احوال بوسوال و شکسته بال و ضسته حالده زبان
 کنگ و لال ابدی اول ذات ملک خضاک مدح و توصیفین و تحسین و توفیق کایینی
 ادا ایلکه حال اولیوب بلکه فی نفس الامر محال اولدو غنی اجددن لسان حال
 انطق من لسان المقال دیوب تکلف مدح و المهرادن و تعف شعروانش دن
 انا و انقیاد امنی بر آه من الکلف حدیث شریف معتضف سنجه فرانت اولوب

اولوب فی نهایی اودم طبیعه رسول نسیم مک و طیب ابدی و انشی واجب القبول قبول بکه و صباه
 مدینه رسول ابدی سلی الله علیه و سلم اول مهرم محرم مبتدا آمال و رکن اعظم کعبه ایلال که
 فی الحقیقه قضای سخن کعبه علیا و صحرای مالک شرب و الطجایی مطلب اعلای خاص و عام در
 و مقصد اقصای افاضل انام در اتحاد و اهدی فتنه قدن صباک انرا و مسافر طریق حجاز
 و انبار مجاور کعبه نیاز معروض زار فاکلک حریم حریم نبوی و مرفوع ناظر شوی پر نور
 تا بنایک مصطفوی بود که اگر لطف عظیم و کرم قدیم عامه داعینه تعظیم اولوب بو مخلص
 فقیر و دعاگوی حقیر جانبدن دخی استخار اولوب جانشین به بدایت اجمال حال و نهایت
 تفضیل مافی الیبال بود که بحمد الله والحمد لله قبل و علائک عنایتیده و یاران با صفا ک بهمت
 عالی لری بر کایتله **نظم** ربیع الاولنک کوننده محرومه است نبولدن بسم الله محرم براسها
 دیوب را کب اولد و غنم فک فک مثال و فک فاف مثال بولی ملی بولی به او غر ابوب
 مؤلف کتاب محمدی اولین یازنی زاده بی وردوس سعادت فانوسه واقع اولان شهادت
 مؤمنین و غزاة موفقی و بنید را سکندرده مقرا و بیا و مستوا صفا بر قد شیع صفا
 بر حال و مشهد ضر و دانی علیه السلام و بلاد رشید مصر تبه اولان علماء دین و ائمه مجتهدین
 سجا و ارفه نام بر افرام ده جمع اقطار و افراد و مجتمع کل و آحاد در آسوده اولان
 ابن فارض و امام شافعی و صحابه و تابعین دن دین اسلامک مقین و نافع اولان
 ائمه دین و اجله یقین و شهر سویده مانند و پس و مهیب اولان شیخ غریبی و دیار طوره
 و سواصل بحر مسجوده مساعی بخیالی و مراعی حضرت موسای و بلاد قنبر و بته و دده
 اولان جمعی اولیای و انقیای حتی شرای حضرت صوای و شوای ام امهات و رابی زیارت
 و دیار مزبوره بالفعل و بدیهه ساکن و دنیای ۲ بناتده ممکن اولان افاضل
 و عالمی موانستید و مشایخ و موالی مصابینه استفاده معارف جمیده و تحصیل
 و تکمیل عوارف جزیله ابدیه رک مدت سفر بحر و بر و زبان طی طریق خوف و خطر اولور کون
 اولنجی **نظم** فی صفة الکعبه مولد حضرت سلطان رسل سکن سرور اصحاب سبل
 منبت سرور ریاض جبروت منت کلین باغ ملکوت قبله شاه و رای عالم کعبه را بهنمای
 آدم مطلع مهر هدای دوران منبع چشمه عرفان جهان حریم محرم سجائی ملکستان
 ارم انسانی مشعر حضرت پیردان قدیم منظر عین عساکریم مهبط پیر توانوار خدا
 منزل مائده لطف و عطا خالی رفارده اقلیم بهمان نقطه دایره کون و مکان سر دم دیده

و واسطه میاورند و موافقت میماند و مختلف مسجد موعظ اولیای می و اولاد و غیره چون
 قدر و لیل ذات البدر که روزی بر وزند و دم نفس صبا؟ عالم سوزند به ترکیب دلپسند که اول بنویسند و لیل
 بعضی ایات چون شهد و قندی دانی اب حیات و ارجو بیار خانه مسکین می به دن بیاض نانه نورانی
 جبهه به جریان و ضیفه اولیای کوی حبیب که همان اولم که میجران اولاد و اصل جانان اولم که

و صولی بیکه با آفتاب کوندر دکن مکتوب صورت در
 سلام که چون صفای صبح گاهی که روشن سازد از به تابماهی فرمود عوار اجابت ای
 قلموب محفل کرامیلمر صوبه شاد و اینار اولند قد نصیحت معروضه و نتوان اولاد که
 بو فخلصر جانین نواز شرف نامه کرامی برله تشریف اولنم از زانی پیو ریش و جاده بود
 و مکارم نامعده و در کرم قدم کرم ایلمسلوک اولوب فواضل صلاته جلیله لر ر ضمیمه احسان
 سابق اولمش الحمد لله ذر المنع و العطا این اوقات بهمت و صولت اولوب مراسم
 اکرام و عزتک تاج تارک مغافرت قلند رود و ان شریفیلمر مطالعه مع نور بخشی
 نظام کل واقع اولوب محفل ارباب فضل و افضا طیب انفا سن متبرک لر
 معطر اولده در سوبه معلوم شریفیلمر اولاد با به همواره در کات جبه و جلال و قالی
 عز و اجلال ساعت ساعت در تراز و تریج باد بر رب العباد و من الله علیکم

نجات

ذهنم تتبع ابدی کورد کم مطارد
 لیل و نهار و فصل و زمستان و نوبهار
 کو کلوده کلدن بوکه عجب اولییه اگر
 زانی کبی قدیم اوله مصنوع کردگار
 بو فکر و بو خیال الله اندم مسافرت
 کچدم بو ار زویل صوا و کو هسار
 بر جو ساره او عزم اوردی متصل
 اوستینه سایه صلش انگن بنجه چنار
 غایتقه سر عتیده کچوب کنگلن صوا
 صا نور بیدی کیم قالا لوسایه برقرار
 کر چه که سیر سایه بطلی در صوبه کوبه
 کورد کم که سایه نکرانی اخروالی وار
 عمر صو کج کچکین ای بلمر ادمی
 کل جهان طور در بیاور رس اعتبار

شاه طاهر است پادشاه عالم بنه حضرت پادشاه جهان
عزتعالی ارسل الله ولی ناسک صورت
 و الله جناب دولت ماب خست نجات سعادت سعادت کتب نامذید بهجت عطارن فطنت
 خستید افاضت کیوان انعت مشید جهانی اقبال و نصفت عمده اساس قواعد اجملال و ابرهت ماسک سلطنت
 و جتباری احسن بر بر عت و تاج دارن ناصب رایات الدولت القراء صاحب آیات العزیزه العفا علی سنامه
 ذوق الجده والاخلاص ماکد نواص الامم سالك افاض الامم الغالب بالعد و المعلى من قدر ارج الرفعة والافضل
 الحقوق بصنوف لطایف عوالم طیف الملک الاله معز السلطنة طهراس نه لازال سالک الکمال
 بونایه الله و اهدى الرشاد خف خیای متواتره و طاف نسلان متفاخره که محض ظهور طوبیت و فقر و اصفای
 معنیه تدن فاضل اولور قافله نسیم صبار با ابلان و اهدی قلندوب هجیم منیر مهر نبوتی که مظهر نبوت
 دولت و اقبال در محقق دستور و ولی که اول جاننده اولان قعبا و اشرف اند قدون ارباب السیاده

عمدة اصحاب السعاده سید محمد زیدت سیاده و ساطع الیه عتبه علیا من نامه شریف مصحح بکتر وارد
 اولوب دستور در مسخوند سطور اولان قضایا و امور بر این سطر حضور موفور الطهور من موفور
 علم عالم از رزق عطا و اولی خلاصه معصومه لای مسخوند اول سلسله صفوت استیانه بو خاند
 اسلام استیانه از اسنده سعادت و موالات اولوب اصلا ح ذرات البین حضور صلی در اولوب ساق اول
 جانب تفرق نکرند بکن خالیا لیل و نوب کایا به با مضبوط اولان بعضی عا کک خصوص و نزل احوالی تقریر نمیش
 و سنده ماضیه ذن الکافی حد و حجه فردا منبر وی اولان بعضی اعایا به ایا به واقع اولان تقدی و عذر و انکس اعتزازی
 بیایه او کشتی احدی حقیقت حاله و مصدوقه مقال بود که سوا الحق آباء و سوا حق احوال دن اول جانب الیه بطریق مایسته
 واقع اولان که در ات و معاد نه سبب و باعث خفا اظهار شرایع دین مبسطن و اصفای توانین سنن سیدی المصلین
 ایدی علیه افضل المصلون و اکمل النجیات نه آن که سرخرجات فایده دنیوی به طبع اولوب تحصیل نام شان
 ایچونه مشغول از کتاب اولنه در بر معلوم علم عالمی اند که طاف شرف نوبت اسلامیه ایلم اباد و مهور اولدوغی تاریخی
 اول سلسله نکر ظهور زمانه کلنجی عراقین و از بهایجان و قناری و غیره دار الاسلام حوامه و ساجد و زوایا و مو
 اقامت صلوات و موهبه و مسونده اولور ایکن حکم و دن تعایید دینیه معطل و متروک اولوب و من اعظم من منحه الله ان ندرک
 اسم و سعی فی خرابها ظهور اختلاف ارا و مذاهب و ابداع انواع بدایع و معایب بشری ایا انتظامه اختلاف کلکین علماء
 مهتدین و فضلاء اهل یقین فتوای مرقی متفقا سنجی الطفا و نوا بر فتن و اندفاع شفاع مغاسق و کجی اجمالی چون او
 جوافیه بالرفعان ظلال رایات یمنه آیات ایلم مستقل اولدوقه عنایات باری عز و جل باری قلوب بعضی مرانی و اولان
 شریع نبویه و آیین فویم سنن مصطفویه صلوات الله علیه و سلام الموداه بالآیه العلیه و نهایه سنیه میعوار بنیت عیایون
 لایزال عزیمت ظهور موفور و کما صر و قدر که سبط زمین در زمزمه پنج نوبت تجدی ایلم علیه الصلوات و السلام مسامح
 مملد اولوب اندر کوز و هلال نقصان و ذوب و اوله که ان الای حی دونه الله و رسول الله و اولی الامر الاذین کتب الله لایقین ان
 و رسل الله و قوی عزیر متفقا سنجی بود فقه دافعی غیرت و حقیقت خرابیانی متفقا اولدی که عا کس فوز مظالم و جنود ظفر
 و روح و فتنه ماضیه ایلدن خربخت خسروان اول طرفه منفرد قلعه بناء علمای حضرت حق جل و علو غلوه و تمت
 عا طغفرینه توکل تام و اعتماد و سلطان سریر قاب قوسین و برها فاجیل هر دو کونین مقتدای انبیاء سابقین پیشوا
 اصغیا لاحقین مادی السبیل مقصود جزو و کل سر دفتر موجودات عده افرینش و فخر کائنات حبیب که متو رب در کا
 لی مع الله صلوات الله علیه و سلام الموداه بالآیه العلیه و نهایه سنیه میعوار بنیت عیایون
 جناب بر کوار نبوت شهادت یار غاری و صدیق و فاداری اولان حضرت ابوبکر الصدیق و سید الرقیق رضوان
 علیه که حق سبحان و تعالی کتاب کرم عظمه موالفیه و اولان حضرت ابوبکر الصدیق و سید الرقیق رضوان
 تانیا قدوة اصحاب و عمدت احباب قاضی عالم العجم کاسر الاکاسرنا بعلو الهام و من المحارب احدی الوزیرین السیاده

۲۸۶
عمر ابن الخطاب علیه رضوان الله تعالیٰ تاجها مع التوفیق منیع العلوم والوفان ذو النورین جلیب رکن
صحت عثمان بن عفان علیه رضوان الله الملک المنان رابعاً مخصوص سعادته خصوصاً لافق مطر منظر از مختار
هل النی شمس منبر بدر المحقق الحق وکوبه الدری الفایز باعلی المراتب حلیق وچارمین حضرت علی بن ابی طالب
کرم الله وجهه ورضی الله عنه وحاتم سبطین الازهرین بدرین النورین ابی محمد الحسن واری عبد الله الحسین رضوان
الله علیهما وبقای ائمه معصومین واول اولاد حضرت سید المرسلین علی الصلوات والسلام ارواح فلاح
الشیاء لکن ذلنا رجای است و اسند علی رحمت و عافیت الیقوت توجیه الیدم آت الله الاخذ کرم عن قریب زیارت
اسلام اعلام عالم کبیر وظهر پیام ظلاله النافق اقام موقعه مستظیل اولور مشار الیه الجیکوز غنیه علیا حرة انان
دخول ذرات ظفر شمول وفتح قبول معیر حقیقه استنا بولدن علم الروام رونه تجابه عبود الید لمر حاصل کلام
و خلاصه مرام اخبار پیغام بود که حق سبحانه و تعالیٰ حضرت تبارک جنبراته اخذت للناس سعادت الید منبر
مشیه الی یوب ان الله یحب الذی یقاتلون فی سبیله صفا کانهم بنیان بر صوفی صوفی و سایر آیات قدیم
الهی در التقری الید هر زمانه خرا و جهاد الید مامور ز که افضل اعمال سلاطین دین الهی و احسن افعال
خواری شریعت محمدید علیه افضل الصلوات و الکرامه دولت فایته دینویه به زرت و کلمه نکرانم و سلطنت
مر غفره صوفی حقه مقدس رنجبه وارتباط بود بر مقصود مرام و ابتقاء لوجه الله اکرم اجدای در الممر
مبین و دین متین و مطلوب و مرام هر خدا الله القدیم امضاء سن سینه حاتم المرسلین مکتوبه سقا
ممالک اعجام دن رجال و ناسان کج به و فرض اولش نفوس متفکرات اولوب زیارت حرمین شریفین دن
شرفها محرم و بوجای بند جموع اولد قریب ان اثر انشراح و احدی خلوج کد کد که حرمین شریفین کبری است الله
العظیم بری و لقی روضه مقدسه رسول و اجدیق العظیم در روضه مقدسه حبیب الله دن خلفاء و اشراف رضوان
الله تعالیٰ علیهم اجمعین افضل و اقرب الی که شریفین کرمین در رهن الله عنهما صلیع رسول الثقلمین در رز
صور سعادت زنا رکس اول الید خلاصه ابرار کمرار بهشت انوار کرامه منور در کلام قدیم الهی
الذین یؤمنون بالغیب دن رآد حضرت ابوبکر الصدیق و یقینون الصلوات دن مراد حضرت فاطمه اعظم و قی
و تمار زنا هم یفوقون دن مقصود حضرت عثمان اولئکه علی مهدی من ربهم دن مرآد شیر خدا زوج و صوفی
حضرت امام علی کرم الله وجهه و قتل اخوه و ان المال علی حقه دن مقصود صدیق اکبر و اقام الصلوات دن عمر فاروق
و ان الذلوات دن عثمان ذو النورین و الموفون به لیدم دن حضرت امام علی در و قتل اخوه الصابرون دن رآد
سلطان انبیاء و الصادقین دن ابابکر و القاضین عمر و المنفقین دن مراد حضرت عثمان و المستغنی بالاسحاده
مرآد حضرت علی در رضوان الله علیهم اجمعین و الذین امنوا الله انما الکفار دن مراد مصره اعدائهم

۲۸۵
او صحاب کبار ایدوکی مقرر در لغه رضی الله عنی المؤمنین اویبا یفوقون تحت الشجرة یوحی صوفی دلیل نام او
کتاب کرم علیه انکار هوف کوفه و در محبت اصحاب کبار با بنده خود مبتیق و مستطور اولان دلا بیه نهایت
او مایوب کتب نفایس انکره فضا نام الید مستحضر احادیث نبویه با قایلها و وصل الصلوات و کمال الخیات که
انکر حقند و ارد او کس در جمله دن بری ان الله اصحاب الصالح علی جمیع العالمین سوی النبیین و المرسلین و افاض
اربعه فجعلهم جنه الصالحی و هم ابوبکر و عمر و عثمان و علی و کبر و سرور کائنات دن حرون در سیر مشرک اذ کان یوم العیامه
ناد ساد یقین اول الله یقوم ابوبکر و عمر و عثمان و علی یقول الله تعالیٰ لای بکر اذ سب الی باب الحبه و اذ حل الحبه من شیت
و یقول ابو اذ سب الی الحیزان تغل من شیت و خفف من شیت و یقول لعنه اذ سب الی الحوض و اسبق من شیت و اسبق
من شیت و یقول لعنه اذ سب الی الصراط و اجبر من شیت و اجبر من شیت و و لقی حضرت ابی عباس رضی الله عنه کرم
کائنات دن روایت ایدر سیر مشرک من احب ابابکر فقد اقام الدین و من احب عمر فقد اوجع السبیل و من احب عثمان فقد ا
بنور الله و من احب علی فقد استحکم بالعروة الوثقی و من لم ینکح فی الصالح الا حسنا فقد نزع الله فی قلبه النفاق
بسی طایفه کج سلطان الانبیاء نکر صلوات علیه و سلامه المحب اجدای حقند اسناد ایدوکی هر بیانات حقه
نواقص ابریشو ک ملاحظه و زنادقه فاروقی الا شهد انکر لعنه و سب ایدر لمرجه مبرور انوک کس کجیه لازم او
ارکان کج شریعت اهل اسلام کدر رسول بنر کوازل اجداب و الحجابیه بعض ایدر عدد اولاد دن و کلمه آل و اهل
بیت دن کلمه در کل مؤمنی تقی و تقی فها و آل در بنجه بیلر در که سن اول جابندن ترویج مذسب با قویم ایدوب طریق
شینه شینه شینه انکر الخوف هو الی حق ار تطلب ایدوب ار ازل ناسدن اقتباس الیه علم الانصاف
تقدیر سلیمین ایدر بری حصوه هاسینه ما حقیقه سکا اتباع البدن کروه هنا لنگ انکر کس قتل نفوس و شکله و ما
نور جد و نه مسابه و ایدوکی ملاحظه اولسنه روز خشر و جوابه قابلیت اولور قی بر بوجای بند دایما ک
موجودین فالدروب اول جوا بنیکر الله الی مصالحی لیجون عسکر کی سران اجم نشان الید توجه ایدوب کس ظهور کلیمو
زوا یا یختفی اولوب فرار ایدر انامالی جانبین پایمال و رعایای طرفین ضیراء و ارشفه حال او شمله
حالبه و ارد مکتوبه نوع دیانیت اوزر اولوب واقعه اولان احوال که و اوضاع عدم رهنا و نداشت اولد نکره
اولور اگر حقیقتاً جناب جلالت مایز الیه و تعلق و عداقت اوزر اولو آرزو سندن ایسک تعلم الله
و کون به شهادت که حاطر فاطمه و مملکت و ولایت طمع و انفات خطور ایدر کلمه شولیکه قلم او سطر شکله
واقعه اولان مملکت دن آتین شرع جبین حرم اولوب اصحاب سزین حیز المرسلین صلوات الله علیهم و سلامه
تلا بیه سب لعن البدن قریب الی لطلوع شمشیر کین تأثیر اولوب مجموع مد فوع اولال و مساجد و جوامع اذان
الیه مملور اولوب صطید لرد یا دجرهار یا دقتوب اول مملکت قدیم الزمان دن اولد کس در اول اسلام اول

٢٨٦
 شروعه كنهه شمس به دكین و رفیع اولان كند و رتله و عدد و نال بالكلية صفا و محبة متبدل اولوب ما بینده صلح و ملاك
 احرى محقق و ولور و الا بومعنی به رضا مرضی كوز و لیه خلاف شیخ فخر اولان او ضاعزه التفان اولیوس
 ما بینده فی الصلح و معصا دقت اولسون و یطو و ییلور ایسه بغوذ بالله رضا با کلف کفر در اول وجود
 وادر قضیه دکلدر اوسته حق جل و علما ندر غنائین ایلک و ایلک جهان فی نفس صلوات الله علیه و سلامه بجزان
 هدایت ایلان ایلک و ما الفرق الا من عند الله عز و جل العلم سا کمر کواکب اعداد و غازیان ظفر معتقد
 و ملائک امداد ایلک و اریلو یورر لشکر کدر ارجاردن بود و فقه فخر اکی مال تبین و عار یلو عساکر
 ظفر ماثرا ایلک مقابل اولقسن و در ایدردن و عیب دستور اولان امور اینه ایسه موضع بروردن جلوه
 اولان است الله تعالی اما اگر جناب جلالت ما بجز ایلک ایاذن خطوط اولوب سلطانین دین و هو اقبین
 معتدلت قرین ساکنه ساکن اولور کمر معتد علیه ادم کوندر کسن

(Faint bleed-through text from the reverse side of the page)

اللهم اننا نشکک من النعمة قوامها ومن العصمة دوامها ومن الرحمة شمولها
 ومن العافية حصولها ومن العيش ارغده ومن العمر اسعده ومن الايمان اتمه
 ومن الانعام اتمه ومن الفضل اعذبه ومن اللطف انعم اللهم اننا نشکک من النعمة
 تکریمنا اللهم اتمم بالسعادة اجالنا وحقق بالزيادة امالنا
 واطمن بالعافية غدونا واصلنا واجعل لی رحمتک مصیرنا واملنا
 واصبب سجا اعفون علی ذنوبنا و من علینا باصلاح عیوبنا
 واجعل التقوی زادنا و فی دینک اجتهادنا و علیک توکلنا و احتملنا
 اللهم ثبتنا علی نهج الاستقامة و اعزنا فی الدنیا من موجبات
 الندامة یوم القيامة خفف عنا ثقل الازرار و ارزقنا عیشت الارار و الفنا
 و اصر و عنا شر الاشرار و اعتق رقابنا و رقاب ابائنا و امهاتنا و فرائدنا
 من النار برحمتک یا عزیز یا غفار یا کریم یا ستار یا هلیم یا جبار یا الله
 برحمتک یا ارحم الراحمین

(Faint bleed-through text from the reverse side of the page)

فصل در بیان

کاشانه

دیرکت ب خانه خود در تیر کشیده و خود را بدوب تعلیق رتبه خط اشکال فضال ابد
 سطح نظم عالم شایسته تدبیر اندک امانی عوالم نوال مال ایلد صحت امانی بر نفس خیال
 اید و بی زینت و زیبای طرب باعث سرور احباب و ناسر حضور اودار اول مهر کلام که
 چنان چنان کوشه نشینان کشتیان انس ده نشو و نما بول زینت دستار دستیار اقبال
 مجلس عالی مجالس بنس و مهر غنچه شاکر ریاضات فیاض کرب و بیان عالم قدس را پیدا
 اوله برک نهال برکات مال فیض انهار اهلار محفل ساحل ساحل الارض اعال جلیس قلوب
 انواع تواضع و تذلل و خضوع و اهناف تشبیه و نیاز و استکانت ایلد چهر اهلان
 سوده و فرسوده قلند قد فکری عرض خدام استان استان استیان رفعت ارام بود که
 خالیا سپهر شریفند بر هر شرف بر تو لامع و مطلع افق سعادت تشنه اند
 بر نور سرور طالع اولوب اعنی خانه براعت جامع اعجاز خدام خوش خدام بافت
 ایشا را نشانند بر اثر وارد اعنی کن ب فصاحت ماب سکین کتاب غیر شمیم
 نسیم قطب الخطاب و اصل اولوب مکامن کونند مکنون اولان خفایاکی سرور
 اظهار و خزان امکانه مخزون اولان خفایاکی جبرود اجها را بدوب داعی اهلان
 ساعی صغیر الولا احیا بدو رشن خوشان دم که در از نسیم حیات دمید نسیم خال کمال

دوستانه

انوار اندام افراخ شادمانی راه ارنیج کامرانی بر لستون و مال مال ساقیان روحانی

همیشه تا که بیاض نازکی آرند سوادت لیلی برای ضبط و ضبط
 گلستان غوغای تو با چند بند که از می سینه افشاند گلزار و گلزار

صراحی کس کوزدن خون فشان مستی بهر انگ
 حاله کس هر دم فان بودن مخوفی دوراگر

روحانی و نه تمثال اللذال دائر اولوب نکت جنت مائنه و صفا فو حان نسیم نعیم
 کبی رتبه ضای فاقه سائر اول امین بعد از عرض بنده فرو مانده بود که بود هیچ
 رمیج صفا الم و غریب عرق بیاله غم مصطفی فقر و ذلت و میکده فاقه مندر لند
 پیما نه و شش الان دو شوب مانند جاده ستراب ناب با بیال شیخ و شش با لادن
 کتا خانه اشیر اکسیر تاثیر لرزیدن توقع و تضرع ایدرم که التفات علیک یا رب
 بوشا ده پناه ای نگر غبار مخمندن و فتنه دستگیر پوریلوب بسان صراحی
 راحت بخش کردن بسته و سر فرزند دولت رخس سوار ی بنده لرزیدن معبود
 پوریلوب سبوی مدام خوش بوی کبی صبح و شام هر سوی و هر کوی ده
 ایکی دستوی فرخ راسه اورب مدام ذوق و صفای خدمتد بر ایاق اوزره
 طوب بلبله طر کبی بلبل کویا و قرانه می کبی قضا قرینه بویا اولوب مدحت
 و دعا و محبت شاده رطب اللسان و عذب البیان او لوقدن خالی اولیم
 جو کل جفوه در اید لب امل نشنا اگر ز کفش لطیف وز نسیم قبول
 الاحوال تاجهال باد دولت باغ کوثر جام و حیدرت ساقی

او حیات

استیان شیت سجانی و ن شهاز بلند پرواز عفت مانی امانی عروج اوچ
 جو جوان توفیق صدای انقطه صید منای عالی و ادانی آنکه کج شایهین طالع شرف

مطالع مسعود و جنگال ظفر اقبال و مسعودی بهال ایله قید کیک کوکبه کاهرازی
 دراج سعاد و اندراج مطالع عالی ایوب هالی بهال غیر دوزی مقید فتراک
 جلالت اوراک اولاغله روزی اولاجارگاه بنه سعاد و دستگاه صوب
 صواب شوبنه که تخیم خیام رفعت ختام ارباب نبهت و مزجم جباه و جبه
 اصحاب جبه و وجاهت در لازال مناط للامور و محط لرحال الجمهور در دعوت
 صفات در ابراج اخلاص بابت و غیرت سیم و فاسیمت نشا در ابراج
 که مشبه شید نیل محالی و موسس قواعد عقوال اوله هزاران هزار ضاعت
 واقف را ایله همراه برید صبا صبا پرید و ست، مسدودید تمهید و عدم
 عرض داعی مخلص محض قسیم بود که بو طرف باین الشرف حلول رکاب سعاد
 ایله مستعد و شرف اولاغه اشتیاق داعی مخلص علی الاطلاق مطابق طاقه
 بطاقه اخلاص مطابق اولیج مرتبه امکان ندن متعالی در وجن حضرت جنت حضرت
 نعیم حضرت اگر چه تصور تا شکار هوام افق را وزنه در لکن معنی دام ادا انعام
 انالام ارام نام اطاعت دام ایله اصطفی و قلوب تقی و مجلوب خواص عوام
 بیوریلون تحصیل اسم استیجی بمو بابت غلظی اولوب بود داعی شاکر الماسی
 فقیر ری داعی بودیا جلیل الاحترام اولی علی، کرام و صلی فخر ایله آجتماع
 ایدوب نصیب شبکه دعا و خلوص و عالمه صید و تر قس مسانه احتیاج

همین عالم که در این عالم است
 و این عالم که در این عالم است
 و این عالم که در این عالم است
 و این عالم که در این عالم است

احتیاج مهر التماس و طیفه نطفه سده صبح و شام شغال مدام اوزر و لوب
 جناب و یابون علت کلمه مسئول و متضرع در که دیباچ و بیاجه دعوات
 خلوص دوات احباب، دولت و جود مغزی طراز شرف قبول استیجت
 ایله مطرز بیور بن ظهور بنایج موفور سیکله سرور و مجبور بیور بیور
 بید ملکوت ملکه باقی اطنا بصدع ارباب لباب و اصحاب حساب و اخین
 دعا، دوام قیام دعایم خیام اعتلا و اجلال اعتنا اولندی سیمت راکر
 بعون الغیر المجید الصمد ترک فلک نه که الة دشته کمال بخیر فصد نه هر یک اول
 خوشید ماکبانی اوله بزم ملکب بزم طرب او بزم زهره زهره اوج

در این عالم

عزیز که لطفا اعتنیت بشانه بخیر نیکو کارام خاطر قد از دت جفا فالتی
 بناطه الاشواق ماشام خاطر محمد و حامدان الکفاف و مشکور شاکر
 اعطاف ارباب تحمید فیض و کرم و اصحاب تجیدی مغرب جم اندک دات محمد و الخصال
 و محمد و الفعالت آذات معانی سمات محامد صفات صاعده مصاعدا اقبال
 و راقی ارجی اجلال اولمقدن خالی اولیه دعوات استیجت به رندی نظام خلوص
 نجات و تسلیمت مستطی به مسکن ختم خصوص نشا که ورد دعا و دعا
 غبر او ذکر صاکن مسکن سیم سیمه کاهانی و موسس مبانی نیل امانی

اوله همراه صبا، صبا، و روحل روحل تحفه مجلس سعادت قرین و هدیة ندی
 نه ارمین قلعه قد نصیحتی اینها، داعی اخلاص این بود که بنده کوزک حضور
 جو رسعادت و ورورلی یله تشریف سمنده صرف عنان عنایت بیور املان
 بیور له و غی استماع اولنوب محمد اسم دعا و معجزی لوازم کوشا اولمدر
 هموار بذات فضل پیرای بر او کمال جاه بانی یا بد بزمان خلعت این خلوت
 در سایه راحت انتقامی

ششم

بجمله اسم شمس جلالت فی فلك الفضائل متصاعده علم مستقرات الارتقاء
 ولا یرال قدر عذوقه فی البوط و درکات الاخطاط الی حد الانقضاء و الانتفاء
 فواله ان خدمت و دعا و هزاران مدح و ثنا که هر یک از غایت صفات خاک
 در چشم اب کوثر اند ازند و بخت خدیجهت و ولا از غار صبی با و صبا حکایت
 گفت از سر عشق که فلك ثوابت با وجود کران بار ای اگر بد رجه ذوق دقیقه از ان
 رسیدی در سرعت حرکت چون فلك لا فلك بل فوق ما فی نهایت الادراک کشتی و بیا
 دلی که بملاحظه سهالی از شمس آن کیوان با کبر کبر و قاروقار مشتری دلال هر
 ماه روی کرد و بهرام مع مال من شمس الباسم الانتقام تیغ عداوت در نیام صلح
 کرده نیز آسایا مع لون اناء گوید و بر فاق و موافقت تا مین ارواح

شمس فلك باشد صلی و خصله دیداری که قدر فلك باشد صلی با کبر و اظهار

ارواح مقدسه و نفوس غیر مدنه بموافق سلسله سدره بان و مسامح
 بنده کان عوالی شان محذ و منار سانیله می اید توحید که در مهب قبول اخذ
 و اگر از اینجا که ذمه پروری سکه افشاست و بر داشتی قطره غیاب بر سیر
 استماع حال بنده کان کاکه نباشند بمن اند و بمن الله العالیه بر نسق
 خیر گذر است و بدعای دولت ایندیو ندر روز افزون اشتغال دار و بکار
 درس و مذاکره لی تحلیل تعظم متصف فی فی بیور درین شای توم کندی
 بشت و طیفه مدح تومی کندی کار و کاهن نیز بخاطر می رسد که از اینجا بکلی
 ان خاطر می رسد تا بسبب اغل غل نه ریسن بایب اندک مایکی و نقصان
 جمیع بر عرض خدام رسیده با سارت انگشت ذرات التفات عقد می
 به یکبارگی کشت دیار اما از ان می اندیشد که بخت حضرت جنت خار
 معنیان فرستاده باشد یا بجنب میمون مامون اب باران برده باشد
 اما بر خصصت غنایت و خیر شفقت بدین محله رات التفات نموده
 بنزدیک کرم قدیمی نمود و بدین تصدیع التزام نمود و الله اعلم الخ لا اله الا الله

هفتم

چون شرح عقاید معضلات مقاصد و حکم هدایه بطی لب عالمیه و شیهات
 را صد اعنی کشف اسرار تشوق و التباع و بیان تمام الام تخن و نزاع

بجانب سعد سما علم و دانش سید اهل بحث و پرسش شرف ملک اهل کمال
 خسرو حسن المقل مولانا نظام الدین احمد و فقه اند تقی ابراهیم خضیه و ما بر ما
 مجاری حواله علی مایه تفسیر نه در آن درجه است که سیه خنک قلم را با وجود
 سرعت رفتار و قدم که بیک جستن خود را از سواد مغرب ببلاد مشرق گیرد
 و سکه و تار بسا لهای دراز و وصول تبان نماند ممکن باشد تا پای نهادن در آن
 دانه نه ممکن پس واجب نمود که روی از آن سمت گردانیده دست بعتقاد
 سعادت و کشف کروب و مشکلات یعنی دعاء داعی بعوانه ذوق و صفای
 سالم از مکان سماع و ریاضت و از جناب معبود علی الحی و عیبه مطلق تعالی کبریا
 و حسن سعاد و خیر فضائل و تحسین خصائل او خواهد پس چشم می دارد که
 همچنانکه خود برایش صدر صفای فواد را مقرر و مسکن ساخته او نیز از خفا و غایت
 این برادر مهمل و غیر ملتفت نماند و علی مخالف السلف عمل نموده بکثرت
 اوضاع و احوالش و کثرت و مقولات و اشتغالش برین حجب منت نموده
 چنین را به وصول این متوجه داند انکس داند قدر دل مسکنیم کورایم ازین غلطکافی
 و بی الجمله تشبیه بنیان مودت و احکام قواعد محبت محمدی نه بر تبه است که
 مجرور و سته و ایام و مضی فزون و اعولام کرد سوانب نقائص و علل و سبب
 فتور و خلل بر پیرامین دامن او نشیند فلذا جمع متوقعست که از آن جانب

جانب نیز این مایه سلوک و این نقد مسکوک باشد دیگر چه نویسد که
 از کل احوال نازل خبر است تجربه خواهد بود همیشه حیدر قابلیش مقعد
 قلانه فضائل و دست افتد از بر کردن عاقل خواص حاصل نماید

و صبح

بعد از توفیق معانی و داد و پس از توفیق معانی و اتحاد

و صبح

کتاب طایفه ای موافق مقاصد سعادت و سعادت طایفه عالی و فضائل مفصله
 شارح طوایف مطایف ولایت و لا و معرب از کافیه اخلاص و وافی و فاک از
 جانب یار موافق و مجلس رائق لائق که احوال صوره صوره قبش بمهر و فاک
 مسکو گشت و طایفه رفیع و خواهی اقام میمونه اش را دو ام مسکو کوفی
 الابد و العبد الوحید مولانا محمد مستر وافی صانه الله بداعی الکمال التوالی

و صبح طایفه ای و صبح طایفه ای و صبح طایفه ای

کردیم شرح از روشنی آتش اندر دل قلم گیرد و رز بار غم توید کنیم
 قامت نه سپهر خرم گیرد نکته مباحث مندرج طوایف اشواق و تراجم
 لواحق حواشی مطایف افق فراق بجانب فضائل که فضا نشانی از احصا
 فاصلت و ضمیر فضائل که بین المسدین فاصلت عالمی که علم علم بر چه

نهیمن افراخته و قلم سر لوح القدم بر مهفت زمینی تا خفته حکیم کی باطلها را از آفت
 اخلاق ناصری اخلاق ناصری بود و می سن عادات و مکاتیم صفاتش می سن
 العادات و مکاتیم الصفات شد الموبد الموبد من عند الله لا زال ریاض الحوائف
 بسحابی و عرقه و حیا فی العوارف من بیابیع ان طهره مترعد به ثبات آفت
 که بکبت کی و اعلام غی از غی از ان شریعت مشهور بود و مفعول نباشد
 اذ او صفاتش را شواقم فبعض شوق الیک لا یوصف تکلیف اشیر الی شریعتها
 ضمیر که منی بها عرف فلهذا بالمره از اجمال و تفصیل آن اجمال و تفصیل نموده
 شرائع دعواتی چون صی تصدیق صادق بر و اجماع اخلاص معطوف و هر کس
 و طائف تجلیاتی چون استعدا که بر هدف اجابت مستقیم و منور بر منصفه البلاء
 و تجله ارسال می نمود و توقع از کرم خداوندی مینماید که این غریب مسکین
 و بجزیرین را از زوایای ضمیر منیر بیرون نکند و انبیه نوال التفات معطوف
 نفهماند و از حال این داعی اگر استفسار رود و بمن الله و بمن عنایت در ضلالت
 صحت و سدا دست و بالتقدیر علی القدر استغالی دارد و صاحب نیز خود
 و داعی رسانند درین و لا حامل در قه نشا افضل الاخوان و اجل الخلال
 که فی هر و باطنش محبت و واد و محمد و مان بل بد و سستی و ای و محبان این
 اراسته و پیراسته است متوجه ان دیار گشت و اجب خود در این بخت

بصورت بل بالحقن بر بر و بال او بستان پس بن مقدم معذور و فرمایند
 باقی چه نویسد که قلم حکیم رقم که مستوفی دیوان فکلیه و منشی لواحق و سوانح مملک
 است همواره بر کرسی سید پادشاه اعلی بشته به تنقیح اقا و بل افضل و توفیق
 تلویحات او اعلی مستعمل باد بالنون و الصا د

استعدا علی شریعت

صحاح الدعوات المستجبه و فصاح التسلیم للسلطانه علی و فوج قانون الادب
 و طبوع ما تقتضیه فرط الحب و حرید الطلب یلهی الی جانب فائز الاقران اساک
 النقی و قاسوس العرفان صاحب تاج الاساجی صلی حضرت خیر الانام صلی الله
 علی و علم الاله و ذویه صلوة دائمة و ملتزم من حضرت الاخویه ای و صحاح اللغة
 ابان قلائل و مضاعف به علم الفکر متفلا جلاله البانی عالم الدوام و هو کرم

سلطان علی الان که بکبت تب کتبت خط حطرا از دخل معاندان باین
 و جوه تجوس ساخته حتی که بد اعینه انفس و شیر علی شیر کشت و عبد الله
 استیجری اختیار کرده اند و از هر خود از هر باب خدمتکاری نموده مالک ملک
 دانش مالک مالک پیشش یا قوت تاج سروری صیر فی سوج فضل کسری
 و سالی الله فضا کرم و معالیه و لا قطع ظله الظلیل عن رؤس موالیه از جانب

کینه و غریب کین و دیرینه خود همه مبدا و شمال قوا فاعل دعا بشنا و محر احل
مدح و ملا مبلخ و مهدی شناسند و علی الامام بملاحظه و خیال ان جناب اعلی
من مشغول و مشغوف دانند حال دل خود با تو چه گویم و ترا چه گویم میان او و جانم

بر رای ارا ارای و ضعیف نیز جهان فای که کثرت مشکلات فنون است و بخت شفا
ناس را قافون و حصول بقا و اسباب و علامات و وصول مواضع را انا
و تنبیهات و شیل و مخفی عائد که

منصب علی و جاه و جبه جلی و ریاست علی الاطلاق و سیادت بالاطباق
والاتفاق که اکنون بمن الله المنون بفرقدم همایون حضرت استاد
و اسنادی فلکی البته ملکی المنقبه ابو حق نوع العلوم و این بختها و رتبه
دقی نوع الفنون و از خود رتبه ابل علی رای ابل نصر کرای امام الجماعه نصیر
ذو الابرار سید الزمان سعد الامور ان محذور الروم حضرت افندی ان
لا زال عبثه العلیه مواضع العظما يحصلون المقاصد و سوره السینه
مطی به طوالب الامال کل حکیم را صد زینت و زینتی هر چند خوبر و فرنگی
هر چه خوشتر بدین رفت به مکان مبارک باد بدین مرده کرجان فشانم روایت
که

تا که در کینه فلک باشد شمع مهر لعل به بدر
تو در او بج علوی و شرف بغضائل شوی علی العذر

تشبیه سبانی عظمی
و تشبیه ارکان
سر ادق اجلا

که این نگره ای شش جان است حق بهر بوقوع و منصب بجای خویش و الحمد لله
شانه علی السبغ علی احسان و تهنیت این منصب شریف و مبارک باد این
وضع لطیف اگر چه بهر عموم مجتبیان تخصیص من کترین واجب بود که بر سبیل
و عیان لا یجوز العرض و البیان بتقدیم پیوستی فاما مینا علی قضیه از آنست
التلف بطل التکلف بنیابت قلم از قدم و کف از رقی و طایع جواز سیر
شد حق جل و علا آن ذات خجسته صفا ترا در دست بزرگی و فرمان روالی
همیشه پای دار دارد و کرد حواش کرد دامن فضل و جاه او مکر داند
و در تربیت قاطبان و زیرکان ساعی و اهلان و مستحقان را راعی باد بند خصل
غریب خود فلا ترا توقع که بنظر غایت ملاحظه نموده بر مقتضای لطافت
خود مع قطع النظر عن حبه و سبه و قابلیته لا ارتقا الی ملاحه ابانه
کما یشهد به تحقیقاته ذهنته مع صفاته برودی درین جانب مدبر است
مناسب همت فرمانید تا که وحشت غریب این بنده بجنور او فی الجمله
کم گردد و جناب عالی را ثواب جنیل و ذکر جمیل مدح که در

هوا و تائیدات الهی و عواطف رحمانی نامتناهی شامل حال ان کان فضلاً و
و منسوبه و جلال باد و همیشه او دای او را که حاوی و دخیل و حق استقامت

مدینه سینه است قائم بدانست که دور نیست متسلل و غریب است پس بی اصل
 فیوم لا اراک کالف شهر و شهر لا اراک کالف عام با وجود انکه از خطی که
 وجود عظیم طایع لطف و بند پروری موطن داشته هم از راه سوی این راه
 هو خواه خطب مسکین نواز مشکین طراز مشرف ابلاغ مبدول داشته
 وای اگر از پس این روز بود فردای تو قبح که توقیع خط تحقیق ریالی
 بجهت نسخ غبار غم و تعلیق ارج و دانی ان الملاقات بتقیه الحیات
 از صبیح مفاتیح فرو که داشت نغمه ماند و یاران همه بدعا، ابد میوند
 مشغول باشند و الباقی الدعای

در وصف عارفانه

لا زال یوسف فی قلوبنا حباً و سنانا علی حد و راعداً
 جنب بافتی را اخوان اختیار را اخوان صاحب انفسا کل العبدیه
 و الشما کل الحیة السنان الثقب فی النفوذ الی حقی المقام و السیف
 انما ضرب فی قطعه عرف صحف الکلام لا زال نصب سهام قصه علم حروف
 و وقایه الله منه له عن نکت الایام مخصوص من الحب الفقیر بسلام اصغی
 من ورد خدود الصبیح و اقوم من غل قدود الملاح و انی من وکیل
 الحبیب الی العاشق الکثیر و اما قصه الشوق قد حل عمر و عن الطوق

الطوق و بعد فلیعلم ان حامل صحیفه الوداد النخی بکلیه الاستعداد
 من محد زمان طویلا و مستغدا کثیرا الاقلی من الایام الاغنی فی فضل فلان
 زید کماله و ثبت بینهما الحقوق بحیث لا ینکسر رفضها و الحقوق فلیذا
 اشار الی الجانبد المشرقیه بملا خطه مصداقه بنیفا و التعلیل علیه ان
 الفقیر ضیو لکم اباه بدون ان ینظر و الی انه من این بجای و من کان اباه
 بل النظر الی محض قابلیته و صرف اهلینه فا تو قبح انما منکم ماصر بضم
 متوقفا من بعد ان لا یجعلها فی سون خائنین و اجیب الدعای قول الله

در بیان اوقیان

مقتل من لا یطیع شرح استواء و قد عوج الفراع من اطواقه حاشیه
 سلطان و مولاه و شیخه و مقفاه مسلط ان المحققان برهان المدققین اعلم
 ان یقین اکمل حشدی الطریقین العقل المستفاد و الذین قصر نظرهم الی
 رب العباد من الله علیه و سانه خدمه بتخلیه ظلاله و لاحر من بغیض من فیض نواله
 و یقول ان احوال العالیه لیس کما سکی و المشغل العلمی علی حسب المقدره و سیر
 و اما الاجلیه فلیست برضیه لاجل ان الاجل القاصی ام یوفی الی اجل و الزمان
 یقول لا مال قول الام اجل و هو مستغرق فی بحر قال و قیل و لم یقطعه من
 المقصود بعد در سینه او میل فالتوقی ان لایسه فی خطواته الخوان لعل

الله لا يجعل من ابا قيس في الضلالة ويتوقع ايضا شدة آتته لا صدق حال
عندكم مبرم وحصول مدرسته يشغل فيها فان المعلى نفي لا صلاح حال موالیه
والکرم يتصدى باجابه سائليه والاب في الدعاء المبدأ معار

در وصف

هدایای سلیمان فی اکی ت مکرمت غاوشای تحمیدات و افاضات
فرزاکه اوراد درویشان ملا اعلی و اذکار روحانیان سدره المهری
قواخل کاربان صبا و روحا ره روان طبع و احسا برله انجاف و اهدا
حلیقه رصک معروض هو اخواه بی اشتباه اولدر که دمیدیم چشم رطوبه
انتظار منتظر مبشر قافله سعادت انار و هبته کوشش موشش الم کشنده
اصطبار متوقف صلصلة اخلا سوده دنا رعبا اول جبار اوقار
فتوت رضان موجب هواجوی نیک اندیش و مشتاق دعاگوی دریش
جانبی باکلیه فراموش اتمکة باعث و رشی قلم برله تسلی خاطر غم غمیک
مورث نذر اولاد برکن ناکاه خون و حل سمانی بزبان نامی که عنوان
نفحات صبح سعادت فایز و بهر یق که ارام که مضنون میوندن لغات عین
عنایت لایح اولور وارد اولوب مناسم جان مشتاق معطر و دین جهان
پراحتراچ منور اندکی اما الفاظ ستر یقنده و معانی لطیفه و اقبح اولان
سرن انگیز عباراته و نکته امیز اشاراته نگران اکیکن قصه غصه فراق
و حکایت شکایت افتراق اتنا سلف بوجوب خلص و مشتاق مختص

احمال مکاتبات و عصر اسلات ایلتمهم قلنس
بوقدر رکون که صبا بیلده عبا نامه من اول کرم بیکنه غله غفلت بلیم
کوز یسینی اینک طبر غنه بحر کبی دمی وارکم اقدن رد کل کویلمیم
کرا تله رقصه تحیات و مرا تله محققه دعوات قوافل شمال و صبا
وره اهل صبا و مسا ایلد اول جناب عز و علایه ابلاغ و اهدای غن
ع مکر که بولدی بول اول ارایه باد صبا بعده اول بیع الطاف کرم
بوخا شاک بجار الک شور بد حالدن و شکسته بالندن احسا سور
ساحل غم جان رشته می با جمال و کرداب المله دل زور می مستغرق انفعال
دریای حیرت ایچره وجودم سفینه سی بر روز کاره و غم و غم
شک نای حیرت تنگ تنها و بیدا احسرت به سر و پای یار و انیس
بی مونس و جلس سمان یونانه فراق و یانکه اشتیاق دن استخلاص
ایچون دست دامن غم من یجیب دعوه المضطر اذا دعا به
تشبیه ایدوب غسق رواحدها خلق صبا به در اول محب و قرب
عز اسمیه نیاز اول نور که حجاب قاصد و پرده نامه ارا دن
کتور بلوب دولت ادراک طلاقات ذات شریف و عزت اجتماع
مقالات منیف علما احسن الاحوال میسر اوله امن التوفیق

دعای که کلمات معجزه ریب ریادن معرا و فنا که معسیر نظیر
که باغ فصاحت بلایعت غما اوله اول کشف معالم تنزیر و طلال
و قافله تاویل قاضی حق مجلس پر رونق اهدا اولد و لعل ایضا و انما

رد

حاليا شيان محبت وفا و جود مودت وصف اعلى مراد و غزل اولان
 عرف مشرف سازندن حماة نامة اصحاب ارساله تحصيل اصحاب
 و محققين احباب يادداشت بوش چنان خاتم كه بشكش
 كرده قدسيان زائر بجهت كه كاهي بوده مارا جادوان
 سعادت خاتمت خبر ايله دوام و استدام غر و دولت ايكندام
 اوله سفر ضمن لطيف صحت ذات شريف مبشر و طي منيف بشير
 صفات مكارم الطاف لازم التوسيع في خبر و مشعر اولوس مضمون
 بهجت افزا و مكنون بشاشت اقتضا بولكون مكر زمان و عذر
 اخواند منتر كم اولان اوان دفعه اول رفته رفته الكوم
 بپرامن يوسف مثال بافت دفعه كدر و از ديا نور بصير واقع
 اولس ملاحظه اولنه بوسيدم و بر مردك بدم سنجيدم و تعويذ
 دل سوخته كردم هميشه كواكب مواكب دولتمندى بكمال نظام و حوام
 زواهر سعادت مندى بر زبده نظام مالى طلق قضا مكر و حوام
 فواضل ممد و دبار بجز من موثرى العباد و خير البلاء

العلم النظم

الحمد لله الذي جعل السيف حجة على من كفر و جحد و نزع عن صفقة الجعة اليد و صير
 دولة الامة به قاتلة و شوكة الملة دائمة و الصلوة على من عبد صارم و عصاه من عباده
 و صارم و عصاه سيدنا محمد المصطفى سيف شرفه على اعداء الدين و على الاله و صير
 الخدم سينونهم في رقاب رقاب المسلمين هذه اوراق تحوى بذا من
 مرتبة علم احسن الترتيب و التايف و مرصفا بجلال الترهيف بعد عافيتها نفس
 فقير لم يسجد بدين انان و مودعا فيها عرائس فكر لم يطعمهن انفس فكلهم
 جان و جعلتها وسيلة الى خدمة سدة سدة من اصحت بتاثير مكارم مشهوره
 الانوار كاشتها الشمس و وسط النهار و جعل شرف الفضل و رونق العرفان
 كالسول و الصورة متكرران الجامع بين الفضائل الانسية و السماوية الالهية
 الكالم الذي اذا تكلم لم يتكلم الا قلوبا و الفاضل الذي اذا كان العلم مدينة هو يكون
 له بابا لا رالت اخذ ام سيفه على رقاب اعدائه راسخه و ما انفكت اقلامه ليدع
 الجملد سحره و الحامول من كمال احسانه و احسان كماله و غاية المستور ان ينظره
 بنظر القبول و ليست بداء عيب ذي الود كظم و لا بعض ما فيه اذ كنت راضيا
 و عين الرضا عن كل عيب كليله و لكن عن السخط ببدل الما و يا نعم استمد في هذا
 سم و احب الوجود و مفيض الخير و الجود العلم اة السيف مصدر القضا و القدر
 و مظهر النفع و الضرر يفرق الفاعلة في جوار الدماء نار و جان الدخان ما قطره
 يواقيت غمان ما كنت احسب جفا قبل سكونه في الجفن يطوى علم نار و لا نكر
 و لا ظننت صفرا التمل بكنها سني علم الاله او سني على سحر جليس تحت انيس البحت
 صفاء الزمان بسفك الدماء و يتيم الانبا من الآبا يحج بين الذناب و الطلال
 و يغرق بين الذوايب و النكل يعترش صدور الاعاظم و يقوم في الجور كالتمام
 و آل الاحر ملك الدنيا في قبضته و حكر عقد الامور في يد قدرته عني يخرج و دج

العلم النظم

الدما من خلاله جعله لاجنه تحت ظلاله متجلد له شدة ترقق لحدته وهو
 سلم السليم برمان من طم ولت الكاف من نص قاطع فكان في لزوم القضاء
 غزاره حتى يدل على سواء القطع طبعت مضاربه الرقاق غوامض فكان
 موسومة لا تطبع سجع يقيم العقبات ويفك الرقبات بهز عطفه في المعارك
 ولا يصرف وجهه قطعا عن المضموم في الكها لك باسنة يدوسه حديد مقبل
 مكرم مكرم حافظ البقاء في القلاع اخذ الايدي ومعطى الايدي امير ملك
 رقيات العباد سكره الصولة لكنه سهر القياد به جبر الكبير وكسر الجبر نار فقله
 تكتفب علم المستجيب وما في سكره ينكب للستجيب **شعر** وابيض لولا البلاء
 جنبته يستره خذبه نار الحجاب اقتر به خب الجحيم والظلم مفادته يفسو
 ايخيد المضارب عظيم الزكاز سديد الحار لعبد جده مستكده واربط
 يتضم الاصلاب وتضم الاصلاب اعصى اسخط لا يؤمن منه المكر والشطط من
 القلاع يلب الخلو بالقرارات ثم يسير في المعارات يخيد في الختمان لكنه جليل
 الشان **شعر** عجبت لمولود داء علة ويعدوله ما للف حلتا فيا مداوي
 سقام الملك والدا مفصل فمن ذاراي نفسوا يكون مداويا ذوالوجهين
 مكره غير مصون وعذر غير مامون صيت في الحراب وصامت في القراب حار
 يجعل الحار ضبا حاكم قد جعل بين الخلق قاصيا متصلب لا بعد اذا خضع ولا
 يلتفت اذا مضى عدة الجاهدين وعنده المزابطين هزير يظاير البرق من حفة
 وبثقل الن من عجمونه كليت العرا اقدامه غيراته رقاق الظبي انا به وفيه
 بنج المنايا والمنايا بجمته يقر بها مستبسل ويا بانه سام يسجد له الرؤس ونخصه
 له الاعناق حام يحيى بيضه الدس في الافاق عيول عظيم الخطر اذا اغتاض يعرف
 البيول من الصور آلة الحين وغراب البين ولقد رايت وما سمعت عنده

بنا غراب البين فيه بيض جميل نير النظر ونق الجوهر مدي القدر وصقيل الخد انواره
 بتأجج وانار يتلج **شعر** سجد النار دق ورق حتى كان اياه اوره السلا
 ودبت فوقه خيل المنايا ولكن بعد ما سحت غالا ذكرا ارتياح ككف شعاره
 سغار ربات الحجاب يحيفن ويقتنن ويتجلى من اساور من ففة ويتزين صوغ
 تجرد وقطع العلائق ونصفي عن كدورات العوائق تحلش الزوايا ويظهر عن
 ارادن الرزايا من آل حرب رجل مشاجع وكفاه فخر اقولده وانزلنا الحديد
 فيه باس سديد ومناف سهل المراس وحسن الانتقاس يحول بين الحوم والاولدما
 وتجمع بين النار دائما **شعر** مقيم الفضل في طرقة نقبض يكون تباين من شكا
 يبين فوقه ضمنا في ما ويبصر فيه لنا رشتعالا

شعر الرسالة السيف للولاء الامير

الشعر بابن محمد ام الولد

الحمد الذي علم بالقلم وخطه ما قدر وقسم وسره بالقسم حيث اقسم كتابه الماكرم بالنون والقلم
 والصلاة والسلام على نبيه الهادي الى اقوم اللقم وعما الا لخم وصحة الا عظم ما من الحق عن وصف القلم
 اعلم انه علم بالقلم علم الان مالم يعلم بنى بني عن الغيب لوجا لك ذلك الكتاب لاريب عالم السمر
 رطخ الضمائر ايكم ولكنه فضيح الدنيا اقم طم سمع الدعاء كابت العوي وكشف الحائق هادي الضليل الى
 السبل وموضع الطرائق من اصحاب الكهف والرفيق وكان من المتأين سوياعا صراط مستقيم
 صاحب الزنج والتقوم كفيد التعليم والتعليم يعرف الفرقان والزبور واستر واقولكم اواجهوا به انه
 علم بذات الصدور وانه يخرج من الظلمات الى النور وعما احره يدور الامور وزير الاقايم السبعة
 خبير عن الواح الافلاك التسعة واسطى لاصول مندى النسل بطي النسب افضى الحب سكر الوقف
 لكن ريشات سحاب فضله لذي من السكر المصري واحلى من النبات القصب اسم برائة ورسم برائة
 بالفضل علم مشهور بالقلم في الصبح والظلم صبح الخرشيق القدر مستقيم القامة محروط الحصى مشايب
 الاعض من سلك الاجزاء بادى البشيرة بايدي سفره كرام برره باسط ذراعيه ماديديه ما من على قدميه

تكنه ويطحن في سيرة ونهى لانه يحشى بكنة علم وجهه يخرج في الليل في النور حائل الظلمة في
 الانوار يثبت انوار المسك على اطراف لحيين الانوار مغوص بحار الافكار والاذعان فيخرج منها
 والمرجان وله ذواتان تجرى منهما عينان رضا ختان مركز الحروف ومباينها مقصود
 الالفاظ ومعانيها مصاحب الحجة المباركة مالكة السواد والبياض بلا مشاركة بشايد
 الكائنات ولعائن جف القلم بما يوشى ان قطعت راسه منطلق لسانه وان فزيت بانه
 رفيع بيانه لا يرتوى من الماء لم تقطع الضامة ولا يفتر على المسح اذا انكست اضر اسه سام نسبة
 نام حبه زاهر من حوض يركع وسجد على السواد والبياض وحكمة باض على الجواهر والاعراض ولقد
 اجاد من اراد توحيده ورام تعريفه فقال وما غلام راكع ساجد يحكي ومعه جبار ملازم خمس
 في وقتها مختلف في خفة الباري كل الناس معبرون في ذنوبهم عرا، لكنه علم اللبس عاري ودنو
 في القرب من سائر لم ينفصل من ما، الحية مرتين لعلت لقب انه ذو القرنين حاض في الظلمة لولا
 في غيابة الجب او ذو النون اذ نادى في الظلمة فنادى في فوط الحيت كانه عسى في السماء بمقيم او
 في الطور كلهم مسافر الشرق والغرب يسلك ارجح في الهند والحب طائر ذو جناحين بهما يطير ذو فرخان
 ذو الشفتين علىهما يستدير ذو منقارين والعجب انهما جللاه وبها يكتف عبار الخط واجلاه الجبر الفاضل
 والبحار امل مصنف الكتب والرسائل جامع الفوائد والقضاة لم يظهر العجايب منظر الغرائب منها
 العصر من رسل الدهر غلط الزمان نقاش الدوران قد قرت بر يا جين تعلقات النواظر والعيون
 وشئت محققات نوقية رقايع الشكوك والظنون مقاصد كلامية مقصودات الخيام ومراصد مواد
 مرقومات على صفات الدال والايام مخرات مطرحات النور وتلويحات تبينها الى التروع والاصول
 فانو بطريرق الشفا ومنهج نجات عن الشقا عوارف معارف طوارق الانوار ومناجاة مشرق مطالع
 الانظار كانه قعر دائرة الدوران او محور كرة الزمان ولكنه في يد السلطان ابن السلطان من السلطة
 والدنيا والدين ابو المظفر سلطان سليم خان بها جرحان الهم ابد دولة وشدة شوكة واية
 صولته واكد نصرتة وخلد سلطانه ونصرتة ماتنا وبالنور والظلام ما تعاقب الليل والايام
 وضرب الاقلام على اللوح في الصباح والرواح نجح النبي الذي استق الغر بابارة
 اقلام اناطه كانت قاق القلم صلي الله عليه وعلى اله وصحبه وسلم سلما كثيرا تحت لسان
 القلمية لمولانا الفاضل محمد البردعي

الحمد لله الذي خلق السموات والارض وجعل الظلم والنور والشمس ضياء والنور نور
 لان يغرب الظلام والديكور بولج الليل في النهار وبولج النهار في الليل الله اعلم
 الصدور والصلوة على من في سراج الذي سراج سرعته منيرة سراج اذهب
 بنور الحق ظلام الكفر عن الكفار بكاد سراج قد اذهب بنور الحق ظلام الكفر
 وعلى اله وبنية وصحة النبوة الذين هم مصابيح الاقدار ونجوم الالهام يا ايها المفضل
 بنور جماله صلوا عليه واصحابه واولاده ما دام الليل مدبرا والصبح مسفرا يا من توحى
 عن صفة الشمع فاستمع ما يقبل عليك لما سمعته من فضلك لعل من لعلنا وسريرك دره من
 ذراتها تصطبغ مصباحا ما يستنار عليه احد من المصالحين ما سمعنا بهذا في ابواب الاولين
 فبالحسن ان نقبس منه كل من اقبس واقبس ما خلق الصبح وتنفس ونفس الليل واغتنس
 وهذا النار نارى ونار انارى والله معصم الخير والنور انما آتية من آيات
 حكمت غيرت بهات انزلت في ليلة ذات قدر سلام الى حق مطلق جنتي شجرة اهدى
 ومعه سدرته نكه ينقى الى اول ما خلق الله النور بحركة النور والطور وكنت مستطور
 جنس فقدر على نوعين نوع سماه صفرا، فاقح لونهما شتر الناطقين ونوع ابيض ناصع
 كالنور المبين ان في ذلك لعبرة للعالمين مستقيم القامه باذن البشر مروع اجيد وانه
 طليق الوجه واجلي حرق بان يقول انا ابن جلاكا بن جلاكا كل العباد صمد العباد ذو السهام
 الاعلى والعدل المعلى وحيه الجيا وان شئت الارض بنورنا وفتح وصيغ حليم سليم
 فرموا بهم وحيد العصر شمس لانه سراج الملل مشكوة انوار الدين وسدر الانوار الندي
 ذوات النسي السقي والذكاء، الحكيم الذي لا يخفى شئ لديه ولا يغيب احسن يد
 علم القدر والمقدار صاحب الكون والوقار كتحمل بسواد وقامه عين اليقين ويعتبر
 نور عيون عور عين فاق بين الاقران ويشا رايه بالبيان سلا لا انوار الصبغة بطلقة
 الباهرة ويشع اشعة البهجة عن جبهته الزاهرة جوفه ملاك بالانوار اللاموتية وباطنه
 ممل بالانوار السوتية لا حرقه انه نور الملك الاعلى يهدي الله بنوره من باب

عالم اشراق له يد طول في الاشراق والمشي يظهر بدس في النظريات فقا رى سر
ضوء السراج من الغرائض ووضوح ضوئه كافي لا يضيح الغوامض
بعضا ويطلع من طالع افكاره انوار المتفرقة والاضحى اسرارها ويدر عند
سطح انوار المصابيح والمشارق لعله من لوانها وعنده مشكاة انواره من الشبهة
ذرة من ذراتها اسم نور الدين وقد سمع البعض بضمها، الذي من ذلك متوقفة بآثاره
المميز انوار الانظار الصائبة وتستضي من ذلك، فكانه المنير انوار الافكار التي تبه
جعل الله له نور من انواره البيضاء ووضوحه نارا من انواره الزهراء وهن وقاد
وطلع نقاد صاحب الضمير المنير والنار المنيرة انوار الطبع من انوار القوي يكاد
ان يقال له قاسم الانوار او متوللا نورها رغم متصل بعد القدر من الجاهل بت
في الاعيان متخبر من المكونات مائة منه اكلاب مله وتارة فيه الجازم فريدة فريدة
ساحة وحيدة بنية بنية دليل واضح وبرهان لا يخفى من النظريات ومواجهي الدلائل
لا يرد على ناظر ولا يدفعها مناظر كحجج حولها الاحاد مسترفة الاعناق ساهرة الاطراف
هبطت من هياكل الانوار ومائة سائرة بين يدي الاحرار كل من طالع فيها ونظر معترض
ومفرد منه تخرج من دعة مستغنية جهوة وقد تخفص ويغير مقصود فيلته الغناء السراج
والنبراس ويترجم مواعيد مصباح ومقاس من اخرج الى البياض مسودات الليالي والدجور
فباخرى ان يكتسب مواعيد النور على صغى وجبات الحور معرب مبني على الصبا الكامل
ويختلف حوزة ما حذاف العوامل طور استعمله عوامل من اربع في الارباع وكذا
ستعمل مضوءا مشن وثلاث ورابع فيه حسن المطلق وهو العظم موزون موافق بالجوهر والميزان
ويمكن تقطيعه على حسب مقتضيات الاوزان قطعه طويل في الكبد ومفرد في الكامل وتد يكن
ان يحرك فيه بسبب خفيف فواصله من مقتضيات الجملة وعلم راسه من الاسودج يرفع الشهد
الابهام ويقف امام الجملة كالامام علوي يجب ان السبب والاصحاب وله قدم رايته صدقا
في الحب عند الاحباب غنى الاله به فاحرق موشد الطور وآمن ان من جانبه كوسى واقتبس
النور ابن آزر العروة في النيران والآثارها صارت له روضة من الجن ثا يحوم الغراس حولها

كانه سلمان سخرت له المظبور بوزن وبيد كيوست وكثر نقاد لا يشتره لانه السيف
عمود اشراقه بين الناس مهود وسروده بين حسن رايهم معدو مخففة كخفة الجوار
ويشهد مع الشهد في السفر والمضرب يقضت عطف من البكا، كيعقوب خير العيون
وينقل نارا الكبد فيه كانه سمعون كان سوية النور على مضربا والغيت ان رعا وجهه
فارتد بصيرة على الآثار ومعه من المقصود والغفار شرفي حجة مقدر وشاق كالمكر
صوتي خلوتي في الليل قائم وبسورة النور والدخان مداوم موقدة لوقه في الليل قائم
الملاوت وحده ويصغر في الكثرة وحده لا يحس بدا ولا يجمع سرمد اجمع كقول الكا
عن الافاق بنور البقيس قد جاكم من الله نور وكتب بين متزهد مفتوح عن الغدا وآب على
صاحب المنازل المقامات وبقية بادي تبيينه والتفات شتعل باسم القائم وبدعا
النور ملازم شيخ نوراني له من نور الله مقبلس وجعلناه نور المبشرين في ان س
قطب صاحب العصا والسجادة ومقوم علم الالف الى الصبح للعباد في
فادر على المكان وبسط الزمان ثابت في منزلته راسية في رتبة بمنشور باجر في الليل الاقليل
وبسبح في النهار سجي طوبى حرا من خيف يفتات من عند نقه ولا يبقى شيئا كالم كمن
الى الله لا يمتزج مع الماء ولا يتوجه الى طرف الهواء ما هرة النيرجات مستغوية بالحرارة
اربع غريز حبة فقا عظمى ولا تغلر ان وقلة قول كرا انيس بوانس في الغار والنها
وحشد بتر شدة في الليل المظلم ليل الالمانى غاسل يحس عن دمه كالعسل على غابة
السرع والعسل سراج اذا شمع شمع فوايده الى الاطراف واذا اشعل الشعلة اشعلت عوايده
الى الاكناف شمس وقية على خط الاستواء نجم مذنب وكوكب بفضا شهاب لامع بدر
طالع نجم ساطع دري الاشراق دري الاراق شمسة الشعاع بدرية اللامع قرصا الدنيا
وسعدى به في الكبر النظمي جرم موشد احدا، الله ما حوله وانار وقدر دارت حوالها كالملا
كعلة وداره سمس قد طلعت في المغرب وذا شمس مغرب يدركا مله نجي وصيرة الانشاق صليس
له عن السيل خلاص ومناص كلما اصبح يغرب سراج ضبا حقة واذا امسى يطلم نور بهجة
عن مطلق جهته خط مستقيم كخط نصف النهار وبياض مستطيل كالصبي الكاذب في النار
الانوار روي يغرب موشد لا يظهر الاسرار خطا شعاع طلع عليه البدر الالتم والنير الالتم
رغم الحب النظمي به عن وجهه الاكبر ان وجرى الله بنوره الى الاعيان ينير نوراني باهرة الانوار

و مان عروس غیر مجذبه نخلت بسوار مذتیب و نختخت بختتم من ذهب علفقت
 قلاده علم علقها و علم محله خلی را و اصبع مختی کتر من آه فی الفی نوس من الامام
 یقول صور معصومات فی الخیام نال الی اوج ذری الاشتها رکاشتها رکاشتها رکاشتها
 السیار فی وسط النہار او صلہ الی اجل المراتب و اسنہا من سرف الشرف
 الی غایتها و نقوایا و ابلغہ فی القدر و العلاء الی المذی الاسمی و الذی لا یقضی بالصلہ
 الی الذی لا سنی و کان مویشل مع المائتہ فی ذاک المجلس الی الخدمہ بالوصایا
 المعصی علی الاستقامۃ قائلہ الحمد للہ الذی احلین دار المقامہ فیہ بركة الخدم
 انہ حضر الی جانبکم العالیۃ الخدم ولہ زلفہ و زلفی اذ مویشل الخضرۃ العلیا
 الذی انتشرت انوار ذکا ذکا من الثری الی الثریا و اجنسطت ضوایا طبعہ فی
 من العبر الی الطفرات و استنارت من سراج عوائدہ الاقطار و الارباب
 و استظلت عن نبراس فوائدہ الآفاق و الاقطار مولی موال القدر من ذوالہ
 مقبلس نور اتجا مقبلس بدر محبت و جہدہ الاسنی لنا مغنی عن القمر و البناس
 جعلہ شمع دولۃ و یاجا منیر و سراج عزتہ کاسراج مستطین و مستنیر مصونا
 عن ریح الانطف و ما مونا عن اف الا نقضا و ان کانا سراج الحق لا یطفی
 ما قبلت غدا و ادبر اصیل و اقل نجم و نجم اخیر الحمد للہ الذی ہانا بنور ہایہ
 الاستیاس فی اتمام اوصاف النبراس و المقبلس مذاکت ب فیہ نور و ہما
 نفس و الصلوۃ علی بنی مکرّم محمد الذی سو نور حدقہ عن العرب و العجم
 و علی الہ المظہر الذی صوبیا ضیائہ الی الاسود و الاحمر و سلم تبلیا کثیرا

موسی روز الی ایام و در ہما من مولا ناجی و اراشکا بختی و کذا ما عدا مدی تراب و لور
 و ان اولوب بر بوجی بیل مدہ طار من اولوب مولا ناوی بہ نور الی ایام از غدا قضای صدقہ سورلوب ہر از غدا
 صدقہ سورلوب ہر از غدا قضای کردی مولا ناوی بہ نور الی ایام از غدا قضای صدقہ سورلوب ہر از غدا
 احرا علیوب ہر از غدا درت ای بوصلہ مولا ناوی بہ نور الی ایام از غدا قضای صدقہ سورلوب ہر از غدا
 صدقہ سورلوب مولا ناوی بہ نور الی ایام از غدا قضای صدقہ سورلوب ہر از غدا
 رعایا مرا حقدون قائلہ و غدن ما عدا ہر از غدا مصیلا الی سنگ و طبع کبی او صلہ جو قلیق دعوا کردہ ولی اقدی
 اولوب سورلوب مولا ناوی بہ نور الی ایام از غدا قضای صدقہ سورلوب ہر از غدا
 قاضی استدر میر و کتہ مولا ناوی بہ نور الی ایام از غدا قضای صدقہ سورلوب ہر از غدا
 ریح الی اولوب سکرچی کوئی جدید مدتد اکبر نور الی ایام از غدا قضای صدقہ سورلوب ہر از غدا
 یا بہ سر بر حکم مصیرہ عنصر اولوب ترقہ جدید مدتد اکبر نور الی ایام از غدا قضای صدقہ سورلوب ہر از غدا

حمد بجد مدعی را کہ از کلک ابداع او سر نقطہ وجود کہ بر صفی بر بدایع مصنوعات رسم تعیین
 کردہ است بمعہ بروج کالست کالایخی سباس فی قیاس مقدری را کہ از پرکار تقدیر او
 سر دایرہ مگوین کہ بر لوج کائنات سمت ظہور یافتہ است بمعہ برنج صوابست فامنا
 بر قلم صنع خطایہ زرقہ اگر خطایہ خوبست اگر کہ زکی زشت اگر کہ عابد مسجد اگر کہ اہل کشت
 سر کی را نچہ لائق بود و دادہ اند در غامہ خس کہ اخس نباتات سر ارا کونہ منفق نہادہ
 اندرین ملک جوطا و سن بخارست مکس اگر در عالم مکس نبودی بنی آدم از تعفن فضلت
 یکدم نیاسودی ازینجا معلوم شد کہ بیج زشت از حالت خوب نیست کہ بر صورت خلقت
 او از خوب عالی نیست **بیت** بیج زشتی نیست او را خونہ سمرایہ نیست
 رکی شب نکرد ندان چو در از سرست بلکہ فی الحقیقہ در جہان زشتی نیست انکہ در اعتبار تو
 زشت است در اختیار دیگر زشتی نیست **بیت** زشت ہم خوبست کہ آواز جمار کم شدہ
 از خون اید نکوست صاحب ارچہ انکوست اساطین مکت کفہ اند کہ سر در وجود واقع
 نیست و انکہ و انچہ ناقضان را شتر نماید فی الحقیقہ شتر نیست ادریس علیہ السلام گفت اللہ
 مہو الخوف فی جمیع افعالہ حاشاک حاشاک یا روحی فدک من فعل قبیح ینافہ بہ جہک الحسن
 انکہ بالذات صادرست از حق خیر نفس است و صد و شر از حق بالوجہ است علاقہ خیر بشر
 همان علاقہ جوہر بعض است شتر کہ سر زواریان کائنات بر مثال جوب دان اندر نبات
 حق نکاد و نرغ بکمال عاطف و رحمت آفریدہ است بایش تا بجال الرحمن الرحیم از حق آفاق
 رونماید و سر غیب الکریم دان ما یج نازک کہ خان ندکیس فی سواد بدید آمد شیخ فی الدین

عبد قدس سره الغز که است لکن الباطل طرزه فانه بعض ظهوراته قصور صانع در
 بدی صنعت نه در صانع بدی زشتی خط زشتی نقاش نیست بلکه از وی زشت هم نمودنیت
 قوت نقاش باقی که او هم تواند زشت کردن هم نکو خطا در فعل که عبارت از عدم مطابقت
 او بکلیت و مصلحت نوعی از زشتیست که جمال صانع ذوالجلال از آن نقص و شین معز او
 مبراست هر فعل که در اعتبار تو خالی از منفعت و مصلحت است نه اکتفا به منافع بسیار را
 تحمل و مصالح با شمار را مشتمل خلاصه مثال و حقیقه حال آنست که در کارگاه صانع آنگاه نقطه
 وجودی خالی از نقش سودی نیست الا این قدر است که آن سودگاه باشد که مرتب بغير باشد
 نه با و بلکه در حق او ان سود عین عین باشد و محض زبان پس نقطه وجود ان موجود که حکمت
 در ایجاد او توقع غیر است و مصلحت و نقصان او تکمیل دیگری در دایره خود خطا نماید اما بدان
 اعتبار که در ضمن جمله عالم که بر حسن و جوه نظام مکنات در موقع مناسب و موضع ملائم
 بوضع منظم و افقت و متضمن فائده است که در تکمیل نظام عالم و تنمیه وجه انتظام جمله
 مصنوعات از ذکر نیست عین صوابست مثال ان جای قدمگاه است که در طرح سر پا باشد
 افتاده است مثلاً بران اعتبار که در ان محل نشینی را قابلیت بود قدمگاه شدن خطا است
 در نقش خود اما در ضمن طرح جمله سرای صوابست زیرا سرای را قدمگاه لازم است و جای دیگر
 مناسب تر از دینیت **•** ترجمان لسان الغیب خواجه حافظ شیرازی بدین معنی گفته است
 و خوبتر فرموده است **بیت** هر یک گفت خطا بر قلم صانع زشت **•** از من بر نظر پاک خطا پوشش باد **•**
 منافاتی که میان این دو مصراع در خاطر فایز آید بنا بر آن که از مصراع اول ظاهر است که در عالم

صانع هیچ خطائیت و از مصراع ثانی بنا بر وجود خطا در مصنوعات بر اقول بپوشیده که
 خطا اعتراف بوجود او از نظر قاصر است و نتیجه فهم سقیم و طبع غیر مستقیم و کم من غائب قولانجا
 واقعه من الغم السقیم من سخن راست نوشتم بگویش راست خوانی جرم بیلاج نباشد که تو
 شطخ ندانی درین مقام تفصیل دیگر است که تحصیل کلام از بیت و در دفع او نام اظهر و آویز
 و تقریر اینست که در عالم صانع هر قصوری که مظنه خطاست منشاء او از امرین برین نیست
 یکا از ان دو امر عدم قابلیت وجه مصنوعات بکلیه کمال **بیت** ناقابلست آنکه بدو ت نمی رسد
 و نه زمانه در طلب حد قابلیت **•** مثال این عرضست که قابل نیست بکمال بقا چنانچه در محل
 خود بر مان متین و بیان میان معین است و معین اگر قاطعی گوید که چون در فعالیت
 قصور نباشد بقیابلیت حاجت نیست ناقابل را قابل کردن از جمله کالات
 فعالیت فاعلیت پس چون بغایت کمال باشد فعل او در شرط قابلیت متوقف
 نباشد چنانچه از کلام مولانا می روم معلوم گردد و در اینجا که گفته است **•**
 و او حق را قابلیت شرط نیست **•** بلکه شرط قابلیت و او است **•** جوابش اینست که
 قابلیت دو معنی دارد یکی امکان دانسته گویند که او قابلیت اصلا است و مراد ما در اینجا از قابلیت
 اوست و توقف فعل بر قابلیت معقول بدین معنی ظاهر است از آنکه در خبر منع و معض منقشه
 افتد و دیگر استعداد گویند او قابلیت عارض است و ان قابلیت در مذنب مانع عادت
 نه شرط حقیقی و مراد مولانا قدس سره ان قابلیت نفی اشراط ان کرده است در فعل این معنی است
 نه معنی اول ماینه قایلیم بر ان که صانع حق را استعداد او شرط نیست بلکه استعداد هم از جمله مصنوعات

کتاب فی جہان جیست
و اما نموده این کتاب
عقیده ما هو الموصوف
عنا الامار والاختلاف
کتاب سینه اعلم الاعلا
و م غر بسا الامالی والملا

اوست اگر صانع را در ذکر بنوادی سلسله صانع نهایت نیلجا میدی همان مولانا در معراج
ثانی این بیت اشارت فرموده بتعلیل این سلسله او دیگران امر ما عدم بیاقت مصنوعات
بکمال مراد ازین بیاقت نه بیاقت ذات اوست بلکه بیاقتیست که در ضمن نظام عالم ملحوظست
و در حضرت شیخ سعدی این بیاقتیست که در قطعه از مقطعات خود فرموده است و آن قطعه
اینست . آنکه مفت قبلیم عالم را نهاد . هر یکی را آنچه لایق بود داد . کبریا مسکین اگر برداشتی
نعم کنجک از جهان برداشتی . معلومت که کبریا را برداشتن نظریات کبریا و منافع خویش
لایق است عدم بیاقتیست بدان اعتبار است که در نظام کلی منش اخلل فرودیست چنانچه از
بیت ثانی که در مقام تعلیل کلام سابق است متفهم می شود پس ازین تحقیق معلوم شد که تفاوت
که در مصنوعات ظاهر است از اختلاف مقام است منش تصور و باعث نقصان در جانب
قابلیت قابلیت نه در فاعلیت فاعل در اینجا دقایق دیگرست که در کشف حقایق او عبارت
کافیه است و اشارت وافی نه . م . هم عبارت فاصرت و هم اشارت عافیت
بکر ما بینم که محاش نیست . جامه با ندازه باداش نیست .

للعالم الفضل والنور الحال نعم الکرام
شمس الاسلام شیخ الانام منی الخوض
والعوام مولانا حسن الدین محمد
بن کمال رحمه الله تعالى
و کشف منسوب
الا بایر با عفر من سوء الحال
و کفره

بشری بخیر یا اولی الابصار قد جاز کم نور من الانوار نور نظایر قاستن رضایه
نور کنار فوق ما جاز مستشعش حکم لئال ضیانه ظلال الشب و خلعة الاسرار
و یکا دین همت جلی شرف برقه من شدة الاسراج بالابصار التي شر اشرف علیه حجة
شکل الغر اشرف زرقه الزوار نور کیم او شهاب ثاقب تغش ظلام اللیل صوا نه
نور بتدی من بشارت خفا بیکم علیه عدمه المکرار نور مقلوع صعدة عسات
موقوفه کالانار فوق عریان با کبر و وحده من نفس کالاند حرق شخصه بالانار
و فنا و نه منضغ بقائه و بقاء و لغت نه و لوار ذوالعرش بکده من یسار سوار
من فضل کالفا عل المختار
جلیل کمال العین نیر الصورة و محروطة الهامة بادل البشرة ضی کمال بطبع مستقیم
و هیفا قامتها کالقضیب الال الشمس نور عینین بدت فی فیض من بین
لنا و قلنسوة من الذهب کوکب در لستلاء و ظهور اندر خجسته من الظلم الالنور
اهل المحبة یثا سون باعترافه و اهل المعرفة یستضیون باشرافه و هو المعذب بشرة
و غیره یتمتع بخیره بقصده الا و باش من الغر اشرف یغفون اطفاله و اطفاله اذما
اصواته یردون لیطفوا نور اند با فواهم و یای الاله الا ال یتیم فوزه ندیم
بحسن انتاسه بین جلالت و العجب انه یزاد حیاة بعد قطع راسه عریان
یا خذ روحه من جسمه فحیاة حر مونة یفتنه شفی علی تلف فیضرب عنقه فیکون
افوی موجب بشفائه هب انه منکلی حرة قلبه و شهادة طول الدی و بکائه افواذ
طول النهار حرقه و معذب بصباحه و مساکه خادم یقوم فی الخی البس علی القدم کما
سوء وظیفه من خدم یحجب بالنهار و باللیل کشف القفا لانا نشأه اللیل هی استدی و
واذا طلعت الشمس حکمت علی عینه بالطمس اذ کیف یطیب لرویتها قلبه و قد عیدت دون
رتبه شهاب ثاقب یکا دینا برقه یخطف الابصار یخج باهر له ذنب ثقی بقیه و استیار
واجده من لاله و ضیانه منبع یرد الطرف و هو کلید رسا اصلت الشری سماء
الانج فرع لانیال طویل صوفی حلی اللیالی و یقیم اصبعه لتوحید الرب المتعال

فمن لو حدایتی بستره و قلبه عا سواه بر بد فذا انقضت خلوة اللیل عفت
 عینه بالنهار کی لا یبقی الا عیار و روح من سهر اللیل ان ینام فی النهار ملک
 له فی الراس من الذهب تاج بر سوله نو کنج و تاج صبت خدافا الهوی
 و اوج سوده حر الموی فلم یزل فی ۹ قته و انینه کانه فرما بعد من هزار
 شیرینه دموعه جوار و لونه فی اصفرار و کبد خرق و جسده تحت رقة
 و باکینه تدوم علی البکا کان دموعه ذهب مذاب اذا عاشت علی الشیبه
 و عند الموت یدرکها الشیبه و من البدع ان النار یدعی سواها و یستدعی ثانیها
 فی ذلک یقتل بها فلا یرب لها الا فانیها فندر آیت حجاب یعذب حبیبه او غلیظا
 یسقم طبیبه له عین و لکنه غیر بصیر ذولسان الا انه علی الکلام غیر قدیر یجسسه
 من یاقوت الحرا و سهر فضله من ابریز اصفر **سهر** رایت قنات کمالی الالف
 لها فی الدیاج دموعه نکف محوت اذا ما خلعت ساعته و حیث اذا الراس منها قطف
 شوی یعبد النار بدون للملک القهار فیوخذ و یقرن فی الاصفاد بین رؤس
 الاشهاد ثم یصلب فی الاسواق فیدعی ثورا او یعذب بالاجراف و یصلی سورا
 کافاة یفعله و لا یجوز الملک البتی الا بامله فهو عیة لمن اعتر و فیه خذرج لمن
 اخذ رج نوز بنزه عیون النافهم من صفاء فاقه لونه شمس النافهم من خلوقه
 فضة مخونه فی ذهب مغروره فی حبسک عرا فی عجب مستحجب جمع اوصاف کل
 صفت سهاد اللید و دمع العین و ذوب الجسم و حر القلب **سهر** و صفاء مثل
 فی سواها جليلة علم نوب الا یامح و العیبه الضحک نریک استسا و انما و کلبا
 و صبر اعلم ما تا بها و هی فی الملک و لو نطقت یوما لقلت انکم تحلون الی
 من خدار الریدی ابکی حلا تحسوا دمع لوجه و جدته فقد تدح الاطراف من
 کثره الضحک **تم**

همای دل اولم حیدر او چش شهبازه هزاره شوقه جان مرغی کلدی بر وانه
 یا نند فاست ایند طبع ای دل لارم کبوردی خلعت الحیر سر شک فانی
 کل لیدی یا قوب اجرامی عند لیس نو کندن کلشن عالمه بر کل تانه
 نواهی دکلیمه بزرگ و لر کو چک نیازم ایشب انکر اندر سه شهبانه
 فغان و ناله ایدر کس غریزه ناکه هوادن ایدر دی همان سحره بر او انه
 که الحاسر نفس بلیار فانی دبدبه فزاندن لستر سک کرا ریشه من یانه
 بود دستان نو و بوج بر شوق حکایت ایلد لوری و ار او فکله بر دانه
 خدیو عرصه فکرت مدبر و دانا بلند مرتبه اسکندر سر فراز
 بوکو نیم کان سعادت به کمر سسای نه حاجت ای در یکتا یا ننگه اینا زده
 یا ننگه خاص و لنگه اخی اولو مجود قو لک اولنم ابریشور مقام ایانه
 زار او سکفله قیله لالی خود در بان سپهره اتدی کلاهین ارشدی غوانه
 کف سحا کلاه صوب که اولدم ای دم دل بوسوز فاقه الماش او غریب سانه
 فغانی بلیک کل ار مد حنکه رجون عنا سیک کولنی کوستر اول نواسانه
 اولال سن کل کلزار دولنه و صحر ارشدی نظم بدیع کمال اعجابانه
 بهای طبعی کور سه همانون ایدر دی عجب سواد او چرافرس کوشه بانه
 قولاف دعوی ای دل شاز فایندر دعا لرایله هزاران لوکلشن زارانه
 بدست بهار ایدر چنا منظم شش جند من
 شکوه زار خراش حوا ار کوبه یانه
 خط سحره ای حیاک مختاری دکر اول لاله به مکر که اوله بر واری

حدثنا عبد الواحد بن سمعيل ساعدي عن عبد المجيد قال قال ابو الحسن بن شعون الواعظ
قال وصف لي رجل من العباد فسررت اليه فرايت من فضله ما ملا عيني وسمعت
وقلبه فبنت مستحي من امره فرايت في النوم كان القيامة قد قامت وكال الناس
يخسبون فيقومون الى الجنة ويؤمر بيقوم الى النار فنفذوا في الشيخ فامر به
الى النار فرايت ذلك ثلث ليال متواليه فعرفت بذلك الشيخ وقلبت
خفت من تعبك واخبر من تعبك ففكر الى وقال لي يا ابن شعون هذا والله
واعظ العارفين تاخر ان اخفف من خدمة مولاي لما رايت ان من اهل النار
انما انا عبد من جملة عبيده ان شاء نعمتي وان شاء عذابي امرني فامتنعت
ورباني فامتنعت فامرني بعد ذلك بصروف اليه فاضرفت من عذبه وقد عظم
تعجبي من امره فلما كان الليل رايت المنام بعينه فنودي بالشيخ وعينيه
مكتوب بالنور يحيا الله ما يشاء ويثبت وعنده ام الكتاب ثم امره الى
الجنة فبكرت الى الشيخ مبشرا له فقال يا ابن شعون انما اوديت بما رايت
لنعلم ان الله عبيدا لا تقطعونهم عن خدمته عذاب ولا نعيم سبحانه
ذكره عز لا ذكره وان تجعل في الاقوال واجتهدوا لم يتخذ سكنى في قدس عزة
ولم يلد اب حقا ولا ولدا ولا استعان بشي في خلقه ولم يزل العظم العظم
منفردا لا يبلغ الخلق من تعظيمه طرفا ولو اقاموا على تعظيمه ابد الا ان
سبحانه وتعالى في جلالة سوا الميم لا اشرك به احدا من مساهره

فضيله فذكر حقه
مكة فاحسب قوند خانه حزه
بهما اندي اشياء حزه

المجدي الذي جعل الخطر اسلا بين الالباعد وترجما بين الاقارب ومهما فخر من الجباب
وهذا اكرة بين الفقها وموت بين العلى وموحشا بين الجهار ولولا ذلك لبطلت الكليات
وفسدت الحاجات وصلواته على بنينا المصطفى ورسولنا المرتضى الذي اعلو باب النبوة
وختم وجعل احو المسلمين بشيرا ونذيرا وداعيا الى الله باذنه وسراجا منيرا ما مات
الا وراق بالسرور والاصيل

ديار عمرى البلاء الجديان وصبر الصلوات هدم بنيان طلائع الضعف
فصار معرك الاوجاع ففان حارة الرجل وتكن ما اذخرت له شيا وحادي الردي
لازال موتى ياتيني على عجل مكفيت الذليل وتخيب اركان امور علي زمني ولي بموصية
وانتقم العزة عني وخرابان القلب من ودمع العين بجمد والمفسد امت على حوب وعصيان
ما عكتى اذ اذاع الصبح قد نشرت يوم النشور صوي وزر وخرابان وبعث بالجليل عقيباني
فيما خاسر نفع يوم حسابي وكنت احب ان الشيب يصليخ فما ارضيت به بل زاد طغياني
وتهمت النفس بنية الذنوب افاضني عن طريق الحق شيطان والقلب حشة الاحار بنحس
من فقد خسر واحواني واجد اني كانت بهم نجي الماترح من ظمرا كانت بهم نجلي حش واشجان
فبعد الدهر سحر الظلم واختطفهم الحوادث ازمانا بازمان وما احتطيت بطيف من خيالهم

وكيف تخلي لطيف عن يقطان وسوف اسكت في سكهم اسكوا فيه اسلك الاذي او مكر جان
تغسرت بعد تعدي عنهم وذكت في مبعثي نار بلبال واحزان كذلك الدهر لا يجري على سنن
يسير وعسير وفقد بعد وجدان معرق لم يزل في الافلاك والذرع ما سترني ساعة الا والباقي
يا قوم دينكم دار على جرف هار قد انت الى الجحيم وبطلان في لمح الطرف تدوم تقدم
كاتها لطيف او يمدد لوسنان في نري سلم تزيه في باسمه كنها ذات عدوان وختلان
يا فوز قوم رموا بعد ما علموا ان امرنا مثل ظل زائل فان الويل للنفس تجر بما اكتسبت
يوم الجزاء خذلان وحرمان لا ينفع المال والاولاد يومئذ فلا تذل باموال وولدان
عنى الغنى والى الله مديرة فيما علمت الى بغى وعدوان التبرك التزيه في عيني دوى بصير
وليس يمنع اقبال وابته در الروي عن دوى جد ولسطان ولا يخلص من اعوض حكمته
كفا وان كان فيها مثل لقمان يفتي النعم ويغني من ميسر وكل مر قوبني غماني بان
لا تديع امهم ما استطعت ولا تقرب بسخط الى ميزان ذر الشراسة والحق الناس البشر
عليك بالبعد عن هو واضعان وقل جيلا ودع في المقاتلة ان تخنوا بخانا وزلفى عند ديان

احفظ بفضلك عن الخلفا ياني

انك الكريم وانما التيقن

انك الكريم وانما التيقن

انك الكريم وانما التيقن

مردم وزیر اعظم محمد باشا او نور راقی کیم خواجه یوز بیک مشیر المملوک و غیره کون
 دفتر کند و نک او کله عرض اید ب خیل ایلد کوندر و کی او ستر صفی صورتید

مفاخر القضا و الحکام معاون النضا و الکلام بود دفعه سفر نصرت اثره مامور
 اولان نور کمر اولد و غی سر لک فاضیل زید فضلهم توقع ریحها یون و اصله کما
 معلوم اولاکه حال از غی استیکس و قنر اغدا فاضیل بعض نور کمر دن جلب و اخذ المکمل
 کمینه مریض و سر و بعضه مفلسدر دیو حجت و هر دکلمی اهلدن عزال و التوب
 مسؤل و معاتب اولمشدر در یوز دیک درگاه معلوم چاو شکر ندان حلیه چاو شکر
 وصول بولد قله سیز داغی غفلت اتیوب تحت قضا کوزده سفره مامور اولان
 یوز کمری معلول افواج آندوب مریضدر و پیر معلولدر و سو حجت و تمسک و هر کمر
 زیاده حذر اید سیز والا عزال ایدی ایلد معزول اولوب کرکی کبی مسؤل اولور سیز
 اکا کور مفید اول سیز شوب بیلد سر علامت شرفه اعتقاد کلبیر بحر اید واسط
 ربیع الاول ۹۸۷ بحام و طططط

اولا غی ریح الا و لک کرمی التبحر کورده محکم بر و اصل اولد غی اولان ان
 دکرایش زغری کیم سیه حاصل ایلد اتمه و ایلد حاصل سیه ایش انم جیلد ایلد
 ذکر اولان جیلد کار سنه حور شغبان ماکر کیم او چیچی ایلد سیه دمو اند او نور کمر
 بر مسؤل جکری خون اولمش سیه جانه کیم بجا غله اور برید ایلد سیه علمه سیه

الفدیس الروحانی الخاشع العابد بایار و میه عظیم المله السجیه قدوة الطائفة العسویه
 ملک ملوک النظاریه ضابط البحر و الخلیف ملاد الدیار که والا ساقفه و العسوس و الیهان
 ثانی الانجیل معرفه لفظه الحرم و النجیل صدق الملوک و السلاطین

نقش خدی باغ کیم نقش باغ کیم کلا حین قله باغ بر بر غی نقش حین
 خرد و کیم حین نقشده استا دیهار کیم تماث سند حیر اند و غی خود
 کله ی بردم کیم نسیم اولد چانه مشکدر اید و اول ابا کیم خاک جند غی
 صفا فرد و سدا اعل کور یوز حین باغ یا نور جاروب اولور سانه زغری
 ایدی چون نور و زغری سون یوز نه بار چون بهار ایدی کرکزد ایدی هر کیم
 افتابکن تابشده کر جارت اولد در لیوب کور کیم جور غدی نهال یاسمین
 شاخ کلر قد غیلد دکان باغده خانم پیروزه در کیم اکر اعل اولمش نکین
 شهر یار تا جور میدر بود لاکم صحره بر ماغینه طغی اهلدن انکشته بن
 صالغور نه نازک کس جیلد یولا التون کله کوزدر مد طلعت حین
 عیش و عشرت وقع در کل باغ کیم دلبره سر و لرحسایه اولمش کلر اولمش ششین
 غوغه و تاجی شرابه و یددی کلر نازکدر غی خلوت خانه سند جکیش اکر اعل
 ککلک که غی نیک و منفدر در باد حیا دولتمند نو بهار ک وقع خوش شمع کیم
 طلعت کلدر چند بلبل کوبا ایدن سوز آینه سوز طوطی کلام سکر
 کلر خولج طوغر نه از کز خدی اکی کلر وصف حالید رانک و مطلقه غی
 حلقه حلقه دو دآهم ماهه که اولمشدر عارض دلبره کاکلدر در اولمش حین
 هندیدر کعبه کلش طوافه کویا رطلر دور غی دلبره و خط غی

کیم اولد باغ کیم نقش باغ کیم کلا حین قله باغ بر بر غی نقش حین
 خرد و کیم حین نقشده استا دیهار کیم تماث سند حیر اند و غی خود
 کله ی بردم کیم نسیم اولد چانه مشکدر اید و اول ابا کیم خاک جند غی
 صفا فرد و سدا اعل کور یوز حین باغ یا نور جاروب اولور سانه زغری
 ایدی چون نور و زغری سون یوز نه بار چون بهار ایدی کرکزد ایدی هر کیم
 افتابکن تابشده کر جارت اولد در لیوب کور کیم جور غدی نهال یاسمین
 شاخ کلر قد غیلد دکان باغده خانم پیروزه در کیم اکر اعل اولمش نکین
 شهر یار تا جور میدر بود لاکم صحره بر ماغینه طغی اهلدن انکشته بن
 صالغور نه نازک کس جیلد یولا التون کله کوزدر مد طلعت حین
 عیش و عشرت وقع در کل باغ کیم دلبره سر و لرحسایه اولمش کلر اولمش ششین
 غوغه و تاجی شرابه و یددی کلر نازکدر غی خلوت خانه سند جکیش اکر اعل
 ککلک که غی نیک و منفدر در باد حیا دولتمند نو بهار ک وقع خوش شمع کیم
 طلعت کلدر چند بلبل کوبا ایدن سوز آینه سوز طوطی کلام سکر
 کلر خولج طوغر نه از کز خدی اکی کلر وصف حالید رانک و مطلقه غی
 حلقه حلقه دو دآهم ماهه که اولمشدر عارض دلبره کاکلدر در اولمش حین
 هندیدر کعبه کلش طوافه کویا رطلر دور غی دلبره و خط غی

لکھی اب ایک مرتبہ مریدانہ مضامین

الا ايها المأمور كل حاجته دعوتك فكشف ضرواى وفاقه الا يا رجاى انت كاشف
 مني ذنوبى كلها فاقض حاجتي ضعيف فقير الفضة فاقه وان شئت الضم فاقه
 وزادى قليلا ارا بهلغ الا اذ ايام الطور سافه اتيت باعما قبا ودية
 وما بالوركا خلقى بجنه كجنايتي فيا ليت انى قد اصبت مساعدا يساعدا في النور عبد ياقه
 انو باغوار وحرنا وعبرة وعرض بكف قبل يوم قيامت فاحسن وجهي اذ عدا
 وبامنتظي لحن وفسى فصاح اخترق النار باغاة المنز فاس صلوا انما من تلووا

کلای حبه جمال و ملک خصال کل
 بیقلد جلوه اولد خوار عالم کل
 بو روزگار سه ای ایدل باشک سبک
 وجود بولد و اندیشه محالم کل
 نیاز و دعوت اینه ملک تمام ای دل جو یار کل
 نه حاله قویدی بنی کور فراق عالم کل

غافل اوله ایچ کوزک دنیا ده راحت قالمی
کد بلیه طولدی جهان اصلا صداقت قالمی
پیره و اهر کمال قدر وقت قالمی
طایفه هر کیم کائنات ایچ حقیقت قالمی

طی اوجدی عالمک ذوقند لذت قالمدی
حکمت اولترکه بنه ادره شفقت قالمدی
میرده اولدی سها امن و اما ای بلی
بندی اسب «ولنه زین عنانی بلی
صدر سجده ایستاده سیمانی بلی

طای اوجدی عالمک ذوقند لذت قالمی
بومغر در بنی اوده عروت قالمی
اولدنی چقسون کوشه ویرانه دن استنا شخیص اولن اولدی
فرج اولن اولدی صرجه بوخی در دانه دن پانلی زده سیغرا دیکدور دانه دن

دنيا متاعه نجه حرص شغف قلم
فرو شو تويم زمانه ابدم چاره
وقت اوله بيم علائق ديدان
صرف ايليم مطالب عليا به
سهريله لهو لغوه تير اندم انتظار
بياد ايلوب موده كچن اور كارچي
جاه و حلال رخت خراطه ايدوب
ايدم تراز بسكنه مسكن مقام
لطف و نوال نيل اكون بسط اخ قلم

رکن و کین عصمتہ ایدم التجا
حصص حصص حفظہ کفر و کفر قلم

لو حدر روی زمین ملک قضا ارقامیدر اوستنه افراد مخلوقا قادن مسطور اولی
محو اولوب کتمز و در ده له با تالار بیچمدت صفی اورا قده فرمودین مسطور اولی
صفی عالمه رسمه لو حدر که التنه ششفا ایل بر نفسده اوستنه مسطور اولی
ی سر و ساما تا کبیر نیا بود و نیا پید اولور حشمت و جلال عالمه مشهور اولی
خواب غفلتدن آویان فهم بیت جهانک حالنی
ای زمانه دولت و اقباله مغرور اولی

أصنعت صانعاً أم نعمة الصور
فلا أرض قد ملئت من نقرنا قور
أصاب منها الورى وبيا وبينة
وذاق منها أهراباً صفعة الطور
شدت بقعة الدنيا لو قطعنا
وانتد ما كان من دور ومن شور
أسي ما لم يكن بها مخففة
ما في المنازل من وار وديور
فشدت قفل الاطوار وانفتحت
كانا قلب مرعوب ويزعور
واغرتنا حية الكفر والكذب
وكاديت في البئر بالمو
ما جاء من عكر السلام في بنا
قد جرت أناس جهورا بكور
فن كذب ولفوف من وف
عان بسلك الاخران ناسور
فجاء من حديث جوشن نكير
بما فيه السبع مكره ومنفور
تأملت عنول الورى من مولد
فأصبحوا مثل الجنون ومسحور
تنظفت قطعاً منها الغيوب فلا
بجاء بوجد قلب غير مكور
وبوعيم وقد انتدت من بها
كانا عين طوفان وتنور
أجفأ نكس من سحابة بزم
بجزي بجر من العبرات مسجور
أني بوجه نهار لا ضياء له
كانا غارة شنت بديكور
أم ذاك نبي سليمان الزمان ومن
مضت أوامره في كل نامور

وسحرت كل عذبت بعانده واستعبد كل جبار وتهور
ومن ملأ الدنيا مهابته وسحرت كل جبار وتهور
مدار سلطنة الدنيا وحكومتها خليفة الله في الافاق حوكور
مولى معالم دين الله مظهرها في العالمين بسعي منه مشكور
وحسن راي الى الخيرات منصرف وصدق غم على الالاف مقصود
بآية العدل والاحسان محتشك بغاية القسط والارض موفور

مجاهد في سبيل الله مجتهد
مؤيد من جابنا لقد منصور
بلمه في الى الاعداء يعطف ومشرق في على الكفار مشهور
وراية رزقت للمجد عافقة تحوي على علم بالنصر مشهور
وعسكر ملأ الافاق محتشد من كل قطر من الاقطار مشهور
له وقائع في الافاق شائعة اخبارها زهرت في كل طر مشهور
يا عين لا تهرج تبكين بعد ولا تفارق في الدهر من مشهور
صنع مكان الرقي والسمه الاراق وبذل دمك الجري بنا مشهور
وأمر قبه على الخدين يا معية من الجفون النوام مثل مشهور
لا تظفر في طرفه نحو الدن ابد لا تنظر في نهاية تنق من منظور
يا نفس ما لك في الدنيا حلقه من بعد رحلت من دور مشهور
وكيف تشين فوق الارض غاندة البش شمانه فيها بقبور مشهور
اعتسبين جلالات بعد ذلك أن تنفي عن ساعده في عالم مشهور
دار البوار مدار الشتر معدنه كلاً قبور على ان رة دور مشهور
حج على كل نفس أن موت أس لكن ذلك امر غير مقدور مشهور
فلان يا مواقيت مقدرة تأتي على قدر في اللوح مسطور مشهور
وليس في شئ منها للناس اثر ومدخل ما يتقدم وتأخير مشهور
يا نفس فاشدري لانهلك اسفا فانيت منطوية في سلك مشهور
اذ لست بأمرور بالسحق ولا بأسوى بذل الجود وميسور مشهور
نأهيك موت ارادي يطوق به من كان قد اربا غير مغرور مشهور
وذا بان نظري الدنيا وزهرتها وتقرض عنها اعراض محور مشهور

جدا از بزم آیتام دولت
 صراحتا که نمی رسد بکافور
 اخراج از این سبیل که نور
 و لا تخاف و آن جهت می و فیا من فوت بطله او من فتح خلدور
 و ترمی الهم و الاخران و ائمه و ان من بین خرم و مسرور
 لا یسمی غیر انعم و آن ملا الا فاق محمل لای فکر الزور
 یا عیاض علی عیاض النعم و احقر زین عن التقدی لای حشر شکستور
 و لا ترقی قد مات بل یسودا می برقص مرطاف ان مسعود
 له نعم و از راق مقدره بحر می علیه بوجه غیر مشهور
 ان النایا و ان عمت محرقه علم شهید جمیل السعی مبرور
 مرابطه سبیله معتمد معارک الحقیقه بالرضوان بود
 ما مات بل از عیاض ابقا ابد مکان عیش و قسیم الوقت مقنن
 تنقیز رصوفی الهم مکتشف کله بصنوف الشر مغفور
 انبای سلطنته العقیقه سلطانیه نیای عظم بر حج غیر مشهور
 کما یرداع الواصفین لها
 بحر مقبیس الی منقار عصفور
 لارالت احکام بالعدله حاربه
 یوم البریه فتح لفتح الصور

کندی می کام شباب بدن دم و صلت کبی
 صرصر با دف یقندی سلامت خیمه سن
 قانندن عاقبت دیبا سیم الدی روزگار
 کردستی فلاک طلی اندی سجد عمری
 قراتیم مشهور و کز اعوام دسور
 جو کدی بنیاد بدن بوز لای غفلت حسد
 اختلال یردی تراجم ضعفه بوز طوطی قوی
 هر بری دنیا در کن بلام قنن برین
 تنده تا بک و ار کن صرف ایت معالی کینه
 ضعفه افن و خیزان عمر سرحدی کوب
 میج اهلنده اینس و اشدن کسه یوق
 جیش میجران ایلدی لان و دم شهرن
 خانن دل یقندی قلمی طاش و رطاش
 تن حصارین طوب غم یقندی عجب بوکم منور
 دیکلور برج بدنده بیزیر اید کجه فغان
 کلدی دراکه خلل کندی مشهور و شعور
 بر زمان ایدی که باغ و راعه قلدی کیز کور نور دی هر کن ری کشتن جنت کبی
 شمدی اول حالانک اولدی جمله غیاب
 بزکاه انسل ایکن کور کور شمدی بکا
 نغمه بلبل فرج بخش و سرود انجا ممکن
 کورمز اولدم رونق می کام نغمه و انر
 کورمز اولدم رونق می کام نغمه و انر

من الا و لا ق ماله و لا یسع
 و لا یسع

کندی می کام شباب بدن دم و صلت کبی
 صرصر با دف یقندی سلامت خیمه سن
 قانندن عاقبت دیبا سیم الدی روزگار
 کردستی فلاک طلی اندی سجد عمری
 قراتیم مشهور و کز اعوام دسور
 جو کدی بنیاد بدن بوز لای غفلت حسد
 اختلال یردی تراجم ضعفه بوز طوطی قوی
 هر بری دنیا در کن بلام قنن برین
 تنده تا بک و ار کن صرف ایت معالی کینه
 ضعفه افن و خیزان عمر سرحدی کوب
 میج اهلنده اینس و اشدن کسه یوق
 جیش میجران ایلدی لان و دم شهرن
 خانن دل یقندی قلمی طاش و رطاش
 تن حصارین طوب غم یقندی عجب بوکم منور
 دیکلور برج بدنده بیزیر اید کجه فغان
 کلدی دراکه خلل کندی مشهور و شعور
 بر زمان ایدی که باغ و راعه قلدی کیز کور نور دی هر کن ری کشتن جنت کبی
 شمدی اول حالانک اولدی جمله غیاب
 بزکاه انسل ایکن کور کور شمدی بکا
 نغمه بلبل فرج بخش و سرود انجا ممکن
 کورمز اولدم رونق می کام نغمه و انر
 کورمز اولدم رونق می کام نغمه و انر

بروادی ط

اوله مقام حيث محمد بن علي بن ابي طالب
صلى الله عليه وآله وسلم اجاب الله

صفا نورم افاتی طوری نادر است و فتی
اشک بر خون سرش کوندی جهان اطرافنی
کسرت حقیقت اقامت مدتی اولیای
عالم کون و قیامت اصبی بنده موت و قضا

سینه سوزانم ایچره آتش حسرت کبی
دمدم ذیل افقده کورن حسرت کبی
کورین بنی شومی عدم اولیای حلیک
مقتضای حکم طبع سوجبت خلقت کبی

ہو کہ رکاوٹ نہ پڑے۔ اُمید بقا
 اور مسک بہر گز جہان نہ زحمت و شدت کی
 اولہ حرقت جلالت چاہی ہی اہم ضر
 صنوبری امتیاز نسبت کورنہ ناظرہ

صنیم که در حوادث ساینده تاثیر عتیقه
ایریمیه ایوانه بر رخنه و افست گیس
نخجک او به سعد اکبر منز الکا و ج زطر
ایریمیه اقباله ادبار و یا حقیق کما

فرقدینه مسخر جوزایه اولسک صحنان اسماں اوله میرک مهر فلک ثبت کیا
افق به عمر که ناکه ابر بر کون کسوف عالمه تابان ایکن نورک قلوه ظلمت کیا

و اس شکلده فکده نور من شکل ملال
 حاصل عمر بن حقیق مجله الت بهی

برم یمنی امکنک یقاسنه اعماری کاه
عالمک شکل فن سن رسم ایدر همیشه کی
صن استه داز لوه ن ظ عدت کی

هر چه در دلت آید آنکس در عالم
 کشف آید و ستر جهان فاطم حکمت کی
 هر چه در دلت آید آنکس در عالم
 کشف آید و ستر جهان فاطم حکمت کی

رشت دنا به مفتون اوله غلام حجت اولر
 باقی باش ایله ائمه درجه به سینه کس
 بلین صف نعل سید عین کس
 زنده شاهو این ایله حقیقت کس
 کینه استر اریخه ایبر عقل و با فکر کس

ایلم و عرفان سلکندہ ایلدیم سوعیلر اندام ارباب معمم اندکدری صحت کبی

[illegible]

کشف اسرار حقانغه بسی جلیکم عنانم اول بابده احوال و یا غفلت کی
 مرصدا نظر از اول کماله اوج و کمال حقیقت جست و جوده اشمل اندم خارقا عادت کی
 موقف حیرت زن او از که بر مقامه ایرادم

منتها ی راه عرفان عالم حیرت کین
 عاقبت چیردن اوزار سینه تحسین استند
 موقت را بقیغه عاقبت عالم حیرت کین
 ساخته دوران بکار باده خوشتر اندر دینکم او سینه احام اجل ایچکم در شربت
 ظل طلیل بر جود باد همیشه حدود

قد وجد القلم فراغا عن سبيل العبرات علم الضغينة و بلاغا الى ختم ما يتنم و سره الى الحركات
من سمع من هذا النسخة الشريف واستراح قدم القلم

بجمله که از فضل الله ارباب اسلام
مید و صلت مطلوب اولاد که تا بعد ر
جستار و در حق آنکه سانه ناز جان بولد
جلوس ایند که سرشیر استنبول گویم کم
خدای ایند که لطفی ایند حقیقه اولدک
طریح مستقیم مطلق ایند پیشوا اولدک
بدن در امثل کس که روح بر صف اولدک
صدف ایند که در آشاوار دنگ اولدک

[illegible]

اول طوره هذا الكتاب

تبريد و در در بکند که طوره و در این
کودک در بکند که در بکند که در بکند

تبريد و در در بکند که طوره و در این
کودک در بکند که در بکند که در بکند

فالحققة ما في هذا الكتاب من فوائد
والتي لا يمكن ان تكون الا في هذا الكتاب
والتي لا يمكن ان تكون الا في هذا الكتاب
والتي لا يمكن ان تكون الا في هذا الكتاب

و اما في هذا الكتاب من فوائد
والتي لا يمكن ان تكون الا في هذا الكتاب
والتي لا يمكن ان تكون الا في هذا الكتاب
والتي لا يمكن ان تكون الا في هذا الكتاب

تكون برقطه ناچيزاين دوله و سلطانم
بدرای بطول ایلدی احسانه مستغفر

عالم عن المدر
عالم عن المدر
عالم عن المدر
عالم عن المدر

۱۹
۱۲
۴
۲

